

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 10 november 2005

§ 3 Förslag till budget 2006 för Stockholms stad och inriktning för 2007 och 2008 samt utvecklingsdirektiv 2006–2008 för koncernen Stockholms Stadshus AB (budgetutl.)

Inledning

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande, kära fullmäktige! Det är en stark reformbudget som vi i majoriteten presenterar för 2006. Den är framtidsinriktad och den har reformer i en omfattning av 757 miljoner kronor.

Det som också är viktigt att säga inför årets budgetdebatt är att vi inom majoriteten fullföljer den politik vi gick till val på. Vi fullföljer satsningarna på barn och unga och på förskolan. Mindre barngrupper i förskolan är fortfarande ett av de kanske viktigaste målen med tanke på att stockholmarna tror på framtidens Stockholm och föder allt fler barn.

Vi gör också kraftfulla satsningar när det gäller fritid och kultur, med träffpunkter, med fritidsklubbar och många andra viktiga reformer inom barn- och ungdomsområdet.

Vi fullföljer också vårt arbete inom äldrepolitiken. Då handlar det framför allt om livskvaliteten för den som är äldre. Det handlar om att möta regeringens stora sysselsättningspaket med plusjobb. Plusjobben har redan nu gett och kommer att ge 170 nya tjänster inom äldreomsorgen som fokuserar på att höja kvaliteten inom friskvård och folkhälsa men även på fritidsaktiviteter.

Regeringens sysselsättningspaket är oerhört viktigt för oss. Fokus sätts på den som har varit borta från arbetsmarknaden under en längre tid, men det är också fokus på dem som är unga och behöver göra inträde både på Stockholms arbetsmarknad och på Stockholms bostadsmarknad.

I dag kan vi redan presentera 1 200 plusjobb. Vi kommer sommaren 2006 att också fördubbla antalet sommarjobb för ungdomar. Vi tror att väldigt många av plusjobben kommer att ha stor betydelse när det gäller städning och renhållning. Städning och renhållning av Stockholm handlar ju också om att skapa förutsättningar för en bättre belysning, för att klottersanera och för att samarbeta mycket tajtare med näringsidkare och fastighetsägare. Därför lägger vi redan innevarande budgetår ytterligare 30 miljoner på renhållningen och gör en kraftfull satsning utöver tidigare budgetsatsningar på 47 miljoner när det gäller städningen.

Kära fullmäktige! Det går bra för Stockholm. Vi har varit i en lågkonjunktur, ja. Vi har varit väldigt tunga på IT-sidan, vilket också gjorde att Stockholm drabbades mycket hårt i lågkonjunkturen. Konjunkturinstitutet, Handelskammaren, vårt eget

näringslivsbolag och så sent som i dag en rapport från Nordea, som vi fått del av, säger att 2006 kommer att bli Stockholms år. Vi ser naturligtvis att konjunkturen har vänt. Den sista kurvan som har pekat nedåt har varit arbetslösheten. Nu har den också vänt, både i Stockholms stad och i Stockholms län.

I arbetet med att göra Stockholm till norra Europas mest spännande region jobbar vi vidare inom majoriteten med våra stadsutvecklingsprogram som innefattar IT, bioteknik och design. Vi skapar förutsättningar för näringslivet genom kraftfulla satsningar på infrastruktur och bostadsbyggande. Vi kommer innan mandatperioden är över att ha fattat beslut om Slussen, om stadsbibliotek, Nobelmuseum, designcentrum och naturligtvis också om vår multievenemangsarena.

Avslutningsvis vill jag säga att det här är en väldigt offensiv budget, och den är finansierad till sista öret. Den är reforminriktad. Och vi avslutar naturligtvis denna mandatperiod med att infria våra vallöften.

Anförande nr 2

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! I går kväll besökte jag Sandsborgsbadet i Dalen. Jag gick på kvällen över Dalens torg, och det stod en ensam torghandlare där. Jag såg mig omkring, och jag skämdes över vad jag såg. Det var fullständigt nedklottrat, skräpigt, burkar överallt, trasiga lampor. Jag skämdes över att vi har fått så destruktiva miljöer i Stockholm. Jag är nämligen också övertygad om att detta är en av anledningarna till den ökade våldsbrottslighet vi ser, det ökade antalet våldtäkter vi ser, den ökade ungdomsbrottsligheten, som tyvärr ökar mycket kraftigt.

Det är här det politiska ledarskapet kommer in. För, herr ordförande, jag försökte fundera över när vi såg några konstruktiva förslag i den här salen. När hade vi konstruktiva diskussioner om vad vi gör för en nolltolerans mot klotter? Vad gör vi för att minska våldtäkterna? Hur gör vi så att städningen blir bättre? Vad gör vi tillsammans för att det ska bli fina miljöer och för att minska brottsligheten?

Jag försökte fundera på vad majoriteten och Annika Billström har lagt fram för förslag under den gångna mandatperioden. Det jag kommer på är förslag om biltullar. Det har varit valfusk, skandalaffärer kring ekonomiska köp, kring Skatteskrapan, Carlsberg, bostadsstiftelser och många diskussioner om långt gångna stora omorganisationer i staden som skapat mycket oro. Jag kan inte påminna mig några konkreta förslag där ni har tagit tag i att arbetslösheten har ökat med 30 procent, ungdomsarbetslösheten har ökat mycket kraftigt och socialbidragsberoendet stiger.

Herr ordförande! Vi moderater har en annan agenda. Vi tycker faktiskt att Stockholm kan bättre. Vi har ett annat politiskt ledarskap än det vi har sett under de här åren. Det moderata ledarskapet handlar naturligtvis inte bara om fler poliser. I Stockholm handlar det konkret om mer pengar till belysning, nolltolerans mot klotter. Det handlar om att lägga betydligt mer pengar på städning. Det handlar om att lägga betydligt mer pengar på att göra staden ren, snygg och trygg. Vi vill gräva ned återvinningsstationer, som ett litet exempel. Men över huvud taget vill vi minska

bidragsberoendet, se till att fler arbetar för att också minska de destruktiva miljöerna och skapa en bättre trygghet.

Herr ordförande! Det handlar om ledarskap. Det har vi moderater ett annat, för vi tycker att Stockholm kan bättre.

Anförande nr 3

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är nu dags att göra bokslut över det socialdemokratiska maktinnehavet. Det här är deras fjärde budget och förhoppningsvis den sista. Ledarskapet i Stockholm befinner sig i en akut kris. Aldrig tidigare har Stockholm styrts av en ledning som så flagrant saknar respekt för demokratis spelregler. Inte heller har någon annan majoritet svikit så många vallöften som Socialdemokraterna i den här salen.

Socialdemokraterna gick till val på att bygga 20 000 nya bostäder, att minska antalet barn i förskolegrupperna med två och att inte införa biltullar. Det är ingen överdrift att säga att de har misslyckats med allt det här. 13 000 lägenheter återstår att bygga. Barngrupperna har minskat marginellt, och det mesta tyder på att vi får biltullar vid årsskiftet.

Aldrig har avståndet mellan löfte och verklighet varit så stort som nu. Det är fullständigt glasklart för väljarna vad ett socialdemokratiskt vallöfte egentligen betyder. Ett vallöfte från Socialdemokraterna är ungefär lika trovärdigt som en bidragsansökan från SSU.

Socialdemokraterna kan inte leverera det de skulle leverera. Däremot levererar de det de inte skulle leverera. Det är, ordförande, faktiskt en upp och nedvänd värld.

Skolan är och förblir Folkpartiets viktigaste fråga, att förbättra resultaten i skolan och stärka forskningen är ödesfrågor för Sverige. Mycket av våra framgångar de senaste hundra åren har byggts på en lyckad kombination av naturtillgångar och mänskligt kunnande inom främst naturvetenskap. Globaliseringen har kommit för att stanna. Vi kan aldrig konkurrera med Kina och Indien när det gäller löner. Vi kan bara konkurrera med vår utbildningsnivå och vår forskning. Tyvärr håller Socialdemokraterna på att förstöra Sveriges möjligheter i det här avseendet.

Resultaten i den svenska skolan försämras hela tiden. Alltför många ungdomar lämnar grundskolan utan tillräckliga kunskaper. Dagens gymnasieungdomar kommer att ha sämre språkkunskaper än den föregående generationen. Det här sker samtidigt som globaliseringen kräver bättre språkkunskaper. På en enda punkt toppar Sverige statistiken. Svenska elever är världsmästare i stök och bråk. Men inte ens Socialdemokraterna kan väl tycka att det är så kul att Sverige toppar just den listan.

Stockholm speglar ganska väl situationen i övriga landet. Det individuella programmet, som var tänkt för en liten, liten minoritet av eleverna, får för varje år allt fler elever. Socialdemokraternas gymnasieskola slår ut ungdomar. Men förutom det mänskliga lidandet är IV-programmet oerhört kostsamt. Enbart mellan 2004 och 2005 har kostnaderna ökat med 25 miljoner kronor. I själva verket är kostnaderna för IV-programmet majoritetens enskilt största skolsatsning. Sossarna satsar hundratals

miljoner kronor på att lära 16-åringar att läsa, skriva och räkna. Allt förnuft talar för att de pengarna i stället borde satsas i lågstadiet. Det är där ungarna ska lära sig läsa.

Herr ordförande! Folkpartiet vill göra den största satsningen på Stockholms skolor någonsin. Vi vill höja skolpengen med 10 procent för de yngsta barnen och, inte minst, vi vill öronmärka pengarna så att de går direkt ut till skolorna och inte riskerar att hamna i stadsdelsnämndernas svarta hål. Pengarna till skolan ska gå till skolan inte till Agenda 21-samordnare, inte till medborgarkontor, inte till konsumentvägledning. Pengarna ska ut i skolorna!

Ordförande, fullmäktige! Stockholm mår inte så bra. Ökande skatter, biltullar och andra pålagor gör att många företagare upplever att majoriteten driver en rent näringsfientlig politik. När inte ens korvgubbarna i Stockholm går säkra för era avgiftshöjningar har det gått för långt. Stockholm behöver sina stora företag, men också sina marknader och sina korvgubbar. Allt det här är en del i ett maskineri som skapar tillväxt, jobb och skatteintäkter. I högtidstalen pratar Billström om företagervänlighet, i praktiken driver hon företagen ut ur staden.

Stockholm behöver ett nytt ledarskap, ett ledarskap som uppfyller sina vallöften, ett ledarskap som inte lovar en sak och gör något annat, ett ledarskap som skapar en ny start för Stockholm.

Därmed, herr ordförande, vill jag yrka bifall till Folkpartiets förslag till budget för 2006.

Anförande nr 4

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige och alla ni stockholmare som lyssnar på den här debatten! Det är er som den här debatten faktiskt handlar om.

Johanna är en ensamstående mamma med två barn, en tonårsson och en dotter som går i förskolan. Hon bor i Skärholmen och arbetar som barnskötare. Den här budgeten, ordförande och fullmäktige, tycker jag ska handla om Johannas vardag, om hennes barns möjligheter till en bra uppväxt här i vår stad.

Det finns som jag ser det två val. Man kan göra som borgarna. Ni kan inte ens enas om en gemensam budget. Men gemensamt för era olika budgetar är bristen på solidaritet med Johanna och andra lågavlönade i vår stad. Vårt val i vår majoritet är att ta ställning för att Johanna med sina 17 000 kronor i månadslön ska ha samma möjligheter, samma rätt till välfärd som Carl Cedersparre som bor på Östermalm och tjänar 60 000 kronor i månaden.

Därför lägger vi ungefär 800 miljoner extra på verksamheter för barn, unga och gamla i våra stadsdelsnämnder. Vi inför gratis entré på våra museer och i kulturhuset. Vi ser till att det populära ungdomsstället Lava kommer att vara öppet till tio på kvällarna med gratis inträde. Vi fortsätter att erbjuda personal inom äldreomsorgen utbildning och vi fortsätter att höja lönerna i de kvinnodominerade låglönejobben. Vi höjer äldreomsorgspengen. Till skillnad från borgarnas budget är vår höjning finansierad.

Johannas mardröm är ett moderatstyrt Stockholm. Då skulle det kunna stå på DN:s löpsedel: Så här mycket sänks din skatt. Då konstaterar Johanna att med hennes lön blir skattesänkningen 60 spänn. Det räcker ungefär till två trisslotter eller till två påsar chips.

På biblioteken har man gjort stora besparingar. Det beror på att Skärholmens bibliotek blev förlorare i Moderaternas nya ersättningssystem, där biblioteken ska konkurrera med varandra om utlåning. Biblioteket är definitivt inte längre ett lokalt kulturcentrum.

På Eriksdalsbadet har högern infört nya så kallade konkurrenskraftiga priser. Nu kostar det 60 kronor mer när Johanna och hennes barn ska gå och bada.

Det blir några hundra kronor mindre i månaden när gratis SL-kort för tonårssonen försvinner. När förskolans avgiftsfria månad tas bort försvinner 480 kronor från Johannas budget.

Ordförande, fullmäktige! När högern slår blå skattesänkardunster i ögonen på folk talar de inte om avgiftschocken. Skattesänkningar ska nämligen finansieras. Det drabbar dem mest som tjänar minst.

I skolan är föräldra- och elevdemokratien borta. Nu är det rektorn som bestämmer, och passar det inte är det bara att byta skola. Det, ordförande och fullmäktige, är valfrihet i borgarnas Stockholm.

Men till slut har Johanna fått nog. Hon bestämmer sig. Hon ska gå till sina lokala politiker i Skärholmens stadsdelsnämnd och säga ifrån. Men det går ju inte, för stadsdelsnämnden är nedlagd. Nu bestämmer politikerna bakom stängda dörrar i Stadshuset.

Men Carl Cedersparre tycker att den blå budgeten är helt okej. Hans skatt sänks med 195 kronor i månaden, mer än tre gånger så mycket som Johannas. Nu är inte de där hundralapparna så viktiga för Calle. Men nu när hemhjälpen är subventionerad fixar han lite extra städning. Det är ett fint sätt för Calle att slippa ifrån allt tjat om jämställd arbetsfördelning på hemmaplan.

Ja, ordförande och fullmäktige, det är inte konstigt om Johanna skulle vakna upp kallsvettig från en sådan här mardröm. Men nu är det ju bara en dröm. Högers slakt på välfärden kommer inte att bli av. Vi lägger fram Stockholms hittills mest jämställda budget. Det är en budget som är ett ytterligare steg framåt mot minskade klassklyftor och minskad segregation. Det är en rödgrön majoritet inte en blå som ska styra Stockholm under 2006 och åren därefter. Det tänker vi tillsammans med stockholmarna se till.

Bifall till majoritetens budgetförslag!

Anförande nr 5

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Ordförande, fullmäktige! En budget för utveckling, livskvalitet och hälsa är vad jag tycker att vi lägger fram. I majoritetens

budget för 2006 och framtida inriktningar tar vi tydliga steg mot målet om en hållbar storstad i alla dess aspekter.

Vi i Miljöpartiet anser det viktigt att politiken kan ge uttryck för och med kraft arbeta för utveckling och inte enbart ekonomisk tillväxt. Det är viktigt att ha ett innehållsrikt liv med god livskvalitet och att ha hälsan. Det är också viktigt med framtidstro och en innovativ inriktning i samhället för att ge kreativitet och utveckling utrymme.

Vi vill att alla stockholmare ska kunna leva på ett bra sätt utifrån sina individuella val och förutsättningar, med hänsyn både till dem som lever nu och de barn som kommer att växa upp. Politik är att vilja, har någon sagt, men politik är också att agera och puffa utvecklingen i en riktning som kan ge goda levnadsvillkor för de flesta och som kan förebygga och förutse vad som kan bli begränsande för framtida utveckling. I ett demokratiskt samhälle är politik inte till för några få utvalda utan för alla medborgare, den är till för att åstadkomma en positiv samhällsutveckling.

Med den budget majoriteten lägger fram i dag arbetar vi positivt för en god samhällsutveckling för medborgarna i Stockholm. Vi vill också åstadkomma kreativa och utvecklande mötesplatser och miljöer och en tillförsikt inför framtiden.

Vi har en klar inriktning mot kommande generationer i det att vi stärker resurserna för barn och unga. Vi stärker förskolan, skolan och barns och ungas möjligheter till en bra och innehållsrik fritid. Att satsa på den unga generationen är att satsa på framtiden. Det är god livskvalitet att se barn och unga utvecklas väl och ta sig an framtiden.

Vi utvecklar möjligheterna för stockholmarna att komma till tals på lokal nivå genom stadsdelsnämndernas utvidgade verksamhet. Stadsmiljöområdet är viktigt, och många engagerar sig i hur deras stadsdelar sköts, till exempel när det gäller parker, gatuskötsel, renhållning och hur bostadsområdena utvecklas. Det är god livskvalitet att kunna utnyttja grönområden, sitta på trevliga gatukaféer och kunna gå till badstranden även mitt i storstaden.

Vi satsar på de äldres livskvalitet genom förbättrad omvårdnad och fördjupad brukarmedverkan och delaktighet i samhället. Vi vill att man självklart även när man är äldre ska kunna komma ut på promenader eller bara sitta i en park. Man ska kunna se fram emot måltiderna därför att maten är god och vällagad och samvaron trevlig.

Vi satsar på kulturen som uttryck för den egna kreativiteten och som möjlighet att medverka till utveckling och livskvalitet.

Vi satsar på medvetna konsumenter i Stockholm som kan göra bra val vid sina inköp och därigenom styra bort från dåliga miljöhänsyn i produktionen och vidriga produktionsförhållanden i andra länder. Att välja bra miljöval och *fair trade*, eller rättvis handel som det också heter, är att satsa på god livskvalitet nu och i framtiden för stockholmare och människor i fattigare delar av världen.

Vi satsar på renare luft och mindre buller genom att införa trängselavgifter och genom att stödja utvecklingen av miljövänliga fordon. Minskad biltrafik är att åter-

erövra stadens gator och torg till människorna. Det är att förebygga hälsoproblem och öka livskvaliteten.

Vi utökar resurserna för miljöarbete och säkrare livsmedel. Det är att förebygga sjukdom och att satsa på god livskvalitet nu och i framtiden.

Vi kommer att kunna bevara stadens gröna områden och utveckla människors möjligheter att nyttja den grönmark som staden äger både innanför och utanför stadsgränsen genom mer resurser till skötsel och fler naturreservat och genom att staden överför sin friluftsmark utanför stadsgränsen till en stiftelse. Att utnyttja grönområdena befrämjar hälsan och ger livskvalitet.

Självklart är inte arbetet med att uppnå det hållbara samhället klart. Självklart är det mycket som måste pågå under en längre tid.

Om däremot de borgerliga budgetförslagen skulle få något som helst genomslag är jag rädd att vi går in i ett totalt mörker. För några kronor mer i plånboken slaktas det mesta av det miljöarbete som påbörjats. Skolan blir auktoritär. Grönområdena bebyggs. Gatorna proppas igen med bilar. Skattesänkningen äts upp av stigande oljepriser och värmekostnader eftersom inga satsningar på alternativ energi finns, och möjligheterna till påverkan på el- och värmeproducenter blir minimal. Människorna får svårt att göra sina röster hörda med minskande politiskt arbete och indragna stadsdelsnämndsmöten. Segregationen ökar. Möjligheterna att hyra en lägenhet blir minimal – att köpa dyrt blir det som gäller. Stockholm kommer att gå baklänges in i framtiden, och vi kommer att få stå till svars inför dem som är våra barn nu.

I stället ligger framtiden i utvecklingen mot kretsloppssamhället.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för 2006.

Anförande nr 6

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Kristdemokraterna har valt att kalla sitt budgetförslag för *Trygghet och frihet*. Vi tror att om tryggheten finns i botten kan man också känna den frihet som den enskilda människan vill.

Vem kan man lita på? frågade Sportexpressen på sin förstasida i går och gav exempel på kända personer som farit med osanning, alltifrån Bill Clinton och Göran Persson till kända ledningar i idrottsklubbar. Stockholm har i dag ett finansborgarråd som har visat att varken skrivna löften i 99-punktsprogrammet eller handslag i Vasaparken var något för stockholmarna att lita på. Trängselskatter införs ändå.

Inte ens yttrandefriheten är längre viktig för Socialdemokraterna utan nu censureras också oppositionens egna texter på valsedlarna. Annika Billström låter oss inte ens säga det självklara, att folkomröstningen borde ha genomförts innan försöket genomförs.

Att Socialdemokraterna kör över Vänstern och Miljöpartiet har vi förstått sedan länge. Information och delaktighet ligger inte högst på Socialdemokraternas agenda. Det kanske är dags för dem att börja stava på ordet demokrati.

Helga Henschen myntade en gång uttrycket ”om de i toppen inte är toppen, då är det botten”. Det är det stockholmarna upplever just nu. Om det inte finns tillit i ett samhälle skapas otrygghet. Det handlar om att kunna lita på politiker och sina medmänniskor. Det handlar om tillit att få vård när du behöver, få hemtjänst när du behöver, att polisen kommer, att polisen utreder brotten och att du får ordna din barnomsorg på det sätt som passar din familj.

Ingen ska behöva vara rädd för att gå på Stockholms gator eller i stadens parker. Så är det inte i dag. Dagligen kommer nya rapporter om unga tonårstjejer och även medelålders kvinnor som utsätts för våldtäkt. Och den otrygghet som stadens invånare i dag upplever ökar tyvärr kontinuerligt. Brottsligheten i Stockholm är hög. Trots vetskapen om tonårsligor som drar mellan olika stadsdelar händer alldeles för lite. Operation kvinnofrid behöver kraftfullt lyftas fram, uppdateras och vidareutvecklas.

För att vårt samhälle ska vara tryggt och säkert att leva i krävs att alla människor tar sitt ansvar. Vi måste alla som individer känna att det är positivt att anmäla brott och vittna om det som vi sett. I dag tar privata bevakningsbolag över alltfler av polisens uppgifter i staden. Var det någon som hörde Göran Persson nämna i valrörelsen att polisen skulle privatiseras?

Bristen på poliser gör det särskilt viktigt att Stockholms stad tar sitt ansvar för brottsförebyggande arbete. Vi kristdemokrater vill därför att vi ska inrätta en kommunal stadsvakt. Vi vill också se att man kameraövervakar brottsutsatta platser. I Malmö har man faktiskt infört stadsvakt, men man har också vågat kameraövervaka rånstråken.

En stadsmiljö förstörd av klotter blir också otrygg. Vi vill att klottersaneringen verkligen ska prioriteras, framför allt är det skolvägen vi tycker ska vara klotterfri. Vad gör då vänstermajoriteten? Jo, man inbjuder till graffitiskolor, där man ska få lära sig olika typer av tags.

Att skapa mer tid för barnen är viktigt för oss kristdemokrater, och vi tror att det är föräldrarna som vet bäst vad deras barn behöver. Vi vill att det ska finnas valfrihet mellan förskola, familjedaghem och vård av egna barn. Barngrupperna i förskolan måste därför minska. Vi har anslagit 150 miljoner mer än i föregående års budget till detta. Vi tror att den politik vi vill se för barnfamiljen också skulle kunna minska barngrupperna. Vi vill att föräldrar med barn mellan ett och tre år ska kunna erbjudas någon form av vårdnadsbidrag som ett alternativ till förskola, och vi anslår 165 miljoner i årets budget för att genomföra en mer-tid-för-barnen-reform.

I Stockholm är det 86 procent av barnen som deltar i barnomsorgen. Men det finns alltså barn som i dag inte får någon del av subventionen.

De flesta äldre lever friska långt upp i ålderdomen, men de som behöver vård och omsorg måste känna trygghet och tillit till staden. Vi vill införa en värdighetsgaranti

som klart och tydligt innehåller besked om vad man kan förvänta sig och kräva av äldreomsorgen i Stockholms stad. Vi vill att servicehusen ska finnas kvar, och vi vill att de äldre ska kunna vara med och påverka val av boende.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas förslag till budget.

Anförande nr 7

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Som jag nämnde i min inledning lägger vi för fjärde året i rad fram en helt finansierad budget. Om vi nu ska fokusera på alternativet är det väl ändå oppositionens uppgift att utforma en budget som skulle kunna användas och omsättas samma dag om det skulle bli ett maktskifte och man skulle komma i maktställning.

När vi tittar på Moderaternas budgetförslag ser vi att det dels är ofinansierat, dels är oseriöst på flera punkter. Man har många gånger pratat om högeralliansen, men vi kan konstatera att i Stockholm är det i alla fall alliansfritt, därför att Moderaterna bygger hela sitt budgetförslag på att lägga ned stadsdelsnämnderna från den 1 januari 2006. Då tror man att man sparar 250 miljoner kronor från första dagen. Det vill inte Kristdemokraterna. Däremot vill Kristdemokraterna att man slår ihop ett antal nämnder. Folkpartiet vet som vanligt inte riktigt vad man vill, men någonstans några områdesnämnder eller så där.

Den första frågan till Axén Olin blir naturligtvis: När tänker du presentera ett budgetförslag som är seriöst, som är finansierat och som också skulle kunna presenteras för medborgarna? 250 miljoner kronor som inte är finansierade är ju inte hållbart.

När det gäller jobbgarantin har vi en fråga. För vilka löner ska de som får den så kallade jobbgarantin arbeta? Är det avtalsenliga löner eller är det samma summa som försörjningsstödet? Om ni nu skulle lägga fram ett finansierat förslag undrar jag varför ni landar på 100 miljoner. Varför landar ni inte på 200 eller 300 miljoner kronor i jobbgaranti, eftersom det är en så viktig fråga?

Sedan tycker jag att politiken abdikerar. Moderaterna abdikerar genom att slå sönder hela nämndorganisationen, där 75 procent av välfärden ligger, för våra barn och ungdomar, omsorgen om gamla och funktionshindrade.

Och så ska man skapa en gigantisk utbildningsnämnd som i varje enskilt ärende ska fatta beslut om alla barn som eventuellt har behov av särskilt stöd – en gigantisk utbildningsnämnd som omsätter närmare 14 miljarder kronor och som ska ha 13 förtroendevalda politiker, ordinarie och ersättare.

Axén Olin sitter som vanligt på två stolar. Hon gör i partiledarsammanhang en bedömning som Reinfeldt och en helt annan bedömning här i Stadshuset. Frågan till stockholmarna blir ju: Om någon ska rösta på Moderata samlingspartiet, vilken ledning och vilken politik är det över huvud taget som gäller?

Anförande nr 8

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är alltid intressant när majoriteten väljer att läsa oppositionens budgetar bättre och kanske mer noga än man läser sina egna. Men när vi nu börjar prata om ofinansierade budgetar – som vi inte har och som jag ska återkomma till – måste du, Annika Billström, berätta för mig varför det fattas 234 miljoner i er. Ni har nämligen inte tagit med de nya uppgifter som finansstaben fick och som finansroteln har fått från Kommunförbundet, USK och regeringen när det gäller prognoser. Er budget är underfinansierad med beloppet i det cirkulär som kom den 1 oktober när det gäller skatteintäkter, kostnadsutjämning och LSS-kostnader. Det fattas 234 miljoner i er budget. Ni har valt att inte ta med de uppgifter ni har fått från de beräkningsunderlag som du annars ska göra. Kan du svara på det i stället för att anklaga vår budget för att vara underfinansierad vore jag väldigt tacksam.

Anförande nr 9

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det där var ett exempel från Axén Olins sida på den typ av politiskt ledarskap som hon står för. Ju högre man skriker desto mer auktoritär tror man att man blir.

Moderaterna med sin ledare orkar för tredje året i rad inte anstränga sig och presentera en finansierad budget. Det är gammal välkänd retorik att kasta tillbaka bollen till den som ställer frågan. Vi har en helt finansierad budget, till sista öret. Svara någon gång under de här två dygnen, för vi kommer ändå att umgås under två dygn. Jag tror att stockholmarna, våra väljare, behöver ett borgerligt ledarskap som vågar och orkar anstränga sig, som vill anstränga sig och formulera ett tydligt alternativ till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets tydliga budget.

Anförande nr 10

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Annika Billström talar gärna om ledarskap men har förtvivlat svårt att utöva det. Hur kommer det sig att Annika Billström talar om att det ska byggas skyskrapor i Norra stationsområdet och Py Börjesson avstyrker ett sådant yrkande? Hur kommer det sig att Annika Billström talar om att gynna företagandet samtidigt som Leif Rönngren chockhöjer hyrorna för korgubbarna? Hur kommer det sig att Annika Billström talar om att hyrorna ska sänkas samtidigt som Leif Rönngren chockhöjer markhyrorna?

Det är ju det här som är den stora bristen. Annika Billström talar om ledarskap men saknar fullständigt förmåga att utöva det.

Anförande nr 11

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Kära fullmäktige! Jag tror att oppositionen fortfarande är chockad över det totala valnederlag som ni drabbades av 2002. Jag tror också att oppositionen är totalt chockad över den handlingskraft som den här majoriteten visar. Det är svårt för oppositionen att se svart på vitt. Det har inte byggts så mycket i Stockholm sedan 1974. Vi har fått loss satsningar på vägar, på spår. Vi kommer till beslut i fråga efter fråga. Jag förstår, Lotta Edholm, att det måste kännas fruktansvärt tungt.

Anförande nr 12

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ibland lyfter man fram en regel som säger att det man vill att andra ska göra mot en ska man också göra själv. När det gäller att lägga fram gemensamma budgetar vet jag inte om Socialdemokraterna har varit ett föredöme genom att till exempel inför ett val gå samman och lägga fram ett förslag med övriga partier. Vi ser det inte heller på regeringsnivå. Så är det ju alltid inför ett val. I en opposition väljer man att lägga fram sina egna budgetar och presentera sådant som man verkligen vill lyfta fram. Sedan, i en majoritet, handlar det om att man kompromissar. Du kunde ju ha gått till val på trängselskatten ihop med Miljöpartiet och Vänstern. Det hade ju varit tydligt. Varför gjorde du inte det?

Anförande nr 13

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag tycker att det är trevligt, Ewa Samuelsson, att du åtminstone försöker försvara den budget som är framlagd av era tre partier. Men fortfarande kommer Axén Olin inte att kunna svara på varför Moderaternas budget är underfinansierad med 500 miljoner. Det här fullmäktigemötet ska handla om budgeten för nästa år. Den är underfinansierad, den är oseriös och den går inte att ta på allvar.

Vi kommer naturligtvis att titta närmare på område efter område, för det Axén Olin påstår, att vår budget...

(O r d f ö r a n d e n : Kontrareplikén gäller Ewa Samuelsson.)

Men jag svarar ju på hennes fråga om budget. Det gör jag visst. Det är inte sant att vår budget är underfinansierad. Hela ert förslag utom Kristdemokraternas bygger på finansborgarrådets förslag till budget. Kd bygger på sin budget från förra året, vilket gör att det blir jämförbart i vissa sammanhang.

Anförande nr 14

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag fick liksom inte något svar från Annika Billström på min fråga. Till kommunstyrelsens ekonomiutskott den 21 september redovisades en del siffror som gällde prognoserna. Den 1 oktober skickade Sveriges kommuner och landsting ut en reviderad prognos för uppräkningsstalen med andra procentsatser. Men i ert förslag, som ni presenterade den 10 oktober, använde ni helt andra siffror för både LSS-kostnader och skatteintäkter liksom för kostnadsutjämning.

Jämför man den budgeten med det som presenterades, och som är de riktiga siffrorna, Annika Billström, fattas det 234 miljoner i er budget eftersom ni inte har räknat med de nya prognoserna utan valt att sopa dem under mattan, stoppa dem bakom elementet eller vad ni har för metod på finansroteln. Det vet inte jag.

Jag kommer i dag i alla fall att anmäla det här till revisorerna så får vi se vad de säger om det oansvariga förfarandet att man inte använder sig av de prognoser man får utan väljer att blunda för den krassa verkligheten.

Det finns nästan inte någon viktigare fråga för stockholmarna just nu än att få fart på tillväxten. Ni blundar också för att arbetslösheten skenar. Annika Billström! Arbetslösheten i Stockholm har sedan du blev finansborgarråd ökat med 30 procent. Det är inte så att det har vänt, som du hänvisade till i ditt anförande, och att det nu finns en artikel och en rapport som visar att det har vänt. Det har vänt i Stockholmsregionen, Annika Billström, men det är framför allt i Sundbyberg och Värmdö som det har vänt och köpkraften har ökat. För Stockholm går det fortfarande mycket dåligt. De siffror som kom från Ams häromdagen visar att bara den öppna ungdomsarbetslösheten det senaste året har ökat med 22 procent. Arbetslösheten fortsätter att öka hela tiden. Vad gör ni för att få fart på tillväxten?

Det finns ett alternativ som stockholmarna kan välja om tio månader lite drygt. Det handlar om att göra allt för att få fler människor som arbetar och för att underlätta för näringslivet om vi ska kunna satsa pengar på välfärd. Om man tog era 3,8 miljarder, som ni nu lägger på biltullsprojektet, skulle man kunna bygga hela tvärbanan och få pengar över. Man skulle kunna byta ut 140 stycken tunnelbanevagnar och man skulle kunna byta ut samtliga pendeltåg och fortfarande få pengar över.

Om man tog Viviann Gunnarssons solceller, som staden helt plötsligt ska köpa för 50 miljoner, och grävde ned de snuskiga återvinningsstationerna skulle man kunna gräva ned 25 stycken för samma pengar. Om man gjorde om Skatteskrapanaffären, som ändå kostade staden 2 miljarder, tog de pengarna och byggde nya studentbostäder i stället skulle det inte bli de 400–600 som det nu ser ut att bli utan det skulle bli 2 500 nya studentbostäder för samma summa.

Stockholm behöver ett annat ledarskap, och det finns ett alternativ.

Anförande nr 15

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ska i den här repliken försöka koncentrera mig på det okunniga påståendet att vår budget är underfinansierad med 241 miljoner kronor. Det är väl ömsesidigt, Axén Olin. Då är hela ert budgetförslag inte bara underfinansierat med 500 miljoner utan med 734.

En budget, mina vänner, läggs utifrån ett antal prognoser. Jag är den första att välkomna att revisorerna får bekräfta att budgetarbetet i denna stad är lika seriöst som någonsin tidigare. Budgetarbetet bygger på prognoser och naturligtvis gör era bedömningar det också. Om Axén Olin skulle ha rätt är Moderaternas budgetförslag underfinansierat med nästan hela vårt reformutrymme. Det ni, mina vänner, är oseriöst. Och snacka om ledarskap!

Anförande nr 16

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag tror inte att det är oppositionspartiernas roll att se till att tabellverket stämmer. Jag förutsätter att man har ett finansborgarråd och en finansrotel som ser till att underlaget till fullmäktige är riktigt. Och jag förutsätter också att du under de här två dagarna när vi ska umgås, som du säger, funderar allvarligt över, räknar om och presenterar ett riktigt budgetförslag för fullmäktige. Jag vet inte hur vi annars ska kunna ta ställning till skattesatsen sent i morgon kväll, när det fattas 234 miljoner.

Anförande nr 17

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Bra att Kristina Axén Olin tar upp solcellerna och de 50 miljonerna. Det finns nämligen inget alternativ till att inte börja med att satsa på alternativa energikällor. Inom en snar framtid kommer vi inte att ha tillgång till någon olja längre.

Det är en väldigt viktig sak att få fram de här projekten. Ur de 50 miljoner kronorna kan vi nämligen få fram projekt för ett par hundra miljoner kronor, eftersom staten också finansierar delar av denna verksamhet. Det har inget som helst att göra med vad vi gör på renhållningsområdet. Det här är en ren satsning in i framtiden för att över huvud taget kunna utveckla Stockholm. Avsaknaden av energi kommer att bli den ödesfråga som man annars kommer att ställas inför.

Anförande nr 18

Anner-Margarethe Livh (v): Ordförande, fullmäktige! Egentligen skulle man kunna stå här och hålla samma anförande som förra budgetdebatten. Medan vi har finansierat varenda reform, från ökningen av äldreomsorgspengen till satsningar på skolbarnsomsorgen, kör oppositionen med samma bluffbesparingar som förra året.

Låt mig berätta om BB, alltså inte borgarrådsberedningen utan exempel på två borgerliga bluffar.

Den första är de 250 miljoner kronorna. Behöver jag säga något mer. Det handlar förstås om den största bluffen av alla. Moderaterna vill i år, precis som i tidigare budgetar skrota stadsdelsnämnderna. Den här jättebesparingen skulle, om de hade makten, träda i kraft om en och en halv månad. Jag tror, ordförande och fullmäktige, att vi är många här inne, många bland stadens personal som vill veta exakt hur Moderaterna tänker få in de här pengarna. Vilka är det som ska sparkas? Är det alla 35 000 som jobbar i stadsdelsnämnderna? Vilka verksamheter ska ta den värsta smällen? Är det barnomsorgen, de äldre, de psykiskt sjuka? Alla i den här salen vet att det är omöjligt att spara 250 miljoner utan att radera stora delar av vår välfärd.

Den andra stora bluffen är oppositionens besparingar på 100 miljoner på socialbidragen. Det ska fixas med den så kallade jobbgarantin. Jobbgarantin är det absolut mest lögnaktiga förslag som finns i de borgerliga budgetarna. Här har Moderaterna lyckats lura med sig både Folkpartiet och kd.

Tanken med jobbgarantin är ganska oklar. Men det är klart att det handlar om att en vuxen person ska arbeta för socialbidragsnorm, oklart med vad. Detta, ordförande och fullmäktige, är ett klassiskt sätt att undergräva kollektivavtal, att arbeta för att sänka lönerna på arbetsmarknaden. Det är en klassisk högermetod.

Sedan kan man fråga sig vilka jobb den arbetslöse ska få. Och det ska finansieras med fattiga 15 miljoner samtidigt som Stockholms stad hokus pokus sparar 100 miljoner. Det är sådant som kallas bluff.

Medan de borgerliga inte ens kan lägga fram ett gemensamt budgetförslag och späckar sina egna budgetar med bluffar lägger vi i majoriteten fram en reformbudget,

och här ser vi tydligt skillnaden mellan vänster och höger, mellan ansvar och ansvarslöshet, mellan reformer och nedskärningar.

Anförande nr 19

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är intressant att höra Ann-Margarethe Livh tala om kollektivavtal. Tala om kollektivavtal när ni nu baserar en budget bland annat på de plusanställningar som inte ens LO accepterar. Det är plusanställningar som tar riktiga jobb och som dessutom inte ens ger grund för KAS i fortsättningen, när de här personerna ska få ett fast arbete. Det är intressant att höra dig tala om kollektivavtal.

Det är för oss däremot otroligt viktigt med jobbgaranti och att människor får riktiga jobb. Då talar vi inte om något slags vad som helst, som du säger. Men något slags jobb, vad som helst, är bättre än inget jobb alls, som vi ser det. Vi har gjort den här resan en gång förut, Ann-Margarethe. När jag tillträdde som socialborgarråd var nästan var tionde stockholmare någon gång under året beroende av socialbidrag. Vi sänkte skatten, införde jobbgaranti, fick fart på tillväxten, och socialbidragsberoendet sjönk i den här staden med 47 procent. Vi halverade socialbidragsberoendet till skillnad från vad ni gör. Prata inte om kollektivavtal!

Anförande nr 20

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Kristina! Jag vet inte vilka kontakter du har med LO, men de kontakter jag har med LO säger precis tvärtom. Vår majoritet har satsat oerhört mycket på att få ned arbetslösheten i Stockholm. Men det enda som står i era budgetar är denna jobbgaranti.

Först och främst är det klokt av Skärholmen att inte längre använda ordet jobbgaranti, för de vet att det inte finns någon jobbgaranti. Den fungerar inte. De säger Jobb i fokus, och det är naturligtvis helt rätt. Det människor i den här staden behöver är inte att för socialbidragspengar tvingas ut för att kratta en park någonstans. De behöver målinriktade insatser som passar just den personen, för att just den personen ska utvecklas och kunna få ett riktigt jobb på arbetsmarknaden.

Anförande nr 21

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Låt mig slå fast en sak. För Folkpartiet är det fullkomligt självklart att människor som kan jobba också ska jobba. Det är det som jobbgarantin bygger på. Den garanti som Vänsterpartiet tycker är jättebra ute i Skärholmen tycker Folkpartiet vore jättebra om den kunde införas i hela Stockholm.

Vår budget bygger på en väldigt modest sänkning av socialbidragskostnaderna. Det var precis så mycket som vi faktiskt sänkte socialbidragskostnaderna under förra mandatperioden. Problemet med Vänsterpartiet är att ni hellre bevakar bidragsnivåerna än är beredda att skapa riktiga jobb för människor.

Anförande nr 22

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Det typiska när de borgerliga pratar om att människor ska sättas i arbete är att det är piskan som gäller. Man säger att om de arbetslösa får mindre pengar kommer de i högre utsträckning att vilja ta ett jobb. Synsättet bygger på att människor är lata och att det är det som skapar arbetslöshet, inte att det finns för få jobb eller att de arbetslösa inte har rätt utbildning för de jobb som finns.

Vi tänker precis tvärtom. Rätt utbildning för rätt person leder till riktiga jobb.

Anförande nr 23

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det är intressant att höra majoritetens olika företrädare. Å ena sidan pratas det om plusjobb, städa och renhållning. Sedan kommer Ann-Margarethe Livh och säger att plusjobben är insatser som ska göras. När Kristdemokraterna och den övriga oppositionen nämner att det inom jobbgarantin kan finnas jobb inom exempelvis parkskötsel är det insatser och inga riktiga jobb.

Jobb är alltid viktigare än icke-jobb. Det måste vara inställningen. Det är den inte från majoritetens sida. Det kommer alltid ett ”men” när vänstern är uppe. Så får det inte vara. Om vi kan erbjuda människor arbete är det det som gäller. Det är inställningen till arbete som är det viktiga, inte hur stora bidrag som människor kan erbjudas.

Vi har visat under förra mandatperioden att det gick att sänka socialbidragen med nästan 50 procent. Det kommer att vara vårt mål också nästa mandatperiod att sänka dem, om vi kan naturligtvis ned till att ingen ska behöva vara socialbidragsberoende.

Anförande nr 24

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Det är trist att alltid behöva upprepa att ni faktiskt styrde i en högkonjunktur. Det får man säga varje gång som ni går upp och skryter om hur ni sänkte arbetslösheten under er förra mandatperiod.

Vi har inte sagt att städjobb är fel eller att parkjobb är fel. Vi har sagt att man inte med socialbidragspengar kan tvinga folk ut och städa parker i stället för att ge dem den meningsfulla utbildning eller kompetensutveckling som leder till att de kan ta ett riktigt jobb. Det är det som är skillnaden mellan er och vår syn på de arbetslösa.

Anförande nr 25

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! De franska förstäderna brinner fortfarande. Ungdomar i stadens segregerade förorter tar till bensinbomber och påkar i stället för ord när de vill påverka det franska samhället.

Det är ätt att slå ifrån sig och säga: där, men inte här. Det vore naivt att tro att inte samma stämningar finns i miljonprogramsområdena kring våra storstäder. Den svenska integrationspolitiken har misslyckats på precis samma sätt som man har misslyckats i Frankrike, Tyskland och England. Den socialdemokratiska bidragspolitiken har inte lett till ett snällare samhälle utan till ett hårdare och kallare. Det är en politik

som tillåter att människor lever på bidrag utan att ställa krav på motprestation, men som vägrar att släppa in människorna i det svenska samhället.

Problem med segregation kan man inte lösa i en handvändning. Det är viktigt att slå fast. Vi kan vara helt säkra på att med samma gamla socialdemokratiska politik kommer vi allt närmare en situation som liknar den i Frankrike och andra delar av Europa. Det krävs en helt ny politik där arbete och ägande sätts i fokus.

Vi måste ge makt och ansvar tillbaka till medborgarna. Vi måste ställa krav på att den som kan arbeta också ska arbeta. Det är obegripligt för mig att Socialdemokraterna har övergivit arbetslinjen och nu hävdar att bidragsnivåerna snarare än rätten till jobb är det centrala.

Utanförskapet förstärks också av att Socialdemokraterna förvägrar de boende rätten att äga sin bostad. Trots att vi vet att den egna bostaden skapar frihet och egenmakt och minskar utflyttningen från de utsatta områdena sätter majoriteten stopp för att en enda hyresrätt omvandlas till bostadsrätt.

Man måste fråga sig: Varför tycker Annika Billström att det är bäst att bo i bostadsrätt? Hur kommer det sig att Laila Freivalds var beredd att sätta hela sin politiska karriär på spel för att få köpa loss sin bostad? Och varför köper Göran Persson sitt gods i Sörmland? Han skulle väl lika gärna kunna hyra det.

Sanningen är att högt uppsatta sossar har så förtvivlat svårt att leva som de lär. Låt mig slå fast: Det är inte något fel med att Annika Billström, Laila Freivalds och Göran Persson vill äga sina bostäder. Felet är att ni vill förbjuda andra att göra detsamma.

Anförande nr 26

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): I brist på argument far man i väg till gods i Sörmland. Det får du gärna göra Lotta Edholm.

Jag tänker stanna kvar i rådssalen, och jag tänker diskutera 2006 års förslag till budget från oppositionen.

Den är ofinansierad. Den är oseriös och ni är djupt oeniga. Det finns en ideologisk skillnad mellan höger och vänster i Stockholm. Det finns en ideologisk skillnad i synen på människors engagemang, rättigheter, skatter och skattepolitik. När Axén Olin väljer att gå fram med en ofinansierad budget samtidigt som hon sänker skatten har hon glömt att hon är andre vice ordförande i Moderata samlingspartiet.

Moderaternas partiledare har sagt att kommunerna i Sverige behöver mer statsbidrag och mer pengar. Den budgetsanering som Sverige genomlevde under 1990-talet har drabbat kommunerna hårt, säger Fredrik Reinfeldt. Reinfeldt säger också att det är viktigt att kommunernas ekonomi inte möts av skattesänkningar. Det är också intressant att Reinfeldt vill ha en avgiftsfri förskola i hela Sverige. Jag undrar hur Axén Olin hanterar skatter, förskola, oseriösa budgetförslag och annat. Jag hoppas innerligt att det inte ska handla om det svaga ledarskap som vi ser i dag där vi inte får ett enda svar. Vi får inget besked.

Att Folkpartiet väljer att bara negativt kritisera oss kan vi leva med. Vi har levt med det i tre år och vi kan säkert leva många år till med det. Men om Folkpartiet tittar på vad som är gjort kan man se att vi har jobbat som vanligt med både-och-perspektivet. Barn, unga och äldre har under den här mandatperioden fått förstärkningar med drygt 2 miljarder. Det har aldrig någonsin byggts så mycket i Stockholm som just nu och förhoppningsvis de kommande åren. Satsningarna på infrastruktur och annat har heller aldrig varit större.

Det måste göra ont på något sätt för Folkpartiet när vi är så framgångsrika. När omvärlden gör analyser av Stockholms roll är det fullständigt klockrent och glasklart att vi är tillbaka som Sveriges tillväxtmotor. Året 2006-2007 kommer att förstärkas ytterligare. Grattis alla stockholmare!

Anförande nr 27

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Om vi ska tala om rapporter kan vi nämna att Sverige har halkat ned till u-land när det gäller politiskt ledarskap, men det kan vi spara till en senare debatt.

Jag blir nästan rörd över att du inte bara läser vår budget, Annika, utan att du också ligger och läser Reinfeldt på kvällarna. Det är fantastiskt kul.

Det stämmer, Annika, numera att vår budget är underfinansierad. Men de 500 miljoner som du pratar om känner jag inte till. Dem får du gärna berätta om. Visa exakt på vilken sida och på vilka punkter vår budget är underfinansierad. Den är inte underfinansierad. Vi har det politiska ledarskapet. Om du inte rättar till er budget och det minus ni har på 234 miljoner har samtliga partier i dag en budget som är underfinansierad med 234 miljoner. Så jag hoppas verkligen att du tar till dig kritiken och talar om för mig varför ni inte har rättat till siffrorna enligt Kommunförbundets och andras prognoser? Varför har ni inte brytt er om de cirkulären?

Ni har nu försatt oss i en situation då hela Stockholms stads samtliga partiers och stockholmarnas budget är ofinansierad med 234 miljoner 2006. Berätta det i stället.

Anförande nr 28

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Den 1 januari 2006, alltså om några dagar, ska Moderaterna lägga ned stadsdelsnämnderna. Ni räknar med att minska kostnaderna med 250 miljoner kronor. Det är en fullständig bluff. Det vet du. Du spelar teater och låtsas som om allting är som vanligt.

Det är drygt 20 000 anställda i stadsdelarna i dag. Löner ska väl betalas ut fortsättningsvis den 2 januari, den 10 april, den 15 maj och så vidare? Vi ska väl göra biståndsbedömningar? Parkerna ska väl städas och allt annat? Det är klart att det är en bluff.

Förstår inte du att när man gör en budget gör man det på prognoser som är aktuella? Det gjorde väl ni också? Det är därför det är så viktigt att ha tertiärrapporter så att man gör avstämningar mot budget och gör justeringar. Det är inte något konstigt. Så

gör man. Så arbetar man med budget. Om du inte vill förstå det, Kristina, är det ditt problem.

Anförande nr 29

Borgarrådet E d h o l m (fp): Annika Billström sade att hon har ett både-och-perspektiv på politiken. Det är möjligt att hon har det perspektivet, men sanningen är att det bedrivs en varken-eller-politik i Stockholm.

Det blir varken särskilt många fler bostäder eller en bättre kollektivtrafik. Det blir varken en bättre företagspolitik här i Stockholm eller en bättre företagspolitik från regeringens håll.

Sanningen är att det saknas politiskt ledarskap i Stockholm, och det drabbar Stockholm. Det bråk som är inom socialdemokratin drabbar också oss vanliga stockholmare hårt. Jag tycker att det är bedrövligt.

Anförande nr 30

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! I brist på argument tangerar nu Lotta Edholm gränsen för vad som är tillåtet.

Låt oss beskriva både-och-perspektivet. Vi kan börja med välfärden. Drygt två miljarder kronor har under den här mandatperioden satsats i förskolan, i skolan, i äldreomsorgen och i omsorgen om våra funktionshindrade. Hela SDN-sektorn har vuxit ekonomiskt både när det gäller direkta reformer och när det gäller volym i form av fler barn till exempel.

Vi har också finansierat Norra länken. Vi kommer att klara av att starta bygget av E 18. Cityspåret håller man på med. Vi bygger som aldrig förr. Vi kommer att fatta beslut om Slussen. Vi kommer att fatta beslut om en multievenemangsarena. Vi kommer att fatta beslut om det ena och det andra.

Jag förstår ärligt talat inte varför Folkpartiet inte orkar, eller vill, se vad som görs. Det är tydligt ett mycket mycket svagt ledarskap.

Anförande nr 31

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Arbete ger välstånd var tidigare en paroll från arbetarpartiet Socialdemokraterna. I dag ser det helt annorlunda ut. Arbetslösheten är stor både här i Stockholm och i övriga landet. Den halvering som man har talat om ligger långt i framtiden.

I dag handlar det om särskilda aktivitetsgarantier. Jag vet inte om ni såg den intervju som man i går gjorde med en man i TV 24. Han var uppgiven. Han kallade sig själv intern. Han jobbade inte med någonting. Han sade: Jag får sitta här på en mattekurs och lära mig matematik som jag har kunnat sedan många år. Jag har fått jobba lite med lera, men ingenting av det som jag egentligen vill och kan. Vi är interner vi som sitter här inom den här garantin.

Nu kommer plusjobben – insatserna, som vänstern kallar dem. Det ska bara vara en tillfällig uppryckning för dessa människor i stället för att de ska kunna få jobb som är garanterade för framtiden.

Jag har hört en kvinna berätta att hon inte hade råd att arbeta. När hon började jobba måste hon betala av sitt studielån och då fick hon mindre kvar i plånboken än om hon levde på bidrag. Vad är det för politik vi har i Sverige?

Ett jobb är alltid ett jobb. Det måste vara arbetslinjen som gäller.

Annika Billström tyckte att Lotta Edholm for i väg. Ord och handling gäller också framöver. Bland medborgarna i Stockholm och i övriga Sverige jäser det faktiskt när de ser hur långt avståndet är mellan den vanliga medborgaren och s-politikens högborg. Det är en uppgift som jag tror att ni borde ta er an.

Anförande nr 32

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tänkte egentligen inte hålla något anförande utan titta på vad som sades i de första anförandena. Där hörde vi tre borgerliga röster. Det var städgeneralen, det var skolfuxen och det var stadsväktaren. Det bekräftar stagnationen och minimaliseringen av framtidsfrågorna.

Det handlar om att vi, som jag själv sade, börjar gå in i ett mörker. Vi går in i ett mörker om vi får en sådan ledning. Vi skulle få en ledning med batong, pekpinne och sopkvast. Det samhället vill jag inte ha. Det är en minimalisering av vad framtidsfrågorna innebär.

Stockholm skulle då gå baklänges in i framtiden. Vi skulle stå till svars för de unga och de kommande generationerna för en total okunnighet om vad framtiden för med sig. Jag tycker att de senaste årens katastrofer har visat vart vi är på väg. Jag vet att man i hela världen försöker ta sig an dessa uppgifter. De borgerliga partierna håller sig till batongen, pekpinnen och sopkvasten. Det är hemskt, tycker jag.

Anförande nr 33

Borgarrådet E d h o l m (fp): Tänk att få en komplimang av Viviann Gunnarsson! Det är underbart. Vill någon kalla mig för skolfux tar jag det som en stor komplimang. Skolfrågorna är och förblir Folkpartiets viktigaste frågor. Att det skulle vara att gå in i ett mörker att driva skolfrågorna som sin främsta fråga tror jag är fel. Jag tror att vi ser en ljusnande framtid an.

Skolfux är jag gärna.

Anförande nr 34

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är ju bra att man tycker att skolfrågor är viktiga. Jag tycker också att skolfrågor är viktiga. Miljöpartiet satsar väldigt mycket skolfrågor och den unga generationen. Det beror på hur man satsar.

Om man satsar med pekpinne, disciplin, pli, ordning och betyg tror jag att den kommande generationen inte blir den som tar tag i framtidsfrågorna.

Anförande nr 35

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! När vi har pratat om arbetslöshet och skattesänkningar och bidragsberoende och flera hundratals miljoner och om de olika ledarskap som finns tycker Viviann Gunnarsson att vi pratar om minimalisering. Sedan säger hon att hon inte vill leva och bo i ett samhälle där det pratas om batonger, krattor och städning.

Om vi tittar ut och ser hur det ser ut i Stockholm i dag kan vi konstatera att det aldrig har varit så hög brottslighet, aldrig så många våldtäkter och aldrig så smutsigt och snuskigt här i staden som sedan Miljöpartiet blev miljöborgarråd.

Anförande nr 36

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Miljöfrågor handlar faktiskt inte om att man tittar på skräpet i parkerna, ljussättningen och klottret. Det är självklart att vi ska göra något åt det. Vi har också tillsammans med vänstern och Socialdemokraterna gått ut med ett väldigt bra program för att hantera den frågan. Vi lägger i årets budget 47 miljoner kronor på den typen av städning.

Man kan fråga vad Kristina Axén Olin själv gör i polisstyrelsen som inte har kommit till rätta med de här frågorna på ett bättre sätt.

Det finns andra saker man kan göra än att hantera polisen. Det finns också något som heter att man hanterar ungdomsfrågorna på det sättet att man får en demokratisk och bra debatt i samhället.

Anförande nr 37

E w a S a m u e l s s o n (kd): Även jag kan känna mig glad över att få detta omnämnande från Viviann Gunnarsson. Om du upplever att vi vill ta tag i brottsligheten är det helt rätt. Om vi inte reagerar på att människor i dag berövar en friheten att kunna röra sig ute på stadens gator och i parkerna gör vi samhället en otjänst - även om vi inte använder batong.

Hur skulle du, Viviann, vilja bli bemött när du utsätts för brott i Stockholms stad?

Anförande nr 38

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Du frågar hur jag skulle vilja bli bemött när jag blir utsatt för brott. Självklart vill jag ha ett samhälle där man kan hantera brottslighet på ett bra sätt.

Alla frågor måste förebyggas. Man förebygger inte speciellt många frågor med en batong eller med ett hårt hanterande av ungdomsfrågorna. Man måste ha medborgare ute i staden. Därför satsar vi till exempel väldigt mycket på att få en bilfri stad med mycket öppenhet, många kaféer och mycket delaktighet i livet i staden. Bara genom

att många vanliga människor är ute i staden kommer vi att slippa den utveckling som vi har sett i många andra storstäder i världen.

Anförande nr 39

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är bra att vi har den här typen av gruppleddesdebatt som blir allmänpolitisk så att man inte går in på de enskilda delarna omedelbart. Jag tror att vi alla som är politiskt förtroendevalda känner behov av att beskriva helheter. Socialdemokratin, Vänsterpartiet och Miljöpartiet står för ett både-och-perspektiv.

Det går att förena ekonomisk tillväxt med ekologisk tillväxt och uthållighet. Det går att göra satsningar på barn och unga samtidigt som man bygger som aldrig förr och satsar på för näringslivet viktiga anläggningar. Det kan handla om multievenemangsarenan. Det kan handla om det nya stadsbiblioteket. Det kan handla om stadsutvecklingsområdet vid Norra station eller den nya hamnstaden vid Värtan och Frihamnen.

Det jag vill säga är att under de år som jag har fått mitt partis förtroende att finnas i stadshuset på heltid tycker jag att vi har polariserat den debatt där vi egentligen är eniga. Det finns en mycket bred enighet i den här salen numera om att vi alla partier vill att det ska byggas. Stockholm ska bli större och Stockholm ska växa. Vi vill att fler flyttar hit. Vi vill att företagen stannar eller nyetablerar sig. Vi är också eniga kring infrastrukturens satsningar som är oerhört viktiga för oss.

Det är några saker som på marginalen skiljer oss åt. I stället för att se till det som förenar väljer vi polariseringen. Båda parter har lika stort ansvar. Det är inte så att någon kan slippa undan ansvar.

Näringslivet har bett oss om en sak, nämligen: Vad ni än gör, se till att Stockholm står för det ni är eniga kring. Strunta i det som skiljer er åt, och i den politik där ni är oeniga se till att det finns tydliga alternativ för stockholmarna. Det är därför vi oförtrutet kommer att säga till Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna: Visa ert ledarskap genom att formulera ett tydligt alternativ på de områden där ni inte accepterar vår kritik. Först då blir ni trovärdiga i att ha någon form av ledarskap över huvud taget.

Stadsdelsnämnderna: Övergripande Punkt 6)

Anförande nr 40

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Stadsdelsnämnderna omsluter tre fjärdedelar av stadens budget, eller någonstans mellan 19 och 20 miljarder. Det är hela välfärdssektorn, alltifrån barn och ungdomar till fritidsverksamhet, kulturverksamhet, idrottsanläggningar, motionshallar, simhallar och omsorgen om våra funktionshindrade. Det handlar också om att vi ska se till att riktigt rejält höja kvaliteten i äldreomsorgen. Här kan de viktiga insatserna göras för alla de stockholmare som tyvärr inte är i arbete i dag.

Under den här mandatperioden har vi satsat drygt 2 miljarder i Stockholms stadsdelar. Vi har varit väldigt tydliga och konsekventa under hela mandatperioden på satsningar kring barn och ungdomar och äldre. 2005/06 gör vi kraftfulla satsningar på städning och renhållning. Det är väldigt viktigt.

Eftersom oppositionen inte har orkat bry sig om att formulera ett alternativ kring stadsdelarna måste vi fullfölja frågan till Moderaterna. 250 miljoner kronor räknar ni hem från den 1 januari 2006. Kristdemokraterna vill förvisso behålla stadsdelarna, men slå samman några. Folkpartiet vill ha något som man kallar för områdesnämnder. Inte ens i formen är oppositionen enig. Man är inte enig ens i politiken. Det Moderaterna föreslår är gigantiska nämnder där politiken abdikerar och där professionen och tjänstemännen tar över en gigantisk utbildningsnämnd och utbildningsförvaltning.

Om man skulle välja att lägga ned stadsdelsnämnderna med sina drygt 20 000 anställda skulle det innebära att 800 sjukskötersketjänster försvinner den 1 januari 2006. Hur var det nu med att satsa på jobb, Axén Olin? Vi talar om 250 miljoner kronor från den 1 januari 2006.

Man gör en gigantisk centralisering och flyttar politiska gemensamma beslut. Även om det finns en skillnad i synsätt på vilka beslut som ska fattas vid sammanträdesbordet och vilka som ska fattas vid frukostbordet måste vissa beslut vara gemensamma. Hur hade Moderaterna tänkt ordna renhållningen, städningen eller parkskötseln eller investeringarna i parkerna och den typen av underhåll?

Det här är ett slafsigt hafsigt hoprafsat budgetförslag från Kristina Axén Olin som påstår sig stå för ett annat ledarskap. Jag kan bara avslutningsvis säga: Tack och lov att hon gör det!

Anförande nr 41

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Det finns, som sagt, ett annat ledarskap och ett annat alternativ till budget. Jag är glad och stolt över Moderaternas och den borgerliga alliansens olika förslag. Jag är glad över att vi har så stor enighet i den borgerliga alliansen när vi visade våra absolut gemensamma riktningar i strategisk inriktningsärendet i somras. Det är däremot självklart att vi nu gör som alla år och som Annika Billström, Miljöpartiet och vänstern har gjort varje valår. Man presenterar sina egna budgetförslag eftersom det är de förslag man vill gå till val på.

Jag är glad och stolt inte bara över den satsning vi gör på städning, klottersanering och på att gräva ned återvinningsstationer och annat som vi har pratat om. Jag är också otroligt glad att kunna erbjuda stockholmarna en skattesänkning på en krona nästa mandatperiod. Det är också viktigt för tillväxten och för att få fart på affärer och andra som behöver mer köpkraft.

Jag är framför allt stolt och glad över att jag tror att det finns en stor enighet från borgerligheten om att det som staden nu behöver är lugn och ro och att satsa på kvalitetshöjningar. Vi lägger därför betydligt mer pengar på lågstadiet för att göra en särskild satsning på att alla barn ska lära sig läsa och skriva.

Jag tycker att det är pinsamt och jag skäms när jag träffar högskolerektorer i Stockholmsområdet som berättar att när Stockholmseleverna kommer till högskolan måste man sätta in extra sommarkurser därför att Stockholms gymnasieelever inte kan tillräckligt mycket svenska, matte och engelska för att klara av högskolelinjer. Det är viktigt att satsa på skolan. Det ska vara lugnt och tryggt och bra kvalitet.

Det är också viktigt att satsa på äldreomsorgen. Vi ska öka valfriheten och möjligheten att välja i omsorgen, men vi vill också öka pengarna för att ge mer tid i omsorgen. Vi vill ge familjer mer lugn och ro och möjlighet att välja det som passar dem genom att införa ett kommunalt vårdnadsbidrag så att de som vill stanna hemma kan göra det.

Annika Billström står här och raljerar och pratar om att en massa sjuksköterskor skulle bli arbetslösa. Nej, Annika Billström. Vi vill förvisso ha en annan organisation av staden så att pengarna går direkt ut till verksamheterna i stället för att passera politiska nämnder. Men det innebär inte att verksamheterna, sjuksköterskejobben, eller jobben därute försvinner. Möjligen, Annika Billström, gör det en och annan politiker arbetslös, men det tror jag att både jag och stockholmarna kan leva med.

Anförande nr 42

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Våra liv gestaltar sig olika. Två saker är helt säkra: Vi föds och vi dör. Hur livet ter sig under de aktiva åren styrs i de flesta fall av individen själv, men en bra början och ett värdigt slut är något som vi gemensamt måste känna ett stort ansvar för. Det är det som är själva kärnverksamheten.

Äldreomsorg är en av stadsdelarnas allra största och viktigaste verksamheter med en budget på närmare 6 miljarder. De har i dag stora problem.

Under hela mandatperioden har majoriteten sagt att de satsar på barn och unga, men de har inte sagt att de har gjort stora besparingar i äldreomsorgen. Samtidigt öronmärks pengar till Agenda 21-samordnarna. Satsningarna på konsumentrådgivning ökar.

Majoriteten minskar budgeten för äldreomsorgen med 50 miljarder trots att stadsdelarnas underskott är stora och biståndsbedömningen hårdnar alltmer. Ibland skulle man kunna tro att Stockholm består av 18 kommuner. Det är stora skillnader mellan stadsdelarna.

I Maria-Gamla Stan får en person som behöver hjälp med påklädning 10 minuters hemtjänst. I Skarpnäck får det ta 20 minuter. Att städa en trerummare i Rinkeby får ta 90 minuter, i Spånga-Tensta två timmar. Har Skarpnäcksborna mer kläder på sig än de på Söder? Är lägenheterna i Rinkeby särskilt små och snabbstädade? Självklart inte. Det handlar om att hålla budget.

I Socialdemokraternas Stockholm är det bostadsadressen och inte hjälpbehovet som styr. Omvandlingen av servicehus har skett i en rasande fart i många stadsdelar. I stället hänvisas många till att söka seniorlägenhet hos bostadsförmedlingen. Där finns ett par som har sökt servicehus, men boståndshandläggaren säger att de inte

uppfyller riktlinjerna. Båda är 90 år och har gångsvårigheter. En har höftopererats, lågt blodtryck och förmaksflimmer. En har pacemaker och upprepade svimningsanfall.

En annan sökande är helt ensam i livet och mår psykiskt mycket dåligt. Barndomens upplevelser i koncentrationsläger återupplevs dagligen. Man kan undra vilka i dag levande äldre stockholmare som uppfyller kriterierna för att få bo i servicehus. Den som mot alla odds får en plats i särskilt boende får inte välja var hon vill bo.

För en vecka sedan tänkte Göran Persson avsätta 10 miljarder till äldreomsorgen. Samtidigt fortsätter Socialdemokraterna i Stockholm nedmonteringen.

Jag har här valt att ta upp ett av de största problemområdena i stadsdelsnämndernas verksamhet. Vi i Folkpartiet gör en av våra allra största satsningar på äldreomsorgen. Stadens majoritet gör precis tvärtom. Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 43

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Vi lever i en tid av politikerförakt – om inte förakt så åtminstone ointresse. För mig kom vändningen efter att jag två torsdagskvällar hade besökt sammanträden i en stadsdelsnämnd. Jag såg med egna ögon att närdemokratin faktiskt fungerade. Så skrev en av våra medborgare i en lokaltidning.

Det är ganska många stockholmare som har direktkontakt med stadsdelsnämnderna. De kommer till möten, de kommunicerar direkt med politiker eller personal eller också deltar de i forum, rådslag och omröstningar. Det finns många modeller och de har redovisats i en kartläggning som staden har tagit fram.

Många andra, de flesta stockholmare, möter stadsdelsnämnderna bara i verksamheterna i form av kontakt med personalen. För dem är det viktigaste att vi har fungerande bra verksamheter med ett tydligt ansvar.

Vi i majoriteten vet att stadsdelsnämnderna är den mest effektiva formen att organisera kommunens verksamhet och faktiskt också den mest kostnadseffektiva. Under stadsdelsnämndstiden har det rationaliserats oerhört i stadens förvaltningar. Stadsdelsnämnderna börjar nu finna sin form. De har numera både medborgaransvar, demokratiansvar och utvecklingsansvar för stadsdelarna, enligt det beslut vi tog i våras. Det är ett stort åtagande och det är en spännande utmaning.

Det passar förstås inte in i det borgerliga systemskiftet. Där handlar det om att flytta de gemensamma verksamheterna till privata företag att sälja ut och knoppa av, konkurransutsätta och skära ned. De besluten fattas ju lättast av politiker bakom stängda dörrar i stadshuset.

Moderaterna och Folkpartiet vill lägga ned stadsdelsnämnderna. Det motiverar de med icke genomförbara besparingar på administration, det vill säga personal. Vi fritidspolitiker kostar faktiskt inte 250 miljoner om året, Kristina.

Moderaterna svarar här för det största trolleritricket. Jag kan tipsa er om en organisation som heter International Brotherhood of Magicians. Där tycker jag att ni ska söka medlemskap. Å andra sidan krävs ju av skickliga trollkarlar att tricken är skickliga och att folk inte ser hur man gör. Er slakt syns ganska tydligt.

Folkpartiet ligger inte långt efter – som vanligt ett efter i högerspåret. Ni ska tjäna in miljoner på att ändra nämndernas uppdrag, lägga ned medborgarkontor och skapa någon ny konstig hybrid som får besluta om sådant som inte är tillräckligt viktigt. Ni har ingen tilltro till de lokala politikerna. De deltar mest i projekt där man snor pengar och stoppar i svarta hål.

Jag känner inte igen det. Varför skulle en politiker som är väl förtrogen med sin stadsdel vara mindre lämplig att fatta dessa beslut än en politiker i en mastodont-nämnd i stadshuset? Jag förstår inte det.

Jag tror att ni i själva verket är rädda för att möta den lokala opinionen och medborgarna. Det är mycket tryggare att sitta i slutna rum och fatta de här besluten. Ni vill att företagen ska bestämma och inte demokratiskt valda fritidspolitiker.

I stället för att slå blå dunster i ögonen på folk vill vi fortsätta arbetet med att utveckla demokratin och välfärden i stadsdelsnämnderna. Bifall till kommunfullmäktiges förslag!

Anförande nr 44

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Jag känner en sprallig 1½-åring som bor i Aspudden och brukar leka i Aspudsparken. Det är en lekpark som finns där. Den är tyvärr sliten och skulle behöva rustas upp. Den politiska frågan är naturligtvis: Vem ska rusta upp lekparken?

Många tycker att det är en ovidkommande fråga i förhållande till skatter, betongbroar och tillväxtligor. För barnen och deras föräldrar är Aspudsparken kanske den viktigaste kommunala åtgärden. Det är där de ser att kommunen finns.

De vill ha en förändring och de vill rikta sin röst någonstans. Ska de skrika ända upp till stadshuset?

Miljöpartiet vill utveckla, och inte, som oppositionen, avveckla stadsdelsnämnderna och stadsdelarna. Vi vill att verksamhet, stöd och hjälp ska finnas lokalt så att det är möjligt och finns en poäng i att engagera sig lokalt och i närsamhället även i en stad med 750 000 invånare.

Den rödgröna majoritetens budgetförslag innehåller en förstärkning på stadsdelsnämndernas område, inte bara med pengar och inte bara till skötsel och städning av till exempel parker och grönområden, där lekparkerna ingår, utan de anger också en tydlig inriktning när det gäller stärkt närdemokrati.

Investeringarna i parker och grönområden uppgår i den rödgröna majoritetens budget till över 100 miljoner kronor, vilket är en ökning med 50 procent. Mer än hälften av de pengarna läggs för första gången till stadsdelsnämndernas egna investeringsbud-

getar så att de själva kan bestämma över parker, lekplatser, spontanidrottsytor och motionsspår.

Samtidigt höjs stadsmiljöanslagen till stadsdelsnämnderna med nästan 50 miljoner. Det lokala Agenda 21-arbetet som just hjälper och utvecklar projekt där invånarna själva är med och är engagerade - till exempel för gröna skolgårdar och grillplatser vid populära utflyktsställen - får som tidigare 27 miljoner kronor.

För att ytterligare möjliggöra det lokala deltagandet i projekt avsätts dessutom 7 miljoner för stadsdelsnämnder som utvecklar deltagande i demokratiprojekt.

Stockholm ska utvecklas som storstad. Utvecklingen i världen visar tydligt hur viktigt det är att den anonyma storstaden verkar för att möjliggöra engagemang i närsamhället. Det har vi sett inte minst när vi har slagit på nyheterna de senaste dagarna och sett kravallerna i Paris.

Barn och föräldrar med idéer och krav på förändring ska känna att ett engagemang i närsamhället är möjligt. Det är inte politiker och tjänstemän i tegelhuset här på Kungsholmen som ska avgöra om lekplatsen i Aspudsparken ska bli roligare att leka i nästa år.

Bifall till majoritetens budgetförslag!

Anförande nr 45

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Majoriteten har ju varit vänlig nog att redan upplysa om att Kristdemokraterna är stadsdelsförespråkare. Vi tror att stadsdelsnämnderna har sin plats i staden också framöver. Det behövs en nivå som riktar sig direkt till medborgarna. Även om vi är beredda att diskutera antalet stadsdelsnämnder, tror vi att det är en demokratisk mötesplats. Vi välkomnar att fler uppgifter, som parkskötsel till exempel, överförs till stadsdelsnämnden.

Vi tror också att samarbetet med ideella organisationer och föreningar underlättas av närheten ute i stadsdelsnämnderna.

Ett stort problem har det däremot visat sig vara att stadsdelsnämndsledningarna verkar tro att de äger sina medborgare. Det är svårt, inte minst för äldre, att få möjlighet till vård och omsorg i andra stadsdelar. Det är helt motsägelsefullt. Vi är en stad och staden har ett totalt ansvar för sina medborgare. Det är något som vi aktivt måste arbeta för.

Vi vill ha valfrihet både inom barnomsorgen, inom omsorgen för funktionshindrade och naturligtvis också för de äldre.

Stadsdelsnämnderna har haft stora problem med sin ekonomi. Det är därför intressant att läsa att man i en hel del tertiärrapporter lyfter fram kompetensfonden som gör det möjligt att hålla budget. Jag trodde inte att kompetensfonden var till för det. Det går att läsa innantill i flera tertiärrapporter.

Stadsdelsnämnden har också problem med kommunens skolor som tappar elever. Därför är det ett stort uppdrag för våra kommunala skolor att vara attraktiva. De måste vara tydliga på kunskapskrav och ha nolltolerans mot mobbning. Kristdemokraterna satsar därför extra medel på skolan. Vi vill att de resurserna framför allt går till de yngre.

Nog är det konstigt att speciallärarna ska finnas på gymnasiet. De borde ha sin givna plats i grundskolan.

Barngrupperna måste bli mindre. Trots att stora satsningar har gjorts på förskolan när det gäller ekonomin är det fortfarande alldeles för stora grupper. Vi från Kristdemokraterna tror att vår familjepolitik skulle underlätta en minskning av grupperna.

Familjedaghemmen lever på en undanskymd plats. De lyfts inte fram som ett fullgott alternativ.

Äldreomsorgen som har sin givna plats i stadsdelsnämnden lever inte upp till det som de äldre förväntar sig. Därför skulle vi vilja ha en värdighetsgaranti för de äldre. Varje enskild äldre måste känna att de blir bemötta med värdighet och får den vård och omsorg de behöver. Den snabba omvandlingen av servicehus till seniorbostäder har inget stöd av oss kristdemokrater och inte heller av pensionärsorganisationerna som i olika sammanhang har visat sitt ointresse.

Besparing handlar det om. I seniorbostäderna överförs vården till landstingen.

Anförande nr 46

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att tala om att jag bor i Dalen och att jag är stolt över det. Jag ska berätta lite om hur Dalen ser ut.

Där finns ett torg med en torghandlare som är älskad av alla som bor i Dalen. När det blåser och regnar sätter han upp skycken för att man ska kunna gå in och handla i lugn och ro. På vintern har han ljus tända. Han är väldigt uppskattad.

I Dalen har vi också Knuten som fick stadens kvalitetspris inom äldreomsorgen förra året. Det är vi väldigt stolta över. Jag tror att alla partier var där och gratulerade dem efteråt.

Vi har närhet till grönområden. Hela Nackareservatet ligger inte långt därifrån. Vi har också närhet till stadens centrum. Vi har trevliga gårdar med gemensamhetslokaler. Vi har bibliotek. Vi har bad. Vi har restaurang. Jag är alltså stolt över att bo där. Jag skäms definitivt inte över att bo i Dalen.

Däremot har Dalen en stor andel invånare med låga inkomster och låg utbildning. Det är tråkigt om det är det Kristina Axén Olin skäms över.

Vi har pratat mycket om stadsdelarna. Eftersom det här handlar om en övergripande stadsdelsdiskussion återkommer jag till äldreomsorgen senare.

Jag vill säga något om de 250 miljonerna som ska sparas in på just stadsdelarna.

Eftersom Ewa Samuelsson just har sagt att de vill ha kvar stadsdelarna, och Folkpartiet vill ha någon form av områdesindelning så kommer de ju att finnas kvar. Man ska ändå spara 250 miljoner kronor. Om man delar upp det enligt de nycklar vi har skulle man spara på individ- och familjeomsorgen 20 miljoner, på förskoleverksamheten 40 miljoner, på skolan 61 miljoner, på äldreomsorgen så mycket som 76 miljoner kronor. Man ska spara på kultur- och föreningsverksamhet och inte minst på stadsmiljön, det vill säga städning vilket kan innebära att plocka upp en mugg som någon som besöker Dalen kastar på marken eftersom man inte begriper att man ska använda de papperskorgar som finns i centrum.

Ordförande! Jag är stolt över att vi står för stadsdelarna och jag är stolt över att bo i Dalen.

Anförande nr 47

Borgarrådet Axén Olin (m): Ordförande! Jag sade inte att jag skäms över Dalen, Margareta. Jag sade att jag skäms över hur det ser ut i Dalen nu och hur det städas där. Det är trasiga lampor, det är nedklottrat och skräpigt och snuskigt. Dalen och de som bor där är värda någonting bättre.

Jag återkommer när det gäller besparingarna.

Annika Billström och Margareta Olofsson vet precis hur det är. Stadsdelsnämndsdirektörerna uppger själva att de har en administrativ överbyggnadskostnad på 800 miljoner. 250 miljoner som vi har som besparing när det gäller stadsdelsnämnderna är 1,25 procent av stadsdelsnämndernas budget.

Vi har tidigare varit med om sammanslagningar av stadsdelsnämnder och vi vet att man kan spara mellan 1 och 2 procent, förmodligen ännu mer, genom att göra de här sammanslagningarna. Det är inte direkt någon misär vi beskriver om vi genom några sammanslagningar vill spara 250 miljoner i administrativ kostnad. Det är pengar som vi hellre lägger på hemtjänsten, förskolan och lågstadiebarnen samt på bättre städning, mindre klotter och hela lampor i Dalen.

Anförande nr 48

Borgarrådet Olofsson (v): Då ska jag tala om för Kristina Axén Olin att hon har glömt en annan sak. Ni ska ju spara på andra verksamheter också. Ni ska spara på försörjningsstöd. Ni ska spara på väldigt mycket. Även om man lägger ned stadsdelarna måste man förmodligen betala ut lön. Man måste förmodligen ha lokaler kvar, och man måste förmodligen ha övergripande information och andra gemensamma kostnader. Ni lägger dem någon annanstans.

En exakt beräkning som ni beskriver i er budget innebär 702,2 miljoner kronor. Men ni måste ju ha de här verksamheterna någon annanstans.

Du säger att en politiker kan bli arbetslös. Så blir det förmodligen inte. Det är väldigt få politiker som sitter i stadsdelarna och har det som sin inkomstkälla. De flesta

politiker är fritidspolitiker och har ett annat arbete. Ni tjänar inte så förfärligt mycket på att ta bort just politikerarvoden.

Anförande nr 49

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Kristina Axén Olin pratar om att stadens personal behöver lugn och ro. Så är det naturligtvis. Man behöver lugn och ro, tydligt ledarskap, tydliga budskap och tydliga besked.

Kristina Axén Olin säger att det behövs lugn och ro. Ert förslag innebär att 20 000-22 000 personer den 1 januari 2006 inte vet var de ska vara. Är det lugn och ro?

Kristina Axén Olin säger att man ska spara in på politikerarvodena och att det är en del av de 250 miljonerna. Det är ju bara att räkna! Någonstans mellan 18 och 20 miljoner kostar arvoden för stadsdelsnämndens fritidspolitiker. Det är ju inget borgarråd eller någon heltidsarvoderad som sitter där. Då är det ytterligare 230 miljoner som är ofinansierat.

Samtidigt säger Axén Olin att hon tror att man kan lägga ned stadsdelsnämnderna den 1 januari 2006 därför att man ska sänka skatten med 1 krona. Det är ju fullständigt ologiskt. Under nästa mandatperiod vill man från moderat håll sänka skatterna med 1 krona. I pengar för kommunen är det 1,4 miljarder.

Stadsdelarna omsätter 20 miljarder. Svaret är väldigt tydligt. De som förlorar är barnen, ungdomarna, våra äldre och våra funktionshindrade, det vill säga de som behöver välfärden i Stockholm och de som behöver kommunens ansvarstagande. Det finns ingen trovärdighet.

Utöver detta säger Axén Olin att det är viktigt att vara stolt över Dalen och att man borde städa bättre i Stockholm. Den gigantiska satsning som Moderaterna gör i sin bluffbudget är 7 miljoner. 7 miljoner ska klara den klottersanering som årligen kostar 100 miljoner. Det ska klara den städning, den renhållning, den parkskötsel och den vinterväghållning vi har.

Detta budgetförslag från Moderaterna är allvarligt talat en bluff. Jag tycker att det är skamligt.

Anförande nr 50

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande! Vi börjar nu närma oss en trist nivå där Annika Billström försöker få det till att stockholmarna och de som lyssnar på den här debatten inte förstår hur man läser budgetar.

Vår budget står hela tiden mot er. De satsningar som vi gör i vår budget är satsningar som läggs på er. Det vet du. Det är därför jag är så orolig över att ni har 234 miljoner minus i er budget. Det påverkar vårt underlag.

Om vi har lagt 7 miljoner mer på klottersanering här så beror det på att vi har lagt oss 7 miljoner över er. Som finansborgarråd vet du det, Annika Billström. Du kan inte stå här och låtsas. Du vet också att vi har lagt 140 miljoner när det gäller stadens

satsning. Det är en gigantiskt stor ökning när det gäller klottersanering, städning och lagning av lampor. Det vet du.

Du vet också, Annika Billström, att 250 miljoners besparing som vi har på stadsdelsnämnderna är 1,25 procent av budgeten för stadsdelsnämnderna. De uppger själva att de har en administrativ överbyggnad på 800 miljoner. 250 miljoner av de 800 miljonerna är inte omöjligt, tror jag.

Jag tror inte att det är 20 000 anställda i staden som nu går och undrar vad de ska göra. Jag tror att ganska många av dem faktiskt hoppas på ett annat ledarskap och lugn och ro och en budget som är finansierad.

Anförande nr 51

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Moderaternas budgetförslag är underfinansierat med minst 250 miljoner kronor. Det är den största enskilda posten. Ni är ensamma om förslaget. Ni har ingen majoritet för det. Alternativet till stadsdelsnämnderna är sociala distriktsnämnder. De kostar också.

Det stämmer inte. Det går inte ihop. Det är fullkomligt ologiskt.

Stockholmarna vet precis hur samhällsservicen fungerar. De vet hur förskolan fungerar. De vet hur äldreomsorgen fungerar. De vet hur skolresultaten i våra stadsdelar ser ut. Stockholmarna har kunskap. Det går inte att bluffa dem, Kristina. Det går inte att dribbla bort och prata om att det är endast 1,25 procent. Det hade kunnat vara 5,25 procent. Du har ändå denna kostnad kvar. Det är inte genomförbart. Det är en bluffbudget.

Anförande nr 52

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! På ett sätt är detta en historisk budget eftersom den fullföljer ett tidigare historiskt beslut i fullmäktigesalen om att vi skulle fullfölja stadens politiska organisationsutredning som i sin andra del hade förslag om hur man kunde stärka stadsdelsnämnderna med att lägga över mer ansvar för den fysiska verksamheten. Det handlar till exempel om mycket av den verksamhet som redan under morgonens debatt har visat sig vara det som är det mest uppenbara uttrycket för kommunens ansvar. Vi vet att det är det som ungdomarna i Rålambshovsparken är jätteglada för när de genom ett eget projekt fick vara med och rusta upp och bygga de skateboardramper som finns där.

Den typen av frågor är inga bagatellfrågor. Det historiska med den här budgeten är att vi ger stadsdelarna ett äkta och möjligt ansvar att driva den typen av frågor.

Jag har suttit i gatu- och fastighetsnämnden och i marknämnden. Det är 13 ordinarie ledamöter bakom stängda dörrar i den här tegelborgen på Kungsholmen. Jag vet genom telefonsamtal från upprörda medborgare i Akalla, Vällingby, Alvik, Hjortshagen, Gamla Stan, Axelsberg och Farsta att de är upprörda över sådana här frågor som jag som ledamot i nämnden aldrig kan besvara. Jag kan aldrig ge stöd och hjälp i verksamheten. De frågor som dessa medborgare har är varför man inte rustar upp parkerna, varför inte lekparkar får bra gungor eller vart de ska vända sig om de har

en idé. Det kan vara en grupp föräldrar eller ungdomar som vet vad de vill göra och vill ha hjälp och stöd kring hur de ska organisera det. De kan inte vända sig till denna slutna nämnd inne i denna tegelborg.

Jag har en fråga till Moderaterna och Folkpartiet. I sina budgetförslag vill de lägga ned stadsdelsnämnderna helt eller vägrar åtminstone att lägga ut de här viktiga frågorna. Varför vill ni slakta närdemokratin? Varför vill ni göra det omöjligt att stärka kommunens viktiga arbete med att hjälpa och underlätta ideellt engagemang, föreningsliv och närdemokrati i de här delarna?

Anförande nr 53

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Människorna i Stockholm är mest intresserade av att verksamheten fungerar, att kärnverksamheten fungerar, att det är bra dagis och att det är bra äldreomsorg. Sedan spelar det inte så stor roll vem man ringer till. Jag tror inte att det spelar så stor roll om man ringer hit eller om man ringer till sin lokala politiker. Det viktiga är att det åtgärdas.

Vi vill ha områdesnämnder därför att vi tror att det är ett bra sätt att organisera verksamheten i staden effektiv.

Du säger att du får många samtal hit. Det beror ju på att man i stadsdelsnämnderna inte får besluta om de saker som verkligen angår folk. I min stadsdelsnämnd handlar alla medborgarförslag om trafikfrågor. Dem kan vi inte besluta om. Alla medborgarförslag handlar om det. Det handlar om gupp i gatan och övergångsställen. Det är sådant som trafiknämnden har hand om. Vi lurar människor att tro att det är direkt-demokrati. Det är det inte alls.

Anförande nr 54

Å s a R o m s o n (mp) Kan vi då inte enas, Ann-Katrin Åslund, över partigränserna om att vi ska jobba i riktningen att få en äkta närdemokrati. Ni som sanna liberaler som vill ha ett ordentligt fungerande demokratiskt system, ser ni inte vikten av att en stad på 750 000 invånare ska ha ett demokratiskt system som blir förståeligt och som är nära medborgare? Vi vet problemen med gupp i gatan, men det är också gupp i parkerna. Dem får vi faktiskt med vårt förslag till budget en möjlighet att åtgärda, men ni avstyrker den typen av förslag. Det är barockt.

Anförande nr 55

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Åsa Romson frågade vart föräldrarna till de stackars barn i Aspudden ska vända sig till om man lägger ned stadsdelsnämnden och lekparken är trasig. Först främst ska det inte finnas några trasiga saker. Men det är inte politiker som ska dit och laga dem, utan det ska självklart fungera på tjänstemannanivå. Det handlar inte om att det måste vara särskilda öppna nämndssammanträden, utan medborgarna ska veta var man får en god service. Det har vi lagt en massa förslag på i vår budget, inte minst när det gäller det elektroniska och våra hemsidor, där vi tycker att vi borde vara ett föredöme och inte, som nu, ha ett ganska kasst datasystem. Det är vad det handlar om.

Att synliggöra politiker – där har ni andra också i salen fört fram förslag om att vi politiker ska bli osynliga, att vi bara ska klippa band och så vidare. Som borgarråd ska man inte få sitta i nämnd och vara ordförande. Vad innebär det i så fall när det gäller synlighet och kända politiker?

Jag är glad när mina grannar ringer till mig på morgonen därför att de inte har fått tidningen, för de tror att jag kan styra över en sådan sak. Jag tycker att det är ganska positivt att folk vet vem jag är. Men de förslag som ni lägger på andra håll, eller åtminstone diskuterar, skulle innebära precis raka motsatsen.

Anförande nr 56

Åsa Roson (mp): Vi är också för synliga politiker och synligare politiker. Men ni vill ju avskaffa politiker. Ni tycker att expertstyrda centraldirektiv är det som är mest effektivt. Varför kan vi inte inkorporera hela Stockholmsregionen i den modellen? Varför är det inte ofattbart ineffektivt med 26 eller 28 kommuner i den här regionen – jag vet inte hur långt ni skulle sträcka ert ämbete i den här salen? Någonstans måste vi se: Är det helt ineffektivt i Sundbyberg, som har 62 000 invånare, ungefär lika stor som en av våra stadsdelnämnder? Är det helt ineffektivt? De har en fullmäktig som faktiskt kan besluta om saker, och människor även där känner igen sina politiker på gator.

Jag tror att vi ska jobba vidare med modellen för Stockholm, en storstad. Jag känner inte till några andra storstäder, som vi i övriga frågor vill jämföra oss med, som inte har stadsdelnämnder, i riktig form och inte i någon kvasiform som ska delegera sociala beslut utan faktiskt har en levande demokrati. Det handlar om att de i lekparken inte alltid vill att det här ska lagas hur som helst, det handlar om att de själva ska kunna engagera sig i det. Det kan de inte om vi stänger in oss i den här salen och avskaffar alla andra.

Anförande nr 57

Tord Bergstedt (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ta upp två principiella frågor. Den första går tillbaka till Caesar. Caesar kom tillbaka från ett fälttåg och tyckte inte att det var gott att hans hustru hade varit otrogen. Då skiljde han sig från henne blixtnabbt, brutalt enligt vårt sätt att se, och talade om att Caesars hustru inte får misstänkas. Parallellen är den som Christian Axén Olin har tagit upp, nämligen att man ifrågasätter det underlag som vi diskuterar. Jag ser allvarligt på detta. Det får inte förekomma att kommunfullmäktige ska sväva i tvivelsmål om att budgeten är korrekt uppgjord, att den bygger på det senaste material som finns tillgängligt. Det tycker jag är en allvarlig invändning som gör att debatten svävar i osäkerhet.

Det andra jag vill ta upp är det som jag redan tidigare kritiserat, nämligen det omoraliska i att majoriteten har tagit Birkapengarna och skapat en kompetensfond och en miljöfond som går in i stadsdelnämndernas verksamhet som ett slags tillskott till den ordinarie budgeten. Det skapar också en osäkerhet. Detta omoraliska förstärks av att Mats Hulth sålde halva Birka på sin tid. Detta är allvarligt med tanke på våra stora investeringar.

Till sist vill jag säga att 1,5 procent i besparingar har åtminstone finansborgarrådet förklarat vara ett kolossalt ingrepp. Detta har finansvårdande myndigheter, finanskontoret etcetera, skickat ut massvis under de gångna decennierna. Man tycker att det är allvarligt att göra besparingar som ligger i den storleksordningen.

Jag yrkar bifall till det moderata förslaget.

Anförande nr 58

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag tycker att det är oerhört allvarligt att Moderaterna anklagar oss för att inte ha ett korrekt budgetunderlag. Jag har ändå suttit i fullmäktige sedan 1988, och jag har aldrig varit med om liknande. Aldrig någonsin har jag varit med om en sådan anklagelse.

Det som händer vid budgetarbete är just det Tord Bergstedt efterlyser: Budgeten bygger på de senaste prognoserna. Självklart är det så, Tord Bergstedt. Du vet med tanke på dina erfarenheter i dina tidigare professioner att offentlig förvaltning jobbar på det sättet. Det är djupt allvarligt.

Jag skulle säga att det är en intellektuellt för låg nivå på debatten när man försöker tricksa med budgeten på sätt som Axén Olin gör. Hon klarar inte av att vi avslöjar Moderaterna i deras budgetförslag underfinansierat med 250 miljoner kronor. Birka Energi såldes mot halva fullmäktiges vilja under förra mandatperioden. Moderaterna lånade ut 2,1 miljard kronor till Fortum för att de skulle lyckas förvärva detta bolag. Det har gett stockholmarna fjärrvärmeprishöjningar på 40 procent, vilket är allvarligt. Att återförvärva Birka skulle kosta någonstans mellan 22 och 26.

Den grundläggande infrastrukturen är oerhört viktig för stockholmarna. Det är stockholmarna som har blivit förlorare i denna dåliga affär. Att vi under den här mandatperioden satsar 20 miljarder kronor i investeringar gör vi därför att vi vet att det är akut bostadsbrist, att det krävs insatser för personalen med kompetensutvecklingen. Kompetensfonden har blivit en fullständig succé. Det gäller att inte satsa investeringsmedel bara på hårdvara utan också i det man brukar kalla för humankapital. Det är oerhört populärt och viktigt. Att vi för en gångs skull betalar tillbaka den miljöskuld vi har gentemot våra barn och ungdomar trodde jag faktiskt att alla var beredda att göra. Tydligt är det inte så.

Moderaterna vill fortsätta att tricksa och fixa med budgeten. Jag är den första att beklaga detta. Att budgetarbetet sker utifrån de senaste och aktuella prognoserna är för mig en självklarhet.

Anförande nr 59

T o r d B e r g s t e d t (m): Apropos finansborgarrådets försäkran vill jag påpeka att kommunstyrelsens ekonomiutskott redovisade sin skatteprognos för utskottet där uppräkningsstalet var 3,9. I majoritetens förslag är uppräkningsstalet 5,0. Vi har presenterat det här talet, 3,9, men ni skyfflar det upp till 5,0. Det tycker jag inte är ett korrekt hanteringssätt.

Jag tycker att det är nästan intellektuellt beklämmande att säga att bara för att vi har sålt halva Birka har det som effekt att elpriserna ökat med 40 procent. Det ena har inte ett dugg med det andra att göra. Elpriserna har gått upp av skäl som man kan diskutera. Det har inte att göra med äganderätten för elbolag.

Anförande nr 60

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Självklart har det att göra med äganderätten. Den dag Moderaterna sålde Birka Energi till finländska Fortum fördubblades avkastningskraven. Det är klart att frågan då blir: Var tar man pengarna? Ja, det gör man på taxorna. Det gör men via fjärrvärmepriserna. Det är en fullständig självklarhet. Det vet alla. Men försöket att kleta på en bild av att majoriteten inte använder sig av de aktuella prognoserna när budgeten tas måste vi avfärda å det bestämdaste. Det stämmer inte.

Anförande nr 61

H a r d y H e d m a n (kd): Jag skulle vilja fråga om fjärrvärmedelen av Birka, detta att priserna ökat med 40 procent. Vilka insatser har de socialdemokratiska ledamöterna i styrelsen gjort? Har ni som parti försökt att påverka dem när det gäller höjningen med 40? Börje Berglund försvarade den i tv med att fjärrvärmen följer bensinpriset. Det är en fullständigt stollig grund för fjärrvärmen. Bostadsrättsföreningar och bostadsbolag är oerhört upprörda över denna 40-procentiga stegring som inte alls motsvarar vad värmekostnaderna ökar. Har era representanter gjort någonting i styrelsen, annat än försvarat detta pris?

Anförande nr 62

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ber om ursäkt för att det blir en diskussion om Birka, för det handlar om systemet övergripande. Jag ska vara väldigt kortfattad och säga: Styrelsens ledamöter har för det första fattat beslut om att frysa priserna. För det andra kommer det under 2006 att ske en sänkning av fjärrvärmepriset.

Anförande nr 63

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Det är intressant att diskutera fjärrvärmepriserna. Är det något ni borde diskutera är det det som Socialdemokraterna tillsammans med Miljöpartiet har åstadkommit i riksdagen genom den gröna skatteväxling som de har beslutat om. Det är det som trissar upp värmepriserna, ingenting annat.

Jag begärde ordet med anledning av kompetensfonden. Kompetensutveckling är jag övertygad om alla tycker är otroligt viktig. Det är så viktigt att det borde vara inom ordinarie ram, inte tillfälliga öronmärkta pengar under tre år, utan det borde vara en självklar del för alla förvaltningsledningar och styrelser över huvud taget. Så sent som i ett dokument från den 24 oktober berättar revisorerna att de håller med oss. Ni använder kompetensfondspengar, kapitalförsäljningspengar, till ren och skär driftsverksamhet. Jag antar att du också läst dokumentet från den 24 oktober. Där finns det lastbalanseringssystem till Globen på 7 miljoner, kultur och lärare i Grimstaskolan, förbättring av paraplysystemet, teknisk plattform för paraplysystemet, hamndataprojektet, Stockholm Vatten, Hantverksföreningen i Stockholm. De

rabblar upp listor på saker där ni använder pengar felaktigt och som inte är kompetensutveckling utan ren och skär vanlig verksamhet ute i nämnderna.

Anförande nr 64

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Om Moderaterna och Kristina Axén Olin tycker att kompetensutvecklingen är så viktig, hur mycket har ni lagt i årets budget på det? Det skulle vara intressant att få veta det.

Nej, det är så att Moderaterna motsätter sig satsningar på personalen. Man vill ha gigantiska besparingar på 250 miljoner kronor som är en bluff när det gäller stadsdelsnämndssektorn. Det finns igen majoritet i dag och kommer heller inte att finnas under nästa mandatperiod för att lägga ned stadsdelarna.

Vi har två väldigt viktiga resurser i Stockholm. Det ena är vår personal. Det andra är naturligtvis de lokaler och byggnader och den förmögenhet som Stockholm har. Om vi skulle använda våra investeringar till bara hårdvara skulle vi inte kunna satsa på personalen. Nu gör vi det. Det är en gigantisk satsning som har gjorts och som kommer att fullföljas. Den kommer stockholmarna till del. Barnskötare och förskollärare har fått kompetensutveckling, vårdbiträden får utveckling och andra yrkesgrupper i Stockholm har fått det. Det är deras parti vi tar, inte parti för skattesänkarna.

Anförande nr 65

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Vi i Folkpartiet liberalerna satsar stort på skolan. Vi vill se en skola där alla barn har möjlighet att få med sig de baskunskaper som de har rätt till. Vi vill också se en skola dit man kan gå och vara trygg och verkligen slippa ifrån kränkande behandling, mobbning och annat. Vi satsar på särskolan. Vi vill ha en bra verksamhet för de allra mest utsatta barnen. De barnen ska kunna välja den verksamhet eller den specialistkompetens som de har rätt till. Naturligtvis har även de barnen rätt att välja precis som alla andra barn och ungdomar har.

Vi vill också satsa på äldreomsorgen. Vi vill se en äldreomsorg som finns när man behöver den och där man utgår från varje människa och verkligen ser människan utifrån den man är. Även äldre ska ha rätt att välja sitt boende och utveckla valfriheten över huvud taget inom äldreomsorgen.

Vi vill se en bättre miljö i vår stad. Städningen av klotter är under all kritik. Man kan inte gå trygg på gatorna, vilket andra har tagit upp här i dag.

För en liberal är det också oerhört viktigt att arbeta för att de enskilda människorna själva kan välja de viktigaste besluten. Man ska själv som människa kunna välja vilken verksamhet man vill ha för sina barn, vilken verksamhet man vill ha när man blir äldre och så vidare. Det är självklart för oss. Tyvärr ser det inte ut så i Stockholm i dag.

När vi pratar om demokrati och säger att det är politiker som styr delar jag inte den åsikten. Jag ser demokrati som någonting där människor själva kan välja och påverka

sin vardag och de viktiga beslut som ska fattas. Jag tror också att de kan göra det alldeles utmärkt själva.

Jag är orolig när jag ser tillbaka på de senaste åren. På skolan sker en utslagning. Ett stort antal elever går ut skolan utan de kunskaper de ska ha och senare går till arbetslöshet och socialbidrag. Socialbidragen har ökat i vår stad, trots högkonjunktur. Ungdomsarbetslösheten är stor. Det hänger också ihop med skolpolitiken.

Jag tycker att den socialdemokratiska skolpolitiken är helt misslyckad. Det finns mycket att säga om integrationspolitiken, företagarpolitiken och näringslivsvillkor. Klarar vi inte att få fram riktiga jobb i Stockholm och få fram de politiska besluten kommer vi inte heller att kunna satsa på det vi vill, på de viktiga kärnverksamheterna. Det tycker jag att ni i majoriteten har visat på att ni inte klarar av.

Vi behöver en ny politisk majoritet med en handlingskraftig ledning. Jag yrkar bifall till Folkpartiets budget.

Anförande nr 66

A n n M a r i E n g e l (v): Jag skulle vilja upprepa min fråga varför ni tror att en politiker i Stadshuset skulle vara bättre lämpad att bestämma till exempel verksamhet för utsatta barn, som du pratar om. Ni är mest centralistiska av alla partier och ni vill, egendomligt nog, tro att de här mastodonnämnderna skulle ha överblick. Då har ni missat någonting när det gäller stadsdelsnämnderna. Det är att det handlar om samverkan. När det gäller utsatta barn handlar det om att verka tillsammans – socialtjänst, skola, fritid, alla krafter tillsammans. Det finns sådana grupperingar som gör det, medan ditt system bygger på att det ska sitta någon i Stadshuset och bestämma över alla barn i alla skolor.

Jag förstår inte varför ni misstror era egna lokala politiker och tror att de som träffar de här barnen och människorna varje dag skulle vara sämre lämpade än ett borgarråd i Stadshuset. Tvärtom är det ofta så att vi lokalpolitiker ofta är överens gentemot de centrala nämnderna. Kan du inte svara på det?

Anförande nr 67

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag förstår verkligen hur långt ifrån varandra vi står när du ställer den här frågan till mig. Jag stod i talarstolen och sade att det inte är politiker som ska bestämma åt medborgarna. Det är medborgarna själva som ska bestämma. Det är föräldrarna som ska bestämma vilken förskola deras barn ska gå i utifrån det de tycker är bäst för deras barn. Det är de äldre som själva ska bestämma vilket boende de ska ha, vilken service och så vidare. Men alla de reformer som vi jobbar för har Vänsterpartiet sagt nej till.

Det är ni som vill att politiker ska styra över enskilda medborgare. Det är det vi vänder oss emot.

Ökad demokrati är att ge makt åt människorna själva.

Anförande nr 68

Å s a R o m s o n (mp): Först hade jag nästan identisk samma fråga som Ann Mari Engel, så jag tänkte stryka mig. Men när jag hör svaret måste jag ändå vidhålla och ställa en följdfråga till Folkpartiet. Om individer i det idealiska samhället skulle bestämma allting själva skulle politiker bli onödiga i alla led. I så fall förstår jag inte varför ni inte vill avskaffa allt. Är ni för kommunsammanslagningar i Stockholm? Då borde det bli en ännu större, för det måste vara ineffektivt att det sitter 101 ledamöter i den här salen. Det verkar helt onödigt i er värld. Kan inte pengarna gå direkt till enskilda människor, och så avskaffar vi det där med politik? Det verkar helt onödigt.

Jag har läst det liberala manifestet på annat sätt. Ni måste uppenbarligen upplysa mig.

Anförande nr 69

H e l e n e J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Uppenbarligen måste jag det. Naturligtvis ska vi politiker prioritera de viktigaste verksamheterna, precis som jag sade: äldreomsorg, skola, särskola, omsorg om funktionshindrade. De allra viktigaste verksamheterna måste vi som politiker prioritera, naturligtvis. Men vi ska inte gå in på de enskilda människornas valfrihet och de besluten. Det märks verkligen här att det behövs en ny politisk ledning. Vi behöver satsa på en ny politik inom skolan, äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade och så vidare och inte minst företagets och näringslivets villkor. De ökande socialbidragen och den alltmer ökande ungdomsarbetslösheten är helt oacceptabelt. Där behövs det en ny politisk ledning.

Anförande nr 70

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag tycker att Helen Jäderlund Eckardt drar upp en ny och jättespännande anarkistisk och liberal hållning, får man väl säga. Du säger att du inte tror att demokrati är när politiker sitter och styr. Nej, det finns en del anarkister som delar den uppfattningen att den representativa demokratin är meningslös, det är bara att gå och ta sin rätt. Det är intressant att du ansluter dig till dem. Jag har inte riktigt gjort den analysen förut.

Människor ska bestämma själva, säger du. Du måste fundera lite grann vad du menar med det. Ska vi avskaffa lagstiftningen? Ska människor bestämma själva om de ska ta saker från de andra? Eller hur ska man göra med det? Ska man få slå andra?

Ska vi till exempel tillåta att den som vill ägna sig åt jordbruk i Humlegården ska kunna göra det? Eller är det så att det behövs demokrati, att det behövs förtroendevalda, Helen Jäderlund Eckardt?

Vi ska inte bestämma över skolan, säger du. Det ska medborgarna få göra själva. Ja, då förutsätter det att vi avskaffar den skattefinansierade skolan och att människorna får betala avgifter i skolan. Det är detta det handlar om. Om vi har någonting som är gemensamt finansierat behöver vi också hitta system för att vi faktiskt bestämmer över de gemensamma resurserna. Man kan tänka sig att upplösa det systemet. Men då handlar det om att var och en får betala ur sin egen ficka. Det är en intressant

upplysning att Folkpartiet står för den uppfattningen. Anarki och liberalism är född. Länge leve Helen Jäderlund Eckardt!

Anförande nr 71

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag kan inte annat än skratta. Jag stod just här och sade att vi ska bestämma över de gemensamma resurserna, men vi måste prioritera skolan, äldreomsorgen, särskolan och omsorgen om funktionshindrade, vilket ni inte har lyckats med. Att människor ska få välja vilken skola de vill är för oss helt självklart, men det är det inte för er. Äldre ska kunna välja vilket äldreboende de ska bo på utan att hamna i stadsdelsarrest. Människor med behov av socialpsykiatri ska kunna välja sin dagverksamhet i en annan stadsdel är helt självklart för oss. Gemensam finansiering är en liberal grundbult. Du svävar ut, och man får se det med humor.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets budget.

Anförande nr 72

Madeleine Sjöstedt (fp): Kära vänner! Det finns ett vallöfte som Socialdemokraterna har uppfyllt skrämmande väl på ett oroväckande sätt för stockholmarna, och det är att nolltoleransen mot klotter ska upphöra. Man har haft enorma framgångar på det här området att upphöra med nolltoleransen. Vi kan se det runtom i staden överallt i dag. Det saneras oerhört lite. Billström säger att 100 miljoner använts till sanering. Jag vore oerhört intresserad av att höra varifrån du har fått den siffran. Jag har verkligen ringt runt till alla förvaltningar och sett sammanställningar, och det är, banne mig, inga 100 miljoner. På de flesta ställen saneras det ingenting. I Rinkeby är siffran noll, i Hägersten likaså. Ingenting saneras. I Farsta har man lite pengar över och ska använda dem till sanering, men man har inte sanerat något under tidigare år.

Detta är väldigt allvarligt. Man kan tycka att klotter är ett pittoreskt inslag för ungdomar att uttrycka sin åsikt med, men det är inte så. Gå till polisen på Södermalm som uttrycker en enorm oro över vad som händer när detta ger en ingång i kriminalitet för ungdomar. Det leder också till förslumning, till nedskräpning, till att medborgarna känner att ingen bryr sig om i ens stadsdel. Det leder till att man inte ägnar stadsmiljön så mycket uppmärksamhet. Det leder till att Tallkrogen någon gång i början på sommaren ser ut som en linodling i Afrika när gräset börjar växa halvhögt innan man slagit gräset, och så klotter som inramar detta. Vad får man av intryck av detta i vår stad?

I söderort är detta speciellt allvarligt. Där är detta ett stort problem. Därför är det så extremt provocerande att det just är i söderort man har valt att ha graffitikurser för ungdomar, att utrusta våra ungdomar med kommunalt sponsrade klotterburkar som de sedan ska ge sig ut på staden med. Om ni inte tror att detta är ett seriöst problem kan ni gå ut och se här på andra sidan gatan. Där finns det klotter som över huvud taget inte har sanerats sedan jag kom in i Stadshuset. Det finns massor att göra. Någon måste ta ett ansvar för att ta bort klottret. Det måste vara en, inte tio olika intressenter.

Vi ska inte ordna några klotterskurser. Vi måste inse att ungdomar som klottrar är inne i ett riskbeteende. Det måste städas överlag.

Stadsmiljö och klotter är ett förbisett område. Det är en svart fläck, och nu säger majoriteten att de satsar på det här området. Det är möjligt att man tror att det är så. Mellan verkligheten för socialdemokraterna på första bänken i fullmäktigesalen och verkligheten ute är det milsvitt. I går satte jag på ett möte i Farsta stadsdelsnämnd. Där diskuterade man hur man ska spara på stadsmiljön – återigen.

Anförande nr 73

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Delar av debatten om kulturskolan kanske inte hör hemma här, men jag känner att jag måste svara på dessa utsvävningar.

Det bedrivs ingen klotterverksamhet i kulturskolan. Det bedrivs ett kulturprojekt som sysslar med bildkonst, där man jobbar med åtta ungdomar i Farsta – jag har besökt dem. De skapar saker utifrån sina intressen med färg. De har börjat med graffiti och sedan gått över till att jobba på duk och med akrylfärger. Det är det man bedriver, det är sådan verksamhet som bedrivs, och det vet du också.

Anförande nr 74

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Allvarligt talat: Tror du, Roger Mogert, att de ungdomar som går de här kurserna – oavsett vad du kallar dem – får en positiv eller en negativ bild av klotter? Så bjuds det in experter till dessa kurser. Tror du att detta är någonting som ger dem en positiv eller en negativ bild av klotter? Svara på den frågan. Du vet vad svaret på den frågan är. Det är kurser där man utbildar klottrare. Detta måste upphöra.

Anförande nr 75

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): När man lyssnar på majoriteten skulle man tro att all demokrati står och faller med stadsdelsnämnderna. Engagemanget i närsamhället är viktigt, men det står och faller inte med dagens organisation med stadsdelsnämnderna. Det medborgarna bryr sig allra mest om är hur det fungerar ute i verkligheten. Problem i skolan eller i förskolan ska väl i första hand göras upp med skolpersonal och rektor, inte med stadsdelsnämndens valda politiker. Brister i äldreomsorgen ska väl åtgärdas på plats.

Ann-Margaret Livh talade om Johanna i Skärholmen som skulle gå till stadsdelsnämndens öppna sammanträden när det var någonting som inte fungerade i Skärholmen. Men stadsdelsnämndens pengar kommer ju från oss i fullmäktige. Det är i dag och i morgon som vi ska besluta om stadsdelsnämndernas budget. Det är de beslut som tas här som är så viktiga för Johanna när det gäller skola och jobb. Hon är barnskötare och jobbar i Skärholmen.

I stadsdelsnämnderna ska man ägna sig åt omfördelningar i budgeten som gör att pengarna tas från skolan eller äldreomsorgen för att finansiera till exempel föreningsbidrag eller projektledare. Men vi vill flytta den här makten till medborgarna

med olika former av pengsystem. Det gör att uppgifterna för dagens stadsdelsnämnder ändras. Det är därför vi vill ha områdesnämnder, som kommer att vara en mycket mer effektiv organisation.

Precis som jag sade tidigare är det så att de frågor som medborgarna bryr sig allra mest inte omfattas, varken i dag eller i det som ni har tänkt er, av det som verkligen angår medborgarna. Varenda gång när vi har stadsdelsnämndssammanträde kommer det människor som är bekymrade över hastigheter, gupp, och man vill ha övergångsställen. Det lämnas in medborgarmotioner med just samma sak. Hela tiden får vi säga: Vi håller med er. Alla partier håller med, men vi kan bara skicka den frågan vidare till trafiknämnden.

Det måste vara slut på det. Demokratin i Stockholm ska inte vara någon skendemokrati, det ska vara äkta demokrati.

Anförande nr 76

Å s a R o m s o n (mp): Jag är fortfarande ganska nyfiken på det här med äkta demokrati, som Folkpartiet står för. Vad Ann-Katrin säger är att närdemokratin inte står och faller med stadsdelsnämnderna. Nej, men vad är det ni i ert förslag föreslår när det gäller närdemokratin? Ni föreslår ingenting! Ni föreslår att närdemokratin är ett litet pittoreskt område som medborgarna på rent spontan och ideell väg ska hålla på med, och de ska ständigt motarbetas av ständigt större och ökande byråkratiska system, inte bara av de statliga systemen, utan ni vill göra även Stockholm till ett jättestort byråkratiskt system som blir helt otransparant och omöjligt att genomforska för den lokala medborgaren, eftersom ni dessutom vill ta ett steg tillbaka när det gäller stadsdelsnämnderna för Folkpartiets del.

Ni säger att verksamheten är det viktiga. Det är det man ska göra, och det kan vi sköta bättre härifrån. Jag undrar då: Det kanske är ännu bättre över kommunen, någon annanstans, om det är den vägen ni vill gå.

Medborgarmotioner – men vi har ju haft en levande debatt där vi tar upp det där. Jag beklagar att ni måste skicka vidare så många frågor till trafiknämnden. Låt oss då jobba för att utöka demokratin, inte avveckla den.

Anförande nr 77

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tror inte att de som skriver medborgarmotioner i Spånga-Tensta tycker att det är jättekul att de får skriva dessa och är glada för att de får göra det när det sedan inte händer någonting. Jag tycker att vi ska ha respekt för Stockholms medborgare och ta deras förslag på allvar och se till att de kan genomföras. Så är det inte i dag när det handlar om stadsdelsnämnderna.

Om du hade läst vårt förslag om områdesnämnder hade du sett att det finns vissa frågor som ska ligga kvar på lokal nivå. Men du kanske inte har tittat på hela förslaget och inte vet vad det innebär?

Anförande nr 78

A n n M a r i E n g e l (v): Du kanske försade dig när du sade att det får vara slut med demokratin i Stockholm. Men jag vill ha klart för mig vad ni menar från Folkpartiet när ni säger att viktiga frågor – äldreomsorg och skolan – ska bestämmas centralt och att de mindre viktiga frågorna kan man ta lokalt. Det är en väldigt underlig syn på demokrati.

Du säger att stadsdelarnas pengar kommer från oss. Strängt taget kommer de väl från skattebetalarna, och det är väl dem som vi ska se till får den bästa kommunala servicen. Men när du tror att man kan lösa alla frågor genom att gå direkt till utföraren har du glömt att vi vill lägga över utförandet på ett antal privata företag som inte har någon demokratisk insyn.

När det handlar om omfördelningar undrar jag fortfarande om varför ni tror att alla lokala politiker är idioter och gör allting som medborgarna inte vill att de ska göra. Varför tror ni inte att de lokala politikerna ser vilka de lokala behoven är och fördelar pengarna på bästa sätt? Varför tror ni att vi skulle göra det bättre i Stadshuset?

Sedan vill jag säga när det gäller medborgarförslag att vi har ett medborgaransvar i stadsdelarna. Det betyder att vi ska gå vidare med de förslag som medborgarna har och som vi tycker är bra, oavsett vilken nämnd det.

Anförande nr 79

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det vore väl himla bra om dina kompisar i Spånga-Tensta gjorde just det med de här medborgarförslagen, eftersom det är ni som har makten, kan jag säga. Jag vet mycket väl att skattepengarna kommer från medborgarna, och de ska det handskas med en mycket stor försiktighet och ödmjukhet så att de kommer medborgarna till godo på allra bästa sätt.

Jag är ändå bekymrad över att du tror att jag menar att politikerna i stadsdelsnämnderna är onda, vilket jag inte tycker. Jag sitter där själv, och jag känner mig inte särskilt ond. Men det som bekymrar mig är att du tror att alla företag, om de inte är kommunalt drivna, är onda och har dåliga verksamheter och att man inte har någon som helst demokratisk insyn. Man kanske har en påverkan som brukare på dem, precis lika stor som i kommunen.

Anförande nr 80

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att det är en väldigt svängig diskussion från allt smått till stort, och det ska egentligen handla om övergripande stadsdelsverksamheter.

Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag tänker faktiskt gå tillbaka till stadsdelsnämnds-nivån och vad det handlar om. Det är självklart att det blir mycket organisation när det ligger så många olika förslag från olika håll på den borgerliga sidan. Stadsdelsnämnderna är den verksamhet som är starkt prioriterad i majoritetens budgetförslag. Vi har 770 000 invånare i Stockholm i dag, och det är naturligt att det är i nära samspel med kommunens

invånare som de politiska vardagsbesluten fattas. Att ha kunskap om det lokala området ger mig som förtroendevald ett säkrare underlag för besluten. Det är helt naturligt att vi har 18 stadsdelar. 13 plus 13 förtroendevalda är det i min stadsdel för 60 000 människor. Tänk till!

I stadsdelen är helheten samlad, vilket innebär att delaktigheten och inflytandet över den politiska beslutsprocessen förbättras. Närheten är viktig. Det är tillgängligheten som ger snabba besked eller beslut om vad många medborgare vill ha. Medborgarnas inflytande är viktigt i den långa processen inte till färdiga skolor och förskolor utan i tidigare stadium. Då tycker jag att det är naturligt att vi har en sådan organisation som kan användas som ett bra medel för att genomföra detta.

Ni som sitter i en stadsdelsnämnd vet att man har intensiva medborgarkontakter, man möts när saker och ting går snett. Man möts när man vill ha någonting genomfört. Tanken som kom upp här från Folkpartiets sida att man väcker frågor som trafik och dylikt. Ja, det är bra, de når oss. Vem skulle man nå i Stadshuset? De når oss i stadsdelen. Många har sagt till mig ute i min stadsdel: Det är bra att ni finns men se till att ni pratar med era kompisar i Stadshuset. Självklart måste den linjen fungera.

Majoritetens budget för 2006 har en stark barn- och ungdomsprofil. Vi fortsätter att minska barngrupperna. Vi dubblar anslaget till fritidsklubbarna. Jag blir orolig när jag ser borgarnas budget, att det går till andra hållet. Ni glömmer tio—tolvåringarna. Vi fortsätter att utveckla fritidsverksamheten för unga, och vi satsar på kulturen. Engagemanget i förändringsarbete och stadsdelsförnyelsearbete är enormt stort, och det ger också nya vinklingar och nya möjligheter som är väl anpassade till stadsdelens behov.

Vi kommer att utveckla äldreomsorgen i särskilda boenden. Vi kommer att bättra servicehusen, och vi kommer att diskutera, förändra och förbättra seniorboendet, som precis har satts i gång. Plusjobben är en aktion för att kunna höja kvaliteten i våra verksamheter, inom både omsorgen om funktionshindrade och omsorgen om äldre, barn och ungdomar samt inom de tekniska och miljöområdena.

Anförande nr 81

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Det är intressant att höra om dessa kvalitetshöjningar som börjar ragla när vi närmar oss valet när vi har diskuterat och sett en del tråkiga neddragningar, inte minst inom äldreomsorgen som du nämnde som exempel på den kvalitetshöjningssatsning som ni ska göra.

Vad jag egentligen ville kommentera är det här med närdemokrati och att det är nödvändigt med 13 stycken politiker och 13 stycken ersättare i en stadsdelsnämnd. För mig är riktig demokrati, någonting som Harry Hedman myntade ett begrepp om för många år sedan, när människor själva får bestämma hemma vid kökssoffan eller vid boendet, eller vad det nu är för någonting, vilken skola de vill välja, hur de vill uppfostra sina barn, om de vill börja arbeta eller inte eller om de vill ha sina barn på dagis, om de vill bo i ett servicehus eller ett ålderdomshem eller inte. Det är för mig riktig demokrati. Du måste svara mig, Berit: Varför är det bättre och mer demokratiskt att du och 12 andra ledamöter i en nämnd ska besluta om det i stället för att människor själva hemma vid köksbordet får bestämma över sina liv?

Anförande nr 82

B e r i t K r u s e (s): Jag tror att det beror på att vi har helt skilda tankar om vad en förtroendevald är. Jag ser mig som förtroendevald som vald av folket. Jag ser mig själv som en representant för dem som bor ute i stadsdelen och Stockholms stad och som valt mig. Då är det naturligt att vi tillsammans ges möjlighet till närhet, att diskutera vilka lösningar staden ska ha för olika verksamheter. För mig är det självklart och naturligt.

Jag undrar å andra sidan hur ni kommer att klara nedskärningen på verksamheten för ungdomarna när ni skär bort på fritidsverksamheten och fritidsklubbarna.

Anförande nr 83

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du säger att du är vald av folk där ute, och du är vald att sitta här. Men du är definitivt inte vald av dem att sitta i stadsdelsnämnden. Du är utsedd härifrån.

Du talar om servicehus som ni är bra på att rusta upp. Det tycker jag låter jättekul för ni har nästan inga kvar, så det bör ganska snabbt och lätt. Du pratar också om stadsdelsförnyelsen, som är så bra för stadsdelarna. Det tycker jag är en intressant fråga som har kommit upp. I till exempel min stadsdel säger man så här: På fyra år får ni 40 miljoner, gör vad ni vill med dem. Ni kan inte tro vad de vill göra med de pengarna. Jag skulle gärna vilja att man hade förbättrat skolan och äldreomsorgen i Spånga-Tensta i stället för en väldig massa konstiga projekt, skulle jag vilja säga.

Anförande nr 84

B e r i t K r u s e (s): Det är rätt som du säger att vi inte är direktvalda till stadsdelsnämnder, men för mig är det ändå en representativ demokratisk modell som gäller. På så sätt måste jag ändå säga att jag är vald av stockholmarna för att utföra ett politiskt jobb, som Socialdemokraterna driver tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. För mig är det självklart.

Kontakterna: Återigen är det närheten som är viktig, att mötas och diskutera. Det gör man inte om ni centraliserar och privatiserar och lägger allt i Stadshuset med omnejd.

Anförande nr 85

E w a S a m u e l s s o n (kd): Du säger; Berit Kruse, att barngrupperna minskar. Ert mål är att de skulle minska med två barn per grupp. Det vi hittills har sett är 0,7 barn. Vad händer ute i Hässelby-Vällingby? Var lite mer konkret och tala om vart ni är på väg och luta inte er åt hela mandatperioden.

Ni ska utveckla särskilda äldreboenden. Innebär det att servicehusen ska läggas ned i ännu snabbare takt? Är det den utveckling ni vill ha?

De tillfälliga plusjobben ska rädda äldreomsorgen. Är det så ni löser kvalitetsutvecklingen – med tillfälliga jobb inom äldreomsorgen? Göran Persson verkar ha insett att det faktiskt behövs äldreboenden och servicehus runtom i Sverige. Han tror att han

ska kunna påverka det hela. Men ni har makten just nu. Se till att servicehusen blir kvar.

Anförande nr 86

B e r i t K r u s e (s): Barngruppernas storlek kommer att minska. Som du vet är det överklaganden, och det sker saker och ting som vi inte alltid rår över. arbetet är i full gång, och vi kommer att nå målet. Det är det ena.

Du nämnde min stadsdel Hässelby-Vällingby. Vi har gjort en stor strukturförändring, och vi kommer att göra många förbättringar i de befintliga boendena. Det behöver utvecklas och byggas ut demensboenden över hela staden. Det är en sådan sak där vi kommer att se till att förbättra.

Anförande nr 87

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Alla hackar här på de stackars moderaterna och de 250 miljoner i kostnadsförändringar som de räknar med ska uppstå när man lägger ned stadsdelsnämnderna och startar en central nämnd. Jag tror att det är en ganska rimlig bedömning av de kostnadsförändringar som uppstår. Felet är tecknet som står framför. Problemet är nämligen att Moderaterna kanske inte vet att i den kommunala budgeten är det så att en ökad utgift ger minus. Och då står det minus framför. När det är en besparing är det plus i budgeten. Så är det.

Att skapa gigantiska centrala förvaltningar kommer att öka kostnaderna och minska resurserna för verksamheten. Det finns ganska gott stöd för det. När SDN-reformen genomfördes innebar det besparingar på 350 administrativa tjänster från de gamla tunga centrala förvaltningarna. De slimmades när man lade ut det på stadsdelarna. Den forskningsutvärdering som har kommit om stadsdelsnämndreform är delvis kritisk när det gäller den demokratiska effekten. Det finns mer att göra där, absolut. Men det finns en punkt där forskarna är fullständigt entydiga, nämligen att SDN-reformen har inneburit en effektivare ekonomisk hantering och minskade kostnader för Stockholms stad.

Det är inte konstigt, av flera skäl. För det första är den lokala nivån mycket mer genomlyst. Man kan inte samla på sig administrativa tjänster i en liten lokal förvaltning där politikerna i nämnden varje månad måste stå till svars på öppna möten. Det blir inga tunga administrativa överväganden.

För det andra börjar man långsamt hitta samverkan mellan sektorerna. Vi har i dag exempel på hur förskoleavdelningar flyttar in i äldreboenden, de byggs in i äldreboenden. Det är faktiskt ganska spännande och bra, tror jag, både för barn och för de gamla. Det skulle aldrig någonsin ha uppstått med två centrala tunga förvaltningar, en äldreomsorgsförvaltning och en skolförvaltning. Ni, Kristina Axén Olin, skulle behöva betala dubbla hyror, både för äldreboenden och för separata förskolelokaler genom stadsdelarna. Så kan man spara pengar.

Den gamla utbildningsförvaltning som ni vill återskapa och göra ännu större hade över 400 administrativa tjänster. I dag är det 160. Ni vill centralisera en utbildningsförvaltning som skulle få en omslutning på 13½ miljarder och mer än 20 000

anställda, och ni vill att en central byråkrati ska fördela pengar till alla barn med behov av särskilt stöd. Förstår du vad det handlar om? Det är 4 000 ansökningar om barn med behov av särskilt stöd som ska hanteras centralt.

Jag har tagit liknelser förut, och jag gör det igen. Det ni vill skapa med en central utbildningsförvaltning och en central hantering av detta är en byråkrati som får en sovjetisk Gosplan att framstå som en liten kiosk i Pajala.

Det är en rimlig bedömning att kostnadsförändringarna vid en centralisering blir 250 miljoner. Men, kära moderater, byt tecken och fundera på en seriös finansiering av er budget.

Anförande nr 88

Borgarrådet Axén Olin (m): Jag måste fråga Erik Nilsson som säger att han tror att det är mycket möjligt att det är 250. Enligt uppgifterna i stadsdelnämnderna själva har de en administrativ kostnad på 800 miljoner. Sett i det perspektivet är det inte så förvånande att man kan spara 250 miljoner om man lägger samman några och omvandlar dem till socialdistriktsnämnder. Det som är viktigt och som ni inte vill att vi ska prata om men som stockholmarna vet är att vi vill att pengarna ska ut i verksamheterna i stället. Vi vill att skolorna ska ha en större peng per elev och per lärare än vad ni i majoriteten budgeterar. Vi vill att det ska gå mer pengar direkt till äldreomsorgen, mer pengar till handikappomsorgen. Vi vill att staden ska ses som en helhet.

Du pratar om att det här är en slimmad verksamhet, och så drar du det här med stadsdelnämnderna för de har minskat facknämnderna. Ja, men hur är det med SLK? Annika Billström har vid flera offentliga debatter pratat om att SLK ska rationaliseras och att det minskas anställda där. Det var över 190, nästan 200, när vi förlorade valet. Nu är det över 400. Är det vad du kallar slimmade centrala verksamheter?

Anförande nr 89

Borgarrådet Nilsson (s): De administrativa kostnaderna gäller framför allt sådana saker som löneassistenter och ekonomiassistenter. Min fråga till dig är: Var ska ni ta dem? Ni ska ju ta bort de pengarna? Eller ska vi inte betala ut lönerna till de anställda? Ska vi inte betala fakturor? Det är klart att det då blir billigt för skattebetalarna, men det blir jobbigt juridiskt med alla stämningar i tingsrätter och så vidare som vi får.

Du svarar inte på min fråga. Med den gamla utbildningsförvaltningen som var under er tid var dubbelt så mycket administration på skolan som vi i dag har sammanlagt med utbildningsförvaltningen centralt och stadsdelarna. Ni vill införa en sådan organisation igen.

Är det fel i den forskningsrapport som säger att stadsdelnämnderna inneburit en effektivisering av stadens verksamheter? Har ekonomerna i Handelshögskolan och statsvetarna i Göteborg fel? Det som Kristina Axén Olin i sin lysande analys har

kommit fram till är att vi kan spara pengar genom att lägga ned stadsdelsnämnderna och centralisera byråkratin.

Anförande nr 90

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Det är spännande att prata stadsdelsnämnd med tre partier som har så olika syn på vad en stadsdelsnämnd är och hur en lokal organisation av stadens verksamheter ska kunna vara. Det är också fascinerande att lyssna på Axén Olin när hon pratar om det förmodade underskott som hon tydligen har upptäckt på 234 miljoner. Jag skulle vilja säga så här: Det finns ett skäl till att vi till exempel har förändrat budgetordningen i Stockholms stad, att vi nu jobbar med höstbudgetar för att verkligen slimma ihop de allra senaste prognoserna med budgetarbetet. Det innebär att vi numera fattar beslut om stadsdelsnämndernas budget i november och stadsdelarna i början av december, mot i maj—juni när ni hade makten. Det är klart att ett halvår betyder mycket.

Om nu Moderaterna ansåg att underlaget var fel kan man fundera på varför de inte lade en budget som de själva tyckte var byggd på ett riktigt underlag. Det är en Bagheerafråga, som vi får återkomma till under kvällen: Om det nu är så, varför har ni då inte gjort det? Det är många sådana frågor.

När man pratar om stadsdelsnämnderna är det viktigt att inse att dessa 250 miljoner som Moderaterna ska spara genom att lägga ned stadsdelsnämnderna från dag ett finns självklart i en politisk-ideologisk kontext, som handlar om privatisering, besparingar, för att kunna göra en ideologisk skattesänkning på 40 öre. Det handlar om en gigantisk centralisering av byråkratin i Stockholms stad. Och det handlar om att införa pengsystem.

De här 250 miljonerna som man tror man sparar på det är naturligtvis fördelade på besparingar i kärnverksamheter, något annat är det tokigt att tänka sig. Det innebär att stadsdelarnas ekonomi kommer att urholkas. Det handlar också om att beskära medborgarinflytandet, så att det bara handlar om ett inflytande som kund. Det är ingen av er som är intresserad av vad medborgarna tycker och tänker förrän de uppstår som kunder med shoppingvagnen.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 91

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Jag måste erkänna att jag inte vet vad en Bagheerafråga är, men det kanske vi får återkomma till.

Monika Lindh tar upp dessa 250 miljoner i besparing och de 234 miljoner som ni har underbudgeterat med i er budget. Det är intressant. Det är med enfaset som ni exemplifierar vår besparing på 250 miljoner, som stämmer nästan precis överens med det som ni har underbudgeterat er budget med. Det vore intressant att höra hur Monika Lindh analyserar det. Likaså berömmar du er här för att ni har förskjutit hela budgetprocessen till november och december. Det är inte något som förvaltningen och tjänstemännen har uppskattat särskilt mycket. Ni har gjort det för att ni ska kunna få träffsäkrare prognoser som underlag. Men varför har ni då inte tagit med

prognoserna ni fick i cirkulär den 1 oktober? Det strider nämligen mot lagen att inte använda de senaste uppgifterna. Om ni nu har förskjutit hela processen för att använda prognoserna, varför har ni sopat dem under mattan eller lagt dem i byrålådan och blundat för att på det sättet vinna 234 miljoner?

Anförande nr 92

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att du efter de här dagarna kommer att förstå vad en Bagheerafråga är. Det är en fullständigt obegriplig sak som händer och så frågar man: Om du hade vetat, varför har du inte gjort? Det är precis den fråga som Bahgeera ställer när han ligger på trädgrenen.

Det handlar om att ni vill ta bort 250 miljoner för att, som du säger, spara på 13 ordinarie och 13 suppleanter i en stadsdelsnämnd. Jag kan lova dig att det jobb som görs i stadsdelsnämnderna handlar väldigt lite om sammanträden med 13 ordinarie och 13 suppleanter, eller vad det nu är du pratar om. Att det skulle innebära en besparing på 250 miljoner handlar det inte om. Det handlar kanske om 20 miljoner på idrott och fritid, 76 miljoner inom äldreomsorgen. Det handlar om ytterligare 26 miljoner på handikappomsorgen. Det är så era besparingar slår i verksamheterna. Då hjälper det inte att du kallar det för effektivisering från dag ett i ett byråkratiskt system. Stadsdelsnämndernas verksamhet är inte byråkrati.

Anförande nr 93

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Nu tror jag att du krånglar till det ordentligt. Den där Bagheerafrågan landar hos dig själv till slut.

Alla stadsdelsnämnder är faktiskt större än mediankommunen i Sverige. Det måste vi ha med oss. Då har vi också räknat in Rinkeby. Tar vi bort Rinkeby, så är stadsdelsnämnderna att jämföra med större städer runtom i Sverige. Därför tycker vi kristdemokrater att stadsdelsnämnderna ska finnas kvar. Man kan alltid diskutera hur verksamheten ska se ut, vad som ska ligga där, hur många de ska vara, men vi behöver stadsdelsnämnderna.

Det som vi är kritiska till i dag är den stadsdelsarrest som tyvärr är ett verkligt fenomen för många, inte minst äldre i dag, och som vi naturligtvis måste ta itu med. Det är åtskilliga äldre som vittnar om att de inte har fått välja äldreboendet trots att det funnits platser att erbjuda i andra stadsdelsnämnder. I Skarpnäck skrevs det rakt ut i tertialrapporten att restriktiviteten skulle vara sådan att man bara skulle erbjuda plats i den egna stadsdelsnämnden, och om det inte där fanns plats skulle man möjligen kunna få plats någon annanstans.

Dagverksamheterna försöker man också ta tillbaka och se till att de bara finns i den egna stadsdelsnämnden. Valmöjligheten har alltså minskat drastiskt. Det var inte meningen.

Stadsdelsnämnderna måste samverka och se till att den här inlåsningseffekten, som tyvärr ibland har blivit fallet, inte ska fortsätta. Det är inte några egna små boenden som man ska värna om i varje enskild stadsdelsnämnd, utan de är en förutsättning för närdemokratin i hela staden.

Socialbidragen skenar, det är ett misslyckande för hela samhället, och för den enskilde naturligtvis en utsatthet att vara beroende av samhället, att inte kunna rå över sig själv. Ändå måste jag få uttrycka att med socialdemokratisk vänsterstyrelse har grunden för det här samhället lagts. Det har inte ställts tydliga krav, i stället har man utmålat ett samhälle som alltid kan ta över. Vi lyckades minska socialbidragsberoendet med nästan 50 procent under förra mandatperioden. Det går alltså att med förenade krafter och tydlighet visa att det är jobb och jobbgaranti som ska gälla. Så kan man påverka för även de mest utsatta.

Vi kristdemokrater anser att politiker och tjänstemän i staden som förtroendevalda och tillsatta tjänstemän är i medborgarnas tjänst. Vi vill därför införa tjänstegarantier i hela vår stad. Det innebär att om du inte får det du har blivit utlovad ska staden ges sanktioner. Om de inte får bygglovets inom den tid som utlovats ska du till exempel få betala med ett lägre pris. Får du inte det äldreboende du har blivit utlovad eller barnomsorg ska staden stå för det.

Anförande nr 94

M o n i k a L i n d h (s): Vi tycker att det är väldigt positivt att kd seriöst vill satsa på stadsdelsnämnderna. Här finns ingen som helst skymt om en borgerlig allians, även om man kan väl säga att kd också faller för vissa trolleritricks när de ska spara in 25 miljoner på att slå ihop några nämnder och spara 100 miljoner på försörjningsstödet.

Men det jag vill ta upp är stadsdelsarresten, som är en myt som ni bidrar till att sprida. Jag skulle vilja fråga dig: Om du har obegränsat med resurser i en stadsdel och har en tom plats i ett äldreboende som stadsdelen betalar för, tycker du att det är alldeles självklart att man ska få ett annat likvärdigt äldreboende i en annan stadsdel, så att stadsdelen betalar alltså dubbelt, en miljon i stället för en halv? Då är det en annan människa som inte får del av dessa pengar. Tycker du att det är fullständigt självklart, Ewa?

R IV SKOLROTELN

**Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet, Särskola och skolbarnsorg för särskoleelever, Utbildningsnämnden, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)
Punkt 6, 20, 27)**

Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet, Pedagogisk verksamhet: Skola, Pedagogisk verksamhet: Skolbarnsorg, Särskola och skolbarnsorg för särskoleelever

Anförande nr 95

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Ett genomsnittligt enspråkigt barn som börjar i skolan behärskar mellan 8 000 och 10 000 ord. Ett tvåspråkigt barn som inte har fått ordentligt stöd i sitt modersmål och som inte har fått gå i en bra förskola behärskar ofta mindre hälften av det antalet ord.

På samma sätt finns det jättestora skillnader beroende på föräldrarnas utbildningsbakgrund, vilken språkgrund som man har fått som litet barn. Om man bara behärskar hälften av det antal ord som de andra barnen behärskar kan vi ställa oss frågan: Varför misslyckas så många elever med att uppnå målen i skolan? Svaret är faktiskt ganska självklart.

Sedan förstärks den här skillnaden under skoltiden. Akademikerbarnen med svensktalande föräldrar får hela tiden del av ett rikt språk. De läser tidningar, de har böcker hemma, de får åka på semesterresor, de går på teater, de tar del av kulturupplevelser och så vidare. De har ekonomi och också kulturellt kapital.

Det tvåspråkiga barnet blir tyvärr alltför ofta halvspråkigt. Det utvecklar inte begreppen vare sig på sitt modersmål eller på det svenska språket. Om begreppen finns på modersmålet, om man behärskar en rik arabiska eller en bra persiska, då är det ingen match att klara av att lära sig en bra svenska. Men om man har för få begrepp hänger man inte med i undervisningen.

Det är den här analysen som man borde göra när man diskuterar varför det är så många elever som inte når målen och vad vi borde göra åt det.

När de borgerliga partierna pratar om misslyckandet i skolan tycks man föreställa sig något slags generellt problem som gäller för alla Stockholmsbarn. Hur kommer det sig då att det är 0,6 procent av barnen på Östermalm som inte lyckas nå målen i matematik och 23,6 procent i Rinkeby som inte gör det, om det här är ett generellt problem som har att göra med den i största allmänhet slappa socialdemokratiska skolpolitiken?

Vi i majoriteten har gjort analysen, vi har läst rapporterna och vi har tittat på kvalitetsredovisningen. Varför misslyckas eleverna med att nå målen? Det är också det som vi fokuserar på. Låt mig nämna några punkter.

Förskolan: Barnens sociala utveckling och språkutveckling under de allra tidigaste åren är oerhört avgörande för framgången i de senare skolsystemen. Vi har under mandatperioden ökat pengarna till förskolan med 1,3 miljarder. Därutöver satsar vi 90 miljoner i kompetensfondssatsningar på personalen i förskolan för att de ska få redskapen för att utveckla barnens språk.

Vad innebär då det borgerliga alternativet för förskolan? Jo, under de senaste dagarna har man blivit alltmer oklar över detta. Moderaterna på riksnivå vill helt plötsligt ha gratis förskola från tre års ålder. Det är ett fantastiskt förslag, men det är socialism, säger deras borgerliga kompisar. Kristdemokraterna vill ta bort 112 miljoner från förskolan för att finansiera ett vårdnadsbidrag.

Vilken är den borgerliga förskolepolitiken? Det är lite oklart.

Vi satsar på modersmålet och utveckling av svenska som andra språk. Det är centralt om de elever som i dag misslyckas ska kunna lyckas i framtiden. För elever med svenska som andra språk sätter vi i praktiken inte 16 betyg i grundskolan i dag i 16 olika ämnen. Vi sätter 16 betyg i ett ämne, i ämnet svenska. Dessa elever kan vara jätteduktiga. De kan ha kompetens när det gäller både matematik och att förstå saker runtomkring. Men det är deras svenska språk som utvärderas.

I stället skulle man kunna arbeta med deras modersmål parallellt med att de lär sig svenska och nå väsentligt större framgångar, så som har skett till exempel i Malmö och i de stadsdelar där man har börjat jobba på det här sättet. Vad säger borgarna? De säger nej till 35 miljoner kronor i kompetensfondssatsningar på språk, på modersmålet och svenska som andra språk. Kristdemokraterna förstår problemet, det framgår av deras reservationer. Moderaterna och Folkpartiet tror jag inte ens förstår det här.

Matematik är ett annat problemområde. Alltför många elever misslyckas i matematik. Det hänger delvis samman med språket, men det hänger också samman med att matematik inte är ett laborativt ämne. Det går till så att man tyst sitter och räknar i stället för att man har genomgångar och pratar om de matematiska begreppen.

Vi satsar 40 miljoner kronor under mandatperioden på ett brett program för att utveckla matematiken. Det säger de borgerliga partierna nej till. Man avstyrker alla kompetensfondsansökningar när vi vill göra satsningar på just det som handlar om att eleverna ska nå målen. Som alternativ lanserar Folkpartiet ett elitgymnasium för elever från andra delar av landet som ska komma hit till Stockholm.

När det gäller barn med behov av särskilt stöd, som ofta handlar om neurologiska problem, anslår vi 35 miljoner kronor för att all personal i skolan ska kunna förstå de här sakerna och anpassa sin pedagogik efter det. Det säger de borgerliga partierna nej till. Man lägger visserligen på mer till barn med behov av särskilt stöd – som det heter – i den centrala utbildningsförvaltningen. Men som jag tidigare visat kommer allt detta att gå till administration.

Slutligen beträffande resursfördelning: Vi har under den här mandatperioden utmanat resursstarka grupper i samhället genom att styra mer resurser till de områden där uppemot 40 procent av eleverna inte når målen för att de ska kunna göra det. Vad gör

ni? Ja, ni protesterar och protesterar. Mikael Söderlund håller på att kräkas av upprördhet över att vi styr resurser över till dem som inte når målen. Nu låter det inte likadant längre. Nu vet vi inte vad ni kommer att göra med resursfördelningssystemet.

Men en sak är klar: Ni har inte fokuserat på de områden som handlar om att alla elever ska nå skolans mål. Det har vi.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 96

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag kan försäkra församlingen att jag varken kräks eller för den delen är Stockholms suraste person. Jag är ganska glad och hoppas på att vi kan ändra på skolan i den här staden.

Länge var vi moderater ensamma i vår kamp för kunskap i skolan, och så är det tack och lov inte längre – inte sedan statens eget skolverk kallar resultatförsämringarna under de senaste åren för alarmerande, Erik Nilsson. Man föreslår tidigare betyg, gärna i årskurs sju eller tidigare och skriftliga omdömen i femte årskursen. Till och med före detta skolministern Göran Persson erkänner att Socialdemokraterna inte har lyckats att sätta något fokus på att kunskap ska vara skolans kärnuppgift.

Bakgrunden är ju förstås att det har kommit rader av undersökningar under det senaste året som har visat att den svenska skolan är i en jättekris. Den socialdemokratiska skolpolitiken har gett oss en skola där var fjärde elev misslyckas i grundskolan och var fjärde gymnasieelev inte får något slutbetyg. Ännu värre är det i gymnasieskolans individuella program där hela fyra av fem elever inte når slutbetyg. Stockholms stad är inte alls något undantag härvidlag, tvärtom. Här är det ännu fler elever som misslyckas än i den svenska genomsnittsskolan.

En ögonblicksbild av problemen ger läsforskaren Per Fröjd i senaste numret av Skolvärlden. Där jämför han den gymnasieskola som han är verksam i med ett ungdomsdagis. Han säger: ”Dagens avsaknad av utvärdering beror på att skolpolitikerna har åstadkommit ett skrytbygge och inte är intresserade av att veta att eleverna har blivit sämre”.

Inför denna utmaning står Socialdemokraterna uppenbarligen helt handfallna. De små, magra försök att under senare år göra en omorientering körde ju helt i diket på kongressen häromveckan. Och vad händer nu, Erik Nilsson? Är allting bra med flumskolan? Är det inget som behöver ändras? Är allt bra som det är? Saknar ni kraften att genomföra nödvändiga reformer? Är du nöjd med kongressens beslut? Eller är du nöjd med att just du slipper verkställa dem under den tid som är kvar?

Tack och lov finns det idéer på annat håll. Vi har ett ambitiöst program med 15 konkreta förslag till förbättring av Stockholms skolor. Vi vill ge mer resurser till skolan än Socialdemokraterna. Vi vill ha stopp för de förödande nedskärningar som Erik Nilsson har gjort på särskolan, och vi vill göra en satsning på de små barnen för att man som sjuåring ska kunna lära sig att läsa i skolan. Vi vill sätta kunskapen i centrum, och vi vill ta krafttag mot den ökade mobbningen, det ökade våldet, klottret

och skolket i Stockholms skolor. Vi vågar ställa krav, och vi vågar att utvärdera resultaten.

Slutligen vill vi att resurserna ska gå till lärare och undervisning, inte till Agenda 21-samordnare och medborgarkontor. Vi vill ha anständiga villkor för särskolebarnen. Det är viktigare än SL-kort för vuxna, friska gymnasieungdomar, och det är viktigare att eleverna klarar kunskapsmålen än att deras mat är krävmerkt.

Jag vill yrka bifall till Moderaternas förslag.

Anförande nr 97

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag har förstått att det finns en del som tror att en skola med höga krav är ett slags högervriden skola. På den socialdemokratiska kongressen hörde jag Stockholms egen Roger Mogert beskylla skolministern för att låta som en folkpartist. Det var när Baylan ville införa nationella prov i trean. Baylan hade ju bara påpekat att det är arbetarklassens egna barn som har varit de stora förlorarna när det gäller den flummiga, socialdemokratiska skolpolitiken.

Naturligtvis har Baylan helt rätt. Klassklyftorna mellan eleverna ökar, både i Stockholm och i det övriga Sverige. De svagpresterande eleverna blir sämre utan att de högpresterande eleverna blir bättre. Huvudorsaken till detta är ju den skolpolitik som har gått ut på att ta bort kunskapskrav och betyg. Undervisningen ska vara underhållning. Lärarna ska inte vara auktoriteter i klassrummet utan kompis med eleverna.

Medelklassens barn klarar sig i de flesta skolor. De får ofta stöd hemifrån och kan med studietraditionen i ryggen hävda sig rätt väl. Det är värre för barn till föräldrar som inte själva har pluggat. Det är framför allt dessa barn som är betjänta av en skola med kunskapskrav, struktur och studiedisciplin. Hur ska man klara sig i en skola där man inte kan koderna, där man inte förstår vad som händer runtomkring en?

Jag skulle vilja veta var Erik Nilsson står i dessa frågor. Skolborgarrådet deltog inte i den socialdemokratiska kongressen utan Stockholms sossar anfördes av Roger Mogert på skolpolitikens område. Han var ju, som sagt var, helt emot nationella prov i trean.

Folkpartiet vill satsa mer pengar på skolan än något annat parti i den här fullmäktigesalen. Vi är medvetna om att mer pengar knappast löser skolans alla problem. Men framför allt grundskolan behöver en resursförstärkning. Precis som föregående år anser vi att lågstadiet behöver ett större resurstillskott än de högre årskurserna. Vi är fullständigt övertygade om att det är i lågstadiet som eleverna måste lära sig att läsa, skriva och räkna. Vi måste våga mäta elevernas kunskaper.

Majoritetens skolbudget är helt innehållslös. Det finns inga som helst förslag till hur man ska kunna förbättra läget på alla de områden som Erik Nilsson räknade upp. Ungefär 1½ procent av majoritetens alla budgetpapper handlar om grundskolan. Så viktig tycker sossarna att grundskolan är.

Skolpolitiken måste läggas om. Att skicka hela den socialdemokratiska ledningen till Finland vore sannerligen väl använda skattepengar. Där har man nämligen gjort det som Folkpartiet vill, och där har också politiken lyckats. De finländska skolresultaten är goda. Man lyckas med att upprätthålla ordningen i klassrummen, och ungdomarna – hör och häpna – slåss om platserna på lärarhögskolorna. Det vore någonting för Sverige och Stockholm.

Anförande nr 98

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Vad har vi i majoriteten gjort under våra tre år vid makten och hur vill vi gå vidare? Vi har infört ett nytt resursfördelningssystem som fördelar resurserna rättvist utifrån socioekonomiska faktorer.

Vi har i förskole- och skolplanen lagt fast tre viktiga utvecklingsområden, lärande och kunskap, elevhälsa samt elev- och föräldrainflytande. Vi har i årets budget lagt till att förskolor och skolor ska arbeta med jämställdhet och använda de utbildade genuspedagoger som finns i staden.

Våra reformer har nått goda resultat. Kvalitetsredovisningarna, brukarundersökningarna och inspektörsrapporterna visar tydligt att vi är på rätt väg.

Under de här tre åren har vi satsat 860 miljoner kronor på reformer i förskolan. Detta har gjort att vi har kunnat minska barngrupperna och att vi har öppnat nya förskolor runtom i Stockholm. Vi har öppnat 275 nya fräscha förskoleavdelningar under de här tre åren. Det är i förskolan som man lägger grunden för att alla barn ska lyckas. För att alla barn ska ha samma möjligheter måste man våga satsa mer på barn med större behov, och det har vi gjort, och vi fortsätter att utveckla detta genom vårt nya resursfördelningssystem.

Hur ser då oppositionens förskole- och skolpolitik ut? Moderaterna tror att ökad individualisering löser alla problem kombinerat med mera prov, mera kontroll, fler sanktioner. De vill ha skolstart när som helst mellan fem och åtta år och tycker att kvarhållning av eleverna i flera år är en lösning. Att grupptillhörighet är viktigt för att lyckas har inte Moderaterna en aning om.

Det är ingen som tycker att man inte ska ha noll tolerans mot kränkande behandling, våld, alkohol och droger. Men om man som oppositionen tror att kvarsittning, inskrivande av skolk i betyget, kodlås, bemannade entréer och flera poliser löser problemen, då har man inte förstått varför problemen finns och hur man ska komma till rätta med dem.

Med våra satsningar på nya omfördelningssystem för ökad rättvisa fortsätter vi att utveckla förskolan och grundskolan. Vår budget innebär en stor skillnad mot oppositionens återgång till en omodern skola med ökade sanktioner och prov.

Bifall till majoritetens förslag till budget!

Anförande nr 99

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! När det gäller förskolan har ett stort arbete och stora belopp satsats för att minska barngruppernas storlek. Det är jag glad och stolt över, men det måste fortsätta som planerat ytterligare några år. Det är ju inte bara personaltätheten som är viktig utan också själva antalet barn i en grupp i sig.

Varför går man i skolan? Det finns två skäl. Något av det viktigaste är naturligtvis att lära sig att läsa, skriva och räkna. Varje människa som har svårt med dessa saker får stora problem i vuxenlivet privat och socialt, i arbetslivet, som konsument och när det gäller att utöva sitt demokratiska inflytande. Vi alla här i fullmäktige är eniga om att det är ett område som måste förbättras. Frågan är bara hur. Här har vi lite olika syn. Vissa partier menar att en tidigare betygssättning är en trollstav som kan lösa många problem, men jag tror inte alls på det. Det är som att stämpla äggkartonger, vissa ägg som goda och andra ägg som sämre. Vem vill ha ett dåligt ägg?

Eller också har man inte tänkt på att det för många högrepresterande elever kan vara mycket pressande med alltför många och tidiga betyg. Det finns en hel grupp elever som får ont i magen när de bara får det näst högsta betyget.

Det andra skälet för att gå i skolan är att lära sig det sociala. Att umgås i grupp med jämnåriga ungdomar förekommer i hela världen, och det har det gjort i alla tider. Även i primitiva samhällen har man barntält dit barn får flytta när de är i sjuårsåldern. Det är en viktig ålder. Man kommer ut i världen på ett helt annat sätt än de mindre barnen. Det är just i den åldern som man måste lära sig det.

Hur gör man då för att skolbarnen ska få större möjligheter att lära sig? Något som jag tycker väldigt mycket om är satsningen på maktverkstäder som pågår och fortsätter. Det handlar inte bara om katederundervisning utan man jobbar mer konkret.

När det gäller mobbning måste vuxenvärlden reagera och sätta gränser. Man måste förebygga mobbning genom att alla elever ges möjlighet att delta i ämnet livskunskap som det finns färdigt studiematerial om. Det ser jag som lika och om inte ännu viktigare.

Sedan ska vi tänka på elevhälsan. Alla elever ska delta i fysisk rörelse varje dag under skoldagen.

De elever som bevittnar våld i hemmet har svårt att koncentrera sig på skolundervisningen. De bör därför få den hjälp som behövs för det.

Alltså: Bort med betygen! Mer musik och fysisk rörelse under skoldagen samt god mat och hänsyn till barnens sociala behov skapar en bra grogrund för äkta utveckling och goda kunskaper hos alla barn.

Anförande nr 100

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige! Ett mål för majoriteten är att öka andelen barn i förskolan. Borde inte målet vara att öka antalet glada, mindre

stressade barn i Stockholm? Ni driver arbetsmarknadspolitiken och barnomsorgen. Föräldrar ska jobba och barn ska till förskolan. Vi vill se ett barnperspektiv i barnpolitiken. Vi vill att föräldrar själva ska få välja vilken barnomsorg deras barn ska ha.

Vi gillar dagis. Därför satsar vi också rejält på minskade barngrupper. I dag stressas barn i för stora barngrupper. Min ni sossar har inte lyckats att minska barngrupperna, som ni sade i början av mandatperioden. Ni har långt kvar.

Vi vill se en hög kvalitet både i staden och i de fristående förskolorna. Men vi vill också öka valfriheten. Vi tror nämligen att stockholmarna klarar av att själva bestämma vilken barnomsorg deras barn behöver, till skillnad från er socialdemokrater, som inte litar på att föräldrarna kan bestämma vad som är bäst för deras barn.

Vi anslår 165 miljoner kronor för att föräldrarna ska kunna starta familjedaghem för sina egna barn, en mer-tid-för-barnen-reform. Den innebär att föräldrarna startar en firma och ansöker om en f-skattsedel. Därmed kan man få ned barnomsorgskostnaden för det egna barnet. Vi tror att detta är ett riktigt sosseförslag och att era väljare skulle gilla det. Då vårdnadsbidraget fanns på 90-talde valde nämligen 70 procent av föräldrarna detta förslag. Föräldrarna vill bestämma själva.

Fullmäktige, låt föräldrarna bestämma själva! Varför vill vi göra detta? Jo, både barn och föräldrar är stressade i Sverige i dag. Familjerna har små marginaler. De behöver både pengar och tid. Känner ni igen er? Jag och många av mina polare med barn gör det. Det är ett högt tempo. I dag ser man stressymtom hos både barn och vuxna. Kan vi varva ned och sänka tempot i samhället? Vår reform medför mer tid för barnen och minskar stressen. Den ökar möjligheterna att välja för barn och föräldrar.

Barnpolitiken är vårt prioriterade politikområde. Vi satsar 50 miljoner kronor mer än vad ni gör, 10 miljoner kronor på öppna förskolan och 9 miljoner kronor mer till parklekarna.

Sedan vill jag också nämna särskolan, detta område som ni inte bryr er om. Varför får inte eleverna välja själva? Varför har valfriheten för funktionshindrade barn minskat under sossestyret i Stockholm? Varför har ni minskat pengarna till särskolan? Varför ska ni tala om för föräldrar till funktionshindrade barn att deras barn kostar? I dag är det en kamp för varje förälder till ett handikappat barn som vill att deras barn ska gå i en skola utanför stadsdelen eller – Gud förbjude – i en annan kommun. Hur kan Miljöpartiet och Vänstern ställa upp på denna otroligt snåla politik?

Bifall till Kristdemokraternas reservation!

Anförande nr 101

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktige, ledamöter och åhörare! Att lära sig ett språk ordentligt från början – och då menar jag inte enbart att tala ett språk utan jag menar djupare färdigheter – ger grunden för att lära sig att förstå och kunna lära sig mer i framtiden, inte minst andra språk.

Tyvärr brukar många hävda att det är hemspråksundervisningen som är ett problem. Men det finns få experter som tror på det. I en undersökning av 20 grundskolor i Malmö där minst hälften av eleverna har annat modersmål än svenska visade det sig att de halvspråkiga barnen som varken behärskade sitt modersmål eller svenska hade stora problem. Barn som kom från andra länder och som hade ett väl utvecklat modersmål hade betydligt mindre problem. Tack vare att de har lärt sig ett språk från grunden har de större förutsättningar att klara sig i skolan.

De halvspråkiga barnen saknar en djupare förståelse för språket och får allt större problem i skolan ju högre upp i klasserna de kommer och ju svårare undervisningstexterna blir. Barnens svenska förbättras inte heller under skoltiden eftersom de inte har fått någon ordentlig språkgrund.

Det är därför viktigt att satsa på barnens modersmål redan i förskolan. Man måste hitta former för att få hjälp av föräldrarna att arbeta med barnens modersmål. Även invandrarföreningarna bör uppmuntras att arbeta med barnens modersmålsinläring.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 102

F r e d r i k M a l m (fp): Ordförande! De elever som inte når gymnasiebehörighet till de nationella programmen hamnar på det som heter individuella programmet. Från början skulle det vara ett ganska litet program för de elever som inte klarat nioårig grundskola och som behövde mer stöd. I dag är det individuella programmet det näst största programmet i den svenska gymnasieskolan. Vi måste fråga oss om det är rimligt att det är så, att det är det näst största programmet för dem som har gått nio år i skolan och inte klarat behörighet till gymnasiet.

Det hade inte behövt vara så här, om man hade kunnat sätta in hjälp, stöd och resurser mycket tidigare än vad man gör. Men för att man ska kunna sätta in hjälp, stöd och resurser tidigt måste man ju veta var behoven finns någonstans. Man måste identifiera de elever som behöver mer stöd.

Det finns några verktyg för detta vid sidan av hela den ordinarie undervisningen. Det är betyg, nationella prov och skriftlig information. Vi i Folkpartiet vill ha skriftlig information till elever och föräldrar tidigt. Vi vill ha nationella prov från lågstadiet, och vi vill ha betyg från mellanstadiet. Problemet är ju att den socialdemokratiska partikongressen just har sagt nej till allt det här. Man har sagt nej till nationella prov, man har sagt nej betyg tidigare, man har sagt nej till skriftlig information, man har sagt nej till det ena och det andra.

Göran Johnsson, ordförande i Metall, var rasande över s-kongressens beslut att säga nej till nationella prov. Varför då? Jo, därför att han och alla metallarbetare i Sverige vet vad internationell konkurrens och globalisering innebär. Då förstår de också behovet av att man utvärderar tidigt och hjälper de elever som har det svårt för att hela Sverige ska kunna klara den utmaning som globaliseringen innebär. Problemet är ju att medlemmarna i Metall inte kan lita på Socialdemokraterna, för Socialdemokraterna finns ju inte längre till för dem. De personer som gillar Metalls skolpolitik bör ju rösta på Folkpartiet.

Det är klart att Stockholms stad inte kan köra över riksdagen hur som helst och införa en massa saker i den här kommunen som är emot lagen. Men vad vi kan göra är att vi kan ändra politiken i den riktningen i den här staden. Vi kan återinföra Stockholmsproven igen i flera ämnen. Vi kan se till att olovlig frånvaro skrivs in i betygen. Vi kan formalisera skriftlig information till föräldrar och göra mycket annat.

Ordförande! Det talas mycket om flumskolan. Men det är ju inte lärare och elever som är flummiga utan det är skolpolitiken som är det. Väldigt många lärare och elever vill ha mer krav i skolan och mer uppföljningar, men de känner att de inte får något stöd för detta hos skolpolitikerna som har flummat i väg någon annanstans.

Det behöver inte vara så. Vi kan ställa upp på att ändra på skolpolitiken, och då bör man rösta bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 103

Borgarrådet N i l s s o n (s): Fredrik Malm, du har missat en del saker. Vi har fler instrument för att ta reda på var behoven finns. Vi har läsutvecklingsschema, Skolverkets diagnostiska prov, nationella prov, skolinspektörsrapporter, prov i både femman och nian. Vi vet var behoven finns.

Vi har dessutom tagit kvalitetsredovisningen på allvar. De förslag som vi har lagt fram har handlat just om de elever som inte når målen. Det är 10½ procent av eleverna i Stockholm som inte blir behöriga till gymnasieskolan. Ni verkar tro att det är ett generellt problem, men så är det inte. Det är 1–2 procent i de rika, välbärgade stadsdelarna och upp till 40 procent i de fattiga stadsdelarna som inte blir behöriga.

Om vi ska få mål- och resultatstyrningen i skolan att fungera, Fredrik Malm, då måste också politiker kunna dra slutsatser av alla de utvärderingsinstrument som du nämnde. Vart ska vi styra resurserna? Till dem som når målen eller till dem som inte når målen?

Om det är tvåspråkiga barn som misslyckas i skolan, ska vi då inte jobba med tvåspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling? Om man misslyckas i matematik, ska vi då inte jobba med matematiken? Det gör vi. Ni bara pratar om prov i största allmänhet.

Anförande nr 104

F r e d r i k M a l m (fp): Men på dessa områden är vi ju helt överens, Erik Nilsson. Det finns massor med olika verktyg som står till buds och flera av dem används. Vad jag fokuserade på i mitt inlägg är ju de verktyg som inte används, de verktyg som ni säger nej till.

Det är klart att man ska tolka statistik, men då borde ju ni också göra det. Vi har i dag en situation i skolan där det individuella programmet för de elever som inte klarar målen att komma in på gymnasiet har blivit det näst största programmet på gymnasiet. Då är det klart att man måste identifiera behoven för att kunna sätta in åtgärder. Här brister den svenska skolan i dag.

Det här har Ibrahim Baylan och fackbasen Göran Johnsson förstått. Då är det väl dags att också socialdemokraterna i Stockholms stadshus förstår det.

Anförande nr 105

I n g e r S t a r k (v): Fredrik Malm, det är faktiskt inte så att lärare i allmänhet ute på skolorna ropar efter fler prov och tester. Fråga professionen! De vet att de prov och tester som finns på Skolverket används. Vi i majoriteten har analyserat var problemen finns, och vi har utformat vår skolpolitik efter detta. Vi har dessutom kompetensfonden där vi satsar miljoner på utveckling av de kunskapsområden som vi ser som utvecklingsområden, bland annat matematik, språk, modersmålsundervisning och så vidare.

Men fråga professionen vad man tycker om ett ökat antal prov och tester!

Anförande nr 106

F r e d r i k M a l m (fp): Jag går på uppgifter från såväl Skolverket som lärarfacken. Jag tror att det var Lärarnas riksförbund som sade att stödet för att exempelvis införa betyg tidigare är överväldigande. Det är ungefär var fjärde eller var femte lärare som lutar åt den politik som Vänsterpartiet vill driva. Det är ungefär tre fjärdedelar som anser att den borgerliga politiken är bättre.

Visst finns det ett klart stöd hos elever, föräldrar och lärare för att man ska ha mer utvärderingar för att hjälpa de elever som har det svårt. Dessutom vore det faktiskt konstigt om det inte vore så.

Anförande nr 107

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag vill hålla fast vid s-kongressen och det här med resurserna. Erik Nilsson älskar att prata resurser, och det är därför som Moderaterna nu satsar mer resurser än Socialdemokraterna på skolan. Men det är ju inte bara resurser som är viktiga, utan det finns annat som är viktigare.

Låt mig återigen få citera Per Fröjd, min läsforskare som också är lärare. Han möter varje dag elever som har gått igenom hela grundskolan utan att ha lärt sig läsa ordentligt. Är inte det något som stämmer till ganska stor eftertanke? Hur kommer det sig att elever går igenom hela grundskolan utan att kunna läsa? Kan det bero på att man ställer för låga krav, att man gör för få utvärderingar och att eleverna får betyg för sent? Kan det bero på det?

Hur menar du då att verkligheten stämmer överens med s-kongressen som uppenbarligen konstaterade förra veckan att allt är bra som det är, och ni fortsätter att vara emot betyg. Ni fortsätter att vara emot utvärdering. Ni vill absolut inte – som den socialdemokratiska generaldirektören i Skolverket vill – ha betyg lite tidigare, mer utvärdering och mera av ordning och reda. Det har ju s-kongressen sagt nej till. Nu tänker du sluta efter nästa val, och det är kanske skönt, men vad ska de andra socialdemokraterna göra åt skolan? Vi vill veta det nu.

Sedan talar sig Inger Stark sig hes över att det är så förskräckligt att göra någonting åt ordningen på skolorna. Man får inte ha ordning och reda på skolan. Jag tycker att det är självklart att mina barns skola ska ha samma ordning som det är på vår arbetsplats. Varför ska det vara svängdörrar och rätt för alla att komma och gå som de vill på skolan? Så ska det inte vara, och jag vet att det inte är så på många skolor. Men det förekommer. Och det finns en attityd som jag tycker är oacceptabel på många skolor. Det är hafs och slafs och ingen ordning och reda. Vad vill du vidta för åtgärder, Inger Stark? Det är det man längtar efter att få höra.

Jag har två döttrar i förskolan. Jag har jättenöjd, men jag har inte sett så mycket av de minskade barngrupperna. Det är 25 barn i min äldsta dotters grupp. Men varför raljera över möjligheten till alternativ? Varför är det fel att låta de föräldrar som själva vill ta hand om sina barn under en period få göra det? Varför ger man inte dem den möjligheten? Jag tycker att det är ett fantastiskt bra förslag. Det borde alla ställa sig bakom.

Det borde finnas fler alternativ över huvud taget, fler dagmammor och fler andra möjligheter för dem som önskar det. Men förskolan ska vara bra. Därför gör vi också starka satsningar på förskolan, och det har vi gjort även när vi har befunnit oss i majoritet.

Och sedan när det gäller särskolan, Erik Nilsson, kan vi få veta nu varför du inte berättande för Andreas Hansen på Backluraskolan i Hässelby-Vällingby före valet att han inte skulle få åka till simhallen? Hade inte det varit lite mer anständigt?

Alltså hela idén om att gynna väljare genom att ge vuxna, friska gymnasieelever gratis SL-resor samtidigt som man drar in resan till simningen för särskoleelever tycker jag är ynkelig, det måste jag säga i denna sal.

Anförande nr 108

Borgarrådet N i l s s o n (s): Mikael Söderlund, när det gäller kunskapsuppföljning ska den vara tidig och kontinuerlig, och man ska vidta åtgärder mot de brister som man hittar. Den ska pågå hela tiden. Det kan vara bra med nationella prov, men det är ett väldigt dåligt instrument därför att om en elev skolkar från ett sådant prov kan man inte mäta hans eller hennes kunskaper.

De instrument som Skolverket och vi själva har arbetat fram med LUS är kontinuerliga uppföljningar. Återkopplingen till föräldrarna ska vara tidig, framåtsyftande och åtgärdsinriktad. Den ska omfatta helheten. Betyg ger informationen IG till föräldrarna. Vad är det för information om hur man ska jobba med sitt barn? På vilket sätt behöver mitt barn utvecklas och hur utvecklas mitt barn i relation till de övergripande läroplansmålen?

När ni pratar om kunskapsuppföljning och återkoppling landar ni på prov och betyg som är alldeles för dåliga och för låga krav när det gäller de instrumenten. Det är därför som vi är kritiska mot er politik.

Anförande nr 109

M i k a e l S ö d e r l u n d (m): Jag känner till att ni är det, men jag har också uppfattat att s-kongressen röstade ned alla förslag till små, men ändå viktiga reformer som hade behövts i svensk skola när det har visat sig att rader av elever går igenom hela grundskolan utan att lära sig läsa. Det var det jag var nyfiken på, Erik Nilsson. Jag ville veta vad du har för kommentar.

Håller du med s-kongressen om att det är fel med utvärdering och betyg, eller tycker du att det är rätt? På vilket sätt är det fel att ge den här typen av information till både elever och lärare? Delar du s-kongressens uppfattning, eller tycker du att man gjorde fel? Vad gjorde du i så fall för att ändra beslutet som sedan fattades?

Vi vet nu var Socialdemokraterna står någonstans. Ni vill inte ha några reformer.

Anförande nr 110

Å s a Ö c k e r m a n (fp): Mikael Söderlund, jag trodde faktiskt inte att jag skulle behöva lära dig att det är skillnad på betyg och utvärdering. Det är två helt olika begrepp, och jag tror att de flesta förstår det. Det finns ingen här som är emot utvärderingar. Som politiker brukar jag själv begära utvärderingar om allt möjligt väldigt ofta, och det sker en förbättring på det området, tycker jag. Jag har tidigare redogjort för varför jag är emot betyg.

Du angrep också SL-kortet för ungdomar. Jag vill bara kort säga att vi tycker att det är väldigt bra.

Anförande nr 111

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det är säkert jättemånga som tycker att det är bra med det. Men det var ju inte frågan, utan den var: Hur kan man prioritera SL-kort till vuxna, friska gymnasieelever och dra in skjutsen till badhuset för de handikappade barnen? På vilket sätt rimmar det med er politik? Uppenbarligen rimmar det alldeles utmärkt.

Om man inte anger skolk i betygen, om man tar bort Stockholmsproven och genomför ett antal andra reformer, om man vägrar att ha mera av utvärdering och mera av betyg, då är man inte särskilt trovärdig i en utvärderingsdiskussion. Då har man bidragit till att elever varje år lämnar grundskolan utan att kunna läsa. Det var det som var min poäng.

Anförande nr 112

I n g e r S t a r k (v): Återigen, Mikael Söderlund: Jag sade i mitt inledningsanförande och jag kan säga det en gång till: Det är ingen här i salen som inte tycker att vi ska ha en bra arbetsmiljö i skolan. Vi ska ha nolltolerans mot mobbning och all kränkande behandling. Skolket är ett problem, men vi har inte samma syn på hur man löser dessa problem. Vi gör inte samma analys som ni gör.

Vi tycker till exempel att man kan komma till rätta med dessa problem med förebyggande arbete, med arbete med värdegrunden, med jämställdhet, med allas lika värde.

Ett ämne som livskunskap är alldeles utmärkt att ha i skolan. Då förebygger man de här stora problemen. Det är så som vi vill komma till rätta med detta.

Du pratar om SL-kortet för friska gymnasieelever. Samtidigt skriker ni högt om valfrihet, och då är det väl bra att en fattig unge från Farsta kan välja en innerstads-skola och ha råd att åka dit.

Anförande nr 113

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Någonstans måste man komma med ett förslag till åtgärd mot mobbningen. De borgerliga regeringarna i Norge och Island halverade förekomsten av mobbning på deras skolor genom ett kvalificerat forskningsbaserat åtgärdsprogram på varenda skola. Det har vi förslagit och blivit nedröstade i den här salen. Det vill ni inte ha.

Du säger att skolket är ett problem. Sedan tar ni bort skolkredovisningen i betygen. Om man inte ens får någon redovisning av att barn skolkar, hur ska man då kunna göra någonting åt förekomsten av skolke? Jag tycker ärligt talat att det är särskilt allvarligt när det finns forskare i Stockholms stad som i flera rapporter pekar på att det finns ett tydligt samband mellan skolke, stölder, skadegörelse, klotter, kriminalitet och brottslighet. Där sitter ni ju med armarna i kors år ut och år in och tar emot rapporter, läser dem, lägger dem till handlingarna och gör ingenting.

Kom då med några konstruktiva förslag om ni tycker att våra förslag är dåliga!

Anförande nr 114

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag ska prata om skolbarnomsorgen för barn som är 6–12 år. Skolbarnomsorgen är reglerad i skolförordningen, vilket betyder att kommunen är skyldig att anordna sådan verksamhet om det finns behov det och önskemål om det från föräldrarna.

Barnens vardag i dag består av en tredjedel skola, en tredjedel skolbarnomsorg och en tredjedel familjen. Det samlade begreppet skolbarnomsorg är för de flesta barn en självklar verksamhet som tar vid när den obligatoriska skolan är slut för dagen. På de flesta skolor finns i dag ett samarbete mellan undervisning och fritids. Ofta finns fritidshemmets personal med i någon form under skoltid.

Vi i majoriteten höjer schablonen för skolbarnomsorgen och fritidshemmen med 2,4 procent. Fritidsklubben är en verksamhetsform som på ett utvecklande sätt passar 10–12-åringarna. Därför fördubblar vi anslaget till fritidsklubbarna. Fritidsklubbarna ska kunna erbjuda kulturverksamhet, idrott och rörelse. Det ska finnas mellanmål för barnen. Det ska vara en stimulerande verksamhet.

Moderaterna och Folkpartiet vill ta bort anslaget för fritidsklubbarna i sin budget. Min fråga till Folkpartiet och Moderaterna är: Var finns ansvaret hos er för dessa barn? Hur vill ni att 10–12-åringar ska ha det efter skoldagens slut? Vilken trygghet kan ni erbjuda barn och föräldrar? På vilket sätt vill ni möta 10–12-åringarnas behov och önskemål?

I övrigt yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 115

M a r t i n a L i n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Låt oss lyfta blicken en stund. I somras reste jag i Indien och i Kina, världens snabbast växande ekonomier där utbildning är en av de snabbast växande sektorerna. Utbildning håller på att lyfta miljontals människor till ett nytt liv.

Indierna och kineserna är eniga om en sak: Betygen är den bästa biljetten när man ska göra en klassresa. Kunskaperna som ligger bakom ett bra betyg är det verktyg som gör att människor kan förändra sina liv.

Utbildning är Kinas nya opium, sade en man till mig som jag träffade i Peking. Kontrasten mot Stockholm kunde inte vara större.

Annika Billström påstår att hon har lagt fram en reformbudget i dag, men det är ju precis tvärtom, Erik Nilsson. Det här är en konservbudget. Bristen på reformer är kanske störst just i skolavsnittet. Av fyra sidor text hittar jag två små korta stycken som handlar om kunskap.

Eftersom ni inte satsar på skolpengen, eftersom ni inte satsar tillräckligt på svenska och läsning och eftersom ni vägrar att införa betyg i tid är det här en konservbudget, en budget som inte kommer ge någon möjlighet att med hjälp av utbildning förbättra och förändra sitt liv.

Resultatet blir att barn med dåliga språkkunskaper fortsätter att ha dåliga språkkunskaper. Barn som har det svårt på lågstadiet får det svårt på gymnasiet. Den sociala snedrekryteringen cementeras.

Problemen hamnar i en stor konservburk. Underst i den konservburken ligger de barn som behöver skolan mest, barn som inte kommer från ett akademikerhem och är helt beroende av skolan för att kunna tillgodogöra sig kunskaper och gå vidare till högre studier. Där kommer de att få stanna med er politik.

Ni säger att ni satsar på ungdomar. Ja, det gör ni ju, men den största satsningen som ni har gjort under den här mandatperioden är att betala ut socialbidrag till ungdomar. Det kallas för grundskola därför att det är grunden som vi står på resten av livet. Men det enda som växer på er grundskola är socialbidrag och arbetslöshet. Ungdomsarbetslösheten i Sverige i dag ligger mellan 16 och 25 procent.

Om utbildning är Kinas nya opium verkar socialbidragstagande vara Stockholms nya opium. Men det kan vi förändra. Vi kan satsa på kunskaper och behöriga lärare. Vi kan satsa på en grundskola där vi kan bygga vidare med tillväxt, jobb och utveckling.

Men jag är optimist. Jag tror att det här kan förändras, men tyvärr tror jag inte att det kommer att göra det förrän vi tar över i den här staden 2006.

Bifall till Folkpartiets budgetförslag!

Anförande nr 116

Borgarrådet N i l s s o n (s): Martina, den största satsningen under hela den här mandatperioden ligger på förskolan, på det pedagogiska området. Om du tittar på hur mycket av stadens pengar som i dag går till det pedagogiska området och jämför det med andra områden ser du att det är det området som har ökat mest. Förskolan har fått 1,3 miljarder mer än när vi tog över 2002, och det är ingen slump. Vi vet att det är det lilla barnets språkutveckling och kunskapsutveckling som är centrala just för det som du pratar om, nämligen för att kunna göra en klassresa och bryta det klassamhälle som vi lever i.

Du anklagar oss för att skriva kortfattade texter. Ja, det beror på att vi menar att långa texter inte förbättrar styrningen av skolan. Jag kan tala om för dig att de som är verksamma ute i verksamheten uppskattar stramheten i styrningen av skolan.

Om du är så bekymrad över de elever som inte når målen, varför styr ni inte resurserna och insatserna till de elever som misslyckas i skolan i dag, Martina? Varför håller ni på med en massa andra frågor än att styra resurser till fattiga områden? Varför jobbar ni inte med elever som har svenska som andra språk och med matematiken? Det borde ni vara intresserade av. Men ni är mera intresserade av att bara allmänt fördöma socialdemokratisk skolpolitik.

Anförande nr 117

M a r t i n a L i n d (fp): Om det är något område som Folkpartiet satsar på i den här staden så är det just skolan. Om det är något område som vi satsar på i skolan är det kunskap. Där tror jag inte att det kan råda någon osäkerhet.

Du säger att jag har klagat på att ni har skrivit en för kort text. Inte alls, texten är ju vrållång, men det finns ingenting i den som handlar om kunskap.

Anförande nr 118

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Den här debatten är ju egentligen otroligt mycket mer intressant än den förra. Den här debatten är mycket mer befriad från pajkastning, och den handlar också till stor del om de ideologiska skillnaderna mellan partierna.

Ska man vara positiv tycker jag ändå att vi är ganska överens om problembilden. Socialdemokraterna har börjat erkänna att svensk skola inte längre är världens bästa skola och att det faktiskt finns problem. Jag tror att bara det är ett stort steg framåt, för det har funnits en självbild hos socialdemokratin av att Sverige under många år haft världens bästa skola samtidigt som vi andra hela tiden har sett problemen uppstå och bli allt värre. Men när vi kommer till lösningarna på problemen har vi helt olika syn. Det är ändå ganska lätt att bli raljant i dessa frågor.

Om en skola i princip var befriad från betyg, från nationella prov och från statlig styrning och hade en lysande framgång måste man fråga sig: Hur kommer det sig då att inte ett enda land i världen följer efter oss? Hur kommer det sig att det inte finns några andra länder som avskaffar alla sina prov och betyg? Hur kommer det sig att inga andra följer efter?

I Finland, som borde vara det stora målet för våra studieresor, har skolministeriet tvingats att öppna en helt ny avdelning för att kunna ta emot alla som kommer resande från hela världen för att se vad man har gjort i Finland. Men egentligen skulle de inte alls behöva åka dit. Det skulle räcka med att de läste Folkpartiets skolprogram för att få veta hur det skulle gå till.

Anförande nr 119

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är lite märkligt, men nog har väl du, Lotta Edholm, uppfattat att det förs en liknande diskussion runtom i hela världen om hur man kan reformera betygssystemen därför att de inte leder till att stimulera eleverna till att lära sig mer. Det är en ständig rundgång, inte bara här i Sverige utan också i andra länder. Alla länder försöker att hitta nya vägar än det befintliga betygssystemet.

Jag vet i och för sig att det finns vissa skolor som testat andra sätt att stimulera eleverna på. Det finns all anledning att vi också i Stockholm försöker se på vilket sätt som man kan nå kunskaper genom att stimulera eleverna på ett bättre sätt än att använda det mera hotfulla betygssystemet och dessutom hålla på att ändra det hela tiden.

Anförande nr 120

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag är gärna med på att reformera betygssystemet. Problemet med Miljöpartiet är inte att ni vill reformera betygssystemet utan att ni vill avskaffa det. Det är väl ingen reform.

Det finns massor av reformer som man skulle kunna genomföra av betygssystemet. Det gäller betyg tidigare, fler betygssteg och – vilket är helt avgörande för att betygen ska anses ha något värde – att man måste bli mycket duktigare på att värdera betygen så att de står i relation till kunskapen. I dag har vi en betygsinflation som vi måste göra någonting åt.

Gärna reformer på det här området, men problemet med Miljöpartiet är att ni vill avskaffa betygen.

Anförande nr 121

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det råder en betydande begreppsförvirring kring detta med betyg, utvärdering och uppföljning. Det finns två behov i skolan. Det ena är kunskapsuppföljning, att man tidigt och kontinuerligt följer elevernas kunskapsutveckling. Det finns bra instrument för det. Skolverkets diagnostiska material för svenska, matte och engelska är utomordentligt. Det LUS-arbete som drogs i gång under förra mandatperioden är förtjänstfullt. Det är jättebra, för det kan användas hela tiden under elevernas läroprocess.

Tidig kunskapsuppföljning och sedan det som ni har glömt: Man måste vidta åtgärder mot bakgrund av bristerna. Vi måste få mål- och resultatstyrningen att fungera så att lärarna riktar sina insatser när de ser att det finns brister, att skolorna styr resurser till de elever som misslyckas och att du, Lotta Edholm och alla andra skolpolitiker,

tar hänsyn till de utvärderingar, inspektörsrapporter och resultat som vi har tillgång till. Hade ni gjort det hade ni inte blajtat allmänt om betyg. Då hade ni gjort samma sak som vi, det vill säga styrt mot områden där många misslyckas, jobbat med matematik, jobbat med språkutveckling för de elever som har svenska som andra språk. Då tar man det här systemet på allvar.

Anförande nr 122

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag vill verkligen varna för fler experiment på betygsområdet. Sverige hade under många år, under den generation som Erik Nilsson och jag tillhör, bedrivit ett experiment, nämligen det relativa betygssystemet. Jag tror att Sverige var det enda land i världen som hade det och som dessutom hade det så länge. Man orkade inte avskaffa det förrän det blev en borgerlig regering.

Nej, det behövs inga experiment när det gäller betygssättande. Det räcker med att det blir fler betygssteg, att betygen avspeglar kunskaperna och att det blir tidigare betyg.

Sedan tycker jag att det är beklämmande när Erik Nilsson slår sig för bröstet och säger att han har satsat så otroligt mycket resurser på de barn som har det svårast i skolan. Just nu i Stockholm sker de största besparingarna någonsin på särskolan. Det är beklämmande att det just är de barn som har det absolut svårast som ska stå för de största besparingarna.

Anförande nr 123

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (fp): Ordförande, fullmäktige! För ett år sedan när vi samlades till budgetdebatt här för att anta budgeten för 2005 deklarerades att kommunstyrelsen inför 2006 års budget ska redovisa konsekvenserna av det förändrade resursfördelningssystemet. Det kändes besvärande för oss i oppositionen eftersom vi efterlyste någon form av konsekvensbeskrivning redan inför budgeten 2005. Det var ett drastiskt beslut med vittgående konsekvenser för många av stadsdelarna.

Så står vi här inför 2006 års budget, men inte föreligger det någon redovisning. Nu står det i stället i årets budgetförslag att en uppföljning kommer att göras under 2006. Majoriteten skjuter konsekvensbeskrivningarna framför sig. Det innebär att man återigen även i år är beredd att fatta beslut utan att införskaffa någon som helst information från stadsdelarna om hur den starkt minskade tilldelningen har slagit ut i verkligheten, i synnerhet som man tog resurser från befintliga disponibla medel i några av stadsdelarna och gav till andra trots att det redan rädde väldigt stora skillnader.

Dessutom står det inte ett ord i årets budget om att man under 2006 skärper upp omfördelningen mellan stadsdelarna med ytterligare 50 procent – det stod dock i förra årets budget. Det här innebär att en utvärdering under 2006 inte heller kommer att omfatta den resursminskning som sker under utvärderingsåret, det vill säga under 2006. Det var ju ändå lika stor som förra årets.

Jag har som förälder och boende i Bromma överklagat förra budgetbeslutet tillsammans med ett antal föräldrar. Närdemokratin har tydligen inte heller fungerat ut i

stadsdelen. Trots att alla partirepresentanter i stadsdelsnämnden skrev en skrivelse centralt till Annika Billström har det uppenbarligen inte givit någon som helst effekt. Så ärendet ligger nu sedan ett år tillbaka hos länsrätten för ett rätt så snart avgörande när det gäller hur långt man kan gå med omfördelningar mellan olika stadsdelar samtidigt som kommunallagen talar om en likställighetsprincip.

Jag yrkar bifall till det moderata budgetförslaget för att säkerställa att alla barn får en rättvis och likvärdig bedömning, oavsett var i staden de bor och jag vill särskilt satsa 10 miljoner för att öka stödet till barn med särskilda behov.

Anförande nr 124

Borgarrådet N i l s s o n (s): När det gäller utvärderingen är det så att den första delen som handlar om barn med behov av särskilt stöd tog vi ställning till på skolfullmäktige den 3 oktober. Det är sant att hela utvärderingen inte föreligger. Du frågade: Hur vågar vi fatta beslut om detta? Den stadsdel som förlorar mest på grund av resursfördelningssystemet förlorar 1½ procent. Den stadsdel som förlorar mest genom förändringen av elevantalet och rörelserna över staden förlorar ungefär 5 procent.

Så, Yvonne Fernell-Ingelström, du som är förespråkare av ett strikt pengsystem, hur vågar du fatta beslut om budgeten när det kan slå så oerhört olika på grund av om tappar elever eller inte. Om du tittar på hur elevströmmarna slår är det inte stadsdelar som Bromma eller innerstaden som är förlorare, utan det är de stadsdelar som elever flyttar ifrån på grund av de segregationsspiraler som vi har i den här staden.

Du kan gärna få siffror som beskriver hela den bilden. Då kanske du förstår mera av hur utmaningarna ser ut för hela Storstockholm.

Anförande nr 125

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Jag är givetvis tacksam för att få del av alla siffror. Detta är en trubbig tilldelning efter vad jag förstår – man har i samband med den förra omfördelningen lagt in de socioekonomiska tilläggsbeloppen och bakat ihop dem med det som gäller barn med särskilda behov. Jag menar att det är det här som är olyckligt. När det gäller barn med särskilda behov är det det faktiska behovet som gäller, oavsett var man bor. De ska också få en tilldelning. Nu är inte så fallet.

Anförande nr 126

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill börja med att säga att jag tycker att ditt inledningsanförande till vissa delar var bra, Erik Nilsson. Du säger att det är alldeles för många elever som inte når målen. Det har vi försökt påtala väldigt länge.

Jag är också helt övertygad om att majoriteten har goda intentioner att råda bot på bristerna. Men det är bara det att den långvariga socialdemokratiska politiken på området har visat att det har misslyckats. Då måste man sätta sig ned och göra en analys. Det här fungerar inte. Vi måste ändra inriktning. Det måste vi göra just för att

alla elever ska ha möjlighet till baskunskaperna. Får de inte dem med sig så slås de ut i dag på arbetsmarknaden. Jag tror inte att det är era intentioner.

Men den socialdemokratiska skolpolitiken har misslyckats. Den skolpolitik som nu råder gör att det är just de svagaste eleverna som slås ut. Det är just de elever som behöver extra hjälp, stöd, tid och resurser. Detta behöver man ge de här eleverna mycket tidigare. Det är inte humant att som i dag kunna gå igenom hela grundskolan och först i åttan eller nian börja inse att man inte har fått med sig detta. Det är det ena.

När vi pratar om utsatta barn och ungdomar och att man ska styra resurserna dit så kan jag inte låta bli att ta upp alla de besparingar som har drabbat de allra mest utsatta barnen och ungdomarna i Stockholm. Då pratar jag naturligtvis om särskolan och om särskoleverksamheter. Vi har påtalat det här under hela resan och ställt frågor till dig, Erik Nilsson. Du har sagt att det här inte kommer att märkas. Det nya schabloniserade resursfördelningssystemet kommer inte att märkas. Det kommer inte att märkas att vi tar ut ansvaret av skolskjutsverksamheten ute i stadsdelarna. Så har du sagt. Men det har ju märkts! Det är stora besparingar på det här området.

Valfriheten har slagit hårt mot de här föräldrarna, barnen och ungdomarna. Jag har oerhört svårt att förstå att ni med de vackra ord som ni står här i talarstolen och uttalar i praktiken sedan genomför den här politiken för de allra mest utsatta barnen.

Jag vill fråga dig, Erik Nilsson: Kommer det någon analys där ni tar fram fler verktyg? De som ni har i dag räcker ju inte. Ska ni återinföra Stockholmsproven i årskurs 3? Det är precis det som Skolverket också påtalar i sin lägesrapport tillsammans med en hel del andra punkter. Kommer ni att införa dem för att komma till rätta med bristerna, som du säger att du vill göra? De nuvarande verktygen räcker inte. De som blir orättvist behandlade är de allra mest utsatta barnen och de svagaste eleverna i skolan. Det blir många gånger skolk och så vidare. Vill du återinföra skolk i betygen?

Anförande nr 127

Borgarrådet Nilsson (s): Helen! Efter analysen av vilka elever som misslyckas i skolan har vi kommit fram till att det är många tvåspråkiga elever. Därför satsar vi oerhört hårt på dem. Det vore intressant att höra vad Folkpartiet har för strategi när det gäller elever som har ett annat modersmål än svenska. Hur ska ni se till så att de når skolframgång? Om ni tycker att vår metod är dålig så får ni väl berätta om er egen.

När det gäller besparingar i särskolan så har vi ökat budgeten i särskolan under den här mandatperioden. Det nya som har skett är att vi har skapat ett system där man ska hålla den budget som vi demokratiskt har fattat beslut om. Tidigare har det under alla år varit stora underskott i särskolan. Min fråga tillbaka till dig är: Tycker du att det är rimligt att man har system som innebär att man håller sig till de pengar som vi fattar beslut om i den här salen? Tycker du att det är rimligt att man har system som bygger på en bedömning av elevernas behov eller ett system som bygger på att rektorn eller föräldrarna får förhandla om hur mycket pengar som ska gå fram? Då får de som är

duktiga på att förhandla mer pengar. Men de barn i särskolan som kanske behöver mer stöd får mindre pengar. Så var det faktiskt i det gamla systemet.

Anförande nr 128

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Erik! Det vi kan se i dag är att alldeles för många barn går igenom grundskolan utan tillräckliga baskunskaper. Om du ska klara dig i det svenska samhället så måste du också ha det svenska språket med dig. Däri ligger en stor brist i dag. Där måste vi se till att sätta in mer verktyg. Vi måste se varje barn och elev. Vi måste sätta in stödinsatser mycket tidigare än vad ni gör i dag. För att göra det måste man också hitta de här barnen och ungdomarna och bry sig om dem så att de inte hamnar i arbetslöshet och utslagning och har svårt på arbetsmarknaden.

När det gäller särskolan räcker inte er så kallade satsning någonstans. Vi satsar 15 miljoner för att se till att de här barnen och ungdomarna får en specialistkompetens och en bra verksamhet och att de också kan välja fritidsverksamheter som simning eller vad det nu kan vara. Ni nekar de här barnen och ungdomarna det i dag.

Anförande nr 129

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Fru ordförande, fullmäktige! En av de viktiga målsättningarna för oss i Miljöpartiet har varit att höja kvaliteten i förskolan och därmed också livskvaliteten för de allra minsta barnen i Stockholm.

Det har varit lätt att diskutera de här frågorna inom majoriteten. Vi har haft en strategi som vi har varit rörande överens om: Det mesta av resurserna ska gå till de minsta barnen. Mycket av den kritik som jag hör från oppositionen tycker jag alltså faller platt när det gäller just detta. Vi ger resurser till att så tidigt som möjligt ge det stöd som behövs.

Man kan diskutera det här med minskade barngrupper. Det är också en viktig del. Vi vill nå så långt som möjligt under den här mandatperioden. Men jag tror också att kritiken är felaktig även här när det gäller att vi inte skulle ha minskat barngrupperna. Jag är övertygad om att när vi ser resultatet av den här senaste budgeten för 2006 så kommer vi att ha kommit ytterligare en viktig bit på vägen.

Man får höra lite underförstått här att matkvaliteten i skolan inte skulle vara någonting viktigt. Samtidigt finns det ju rätt många rapporter om att just näringsrik mat är oerhört viktigt för att barnen ska kunna koncentrera sig, för inlärningsförmåga och så vidare. Det är viktigt om de ska ha möjligheter att tillgodogöra sig den kunskap som man får i skolan. För vår del är alltså matkvalitet också en viktig förutsättning för inläring.

Sedan har vi diskussionen om betygen. Ja, vi vill avskaffa betygen. Nu har man använt dem under rätt så lång tid – i 100 år ungefär – och vi tror inte att man kommer att lösa den problematik som man har velat lösa, nämligen att stimulera eleverna till att lära sig mer. Det fungerar inte med betygssystemet. Vi skulle i stället vilja se att man hade någon typ av kvalitetsuppföljning där man själv som elev, och inte bara vi som skolpolitiker, får se hur det fungerar och framskrider i olika skolor. Även man

själv som elev måste kunna se sina egna framsteg. Vi tror nämligen att det är en viktig förutsättning för att man ska få både kraft och energi för att arbeta och studera ännu mer.

Egentligen verkar det inte som om någon är nöjd med betygen, utom möjligtvis Folkpartiet. Men även ni vill ju tydligen ändra betygen. Vi tror att den här vägen icke kommer att leda någon vart, så bort med betygen och ersätt dem med något vettigt kvalitetsuppföljningssystem där eleverna själva kan se sina framsteg!

Anförande nr 130

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Vi vet att Socialdemokraterna struntar i särskolan eftersom partiet i själva verket helst skulle vilja lägga ned den. Men jag skulle vilja fråga Miljöpartiet hur ni ser på den här frågan. De jättebesparingar som nu sker är de största procentuella besparingarna i den här staden. Hur ser ni på detta? Är ni beredda att under resans gång, under nästa år om det visar sig att effekterna kvarstår då, kämpa för att det skjuts till mer pengar?

Anförande nr 131

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag instämmer först och främst inte i den historiebeskrivningen. Vi är inte beredda att vända tillbaka, åter till det gamla systemet. Om vi skulle vara helt på det klara med att det skulle leda till att alla de barn som behöver resurserna också får dem så skulle vi kunna tänka oss ett annat system.

Men vi är alltså inte beredda att gå tillbaka till det gamla systemet, för vi upplever inte att det var bättre. Jag hoppas att vi med den här budgeten nu kan åtgärda det mesta av de problem som har funnits tidigare. Jag är också rätt så övertygad om att vi kommer att lösa dem under året.

Anförande nr 132

E w a S a m u e l s s o n (kd): Du slår dig för bröstet, Christopher, för att man har påbörjat en minskning av barngrupperna. Det är inte ens med ett barn per grupp ännu så länge, och jag tror inte att de flesta förskollärare eller barn märker den eventuella minskning som har skett.

Men jag undrar var Miljöpartiets stora fråga finns i majoriteten. Man har pratat om en friare användning av resurserna till barnomsorgen och att man skulle lyssna mer till föräldrar. Det gäller också möjligheten till vård av egna barn. Var finns den? Har ni glömt den i Stockholms stad? I riksdagen har man i alla fall varit med och skrivit motioner om det. Man har lyft fram frågan. Där vågar man ta strid. Vad gör ni i Stockholms stad?

Anförande nr 133

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tycker att man sedan förra budgeten ser en rätt så spännande utveckling hos alla politiska partier. Man har tagit lite olika steg när det gäller just barnomsorgen.

Vi är självfallet fortfarande på det klara med att det finns fler åtgärder att vidta för att ytterligare minska barngrupperna. Som ni vet har vi också lagt fram en skrivelse om tvåfamiljsystemet. Vi tror på en stor satsning på förskolan och, naturligtvis, på vårt förslag om att vi skulle nå ytterligare lite längre när det gäller att minska barngrupperna. Men det får vi återkomma till.

Anförande nr 134

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Det var väl väldigt tamt, det här sista? Nu finns det ju kommuner i Sverige som öppet utmanar Vänstern och Socialdemokraterna – koalitionsvännerna här som är militanta dagisförespråkare och aldrig i livet någonsin kommer att låta föräldrar välja själva.

Ditt parti har ju en annan politik. Antingen är du fullständigt överkörd eller också är det enda rimliga att du röstar på ett av kd:s förslag. Vi har ju sådana förslag i våra budgetar. Om det finns någon anständighet så röstar väl Miljöpartiet med oss, då.

Jag har uppfattat att ni har en egen politik i dessa frågor på riksnivå. Jag tycker att den är riktig, rätt och bra. Den valfriheten tycker jag att vi ska ge också till Stockholms stads invånare.

Anförande nr 135

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag har inte riktigt sett den del som handlar om fri förskola i ert budgetförslag. Men det kanske är någonting som ni moderater får återkomma till. Det verkar som om ni kanske är något överkörda av ert riksparti.

Men jag menar att det fortfarande finns en rätt så spännande framtid när det gäller barnomsorgen och på vilket sätt den ska finansieras. Det gäller också att man kan använda andra åtgärder än att bara ge mer resurser till förskolorna. Jag ser fram emot den diskussionen framöver. Men det finns en del frågor som även ni moderater bör svara på.

Anförande nr 136

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag tänkte fortsätta i den här ändan och prata förskola. Under den här mandatperioden har resurserna till förskolan ökats med 1,3 miljarder kronor totalt sett. Det handlar först om maxtaxepengarna, men sedan om volymökningar och dessutom om 850 miljoner i kvalitetsförstärkningar. Det är 24 procents höjning på förskoleschablonerna.

Under perioden har vi hittills minskat de genomsnittliga barngrupperna med 1,6 barn per grupp. Vi har ökat personaltätheten från 5,1 barn per anställd till 4,6 barn per anställd. Vi har satsningar på ungefär 90 miljoner kronor inom ramen för Kompetensfonden, där 1 100 barnskötare får vidareutbildning och 800 förskollärare får utbildning. Vi har lagt fram en förskoleplan där vi tydligt visar att vi förstår den lärande förskolan. Vi förstår hur mycket en bra och genomtänkt pedagogisk verksamhet i förskolan betyder för att barnen ska utvecklas både socialt, språkligt och kunskapsmässigt.

Den satsningen kommer aldrig att kunna avläsas under den här mandatperioden. Men när de här barnen går ut årskurs nio så kommer väsentligt fler av dem att nå målen därför att de har fått ett språk och ett självförtroende.

Vad står emot detta? Vilken är den borgerliga förskolepolitiken? Moderaterna på riksnivå har tagit radikala grepp; de vill ha en gratis förskola från tre års ålder för alla. Det är ett spännande och intressant förslag. Jag har inte vågat gå så långt än. Men så långt går alltså Moderaterna. Deras borgerliga kolleger säger att det är socialism. Vilken är er gemensamma politik? Kristdemokraterna drar i sitt budgetförslag bort 112 miljoner kronor från förskolan för att lägga på vårdnadsbidrag. Var är er gemensamma förskolepolitik?

När det gäller det här med svenska språket så tycker jag att Helens inlägg var bra. Men hur ska man nå språket? Vad är era konkreta förslag? Vi vet att förskolan är jätteviktig. Vi vet att det behövs lärare på alla nivåer som förstår elever med tvåspråkig bakgrund och som kan utmana deras svenska språk. Vi vet också att modersmålet är jätteviktigt. Om en elev får utveckla det språk som hon eller han talar med sin mamma och pappa och får tag i begreppen där så är det ett betydligt mindre problem att översätta detta till svenska. Men vad har ni för syn på modersmålet när det gäller att de här eleverna ska nå målen?

I dag misslyckas tusentals elever i vår skola därför att de inte har hunnit skaffa ett tillräckligt bra svenskt språk. För de nyanlända, upp till åtta år, fungerar inte svenskan som undervisningsspråk. Vi vill stödja dem med deras modersmål i matte och i samhällskunskap och i de olika andra ämnena. Vad tycker Folkpartiet om det? Ska vi göra det, eller ska tusentals elever fortsätta att misslyckas i våra skolor därför att ni inte förstår modersmålets betydelse för elevernas kunskapsutveckling?

Anförande nr 137

N i n a E k e l u n d (kd): Jag måste säga att jag gillar dagis och att jag gillar valfrihet. När det gäller dagis ökar vi kvaliteten och när det gäller föräldrarna så har vi den här Mer tid för barnen-reformen. Vi minskar inte alls kostnaderna. Ni lägger 262 miljoner kronor. Vi lägger 150 miljoner kronor på minskade barngrupper och 165 miljoner kronor på en Mer tid för barnen-reform. Därutöver lägger vi 50 miljoner kronor mer än ni på saker som familjedaghem, öppna förskolor, parklekar med mera. Vi gör alltså en satsning.

Men varför gillar inte ni föräldrar? Varför gillar ni inte valfrihet, Erik? När det gäller resursfördelningssystemet och särskolan har ni dessutom plockat bort 10 miljoner kronor. De är borta; de är väck. Det betyder att det blir sämre kvalitet i särskolan. Varför har ni plockat bort de 10 miljoner kronorna?

Anförande nr 138

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det är jättebra att du gillar förskolan, Nina. Men du kan ju titta i bingolistan och själv se efter vad Kristdemokraternas förslag innebär. Det innebär att man tar bort 112 miljoner från de pengar som går till förskolan för att finansiera ett vårdnadsbidrag. Det innebär precis det, Nina Ekelund. Du kan komma

till den punkten när vi ska votera om det så småningom. Det här gör ni för att finansiera ert vårdnadsbidrag – så är det.

Problemet med detta är att föräldrar gillar förskolan. Det är inte bara du och jag som gör det, Nina, utan de allra flesta vill ha en plats i förskolan. Det finns andra möjligheter, familjedaghem och så vidare, men de vill ha en plats i förskolan. Om man tar bort 112 miljoner från förskolan, som ni föreslog, så kommer det att bli större barngrupper där och inte mindre.

Anförande nr 139

Borgarrådet E d h o l m (fp): Förskolan är ju det enda område i Stockholms stad som är ett reformområde. Det är det enda område där det tillförs riktiga pengar. Jag vill verkligen ge Erik Nilsson en eloge för detta. Jag tycker att det är lysande bra, och jag har i mångt och mycket samma uppfattning om förskolan och den betydelse som den har för de små barnen, inte minst när det gäller hur de sedan ska klara sig i skolan.

Problemet är bara att massor av de där pengarna aldrig hamnar i förskolan. De hamnar i stadsdelsnämndernas svarta hål. Det är klart att om vi fick bestämma så skulle pengarna gå direkt ut till förskolorna i stället för att gå omvägen via stadsdelsnämnderna. Jag kan fortfarande inte förstå vad det är för fel på tanken att pengarna öronmärks för de viktiga områdena och inte bara för Agenda 21-samordnare.

Anförande nr 140

Borgarrådet N i l s s o n (s): Vi vet att resurserna till förskolan ökar ute i verksamheten. Det är bara att följa bokslutet, så ser vi att pengarna verkligen går dit. Stadsdelsnämnderna tar ungefär 4 procent av förskoleschablonen till gemensam administration, lönehantering och så vidare. Det tycker inte jag är någon häpnadsväckande hög nivå.

Jag kan garantera dig att om ni genomför den gigantiska utbildningsförvaltningen, som har ansvar för allt annat, så kommer det att gå åt betydligt mer än 4 procent till administration. Jag tror inte att den som vill ha mycket resurser ut till förskolan behöver tveka om vilket parti man ska rösta på i nästa val. Och det är inte ditt parti, Lotta Edholm!

Anförande nr 141

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Det är ju trevligt med förskola. Erik Nilsson var på partikongress i förra veckan. Jag saknade svar när det gäller vad du tyckte om besluten där. En sak som jag också saknar är ett vallöfte som har ställts ut. Det gällde de 6 000 nya förskollärarna. Vart tog de vägen? Och hur är det över huvud taget med kompetensen på våra förskolor?

Den takt som Erik Nilsson nu bygger ut förskolorna med är ju ärligt talat samma takt som vi hade; det är ingen skillnad. Vi hade samma budget på området. Det beror på att staden växer. Staden var välskött under den borgerliga perioden, och folk vill

flytta hit. Det är attraktivt att bo i Stockholm. Och man skaffar barn! Det finns hopp inför 2006.

Då är frågan varför det inte kommer några nya förskollärare, Erik Nilsson. Varför står du och far med konstiga siffror i talarstolen? Du har ändrat datasystemen lite flinkt här under perioden. Men om man jämför tertial 2 för 2003 med tertial 2 för 2005 så ser man att det har minskat med 0,7 barn. Det beror på att vi har byggt ut, och det har vi ju varit överens om. Vi har byggt ut barnomsorgen, fru ordförande, och det har vi gjort allihop! Varför fara med osanning och komma med siffror som inte stämmer?

Anförande nr 142

Borgarrådet N i l s s o n (s): Mikael Söderlund! Jag tror inte riktigt att du befinner dig i verkligheten. Du får väl åka ut och besöka verksamheten och se om det är någon skillnad. Jag återupprepar: Personaltätheten i förskolan ökar från 5,1 barn per anställd till 4,6. Den genomsnittliga barngruppsstorleken har minskat med 1,6 barn per grupp. Om du räknar volymökningar har vi sammanlagt fört till 45 procent mer till förskolan under mandatperioden. Det är 1,3 miljarder kronor.

Vet du vad ni tillförde under föregående mandatperiod? Det var ett par procent per år till förskolan, Mikael Söderlund. Är det någon skillnad? Jag kan tala om för dig att de verksamma i förskolan i Stockholm nog har väldigt klart för sig att det är skillnad. Jag tycker att det är roligt att ni följer med och höjer era oppositionsbudgetar. Men det skulle aldrig ha blivit någon satsning på förskolan om du hade varit skolborgarråd, Mikael Söderlund.

Jag vill att du svarar på vilken det moderata förskolepolitiken är inför nästa val. Väljarna har rätt att få reda på om det är Ulf Kristersson och Fredrik Reinfeldt eller om det är Mikael Söderlund som man kan rösta på om man ska rösta på Moderaterna.

Anförande nr 143

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill svara Erik Nilsson att Folkpartiet liberalerna satsar ordentligt på skolan och på barnen och ungdomarna där, till skillnad från Socialdemokraterna. Vi har också en heltäckande skolpolitik där det absolut överskuggande målet är att alla barn har rätt att få med sig kunskaperna från grundskolan. Vi har ett helt skolprogram. Jag vet inte om du har läst det, men det tycker jag att du ska göra. Du kommer att hitta både det ena och det andra där som du skulle kunna ta till dig.

Det är lite underligt, tycker du. Du frågar mig vad vi gör. Vi har länge drivit de här frågorna. Jag vill fråga dig: Vad har ni gjort under alla de här åren? Det är ju du som är ansvarig för att det ser ut som det gör och att det är så många barn och ungdomar som går ut grundskolan utan betyg. Vad har du gjort, och vad ska du göra åt det här?

Anförande nr 144

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag försökte redovisa det i debatten. Det är ju tråkigt om du inte har hört några saker som jag har sagt om vad vi gör och har gjort och kommer att vilja göra i framtiden.

Vår specifika diskussion handlade just om det svenska språket. Du har rätt i att de här eleverna måste få tillgång till språket för att lyckas i sin undervisning. Hur vill ni använda modersmål och undervisning i svenska som andraspråk för att de här eleverna verkligen ska nå målen? Och hur ser ni till att elever som inte har hunnit lära sig språket på grund av att de har varit för kort tid i landet inte misslyckas i skolan därför att deras svenska ännu inte har hunnit bli tillräckligt bra?

Det är nämligen en väsentlig fråga. Det är därför jag ställer den. Jag vet faktiskt inte var Folkpartiet står i de här ytterst väsentliga frågorna. Jag vet var Kristdemokraterna står, därför att Hardy Hedman förstår det här. Men jag vet inte vad ni tycker.

Anförande nr 145

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Alingsås, Arvika, Borås, Boxholm, Emmaboda, Enköping, Falun, Gislaved, Haninge, Jönköping och Kalmar – jag kan fortsätta att läsa. Det är över 40 kommuner runt om i Sverige som nu gör uppror. Föräldrarna visar att de vill se någonting annat. De vill inte ha den ensidiga subventionen av barnomsorgen, utan de vill se på alternativ. De vill att man ska tilltro föräldrar. Det gör inte Socialdemokraterna. De tror inte att föräldrar kan och vill vara hemma tillsammans med sina barn lite längre, åtminstone tills de är tre år. Föräldrarna har därför aldrig getts den chansen i det socialdemokratiska Sverige.

Socialdemokraten Vidar Andersson säger: Sluta betrakta föräldrar som idioter! Jag är kallsinnig till driftsformer. Jag struntar blankt i om skolan som mina barn går i ägs av en bank i Hongkong eller av Fagersta kommun, där Vänsterpartiet har stor majoritet och nu går till val där man kan finnas med på listan utan att man behöver vara medlem i partiet.

Kristdemokraterna vill ha en skola med tydliga värderingar. Vi vet att skolor med tydliga normer och värderingar är de skolor som får de bästa resultaten. Det visar skolforskning på flera olika sätt. Vi vet också att det är oerhört viktigt att skolorna jobbar i nära samarbete med föräldrar. Därför vill vi att man redan när barnen börjar skolan skriver ett ansvarskontrakt tillsammans och gör upp vilka ansvarsområden man har som förälder, elev och lärare i skolan.

Vi vet också att eleverna kommer till skolan med olika begåvning och olika erfarenhet. Men styrkan hos varje enskilt barn måste tas till vara. Vi vet också att det är viktigt för varje enskilt barn att få känna känslan av att vara bra på något. Grundskolans viktigaste uppgift är att lära ut baskunskaperna – att läsa, skriva och räkna.

Om man inte tillgodogör sig den undervisningen så klarar man inte heller de andra ämnena i skolan. Därför är det så viktigt att vi har en strukturerad skola. Det är de svaga eleverna som drabbas mest av en ostrukturerad undervisning.

Vi menar att grundskolans resurser måste öka. Det är där man måste sätta in stora resurser för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet. Det är alldeles för många som i dag lämnar grundskolan utan behörighet. Vi säger därför också att speciallärarna ska finnas på grundskolan, framför allt i de tidiga årskurserna, så att vi kan utöka andelen elever som når målen.

Nolltolerans mot mobbning borde vara en självklarhet och inskrivet överallt i skolornas handlingsplaner, men också i en budget från majoriteten. En skola som gör att barnen inte vågar gå dit eller går dit med ont i magen är ingen bra förutsättning för att man ska klara skoldagen.

Anförande nr 146

Borgarrådet N i l s s o n (s): När det gäller familjepolitiken skulle jag gärna se en föräldraförsäkring som är tre år lång, det vill säga att man skulle ha möjligheter till en inkomstbortfallsprincip som är så lång. Men det har i alla fall vi kommit fram till att vi inte har råd med. Det är inte möjligt att offentligt finansiera det. Då vill vi inte ha ett vårdnadsbidrag som i praktiken kommer att innebära att de mer lågavlönade, som tyvärr är kvinnorna i vårt ojämställda samhälle, kommer att vara hemma med barnen och förlora både makt och ställning på arbetsmarknaden. Så enkelt är det.

Och vad händer om man inte har finansiering av de här förslagen? Det är precis det som händer i er budget. Jo, man får ta pengar från förskolan. De flesta föräldrar i Stockholm vill ha sina barn i förskola. Ert budgetförslag bygger på att ni tar 112 miljoner kronor av de pengar som majoriteten har lagt på förskolan för att finansiera ert vårdnadsbidrag. Det är precis vad ni gör. Er sifferexercis handlar om att Kristdemokraterna helt överraskande jämför med Kristdemokraternas budget för 2005 och säger att ni satsar mer. Men alla andra partier här inne jämför med majoritetens förslag till budget. Därför blir det lite konstigt för er om ni tror att ni satsar mer på förskolan. Bingolistan är ganska tydlig. Den säger minus 112 miljoner när vi ska rösta om det här så småningom.

Om man vill satsa på förskolan så vet man alltså att Kristdemokraterna är fel alternativ.

Anförande nr 147

E w a S a m u e l s s o n (kd): För det första har du läst vår budget fel. Vi jämför med den budget som majoriteten lade fram förra året och den satsning som gjordes då.

För det andra så tror jag att föräldrar vill kunna vara hemma lite längre – fram till dess att barnen är tre år, brukar vi säga. I dag får de som väljer det ingenting. Lite är mer än noll. När det gäller att gå ifrån att komma till ett inkomstbortfall, som du vill ha föräldraförsäkringen till, så tror jag att föräldrar som vill vara hemma med sina barn respekterar att man inte kan få ut en föräldraförsäkring. Däremot kan man få en del i ersättning för att vara hemma, och det är mer än ingenting.

Vi tror också att vårt förslag gör att barngrupperna skulle kunna minska. Vi vet ju att det finns föräldrar som även om de inte helt och hållet väljer ett annat alternativ

kanske väljer lite kortare dagar. Det kan göra att barngrupperna under dagarna blir mindre.

Anförande nr 148

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ewa Samuelsson! Du saknar i er borgerliga formulering nolltolerans mot mobbning i vårt budgetförslag.

Naturligtvis är detta jätteviktigt, men det finns ingen anledning att upprepa hela läroplanen. Det står ju redan i läroplanen för skolan att ingen där ska utsättas för mobbning. Jag tycker att det är på gränsen till lumpet av dig att anklaga oss för att glömma bort det där. Det finns ju massor av texter om hur man arbetar med detta, och vi jobbar med det hela tiden.

Anförande nr 149

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det kan man säga. Men jag tror att det är oerhört viktigt att vi från Stockholms stads sida i våra budgettexter också tydligt klargör att vi ska ha egna skolplaner och att skolorna i sin tur ska skriva sina handlingsplaner. Det måste finnas en röd tråd i alla texter. Detta ska upprepas gång på gång. Varje elev som utsätts för mobbning är en elev för mycket och ett misslyckande för samhället.

Anförande nr 150

L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Jag blev glad över att jag hann med att få tala. Detta är mitt jungfrutal, och då blir man bjuden på punsch, har jag hört. Trevligt!

Jag har suttit och lyssnat på debatten om skolan och har reagerat över några saker som jag har fastnat för. Bland annat säger Miljöpartiet att man vill satsa på att sjuåringar ska få lära sig läsa. Det kändes som ett understatement. Folkpartiet, som utser sig till representant för skolpolitik, säger: Vi vill inte ha en flumskola utan kunskapskrav. Vi tror att det är på lågstadiet man ska lära sig läsa. Det kändes skönt att få det fastslaget.

Jag har jobbat i 32 år i skolan – i 20 år som lågstadielärare och de sista åtta åren som rektor på en högstadieskola. Jag anser alltså att jag har en del kunskap om vad skolan handlar om. Att fler elever ska lämna grundskolan med godkända betyg är vi alldeles överens om. Det är knappast kontroversiellt att påstå det. Men hur ska vi arbeta för att nå dit? Det är det vi inte är överens om. Från den borgerliga sidan låter lösningen enkel – förförande enkel. Det ska vara fler bedömningar, fler betyg och dessutom lägre ned i skolåren. Då lyckas vi, säger man. Bedömning är inte en åtgärd.

I Folkpartiets budgetförslag pratar man om att man ska våga utvärdera eleverna tidigare. Vad är det för modigt med att utvärdera en sjuåring, och dessutom gentemot ett nationellt prov? Längre ned i texten pratar ni om att varje barn har rätt att få utvecklas i sin egen takt. Hur stämmer det överens med att vi ska ha nationella prov där saken i sig säger att vi ska jämföra alla sjuåringar i Sverige med varandra?

Ni pratar också om att individuella utvecklingsplaner riskerar att byråkratisera läraryrket. Hur ska vi då kunna ha nationella prov? De ska väl förhoppningsvis användas i en åtgärdsplan, och den ska väl läraren ha hand om?

Timplanen ska vara kvar, men den ska användas flexibelt. Vad menar man med det? Vi ska lita på den profession som finns i skolan. Jag tror inte att någon av er har träffat en lärare som har uttryckt att det stora bekymret är att veta var eleverna finns i sin kunskapsutveckling. Lärarna jobbar med det varje dag. Trots det som ni från den borgerliga sidan säger så jobbar dagens skola med kunskapsutveckling. Lärarna har bra koll på var eleverna ligger till. Det som man behöver hjälp och stöd med är att få resurser för att kunna åtgärda det som man har bra koll på.

Min erfarenhet som rektor på en högstadieskola är att det är jättefatalet att tro att betygen är ett bevis på kunskap. Det är faktiskt den kunskap som eleverna väljer att visa som läraren kan betygsätta. Elevinflytande är grunden för att vi ska få fler elever med goda kunskaper och betyg.

Anförande nr 151

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Nu använde Lillemor nästan tre minuter för att prata om vår politik och fem sekunder för att prata om sin egen politik. Under de fem sekunderna hann hon säga att betyg är fel. Samtidigt sade hon att det är viktigt att alla lämnar grundskolan med godkända betyg. Det var en intressant kombination du hade där, Lillemor.

Eftersom du uppenbarligen har lett en bra skola som har nått alla resultat skulle jag vilja att du kommenterar Per Fröjds kommentarer om att han möter elever varje dag som inte har lärt sig läsa ordentligt under hela grundskoleperioden. Det vore intressant om du ville kommentera det.

Faktum är också att eleverna i åttonde klass numera är på samma nivå som sjunde-klassarna var 1995 i matematik med flera kärnämnen.

Om du ville kommentera just de ”förbättrade” kunskapsresultaten så skulle jag vara tacksam.

Anförande nr 152

L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Precis som jag nämnde i mitt anförande så kan vi inte titta på betygen och ta dem till intäkt för kunskaper. Så enkel är inte verkligheten.

Av de elever som jag hade på min sista högstadieskola var den allra största andelen som tyvärr lämnade grundskolan utan betyg – för inte ens vi lyckades med alla elever – sådana som egentligen hade förutsättningar för att få betyg, och höga betyg. Det som gjorde att de här eleverna inte fick betyg var att de hade tappat sugen. De hade känt sig utanför, och tyvärr hade de valt bort skolan. De kom inte och visade de kunskaper som de faktiskt hade. Men en lärare har inte rätt att gissa sig till kunskaper, utan man måste se en betygsredovisning. Det är det jag menar när jag säger att för

att kunna komma till rätta med att fler elever får betyg så måste eleverna känna sig räknade med. Det måste kännas meningsfullt.

Anförande nr 153

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Om de metoder som Lillemor Samuelsson pratar om hade fungerat så hade vi inte haft de här problemen. Precis den politik som du förespråkar har ju bedrivits under de senaste 30 åren i svenska skolor. Problemet är att kunskaperna under den perioden ständigt har försämrats. När man säger att ungarna borde lära sig läsa i lågstadiet så är det egentligen revolutionerande eftersom så många faktiskt inte gör det.

I dag har vi en nioårig grundskola. Men i praktiken har vi för 20–25 procent av eleverna en tioårig grundskola. De eleverna går alltså på det individuella programmet senare, i gymnasieskolan. Vore det inte mycket bättre att satsa de resurserna i lågstadiet i stället?

Anförande nr 154

L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Jag vill först klargöra en sak. Jag sade fel tidigare när jag refererade till Miljöpartiet. Det var naturligtvis Moderaterna som pratade om att man skulle lära sjuåringar läsa. Jag ber om ursäkt för det misstaget.

Jag tycker också att resurserna ska satsas på grundskolan. Det är där kompetensen finns för att kunna ge eleverna de grundläggande kunskaperna. Där tror jag att vi är helt överens.

Anförande nr 155

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag är glad att höra att du är rektor utanför Stockholms stad, så att du inte är uppe och talar i egen sak. Det borde inte få fungera så, så det är bra.

Du säger att eleverna inte kommer till skolan därför att det måste vara meningsfullt, det som finns i skolan. Vad säger det om skolan, om eleverna har valt bort att komma dit? Då måste man känna ett stort ansvar för att se till att skolan blir någonting som eleverna längtar till även på högstadiet. Det har en skolledare ett stort ansvar för. Man måste se till att det är så.

Anförande nr 156

L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Jag kan till och med påpeka att jag inte är rektor sedan augusti, så det finns ingen som helst intressekonflikt i det här.

Det är riktigt att det är en rektors ansvar att motivera eleverna att komma. Men jag menar att det är det som är bekymret, och då är inte åtgärden fler betyg och fler bedömningar. Det ger inte motivation för eleverna. Det som ger motivation är delvis en jättestor samhällsfråga – att elever och ungdomar ska känna sig behövda. Men det handlar minst lika mycket om arbetssättet i skolan med ett elevinflytande. Det är inte

fler bedömningar och tidigare betyg som våra elever behöver för att känna delaktighet.

Utbildningsnämnden, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Anförande nr 157

Borgarrådet Nilsson (s): Då övergår vi till att diskutera gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare, som ligger under utbildningsnämndens ansvarsområde.

Jag vill börja ungefär i samma anda. För mig är det självklart att det viktigaste målet för gymnasieskolan och vad som behöver hända i form av utveckling att fler tar sig igenom gymnasieskolan. Fler måste få slutbetyg i gymnasieskolan och också bli behöriga till högskoleutbildningen. Det är för många i dag som inte lyckas nå målen.

Hur ska man då göra det? Hur ska fler kunna nå målen? Det finns två metoder. Den ena är att sänka kraven. Då får man säga: Vi tror inte att det är möjligt för en hel årskull av elever att gå in i en skola där man också läser teoretiska ämnen och att man har höga krav också i de ämnena upp till en tolvårig skolgång. Det är de borgerliga partiernas linje. Man har valt att sänka kraven, och säger att man sänker kraven för de elever som inte är studiebegåvade, som man säger – i praktiken elever med utländsk bakgrund och arbetarklassbakgrund. De behöver bara ha utbildning i ett yrkesämne eller på en arbetsplats.

Den andra metoden är att man konstaterar att det naturligtvis är en jättestor utmaning för gymnasieskolan att nu ta emot en hel årskull. Tidigare var det 70 eller 80 procent av eleverna som gick vidare till gymnasieskolan. Det är utan tvekan en stor uppgift. Därför måste vi ändra arbetssätt och organisation i gymnasieskolan för att kunna nå de här eleverna. Det sker inte genom att sänka kraven utan genom att ändra sättet att arbeta.

För det första sker det genom att styra resurserna efter behov också inom gymnasieskolan. I dag skiljer det mer än 100 poäng i genomsnittligt meritvärde mellan de gymnasieskolor som är högstatusskolor och som tar hand om elever som har jättebra betyg från grundskolan och de skolor som har elever med svåra förutsättningar. Vi har börjat styra en del av resurserna till gymnasieskolan där mer pengar går ut till de elever som har under 120 meritpoäng från grundskolan.

För det andra ska man satsa på yrkesprogrammen – de yrkesförberedande programmen. I stället för att ta bort kärnämnen ska man integrera dem och hitta samarbete med företagen så att det blir en bra yrkesutbildning som också bygger på goda teoretiska kunskaper.

Jag träffar inga företagare som säger att eleverna kan för lite engelska, svenska, matte eller samhällskunskap. Jag träffar företagare som säger att det ställs högre krav på det i byggbranschen, i fordonsbranschen och inom hotell- och restaurangbranschen. De går inte i takt med den borgerliga skolpolitiken; det kan jag försäkra er.

Jag var ute häromveckan och besökte vårt nya fordonstekniska gymnasium i Skärholmen. Där integrerar man på ett fantastiskt spännande sätt maten och svenskan i undervisningen ute i verkstaden. Den mattelärare som jag träffade där – med utländsk bakgrund, för övrigt – sade att han kommer att få alla elever att få godkänt i matte, A-kursen. Jag kan garantera att det inte hör till vanligheterna att fordonselever klarar matte. Han sade: När vi får räkna på cylindervolymerna och jobba med det här i förhållande till det som eleverna vill så klarar de de teoretiska uppgifterna. De teoretiska kunskaperna behöver de både för arbetslivet och för privatlivet senare. I stället för att sänka kraven – integrera kärnämnen och karaktärsämnen, och se till så att också de här eleverna får med sig det som de behöver för framtidens arbetsmarknad!

För det tredje ska man satsa på ytterstadsgymnasierna. Segregationen i Stockholms gymnasieskolor är bedövande. Om vi inte vågar satsa på de mest spännande utbildningarna och de bästa programmen i våra ytterstadsgymnasier så kommer den segregationen bara att fortsätta. Tensta gymnasium är i dag en av Sveriges mest spännande gymnasieskolor med massor av studiebesök. Där jobbar man på ett nytt sätt, med en ämnesövergripande arbetsmetod med mycket kultur och med mycket genomtänkt pedagogik.

Skärholmen, som var på väg att dö som gymnasieskola, har vi gjort en nysatsning på. Det gäller Stockholms gymnasium för scenkonst i samarbete med Stadsteatern. Det har blivit populärt, och det kommer att bli jättespännande att se de eleverna. Vi har också satsat på en helt ny typ av fordonsprogram, som jag nämnde tidigare.

För det fjärde måste vi jobba med matematiken också i gymnasieskolan. Vi gör en massiv satsning på fortbildning av lärare i matematik i gymnasieskolan. Hur kan matematiken bli mer laborativ? Hur kan vi nå de elever som hittills har misslyckats i matematik? Vi har en nollvision för matematiken som innebär att alla elever ska klara matematik A-kursen. Med de massiva fortbildningsinsatser som vi gör just nu tror jag att det är möjligt att nå dit.

Det gäller också det individuella programmet, som har nämnts här tidigare. Siffrorna är felaktiga. Det är ungefär 12–13 procent av eleverna som går på individuellt program. Det är naturligtvis alldeles för många; det har vi diskuterat tidigare. Men de som faktiskt har misslyckats i grundskolan – vad ska vi göra med dem då? Ska vi slänga ut dem till en arbetsmarknad som inte existerar?

Nej, vi ska göra det som vi gör nu. Vi ska differentiera det individuella programmet. Många elever klarar att följa kärnämnesundervisningen på ett nationellt program. Vi har programinriktade individuella program för huvuddelen av eleverna. Många av dem kommer att klara det nationella programmet. Andra kommer i alla fall att få en bra yrkesutbildning och så mycket som är möjligt av kärnämnen.

Vi samverkar med flera privata skolor för att hitta anpassade individuella program. Det är något nytt som vi har börjat arbeta med under den här mandatperioden för att möta just de här elevernas speciella behov.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för utbildningsnämnden.

Anförande nr 158

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag hade kanske väntat mig en större krisinsikt och en större sjukdomsinsikt när det gäller Stockholms gymnasieskola. Det finns många gymnasieskolor som fungerar väl. Men jag tycker att skolborgarrådet tog upp en viktig del av Stockholms gymnasieskola. Det handlar inte minst om det som vi kallar för IV-programmet, där fyra av fem elever inte får slutbetyg. Var fjärde elev över huvud taget på gymnasieskolan får inte slutbetyg. Men på IV-programmet är det fyra av fem!

Vi vet alla vad det leder till, Erik Nilsson. I Stockholm har vi dessutom en rekord-ungdomsarbetslöshet, skolk och ökande kriminalitet. Det är skrämmande siffror. Det är skrämmande problem. Jag blir lite förfärad när jag hör den här totala oförståelsen för att saker och ting kan hänga ihop. Jag har också, faktiskt den här veckan, Erik Nilsson, varit på fordonsgymnasiet i Skärholmen. Jag imponerades precis som du av deras sätt att arbeta där. Jag tror att det finns många sådana modeller som man kan pröva.

Men det innebär inte att jag tror att alla elever ska ha högskolebehörighet när de lämnar gymnasieskolan. Jag tror att det är en grundläggande felaktig tanke, och jag är förvånad med tanke på att socialdemokratin som enda parti i Sverige har en riktig huvudsponsor och ojämförligt mycket mer resurser än alla vi andra, vilket jag i och för sig tycker är sjukt. Men när ni nu har LO som huvudsponsor borde väl LO ändå ställa krav. Jag har ju förstått att LO ställer krav på den här fullmäktigegruppen. LO tycker att yrkesgymnasierna har stora problem. LO har väldig kritik mot det sätt som våra yrkesgymnasier generellt sett fungerar på. Man pekar på att det är för teoritungt och att det är för inriktat på djupare teorikunskaper. Detta kanske man kan ändra lite på för att få fler att nå slutbetyg, Erik Nilsson. Det är det som är ambitionen. De ska få ett vettigt och bra arbetsliv och gå ut till ett jobb och till en riktig verklighet där de faktiskt kan känna stolthet och engagemang och en delaktighet i samhället.

Jag är oerhört förvånad över att man år efter år vägrar se verkligheten som den är. Men det finns undantag. Det är jätteroligt. Jag har varit där, och jag tycker att det är jättepositivt.

Fru ordförande! Varför tog ni bort lektoraten? Kan vi inte komma in på det? Det gäller över huvud taget lärarrollen på gymnasieskolan. Ska vi inte prioritera den? Jag vet att socialdemokrater inte vill att somliga ska ha höjd lön och så där utan att alla ska ha lika mycket efter skatt. Men om vi nu ska införa premier för att få fler att våga vara skolledare och att ta det extra jobb som det innebär eller att fördjupa sina kunskaper för att kunna förmedla dem på ett bättre sätt i en form med universitetsanknytning – varför tog ni då bort lektoraten? Varför kan vi inte införa olika typer av morötter och belöningssystem som gör att våra lärare utvecklas på gymnasieskolan och att de ser möjligheter till avancemang och till att på olika sätt utvecklas? De kanske också kan komma och gå, för övrigt, mellan skola och annat yrkesliv. Det skulle jag tycka var positivt. Jag förstår inte varför man gjorde så här.

Anförande nr 159

Borgarráðet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Under förmiddagen pratade vi en del om Socialdemokraternas valsvek. Jag tänkte att vi nu skulle titta lite närmare på vad Erik Nilsson lovade före valet och på vad han har åstadkommit.

Före valet lovade Erik Nilsson att S:t Jacobi gymnasium i Vällingby skulle öppnas igen, att det skulle byggas en ny gymnasieskola i Kista samt att ett antal grundskolor i söderort skulle bli kombinerade grund- och gymnasieskolor. Vad kan vi då konstatera? Jo, till exempel att S:t Jacobi i Vällingby inte har öppnats igen. Och tack gode Gud för det, för där fanns det inte mycket efterfrågan, kan jag säga. Inget nytt gymnasium har öppnats i Kista. Man gjorde försök, men det gick inte så bra. Inga grundskolor i söderort blev kombinerade grund- och gymnasieskolor.

Ni rektorer som lyssnar på den här debatten – när Socialdemokraterna säger att de ska utveckla er så ska ni vara väldigt rädda! I Socialdemokraterna värld betyder nämligen utveckling avveckling.

Ska gymnasieskolan vara en bildningsinstitution eller en skattefinansierad hobbyverkstad? Det kan ju låta som en raljant fråga, men i botten är det här en av de stora konflikterna just nu i svensk skolpolitik. Under den förra mandatperioden påbörjade vi det arbete som Socialdemokraterna nu jobbar med när det gäller Tensta gymnasium. Vi placerade spetsutbildningar i matematik där. Duktiga Tenstaelever och elever från resten av staden skulle kunna få läsa matematikkurser på universitetsnivå på Tensta gymnasium. Vi ville att Tensta skulle konkurrera med spetskunskaper inom matematik. Så vill Folkpartiet stärka förortsgymnasierna.

När Socialdemokraterna i Göteborg skulle lyfta fram Angeredsgymnasiet, som hade ungefär samma problem som Tensta då hade, valde man en helt annan väg. Angeredsgymnasiet lockar nu med passioner på schemat. Man kan ha stilpassioner. Som elev på handels-, natur- och samhällsprogrammen kan man kombinera kärnämnen med kurser i *fitness*, mode och design. Bland blandade passioner finns *gamer*, alltså kurser i spelprogrammering. Är det rimligt att skattemedel används till det här? Jag tycker inte det.

Nu har man öppnat ett nytt prestigegymnasium här i Stockholm. Mitt i stan ligger det nya Globala gymnasiet. För att locka elever lovar det här kommunala gymnasiet utlandsresor. Eleverna kan välja inriktningen global utlandspraktik. Det är säkert mycket bra. Försiktigtvis lovar man inte mer än att ”många” ska få möjlighet att åka till ett utvecklingsland för skattebetalarnas pengar.

Jag tycker att det här väcker två frågor. Varför talar Socialdemokraterna så mycket om ytterstadsgymnasierna, men väljer sedan själva att lägga sitt nya prestigegymnasium mitt i staden? Varför placerar ni inte Globala gymnasiet i Skärholmen? Och är det verkligen rimligt att ett kommunalt gymnasium ska locka elever med utlandsresor?

Anförande nr 160

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Förskola, grundskola och gymnasieskolan ansvarar gemensamt för att alla barn och unga

lämnar skolan med kunskaper och färdigheter som ger goda förutsättningar för fortsatta studier och arbete. Det är därför vi nu i budgeten prioriterar skolan och fördelar resurserna rättvist.

Elevhälsan är mycket viktigt för lärandet. Arbetet med elevhälsan är en del av skolans lärandeuppdrag. Det är angeläget att skapa en samsyn kring elevens utveckling och lärande. Utgångspunkten för den gemensamma dialogen ska alltid vara eleven. Det är därför vi har antagit ett strategidokument för elevhälsa.

Det är mycket väsentligt med elevinflytande i skolan. En dialog mellan elever och lärare är viktig. Det är viktigt att läraren planerar undervisningen tillsammans med eleverna, låter eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna utvärderar undervisningen.

Vi måste utveckla verktyg för att uppfölja och utvärdera kvaliteten i verksamheten. Lärdomar, slutsatser och analys utifrån det gångna året ska ligga till grund för förbättringar av skolan i framtiden.

Till Folkpartiet har jag en fråga. Ni vill numera stoppa religiösa friskolor. Det är jättebra. Det har vi i Vänsterpartiet drivit länge. Jag undrar om ni kommer att stödja oss nästa gång vi ställer det kravet här i Stockholm. Ni har tidigare avslagit våra förslag på noggrannare kontroller av friskolorna. Tänker Folkpartiet stödja detta nästa gång? Jag vore tacksam för ett svar.

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Vi har gjort en hel del under denna mandatperiod. Med den här budgeten fortsätter vi det arbetet och satsar mer pengar på skolan och ökad elevdemokrati. Så ser en rödgrön reformbudget ut. Bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 161

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande! Vi anser att skoldemokratin måste förbättras och elevernas inflytande i skolorna öka. Styrelser med elevmajoritet ska vara en självklarhet i Stockholms skolor. Normal demokrati, det vill säga att majoriteten ska bestämma, ska gälla även i skolan. Eleverna ska inte bara läsa om demokrati i böcker; de ska arbeta aktivt och konkret med demokrati i skolan. Det är oerhört viktigt för självförtroendet och för den personliga utvecklingen att eleverna känner delaktighet, att de kan påverka och att deras åsikter har betydelse. Alla i skolan ska känna att deras åsikter tas till vara.

Eftersom vi gröna anser att skolans viktigaste aktör är eleverna och att det är viktigt att på olika sätt stärka eleverna i skolan och ge dem kunskap om sina rättigheter så föreslår vi i årets budget en elevrådsombudsman. Denna ska arbeta med att stärka elevråden i staden genom att ge dem stöd när de stöter på olika typer av problem. Vi hoppas att detta ytterligare kommer att demokratisera skolorna i Stockholm.

Precis som de som lämnat skolan behöver bli bekräftade utifrån sina egna förutsättningar måste detta också gälla i skolan. Skolan ska också ha ett hälsofrämjande arbete. Detta arbete med bättre hälsa ska naturligt ingå i skolans arbete. Visserligen är det först på senare år som fler och fler har insett att skolresultaten kan bli bättre

om eleverna mår bra. Att tro på sig själv, att skapa sig en hälsosam livsstil med balans mellan studier, motion, hälsosamma kostvanor och kulturella aktiviteter menar vi är grundförutsättningar för att skapa en bra studiemiljö och de bästa förutsättningarna för elevernas kunskapsinlärn timer.

Vi anser att det är oerhört viktigt att varje elev ges rätt att utvecklas i skolan och får känna den glädje som det innebär att få göra framsteg och övervinna svårigheter. En viktig förutsättning för detta är att kunna känna trygghet i skolan. Om eleverna ska kunna bli och förbli harmoniska människor vars insatser och framtida verksamhet ska kunna bli till gagn för hela samhället är det en absolut nödvändighet och en förutsättning att eleverna kan känna sig trygga.

Skolan ska också förebygga och motverka alla former av förtryck och kränkande behandlingar. Det är därför vi under den här mandatperioden har tagit fram strategin för elevhälsa och elevdemokrati.

Att motverka mobbning är också en ledarskapsfråga. Det är viktigt att skolornas ledarskap ges som grundförutsättningar att skapa en stimulerande skola med gemenskap där man gemensamt försöker nå de uppsatta målen.

Jag vill därmed yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 162

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige! IV-programmet är det nästa största programmet på gymnasiet. Varför är det så? Vi kristdemokrater anser att vi måste lägga mer resurser på grundskolan för att klara detta problem. Det finns elever som passerar grundskolan utan att lära sig läsa, skriva och räkna. Det är ett stort misslyckande.

Med fler elever som påbörjar gymnasiet utan att ha tillägnat sig grundläggande baskunskaper behöver lärarna rycka in på gymnasiet och lära ut grundskolans baskunskaper. Det ska inte ske där. Därför lägger vi 27 miljoner kronor extra till insatser under de första skolåren. Kommer ni att stödja oss i det förslaget? Hur kommer ni att lösa problemet med alltför IV-elever?

Vi anser att grundskolan och gymnasiet måste ses i ett sammanhang. Därför blir det svårt när man splittrar upp det i den här diskussionen också, för det hänger ihop.

Jag ska prata lite om valfrihet. Stefan Lund, forskare på Växjö universitet, har gjort undersökningar på grundskolan och gymnasiet. De visar att detta att kunna välja och vraka mellan olika kurser i gymnasieskolan gynnar studiebegåvade elever från hem utan studietradition – någonting som Socialdemokraterna borde se som positivt. På ett sätt är alltså valfrihet väldigt positivt. Eleverna får chans att bättra på sin utbildning på ett sätt som inte tidigare var möjligt. Det är viktigt att vi ser positivt på valfrihet och på alternativ.

Det som jag hörde nyss från Vänsterpartiet och även Folkpartiet är oroväckande. Det är oroväckande när man börjar resonera om friskolor och särskilt religiösa sådana. Jag tycker att det är ett populistiskt sätt att gå på friskolorna. Jag tycker också att

man spelar med främlingsfientliga krafter när man ger sig in i den diskussionen. I dag gör Skolverket otroligt noggranna kontroller. När man påstår att kontrollerna inte är noggranna och att det finns religiösa friskolor som går i fel riktning så tycker jag att det är ett problem. Jag hoppas att vi får en diskussion om detta här också i dag.

Bifall till Kristdemokraternas förslag!

Anförande nr 163

Borgarrådet Söderlund (m): Ordförande! Jag vill berätta om Moderaternas allmänna förslag när det gäller gymnasieskolan. Jag förstod att det finns en del frågetecken kring det.

Vi ser gymnasieskolan som tre möjligheter att gå vidare efter det att man har gått ut grundskolan. Vi vill se en akademisk examen som ger behörighet till högskolan. Vi vill se en yrkesexamen. Den ger inte generell högskolebehörighet. Den ger alternativa kurser i kärnämnen på yrkesinriktade linjer, och alla som vill kan nå högskolebehörighet genom garanterade kurser. Alla som läser en yrkesexamen ska ha den möjligheten. Vi har också det förslag som Erik Nilsson var förtjust över på fordonsgymnasiet i Skärholmen, nämligen att vi inför integrerad kärnämnesundervisning. Det ger goda resultat. Vi vill också ha en riktigt modern lärlingsutbildning. Där vill vi inte ställa kravet att man måste läsa kärnämnen. Där finns det en koppling till gymnasiet som ger möjlighet att läsa gymnasieämnen om man vill det.

Skälet till att vi lägger de här tre alternativen – akademisk examen, yrkesexamen, lärlingsutbildning – är att vi ser väldigt tydligt att det släpps ut elever som inte har gått färdigt gymnasieskolan eller går ut med ofullständiga betyg och lämnas vind för våg. Det är det som sker i praktiken. Det är oerhört allvarligt. I Stockholm har vi en galopperande arbetslöshet och svåra problem med skadegörelse och brottslighet som dess värre många av de här unga människorna kan ledas in i.

Det är konkreta skarpa förslag på förändringar. De saknas helt hos Erik Nilsson och Socialdemokraterna. Ni låter det vara som det är eftersom det inte är något problem. Till och med LO ser att det är problem.

Fru ordförande! Jag skulle också vilja säga något om de fristående gymnasieskolorna. Man ägnar ju väldigt mycket energi åt att jaga dem på olika sätt samtidigt som det varje år kommer delegationer från andra länder för att lära sig om detta under som har lett till att resultaten ändå är ganska okej på många ställen i den här staden och i landet i övrigt. Det beror på de fristående skolorna och den reformen.

Jag önskar att man tog till sig något av slutsatserna. Vi hade en väldigt intressant revisionsrapport för några år sedan som pekade på de fristående alternativen i förskolan och vad personalen sade där. Man ställde frågan: Kan du rekommendera en kompis att börja jobba i förskolan? Då svarade 83 procent av medarbetarna i fristående alternativ att de kan det. I den kommunala förskolan svarade ungefär 40 procent att de kan det.

Framför allt Socialdemokraterna ägnar väldigt mycket tid och energi åt att jaga dessa alternativ.

Jag vill veta när vi kommer att börja tillämpa samma principer inom kommunal gymnasieskola som i fristående och ge samma verktyg till dem som vi ger till de fristående.

Anförande nr 164

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill först säga något kort om vuxenutbildningen och sfi som jag inte hann med inledningsvis.

Vuxenutbildningen i Stockholm är stor och blomstrande. Mer än 20 000 stockholmare är varje år inne i den kommunala vuxenutbildningen på olika sätt. Den har en oerhört stor betydelse både för tillväxt och för jämlikhet. När man läser de borgerliga partiernas reservationer till budgeten i riksdagen finner man att där vill man totalt slakta statsbidragen till vuxenutbildning och till det rekryteringsbidrag som har inneburit att vi nu massivt börjar rekrytera lågutbildade personer som tidigare inte kom i åtnjutande av vuxenutbildningen.

Vi har under den här perioden ökat antalet elever på helårsstudieplatser på den grundläggande vuxenutbildningen från 800 till 2 000. Vi har hittat de riktigt lågutbildade. Det är framför allt kvinnor med utländsk bakgrund i ytterstadsområdena som nu går på grundläggande vuxenutbildning. För dem handlar det om en revolution i livet. De statliga förslagen från de borgerliga partierna innebär att vi måste sluta med det. Det tror jag vore oerhört olyckligt.

Vi har i dag en blandning. Vi har inte bara teoretiska vuxenutbildningar utan också yrkesprogram. Nästan 50 procent av den vuxenutbildning som erbjuds är yrkesförberedande utbildning.

När det gäller sfi vill jag lyfta fram de nya insatser som vi gör i form av en kombination mellan sfi och yrkesinriktade program av olika slag. Jag var nyligen ute på Vårbergsskolan, sfi syd. Det är ett 100-tal elever som där har gått en sfi med inriktning mot chark, transport eller vård och omsorg. Det har varit oerhört framgångsrikt. Det är det som är modellen för framtiden. 95 procent av de eleverna har klarat sfi-testet. Snittet i staden ligger på ungefär 70 procent.

Den utvecklingen måste vi nu fortsätta. Vi ska ha en sfi som är kopplad till en yrkesutbildning.

Jag vill också kommentera något av det som har sagts tidigare.

Fyra av fem individuella program når inte målet, Mikael Söderlund, nämligen slutbetyg på nationellt program. Ni vill ju att det ska vara fem av fem. Ni vill inte att någon av dem ska få läsa de här ämnena och få de kunskaper de behöver. På de yrkesförberedande programmen är det sju av tio som inte når målen i dag. Det är sant. Ni vill att tio av tio inte ska nå målen.

Det är en gigantisk sänkning av krav och ambitioner i utbildningspolitiken som ni står för.

Du säger att du redovisar LO:s synpunkter. Jag skulle vilja säga att du feltolkar dem grovt. Jag feltolkar inte näringslivets synpunkter på de här frågorna. Där säger man: eleverna behöver kärnämnen, inte för att de ska vara högskolebehöriga utan för att de ska vara behöriga för det arbetsliv som de sedan kommer ut i.

Du säger att fordonsprogrammet i Skärholmen är ett undantag. Ja, tyvärr är det det. Låt oss se till att den typen av verksamhet bedrivs på alla våra yrkesprogram i stället för att sänka kraven, som är ert förslag. Då kommer fler elever att nå målen.

Jag återkommer till repliker på Lotta Edholm.

Jag kan konstatera att den borgerliga gymnasiepolitiken är omodern. Ni vill sortera i stället för att lösa problemen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 165

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det är ju alltid så här när Socialdemokraterna närmar sig valet. Då låtsas man inte om att man har styrt landet i 60 av 70 år. Då är man oppositionell och talar om vad de andra tänker hitta på och hur förskräckligt allting blir. Man tar inte ansvar för sin egen politik.

Nu är det som det är, Erik Nilsson. Vi har en galopperande ungdomsarbetslöshet. Det är kriminalitet. Det är svåra problem. Det är skolk. Det är konstaterat av många. LO till exempel som är er huvudsponsor och som ni rimligen måste lyssna på – det har jag förstått att ni gör i andra sammanhang – konstaterar att det här inte fungerar.

Moderaterna föreslår inte att man ska ta bort teorin. Däremot vill vi ge en teori som man kan klara av och som gör att man klarar sina betyg och kommer ut i arbetslivet och riktiga yrken, precis som näringslivet vill.

Ert alternativ, Erik Nilsson, är att fortsätta att släppa ut de här eleverna – fyra av fem – i ett utanförskap. Det är det som händer i Stockholm. Vi har konkreta rationella förslag för att se till att eleverna känner trygghet och slutför sin utbildning och får ett arbete. Det borde vi alla vara överens om.

Anförande nr 166

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag är i opposition mot orättvisor. Det kommer jag att fortsätta att vara.

Vi har gjort mycket under den här mandatperioden. Resultatet i gymnasieskolan har förbättrats. Det är nästan 10 procent fler i dag än tidigare som får slutbetyg från gymnasieskolan. Vi har satt igång ett stort utvecklingsarbete för de yrkesförberedande programmen. Det var just det som du såg exempel på i Skärholmen. Kul att du också tyckte att det var jättebra.

Varför i hela fridens namn gjorde ni ingenting under den förra mandatperioden i just den här riktningen – att öka kvaliteten på de yrkesförberedande programmen och integrera kärnämnen och karaktärsämnen? Jo, ni är bara intresserade av det som du kallar en akademisk slutexamen. De andra eleverna bryr ni er inte om. För dem vill ni bara sänka kraven. Ni säger att de inte behöver några teoretiska ämnen.

Anförande nr 167

H a r d y H e d m a n (kd): Det är bra att det kommer fler alternativ där man integrerar sfi med yrkesverksamhet. Att det är 70 procent som slutar sfi-undervisningen utan att ha godkänd behörighet i sfi kan betyda att de har fått ett jobb. Då slutar man sfi. Man får inte missta sig på den siffran.

Det finns ett antal fristående alternativ av samma typ som den som har knutits till sfi i staden. Som exempel kan jag nämna det som Ahmed Egal håller på med i Rinkeby. Det som är problemet i Stockholm är att det inte finns någon stabilitet för de alternativen. De ska hela tiden söka pengar. Ahmed Egal har just fått ett pris i staden, och han har dessutom fått ett utbildningspris. Han jagar pengar hela tiden samtidigt som han når just de resultat som Erik Nilsson sade att kommunens verksamhet når.

Vi måste se till att det blir stabilitet för sådana alternativ.

Anförande nr 168

Borgarrådet N i l s s o n (s): Hardy har alldeles rätt i detta. Ibland är det ett problem om man får jobb och inte kan fortsätta med sin sfi. Det kanske är de personerna som först slås ut sedan. Vi måste hitta system så att man kan fortsätta att läsa sfi parallellt med att man arbetar.

Jag håller också med om att det saknas stabilitet i mycket av det som är arbetsmarknadsåtgärder. Vi måste hitta långsiktiga former för att finansiera det som ligger i gränslandet mellan utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Det tror jag att vi behöver diskutera.

Vi klarar en hel del i den här budgeten. Jag hoppas att ni har noterat det. Vi permanentar arbetsmarknadsåtgärder som tidigare har varit tillfälliga pengar. Det behöver nog alla partier fundera över inför framtiden.

Hur får vi den flexibiliteten att man kan kombinera utbildning, sfi, yrkesinriktad Vux och arbetsmarknadsåtgärder? Om ni har konstruktiva förslag på det området ser jag fram emot dem. Det är ett svårt område och alla behöver hjälpas åt.

Anförande nr 169

R e g i n a Ö h o l m (m): När jag går in i en typisk skola i Stockholms kommun möts jag tyvärr ofta av klotter och skadegörelse. Klotter på fasaden, små klottrade ord på elevernas skåp och söndersparkade papperskorgar hör ibland tyvärr till vardagen i dagens skolor.

SISAB:s styrelse var nyligen i drömskolriket Finland och besökte skolor. Det är tråkigt att man aldrig här i salen diskuterar Skolfastigheter i Stockholm AB. Ordföranden i SISAB hålls ute och Erik Nilsson släpper aldrig fram honom.

Jag häpnades över att jag på skolgårdarna i Finland såg några videokameror som var riktade mot fasaderna på skolan. Jag som alltid har varit väldigt kritisk mot videokameror kände: Vad är detta? Ni har videokameror på skolgårdarna.

Jag frågade rektorn vad videokameran var till för. Var det mot mobbning eller mot klotter? Rektorn såg helt frågande ut. Hon sade: Vi värdesätter säkerheten och vill motverka vandalism.

Jag grubblade över detta. Man bör naturligtvis föra en diskussion kring trygghet, säkerhet och integritet.

Något var definitivt annorlunda i drömskolriket Finland. Det fanns inget klotter i de skolor vi besökte. Det fanns ingen skadegörelse i de skolorna. Jag uppmanar de flesta här att dra lärdom, inte bara av deras höga kunskapspresterande förmåga utan också skolmiljön. Vi måste våga jämföra de krav vi har på våra arbetsplatser med dem vi har på skolan och skolmiljön. Ska vi låta våra barn eller våra vänners barn gå i skolor i en miljö som vi själva inte skulle acceptera? En god skolmiljö måste bli något självklart.

Vi måste våga diskutera bolagets, alltså SISAB:s, roll. Erik Nilsson måste våga släppa fram ordföranden i SISAB i debatterna och låta honom komma till tals. Varför förs ingen diskussion med SISAB om skolmiljön?

Vi moderater vill att SISAB på sikt ska ge skolor och förskolor ett större ansvar att själva bestämma.

Videokameror kan vara ett sätt. Vi har Lugna gatan som patrullerar. Vi måste prata mer med eleverna om skolmiljön och prata om att få en säkrare, tryggare, fräschare och renare skolmiljö. Vi måste våga ta den diskussionen.

Anförande nr 170

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag tycker att det är jättebra att vi tar upp en diskussion om skolans miljö. Jag möts inte av så mycket klotter och skadegörelse när jag är ute på skolorna.

I era reservationer när det gäller skolpolitik, Regina, säger ni att ni ska öka friheten för skolorna att välja sina egna metoder. Jag håller delvis med om det. Skolorna har ökad frihet.

Ska ni på det här området centralt bestämma att alla ska ha videoövervakning och eventuella vakter? Jag uppfattar att det är er politik.

De skolor som känner att de har en sådan säkerhetssituation att det är nödvändigt har videoövervakning. Det förekommer i dag.

Min ena utgångspunkt är att skolorna ska vara fria. Min andra utgångspunkt är att videoövervakning inte är det bästa sättet att se till att vi slipper våld och skadegörelse utan det är det värdegrundsarbete som pågår i skolorna. Det har också lett till att vi i brukarundersökningarna nu ser att tryggheten och trivseln markant ökat i både grundskolan och gymnasieskolan. Om vi fortsätter det arbetet tror jag inte att vi behöver så många videokameror i Stockholms skolor.

Anförande nr 171

R e g i n a Ö h o l m (m): Skolorna ska vara fria. Jag är glad att du säger det, Erik Nilsson. Jag är glad om du har något rätt i det svar du gav. Jag möter en del unga som säger att de inte känner sig trygga i skolan i dag. Det finns en hel del klotter. Senast i förra veckan såg jag skåp som var nedklottrade.

Jag hoppas verkligen att du har rätt eller att du besöker fler skolor och får se verkligheten.

Jag vill också uppmana dig att låta SISAB:s ordförande komma till tals i debatterna.

Anförande nr 172

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det här är en viktig diskussion. Jag tror att många elever känner en stor anonymitet i sin skola – man kanske inte känner att det är ens skola. Det kan bero på många saker. Väldigt många skolor är väldigt stora.

Det är viktigt att man har ett långsiktigt arbete på skolorna. Det är något som också Erik Nilsson tog upp. Ledarskapet är oerhört viktigt. Det är viktigt att man försöker skapa känslan av gemenskap för ”vår skola”.

Har man förlorat den andan på skolan tror jag att det kommer att krävas ett långsiktigt arbete för att återskapa känslan av gemenskap och att det är ”min skola”. Min skola förstör jag inte.

Anförande nr 173

R e g i n a Ö h o l m (m): Syftet med mitt inlägg var att belysa att vi måste diskutera skolmiljön. Det är roligt att ni svarar på det. Jag hoppas att vi även i framtiden kan ta upp de här frågorna.

Jag menar inte att vi ska centralstyra. Erik Nilsson missförstår mig.

Som svar till Miljöpartiet vill jag säga att jag tycker att man ska lyssna mer på rektorer. Man ska lyssna mer på skolorna och hur de vill förändra och vad de vill göra. Man ska ha en ökad öppenhet för att skolorna ska få bestämma mer.

Anförande nr 174

I n g e r S t a r k (v): I det här sammanhanget tycker jag att det är viktigt att man lägger till: lyssna mer på eleverna. Lyssna på hur de vill ha det i sin skola. Eleverna vill ha en bra arbetsmiljö.

Det finns problem. Det ska vi inte sticka under stol med, och det tycker jag heller inte att vi gör. Samtidigt är det ju inte ett allmänt jätteproblem. Det är ingen typisk skola. När jag besöker skolorna i Farsta, som jag gör med jämna mellanrum, upplever jag inte att de skolorna ser ut som du beskrev.

Men problemen finns och vi måste komma åt dem.

Jag tror, precis som Erik och Christopher har varit inne på, att det är viktigt med det värdegrundsarbete och det arbete med elevinflytande som vi har. Det är också viktigt att man lyssnar på varandra och sätter upp gemensamma ordningsregler på skolorna. Det är oerhört viktigt att man har gemensamma ordningsregler som alla har kommit överens om. Då är de lättare att följa.

Det här är inget flumsnack; det är så människor fungerar.

Anförande nr 175

R e g i n a Ö h o l m (m): Ja, Inger Stark, vi ska lyssna på eleverna till en viss gräns. Vi ska lyssna på elevråd och vi ska självklart uppmana skolorna att föra diskussioner med eleverna. Däremot tror jag att ni går ganska mycket längre än vad vi gör när det gäller elevfrågorna.

Frågan är vilka signaler vi politiker sänder ut. Hela majoriteten har sagt: Regina, vi känner inte igen din beskrivning av klottret på skolorna.

Har ni kanske svårt att säga att ni ser klottret när ni själva uppmanar till kurser i klotter?

Anförande nr 176

J o h a n n a W e s t i n (m): Ordförande, ledamöter! CSN visade nyligen i en rapport att skolket ökar. Otryggheten i skolan beror inte bara på elever som går där utan också på kriminella torpeder, droghandlare och andra som kommer in i skolans lokaler och sprider oro.

Vi moderater ser de här problemen och har insatser mot dem. Jag utgår ifrån att vi alla vill väl. Vi tycker inte om kränkande behandling. Skillnaden mellan majoritetens politik och vår politik är att vi bygger våra insatser på beprövad erfarenhet och vetenskaplig forskning.

Vissa hemsnickrade program som fortfarande är i bruk i högsta grad har visat sig till och med öka mobbning med upp till 30 procent. Det ska jämföras med det program som genomförs i Norge där man minskar mobbning med 50 procent. Jag föredrar att använda sådana modeller som minskar mobbning med 50 procent framför sådana som ökar den med 30 procent.

Det räcker inte att bara vilja väl. De insatser som man föreslår måste också ge effekt. I vissa fall vill inte majoriteten ens göra det som är rätt. Inte ens nu när vänsterkartellen gemensamt presenterar en lag mot diskriminering och kränkande beteende i skolan inser de att man ska kunna flytta på dem som skadar andra, det vill säga de

som mobbar och betar sig illa. Det är inte att se offret. Det är inte att motverka mobbning och kränkningar. Det är inte att främja lugn och ro. Det är att acceptera förövarens beteende.

Det är inte snällt att kräva åtgärder utan att hålla upp en kvalitetsnivå som man ska uppnå. Det är inte just mot vare sig lärare, elever eller skolledning att inte ta itu med dagens problem när det finns verkningsfulla åtgärder att sätta in – om man vill.

Frågan är om majoriteten här inte bara vill prata om trygghet och arbetsro utan faktiskt är beredd att göra något åt saken.

När det gäller yrkesutbildningarna är det sant att goda kunskaper i teoretiska ämnen är viktigt även för den som vill gå ut i yrkeslivet direkt efter gymnasiet. Jag ställer samma fråga nu som jag gjorde förra gången vi hade den här debatten här i salen: Hur hjälps alla de som hoppar av gymnasiet på grund av de höga akademiska kraven av de höga ambitioner som ni har? Hur hjälps alla de som inte orkar med era höga ambitioner?

Det är inte naturvetarna som knäcks av kraven. Det är inte de som går på samhällsprogrammet. Det är de som går på bygg- och elprogrammet som inte fullföljer gymnasieskolan. Vi vet att de som inte fullföljer gymnasieskolan har oerhört svårt att någonsin ta sig in på arbetsmarknaden och att någonsin skaffa sig en etablerad plats i vuxenvärlden. Hur hjälper er politik dem som vill få ett yrke men inte orkar med all teori när de kommer in i gymnasiet?

Det är väldigt många som efter nio år i skolan inte orkar. Hur hjälper er politik dem som hoppar av?

Anförande nr 177

Borgarrådet N i l s s o n (s): När det gäller beprövade metoder mot mobbning håller jag med om att det i dag används en hel del metoder ute i våra skolor. En hel del av dem man behöver utvärdera bättre och forska mer kring.

Frågan tillbaka till er är: Anser ni att det är kommunfullmäktige i Stockholm som ska fastställa vilka metoder som rektorerna och lärarna i skolorna ska använda? Hur går det ihop med talet om att skolorna ska vara friare och få välja metoder själva?

Skollagen och läroplanen ställer krav på att det ska finnas metoder och att man ska ha handlingsplaner. Vi kanske behöver stödja med erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Det gör jag gärna. Men att i politiskt beslut fastställa hur man ska göra saker och ting bryter mot det ni själva säger. Ni får välja vilken linje ni vill ha.

Hur hjälper vi dem som misslyckas och hoppar av skolan? Jag försökte att i mitt anförande nämna de saker vi gör för att de inte ska misslyckas. Hela mitt huvudanförande handlade om det. Det var fem minuter med åtgärder. Jag beklagar att du inte uppfattade dem.

Anförande nr 178

J o h a n n a W e s t i n (m): Vi tycker att de rektorer som finns ute på skolorna ska använda metoder som bevisligen fungerar och ger effekt. På samma sätt tycker vi att läkare ska använda operationsmetoder som inte är experimentella utan som vi vet kommer att leda till att patienten mår bättre efteråt. Vi säger inte att man måste använda ett visst program eller en viss forskning, men man måste kunna peka på att de åtgärder man vidtar faktiskt fungerar. Det är ett ganska lågt kvalitetskrav, tycker jag.

Anförande nr 179

M u j d e R a s h i d (v): Ert recept för att lösa alla problem i skolan är att skriva in skolk i betyget, ha kodlås och poliser, sanktioner och kontroll. Ni gör ingen analys av problemen. Ni satsar inte resurser på att förebygga sådana problem i skolan.

Anförande nr 180

J o h a n n a W e s t i n (m): Om du läser vårt förslag ser du att det innehåller mycket annat än kodlås och att man ska skriva in skolk i betyget. Vi vill till exempel att man ska främja ordning och arbetsro. Vi vill också att de unga som går i skolan ska ha arbetande föräldrar att se upp till och kanske leva i miljöer där majoriteten av befolkningen arbetar så att man ser att man har en möjlighet att komma in i samhället och inte omedelbart stämplas ut därför att trösklarna in på arbetsmarknaden är orimligt höga.

Anförande nr 181

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Johanna Westin! När det gäller mobbning vill ni ha nolltolerans. Jag tror inte att det är någon på den här sidan heller som vill ha någon mobbning. Vi strävar väl alla mot nollprocenten.

De forskningsbaserade program som du nämner minskar mobbningen med 30 procent. Det duger inte heller. 30 procent är jättebra, men jag vill ha mer. Det vill vi alla. Vi måste försöka slå våra huvuden ihop i stället för att bara attackera varandra.

Jag ser det som en export av problemet att man flyttar mobbaren till en annan skola. Jag har läst ert program väldigt noga. Det står ingenting om vad som ska hända sedan. Är det bara att flytta problemet?

Jag undrar också vilken vetenskap du grundar dig på när du säger att det bara är eleverna på de praktiska programmen som inte orkar. Du säger att det inte är naturvetarna som knäcks. Jag undrar om det verkligen är så. Det finns många typer av elever som har problem.

Anförande nr 182

J o h a n n a W e s t i n (m): De program som används i Norge och på Island har minskat mobbningen med 50 procent. Det är inte så jättebra med bara 50 procent. Hur får ni mer? Jag har inte sett att ni har pekat på någonting som garanterar att det ska sänkas över huvud taget. Visa gärna det. Jag uppnår gärna nolltolerans.

Att flytta till en annan skola ger i alla fall en bra signal. Den som har betett sig väldigt illa ska inte få behålla sina kompisar och sin plats orubbad och få fortsätta som om ingenting har hänt. Det är honom vi flyttar på. Sedan får man lösa det i särskild ordning. Man kanske måste ge särskild undervisning för att man inte kan ha den eleven i en normal klass. Man kanske måste ge enskild undervisning – vad vet jag.

Det viktiga är att det är mobbaren som ska flyttas, inte offret.

Jag har plockat det här från en LO-rapport som kom förra våren. Det är väldigt få procent på natur- och samhällsprogrammen som hoppar av. Det är kanske 4-6 procent. Bland invandrarkillar i Stockholm är det 80 procent som hoppar av bygg. Det tycker jag är ett bekymmer.

Anförande nr 183

F r e d r i k M a l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det finns 5½ miljon människor i arbetskraften i Sverige. De borde gå till jobbet en vanlig dag. En vanlig dag som den här, en torsdag, går 3 miljoner av de 5½ till ett arbete. De andra 2½ miljonerna är lite av varje. En del är förtidspensionärer, en del är öppet arbetslösa, en del har tagit friår och ligger på en plaja någonstans och dricker paraplydrinkar för mina pengar, en del är sjuka.

Vi vet att man kan lösa problemen på arbetsmarknaden genom att höja kunskapsnivån i hela samhället. Lösningarna på de problem Sverige har i framtiden när det handlar om jobb finns också i hur den svenska skolan fungerar i dag.

Socialdemokraterna hade kongress. Som sig bör annonserade man i hela Sverige med affischer med en massa människor där det stod: Alla ska vara med. Så enkelt är det.

Alla får ju inte vara med. Efter fyra decennier med en socialistisk skolpolitik ser vi att alla inte får vara med. Ni säger att alla ska vara med, så enkelt är det. 10 procent av eleverna får inte godkänt i svenska, engelska eller matematik. Var fjärde elev får inte godkänt i något av ämnena. Det individuella programmet är det näst största programmet i gymnasiet. Avhoppen är 86 procent. Alla får inte vara med.

De problem vi ser i skolan följer ju människor för resten av livet i form av att man faller offer för snedrekrytering, i form av arbetslöshet, social marginalisering och minskade möjligheter.

Det finns en del som vi vet är viktigt. Regelbunden, systematisk och metodisk utvärdering av kunskaper från tidiga år är ett bra sätt att identifiera de elever som behöver mer stöd och resurser och de skolor som måste höja sina resultat. Ni säger nej till de lösningarna.

Det har sagts att den politik som Folkpartiet föreslår inte har stöd hos människor. Jag hittade Sifo-undersökningen som lärarfacken presenterade vid Almedalen i somras. 91 procent av de svarande anser att det är rätt att beslagta störande föremål på lektionen. 89 procent anser att det är rätt att visa ut en störande elev för resten av

lektionen. Det finns ett kompakt stöd för att ge lärare ökade befogenheter för ordning och reda i klassrummen.

Endast 10 procent anser att läraryrket har en hög status. Endast 2 procent svarar att de har mycket stort förtroende för Socialdemokraternas skolpolitik och att den leder till bästa skola för varje barn. Endast 2 procent anser detta om Socialdemokraterna.

Två tredjedelar, hör och häpna, anser att det är lärare och rektorer och inte elevmajoriteter i skolstyrelser som ska ha det avgörande inflytandet över skolans verksamhet.

Bifall till Folkpartiets budgetreservation!

Anförande nr 184

Borgarrådet N i l s s o n (s): Alla ska vara med, Fredrik Malm. Du kanske har uppmärksammat att jag har ägnat alla inlägg i den här debatten, både när det gäller grundskola och gymnasieskola, åt vilka åtgärder vi måste vidta för att de elever som i dag misslyckas ska lyckas. Ni verkar vara helt ointresserade av det.

Det enda man får höra från Folkpartiet är tjocka kataloger med straffsatser. Man skulle kunna tro att det här är högsta domstolen och inte en skolpolitisk debatt.

Det finns brister i det svenska skolsystemet, men du måste jämföra med det som har varit tidigare. Du måste jämföra det internationellt.

Vi har aldrig tidigare i historien haft så många som har kommit så långt och fått så mycket kunskaper i skolan. Ni vill sänka kraven och sortera ut dem som ni tycker inte är lämpade för teoretiska studier så att de inte får några teoretiska kunskaper.

Ett parallellt skolsystem av det slaget finns i många högerdrivna länder. Tyskland har ett oerhört konservativt system. Det har varit socialdemokratiskt styrt, men är oerhört konservativt. De kommer till Sverige och frågar: Hur kan man ha en sammanhållen skola utan parallellskolesystem? Forskningen visar att det ger bättre resultat.

Anförande nr 185

F r e d r i k M a l m (fp):. Det finns en rad områden där vi är överens och där vi gemensamt arbetar för att man ska använda de verktyg som står till buds

Men, Erik Nilsson, problemet är att det finns vissa ganska centrala verktyg för att identifiera elever som behöver mer hjälp och stöd. Det är sådana verktyg som ni inte vill använda, som ni röstar nej till och som ni tycker att det är elakt att använda.

Den svenska skolan har i dag, med så många avhopp, stora problem att nå resultatmålen. Alla, till och med den socialdemokratiska regeringen, Skolverket och den borgerliga oppositionen är nu ganska överens om att problemen finns. Det verkar bara vara här i stadshuset och i arbetarkommunen som den insikten inte finns. När vi ser problemen måste vi vara beredda att använda de bevisligen fungerande verktyg som står till buds i form av nationella prov, skriftlig information och betyg.

Det är tråkigt att ni är så oerhört ideologiska i den här frågan och så oerhört dogmatiska att ni bara stänger dörren för dessa verktyg.

Anförande nr 186

K a r l B e r n (fp): Ordförande! Jag kunde lika gärna ha sagt det som jag nu tänker säga under Arbetsmarknaden. Arbetsmarknad och skola har ju med varandra att göra eftersom skolan ska resultera i arbete. Det är ju ganska viktigt.

Vi får hela tiden rapporter om att vi är i en högkonjunktur. Samtidigt vill inte företagen anställa. Bakom varje sådan rapport står en hop med förvånade politiker.

Vad är orsaken egentligen?

Jag arbetar dagligen inom näringslivet. Häromdagen fick jag telefon från en personalansvarig på ett företag i södra Stockholm. Han heter Max Jansson. Han sade: Vi är förtvivlade inom servicebranschen. Vi kan inte anställa folk. Vi skulle kunna anställa 4-5 personer, men det finns ingen med utbildning inom servicenäringen att anställa. Det beror på att ni politiker bara pratar om högskoleutbildningar.

Jag frågade honom om han var ensam om detta. Nej, sade han, jag har pratat med ett femtiotal företagare och alla har samma problem. Med enkel matematik kan vi räkna ut att i bara det lilla nätverket skulle man kunna nyanställa 100-150, om man hade en adekvat marknadsanpassad yrkesutbildning för serviceyrkena. 100-150 skulle alltså kunna anställas.

De företagen har startat ett nätverk som heter Återväxten. De vill ha en marknadsanpassad utbildning inom serviceyrken. Det är ju inte alla som passar inom högskolan och de högteoretiska utbildningarna. Man undrar vad det var för fel på lärlingsutbildningarna. Varför vill man inte ta upp dem? Det tycker jag att vi ska göra.

Anförande nr 187

Borgarrådet N i l s s o n (s): Vad jag förstår har det med hjälp av kompetensfonden just genomförts en sådan kortare utbildning för 180 personer inom serviceyrkena. Folkpartiet var emot det. Du får väl fundera över det.

Vi måste bli bättre på att möta arbetsmarknadens behov. Problemet är just det du sade; vi har en marknadsanpassad utbildning. Elevernas val avgör vilka utbildningsplatser vi inrättar.

Jag håller med om att vi emellanåt behöver göra gemensamma ansträngningar mellan oss som utbildningsanordnare och branscherna för marknadsföring av områden. Vi har gjort det på ett par områden, nämligen byggnadsområdet och fordonsområdet. Vi har i dag kraftigt utökat volymen på byggprogrammet och på fordonsprogrammet på gymnasieskolan därför att elever har börjat välja det.

Om vi kan hitta samarbete med branschorganisationerna har vi en gymnasieskola som motsvarar deras behov. Eleverna får där sina yrkeskunskaper integrerat med

kärnämnen. De klarar sig därför inte bara i arbetslivet utan de har också bättre möjligheter att klara sig i samhällslivet.

Anförande nr 188

K a r l B e r n (fp): Det låter alldeles utmärkt. Jag hoppas att ni är villiga att satsa på lärlingsutbildning. Den var ett bra sätt. Vi saknar alltså hantverkare i dag. Det är odiskutabelt att det är ni som har haft makten både i landet och i kommunen. Ni har ju misslyckats. Vi har brist på arbetskraft i dag. Vi har brist på hantverkare.

Signalen från oss politiker är att man hela tiden ska ha högskoleutbildningar. Det får vi nog ta på oss i alla partier. Vi måste även ta hand om dem som inte vill ha högskoleutbildningar; de som vill ha praktiska arbeten. Vi måste satsa på det annars står vi utan folk som kan bygga våra bostäder och laga våra gator.

Det är bra om vi har en samsyn i den frågan.

R V KULTUR-, ARBETSMARKNADS- OCH PERSONALROTELN

Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder, Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn och ungdom, Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet, Stadsmuseinämnden, Stockholms Stadsteater AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, Förslag till nya nämnder: Kultur- och stadsmuseinämnden Punkt 6, 11, 18, 32, 33 39)

Arbetsmarknadspolitik, Arbetsmarknadsåtgärder, Övergripande personalfrågor

Anförande nr 189

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Trots att jag ska prata om ett område som är ganska tungt vill jag börja med att säga att Sverige är ett unikt land. Det är ett unikt land på väldigt många sätt. Det är till exempel ett av de ytterst få länder som under stora delar av samtidshistorien har haft full sysselsättning. Det är ett unikt land på så sätt att vi faktiskt har halverat arbetslösheten under de senaste åren, från 8 procent 1996 till 4 procent 2003. Vi har en lika unik som lång tradition när det gäller att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik för att stärka individen och få arbetsmarknaden att fungera bättre och för att på så sätt undvika att skapa ett permanent trasproletariat.

Jag tror att det är en av de stora skillnaderna mellan Paris och Stockholm.

Där har stora grupper lämnats i sticket. Här kräver vi faktiskt att alla ska vara med. Det är därför vi än i dag är det land i EU som har högst förvärvsfrekvens. Det är därför som många i Europa blickar hitåt. Det är därför man kan möta politiker från New Labour som med glittrande ögon säger att de har upptäckt något nytt. De har upptäckt *active labour market policys* och de har upptäckt det här.

Den socialdemokratiska arbetsmarknadspolitikerna är numera så framgångsrik att den har nått insteg hos sina värsta belackare, den svenska borgerligheten. Jag tycker mig ha förstått att till och med hos den sista nyliberala utposten här i Stockholm vet man att arbetsmarknadspolitik är bra och att arbetsmarknadspolitik är något nödvändigt. Det är glädjande.

Här i Stockholm har vi de senaste åren haft ett brett anslag i arbetsmarknadspolitikerna. Vi har kunnat ha det tack vare kompetensfonden. Den har gett möjlighet att utveckla verksamheten. Den har gett en unik möjlighet att jobba vidare med nya former av matchning och utbildning. Exempel på det är Stockholm retail, som Erik Nilsson nyss nämnde och Ahmed Egals verksamhet i Rinkeby, som det har talats om här tidigare. Vi har kunnat stödja det och vi har kunnat utveckla det.

Ungefär 10 000 personer av dem som står längst ifrån vår arbetsmarknad har fått del av stadens arbetsmarknadspolitik. Av dem har ungefär hälften kommit vidare till jobb eller utbildning.

Man kan naturligtvis påpeka att arbetslösheten och försörjningsstödet inte har minskat sedan det nådde en botten i början av 2000-talet.

Vad är skillnaden? För de 5 000 människor som har kommit i arbete har det naturligtvis gjort en oerhörd skillnad – inte för att det ska synas i statistiken utan därför att det är viktigt för dessa människor.

Den statistiskt sett sämsta åtgärden vi föreslår i budgeten är navigatorcentrumen. I dag har vi 3 000–4 000 ungdomar som står utanför samhället i Stockholmsregionen. De finns inte på arbetsmarknaden. De finns inte i skolan och de finns inte i det sociala skydds nätet.

Stockholm kommer nu att starta en verksamhet för att hitta, stödja och aktivera dessa ungdomar. Kortsiktigt är det naturligtvis ekonomiskt och statistiskt usel politik. Det kommer att kosta pengar. En del av dem kommer att dyka upp på jobb, en del på skolor eller i skydds näten. Långsiktigt vill jag påstå att det är något av det viktigaste vi gör för dessa individer och för samhället. Det är de här ungdomarna som är den fysiska grogrunden för en utveckling liknande den vi har sett i Paris.

När det ljusnar på Stockholms arbetsmarknad och vi efter ett och ett halvt år av kräftgång ser att arbetslösheten sjunker, när vi åter är nere på 3½ procent är det ytterst viktigt att vi inte tappar dem som står längst ifrån arbetsmarknaden och att vi inte tillåter en utveckling som den i Frankrike. Vi får inte acceptera att några lämnas i sticket. Alla ska med – så enkelt är det.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 190

Ulla Hamilton (m): Ordförande, fullmäktige! Det går bra för Stockholm. Det har vi fått höra här. Samtidigt kan vi i tidningarna i dag läsa att det är fler arbetslösa trots miljardsatsningar. AMS-chefen står ganska handfallen när det gäller att komma till rätta med det faktum att arbetslösheten inte sjunker.

Alla får inte vara med. Det hörde vi här tidigare. Visst är det så. I Stockholm är det lika många som inte får vara med som antalet invånare i Oskarshamn. Det är 26 000 stockholmare som står utanför arbetsmarknaden i dag. Ett helt Oskarshamn; det är ganska mycket. Det bekymmersamma är att siffran har stigit med 30 procent de senaste två åren.

Det är 3 000 ungdomar som står utanför arbetsmarknaden. Vilken framtid har de med dagens socialdemokratiska politik? Det är en politik som till stor del förhindrar att det skapas nya jobb.

10 000 fler personer står i dag utanför arbetsmarknaden än år 2002 när ni kom till makten. Tycker ni verkligen att det är ett lyckat resultat av er politik?

Socialbidragsberoendet har ökat och omfattar nu över 13 500 hushåll. Därför tycker vi att det är viktigt med en jobbgaranti i Stockholm. Ni är emot det förslaget. Vilken lösning har ni för att få ned socialbidragstagandet?

Staden har alla förutsättningar att bli norr Europas mest spännande och attraktiva region att starta och driva företag i, står det i ert budgetförslag. Det är sant. Potentialen är verkligen enorm i Stockholm, men vilka förutsättningar får den potentialen med er politik?

Antalet anställda minskar i de privata företagen. Stockholm har brist på arbetsgivare i dag. Det är det som är det stora problemet. Det är därför vi har så hög arbetslöshet. Allt företagande måste därför uppmuntras vare sig det handlar om avknoppning, upphandlingar, företagsetableringar eller att öppna områden som vård skola och omsorg för företagande.

Under den förra mandatperioden startades nästan ett företag inom dessa områden av en kvinna varannan dag. Totalt tillkom 2 441 arbeten i 899 företag under den förra mandatperioden inom vård, skola och omsorg i Stockholms stad. 522 av dessa företag startades av kvinnor.

Den nuvarande majoriteten har stoppat den utvecklingen. Det är sorgligt för det kvinnliga företagandet och det är sorgligt för Stockholm och för tillväxten av jobb. Vi vill att alla kvinnor som vill starta företag inom vård, skola och omsorg ska få en chans att göra det. Vi vill att alla kvinnor som vill ha alternativa arbetsgivare ska få en bredare arbetsmarknad. Det får de om dessa kvinnor får möjlighet att starta företag.

Vi vill att staden ska få en upphandlingspolicy. Om Stockholm ska få bukt med arbetslösheten behövs det företag som vill och kan anställa. Det finns inga åtgärder i världen som leder till jobb. Det är bara företag som vill anställa som kan minska arbetslösheten.

Bifall till Moderaternas budgetförslag!

Anförande nr 191

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige. I 10 års tid bodde en man med sin familj i Spånga-Tensta. Han levde på socialbidrag och fick inget arbete. Till slut valde han att flytta till England. 24 timmar efter det att planet hade landat hade han skaffat sig ett jobb på Heathrow. Tre år senare var han egen företagare med 37 anställda.

Tycker vi här i Stockholm att det finns något att lära av detta, eller ska de från England åka hit, som Roger Mogert sade?

Det finns ljuspunkter. Två branscher har haft särskilt stark tillväxt. Det är utbildningsföretag och företag inom vård och omsorg. Det är just de som Socialdemokraterna gör allt för att försvåra marknaden för. I stället för att skaffa förutsättningar för fler jobb har majoriteten ansträngt sig för att de som har ett jobb ska jobba mindre. Friår och försök med förkortad arbetstid med bibehållen lön har varit paradgrenar i staden.

Att få ett riktigt jobb och inte behöva leva på socialbidrag är en frihetsfråga. Tyvärr är det fortfarande många i Stockholm som inte har den friheten. Trots att social-

bidragen var Socialdemokraternas allra största satsning år 2005 räknar man med att det kommer att behövas ytterligare 80 miljoner för att det ska gå ihop i år. De stadsdelar som klarar sin socialbidragsbudget bäst är de som använder sig av Skärholmsmodellen med jobbgaranti.

Med 46 000 anställda är staden en stor arbetsgivare. Risken för elephantiasis är överhängande och Stockholm måste bli en bättre arbetsgivare. Anställda måste få vara med och påverka sitt arbete mer än vad de gör i dag.

Många undersökningar visar att arbetstagare gillar privata arbetsgivare mer än offentliga. Sjukfrånvaron är lägre och många har bättre lön. Då borde väl valfrihet och utvecklande av poängsystem och fortsatt upphandling vara bra av personalpolitiska skäl. I stället är det idiotstopp för avknoppningar.

Kompetensfonden har varit Socialdemokraternas mantra. Nu är pengarna nästan slut. Till och med majoriteten fattar att det kommer att behövas kompetensutveckling i framtiden också. Det tänker de lösa med EU-bidrag. Om det nu är så enkelt hade det inte varit smartare att söka EU-bidrag redan från början i stället för att supa upp kyrksilvret?

Det måste bli en ändring. Det måste vara jobb i stället för bidrag. Man måste underlätta för småföretagare inom alla sektorer och ta vara på kunskaperna hos stadens anställda och uppmuntra till avknoppning. Det är mycket viktigt för att vi ska få en ny start i Stockholm.

Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 192

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att alla stockholmare ska ha ett jobb; då menar jag ett riktigt jobb som det går att leva på. Det ser tyvärr inte ut så i verkligheten. Alltför många tvingas leva på a-kassa eller under andra osäkra ekonomiska villkor.

Staden kan inte ensam lösa problemet med arbetslöshet, men staden kan göra mycket för att stödja enskilda människor i deras strävan att skaffa utbildning och arbete. I staden pågår nu, bland annat tack vare den av borgarna så avskydda kompetensfonden, 40 arbetsmarknadsprojekt som mellan 10 000 och 12 000 personer deltar i. En del av dessa projekt är mycket framgångsrika. Det gäller bland annat dem som jobbar med att matcha rätt människa med rätt jobb.

Andra insatser som anställningsstöd och plusjobb ger människor som har varit långtidsarbetslösa och har svårigheter möjlighet att få in en fot på arbetsmarknaden.

Syftet med den massiva insats som nu görs i Stockholm är att människor ska få riktiga jobb med avtalsenliga löner. Det finns insatser som föreslås av borgarna som är direkt kontraproduktiva och motverkar jämställdhet. Jag tänker till exempel på förslaget att bli försökskommun för avdrag för hushållsnära tjänster. Det är ett projekt som i Finland resulterade i att det skapades färre än 300 heltidstjänster och färre än 2 000 timtjänster för samma kostnad som man skulle ha kunnat anställa

ungefär 3 000 vårdbiträden inom den offentliga sektorn. Dessutom var höginkomsttagare överrepresenterade bland de personer i Finland som utnyttjade bidraget.

Varför ska redan välavlönade få skatteavdrag? Det borde ni moderater svara på. Ni vill subventionera dem som har pengar. Vi vill bygga ut den offentliga sektorn. Kan skillnaden mellan höger och vänster bli tydligare?

Anförande nr 193

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige! Stockholms stad ska vara en modern arbetsgivare. För detta krävs att personalen sätts i centrum. De som arbetar i stadens verksamheter ska verkligen känna att vi satsar på dem med arbetstidsförkortning, med friår, med kompetensutveckling och med vettiga lönenivåer också för dem som har låga löner.

Vi behöver ha människor i stadens verksamheter som orkar arbeta upp i pensionsåldern. Vi ska inte acceptera att våra anställda går i pension vid 59 års ålder på grund av att de inte orkar arbeta längre. Det är viktigt att stadens personal ges möjlighet att få en balans mellan sitt arbete och sitt sociala liv. Därför är satsningarna på arbetstidsförkortning i stadens verksamheter mycket viktiga.

Likaså ser vi friårssatsningarna som betydelsefulla för stadens personal. Det är ett år eller ett halvår att göra vad man vill, satsa på en idé, testa att starta ett företag eller gå en utbildning som man inte har hunnit med eller helt enkelt hämta kraft och nya idéer som kan utvecklas på den gamla arbetsplatsen. Har man en grundsyn som bygger på att alla människor vill och kan ta ansvar om de ges möjlighet till det är friårsreformen en självklarhet.

Alla ni som ännu inte sökt friår: Gör det! Ni som fått nej på vaga grunder: Sök igen. Den här majoriteten är positiv till att pröva denna satsning i stadens verksamheter.

Arbetet med att öka attraktiviteten att arbeta i stadens viktiga verksamheter är det viktigt att fortsätta med. En viktig del i stadens strategi för personalpolitiken är att marknadsföra stadens verksamheter ännu bättre än i dag. Vi vet från olika undersökningar att stadens personal tycker att deras arbete är både viktigt och intressant. Stockholms kommun kan i dag erbjuda ett stort utbud av intressanta och viktiga arbeten. Det måste bli mer känt.

Stadens satsning på sommarjobb för ungdomar för att ge dem möjlighet att pröva på arbete i denna verksamhet är också ett viktigt arbete. Det är också en viktig framtids-satsning.

Det har varit ett stimulerande arbete att under den här mandatperioden få vara med och utveckla stadens personalpolitik. Många projekt har satts i gång med resurser ur kompetensfonden som givit oss viktiga erfarenheter för att förbättra personalpolitiken i staden och effektivisera stadens verksamheter. Det är viktigt för att vi ska kunna ge våra medborgare bästa möjliga service.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 194

H a r d y H e d m a n (kd): ordförande, fullmäktige. Vi stöder också idén med en jobbgaranti efter högst fem dagar. Det är klart att det för somliga innebär att man måste ha något annat än ett jobb efter fem dagar. De åtgärderna kan vara språk, praktik eller startkurser för yrken som kräver kort utbildning. Om man tänker sig att staden eller andra startar sådana kurser gäller det att se till att de kurserna är trappstegskurser.

Låt mig ge ett exempel. Om man går en kort kurs för städare ska man kunna komma tillbaka när man har jobbat något halvår och få en kurs till städledare. Sedan kan man så småningom komma tillbaka om man har lust och utvecklas till intendent eller egen företagare i branschen.

Man får inte ha förakt för de lägsta stadierna. Det är därför som det är viktigt att jobbgarantin sköts utanför socialtjänsten. Man ska inte gå till en socialsekreterare när man behöver jobb, om det inte är till en socialsekreterare som bara ska arbeta med jobb. Annars upptäcker de alltid fel hos personerna.

En viktig grund för arbetslöshetspolitiken måste vara att varje arbetslös själv ska få definiera sitt problem. Det ska inte de anställda i staden göra.

Många människor behöver ett nätverk för att kunna få ett jobb. En invandrad arkitekt har talat med mig om detta. Han är fullt behörig enligt samma regler som i Sverige, men han får inga jobb. Det beror på att han inte har något nätverk. Vi har föreslagit att alla nyanlända flyktingar och invandrare som har lust ska få en kontaktperson eller en kontaktfamilj med samma yrkesbakgrund eller intressen. Man skulle kunna engagera fackförbund och yrkesorganisationer. Advokatsamfundet skulle kunna försöka ordna jobb för advokater som kommer från andra länder. Det kan ta längre tid, men de kan i alla fall få praktik.

Vi vill ha en regelförenklingskommission för dem som vill starta företag. Det är fortfarande krångligt. Stockholm bör bli bästa kommun för den som vill starta företag.

Vi vill att staden ska gå i spetsen för att införa skattereducerade hushållsnära tjänster. För dem som är rädda för att detta skulle bli något för högavlönade kan vi konstatera att när den gamla invandrapolitiska kommittén höll på på sin tid föreslog Björn Rosengren, socialdemokrat, att man skulle införa detta. Man skulle inte göra det genom avdrag för kunden, utan genom avdrag på arbetsgivaravgiften eller momsen. Då blir det precis samma sak som med dagstidningarna. Det är väl ingen som tycker att det är fel att köpa en dagstidning bara för att de har lägre moms.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas förslag på området.

Anförande nr 195

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Arbetsmarknadspolitik är ett viktigt område som gör skillnad. Det innebär inte, som Roger Mogert hävdade nyss, att det skulle finnas någon samsyn om just socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik. Det finns det inte inom majoriteten, kan vi notera, och definitivt inte med oppositionen.

Det finns tvärtom ett antal stora och, skulle jag vilja säga, större skillnader än på länge. Låt mig peka på några av dem.

Vi vet att politiker inte kan skapa nya riktiga jobb. Däremot kan vi skapa förutsättningar för nya riktiga jobb eller låta bli. Vi vet att politiken faktiskt spelar roll. Det är inte vi, herr ordförande, som alltid talar om konjunkturen utan det är majoriteten som annars alltid ser politiska beslut som lösningar på alla problem som just på den här punkten nästan är deterministisk. Att arbetslöshet och socialbidragsberoende halverades när vi styrde och har ökat rejält när ni har styrt är ju ingen slump. Det är i hög grad effekter av politiska beslut. Vi har en politik som sätter arbete i centrum på alla sätt och vi vet att arbetslinjen måste gälla. Det handlar om synen på arbete, huruvida det finns förutsättningar för att alla som kan och vill arbeta också ska ges möjligheter till det. Vi i alliansen håller med Metalls både förre och nye ordförande, arbetsförmedlingarna ska förmedla jobb och inte ledighet.

Två av tre majoritetspartier, i värsta fall även det tredje, tycker uppenbarligen inte att det är det viktigaste utan det är viktigare med friår, sex timmars arbetsdag och att folk gör annat än att arbeta. Då är det inte märkligt att sysselsättningsintensiteten sjunker i Stockholm. Då är det inte märkligt att de här signalerna leder till att folk drar slutsatserna att det inte är viktigt. Om man till detta, herr ordförande, lägger det kraftiga missbruk av den kommunala arbetsgivarrollen som majoriteter av er kulör alltid har ägnat sig åt – som OTA förra gången, offentligt tillfälligt arbete, som nu heter plusjobb, men som i grunden är samma sak, det vill säga att kommunen ska vara en särskild sorts arbetsgivare som ska ta särskilda arbetsmarknadspolitiska hänsyn – skickar man signaler till stadens alla medarbetare att deras jobb inte är lika viktiga. De ska inte tillsättas efter kompetens, kvalifikationer och avlönas marknadsmässigt utan vi här ska bedriva kommunal arbetsmarknadspolitik. Det är inte, Roger Mogert, en arbetsmarknadspolitik vi ställer upp på. Det är statens ansvar att bedriva arbetsmarknadspolitik. Sluta missbruka den kommunala arbetsgivarrollen!

Bifall till Moderaternas, Folkpartiets och Kristdemokraternas förslag!

Anförande nr 196

Borgarrådet M o g e r t (s): Nej, Rolf Könberg, vi är inte överens. Det vi har en samsyn om, som jag tycker är glädjande, är att ni nu faktiskt efter hundra år är för arbetsmarknadspolitik. Det tycker jag är ett stort steg framåt. Det är naturligtvis ett problem att ni har lärt er att ni är för arbetsmarknadspolitik men inte riktigt vet varför.

Arbetsmarknadspolitiken ska inte skapa jobb. Det har aldrig varit syftet med den för oss som har hållit på med detta en längre tid. Den syftar till att stärka individen, få arbetsmarknaden att fungera bättre och underlätta strukturomvandlingarna. Inte minst syftar den till att ingen ska lämnas utanför när jobben kommer. Det är arbetsmarknadspolitikens uppgift.

När du sedan kommer med sifferexercis och säger att det var så bra förr när ni styrde måste jag fråga: Vad gjorde ni för fel 2002? Det är nämligen så att statistiskt var arbetslösheten som lägst 2001, och den absolut största ökningen i modern tid är

mellan 2001 och 2002. Den är nämligen större än ökningen från 2002 till i dag, den som ni tar upp i ert material. Vad gjorde ni för fel då?

Anförande nr 197

R o l f K ö n b e r g (m): Det största felet vi gjorde då var att vi inte vann det påföljande valet. Då hade vi fortsatt att skicka de mycket starka och tydliga signaler som hade talat om att det är viktigt med målet halverat bidragsberoende. Det är viktigt med arbetslinjen. Det är inte viktigt med friår. Det är inte viktigt med sex timmars arbetsdag. Det är inte viktigt att folk arbetar mindre.

Problemet var, och är fortfarande i Stockholm, att det är så många som både kan och vill arbeta som de facto inte gör det. Skickar man er typ av signaler tolkas de signalerna som att det inte är viktigt. Det största problemet, Roger Mogert, var att vi inte vann valet så att vi kunde fortsätta säga att de här halveringsmålen är viktiga. Ni har dem kvar retoriskt. Men ni har inte gjort ett dugg åt dem eftersom de inte är viktiga. Det fattar ju folk på en gång att ni inte tycker att detta är viktigt. Då ser man också vad som händer. Det går att avläsa i statistiken månad för månad.

Men om ett år kommer du att få se på helt andra grejer, för då kommer vi återigen att börja skicka de här signalerna. Var lugn!

Anförande nr 198

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag är imponerad över din entusiasm över den moderata politiken på det här området även om jag kan känna igen att det egentligen inte finns någonting nytt i själva tänkandet. Ni tror att det som man har testat förut i rätt många år och som man inte har lyckats åstadkomma en minskad arbetslöshet med skulle leda rätt denna gång. Jag säger bara: Suck, jag tror inte på det. Jag tror att man faktiskt måste testa lite nya åtgärder.

Det finns saker vi kan göra här i Stockholm. Det är klart att om man inför arbetstidsförkortning kan man anställa fler personer. Det är jättebra. Om man inför ett friår får en ny person naturligtvis möjlighet att testa ett nytt arbete. Kanhända den personen kan vara kvar även när den gamla kommer tillbaka. Jättebra! Samma möjlighet kan också ges på den privata arbetsmarknaden, och jag tror att det är oerhört viktigt.

Men att tro att man på något vis kan skapa nya jobb genom att minska socialbidragen eller minska skatten känner jag som något som är gammalt och beprövat och inte har fungerat.

Anförande nr 199

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om majoriteten har talats vid inbördes. Det är en fråga man kan ställa sig flera gånger, men det blir väldigt tydligt när Mogert och Ödmann talar tätt inpå varandra. Mogerts historiska exposé är något helt annat än Ödmanns världsbild.

Om jag ska säga något om Ödmanns världsbild är det att för ett antal andra partier, på den här kanten i salen, är arbete någonting gott som leder till välstånd och välfärd,

till mänsklig, ekonomisk och samhällelig utveckling. I er värld är arbete något ont som till varje pris ska undvikas. Har man synen att arbete är någonting ont som till varje pris ska undvikas vill jag "hintat" Roger Mogert om att här har ni ett problem. Miljöpartiets syn på arbete är som Miljöpartiets syn på bilar. Det är någonting som ska undvikas. Helst ska de upplösas i tomma intet, i vart fall ska de inte behövas. Har man den synen på arbete och den synen på bilar förstår jag att Roger Mogert behöver ta sig hundra år tillbaka i tiden, för då fanns inte Miljöpartiet.

Anförande nr 200

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Rolf! Jag skulle vilja att du förklarade för mig hur du kan vara en så entusiastisk anhängare av jobbgarantin, som ju innebär just jobb för kommunala pengar, men avskyr plusjobben som är en långsiktig satsning på två år med tydliga instruktioner att de ska leda till varaktiga jobb.

Anförande nr 201

R o l f K ö n b e r g (m): Det tror jag att Ann-Margarethe innerst inne vet, eftersom jag förklarade det för henne för mindre än två dygn sedan. Jobbgarantin bygger inte på att man missbrukar den kommunala arbetsgivarrollen utan den bygger på att man väldigt tydligt säger: Vi ger er nya möjligheter genom utbildningar och grejer som ökar chansen till jobb. Där finns ett antal saker som vi har en samsyn på. Även om vi har helt olika utgångspunkter i synen på arbete kan vi också förenas i synen på vissa av stadens projekt. Skillnaden är att ni vill finansiera allting med kompetensfonden och att vi vill finansiera med ordinarie pengar.

Men den stora skillnaden är att jobbgarantin ger nya möjligheter att ställa krav som gör att människors anställbarhet ökar. Det bygger inte på att missbruka den kommunala arbetsgivarrollen, vilket ni gör. Det deklasserar och degraderar kommunen som arbetsgivare. Det är det *stora* problemet med era plusjobb, OTA och allt vad det heter.

Anförande nr 202

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Ordförande, fullmäktige, kamrater! I dag debatterar vi själva förutsättningarna för en god kommunal verksamhet, förutsättningarna för en kvalitativ förskola, skola och äldreomsorg, det vill säga den personalpolitik som vi ska föra här i staden. Att stadens personal är vår viktigaste tillgång och vår viktigaste resurs kan jag när jag läser även de borgerliga texterna konstatera att vi nog allihop i den här salen tycker. Vi delar också uppenbarligen en oro över hur vi ska klara personalförsörjningen i framtiden. Men här slutar likheterna mellan majoritet och minoritet.

I minoritetens budgetförslag finner man en massa fagra ord om inflytande, kompetensutveckling och jämställdhet. Men den borgerliga personalpolitiken verkar just vara "bara" fagra ord. I majoritetens budgetförslag däremot återfinns de satsningar som krävs för att lösa de utmaningar som vi står inför. Vi vet bland annat att medelåldern bland stadens anställda är oerhört hög och att många inom ett antal år kommer att hinna gå i pension. Det skapar inte bara brist på personal inom förskola, skola och äldreomsorg, det gör också att vi går miste om en stor erfarenhet och

kompetens. Staden behöver en politik för att vara en attraktiv arbetsgivare, kan vi konstatera. På det här området föreslår majoriteten en rad insatser.

Vi fortsätter projekten avseende kortare och mer flexibla arbetstider. Vi fortsätter satsningarna på ledarutveckling för att klara chefsförsörjningen. För att säkra en jämställd personalpolitik fortsätter vi också det lönepolitiska utvecklingsarbetet med en särskild satsning på kvinnor inom låglöneyrken.

Men det jag känner mig riktigt stolt över och som vi i majoriteten kan känna oss stolta över är de enorma satsningar som vi gjort på vår personal via kompetensfonden. Det är 450 olika projekt, 1 900 deltagare från de pedagogiska verksamheterna, från skola och förskola, 10 000 deltagare inom vård och omsorg, vårdbiträden, undersköterskor och personliga assistenter, 1 400 chefer som har deltagit i utbildningar i arbetsrätt och arbetsmiljö. Allt detta för att staden ska fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare. Allt detta för att staden ska kunna fortsätta ge och säkra en god kvalitet i förskola, skola och äldreomsorg.

Med det vill jag yrka bifall till majoritetens förslag till budget.

Anförande nr 203

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag är förvånad över några saker som Karin sade. Först och främst tyckte du att det var förunderligt att vi i våra texter hade talat om jämställdhet. Du kanske inte tycker att det är en så viktig fråga, men det tycker faktiskt jag.

Sedan är du stolt över att ni har satsat på kortare och mer flexibel arbetstid. Flexibel arbetstid är väl bra. Men när det gäller kortare arbetstid med bibehållen lön hoppas jag att det försök som ni håller på med kommer att avslutas. Det är en fruktansvärd orättvisa mot dem som jobbar i andra stadsdelar och som jobbar full arbetstid med bibehållen lön.

Du talar om kompetensfonden och låter som om det inte har funnits någon kompetensutveckling i staden förut. Pengarna är ju slut nu. Jag vet inte hur ni hade tänkt er fortsättningen. EU-bidrag, säger ni. Jag säger som jag sade förut: Varför har ni inte sökt dem förut?

Sedan tycker jag att det är konstigt att ni har slagit sönder all kompetensutveckling som har funnits i andra nämnder och flyttat över den till personal- och kvalitetsutskottet. Ni gillar inte centrala nämnder och säger att vi är jättedåliga när det handlar om demokrati och stadsdelsnämnder. Men det ni har gjort är ju att flytta beslut om 2 miljarder till personal- och kvalitetsutskottet.

Anförande nr 204

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Jag tycker att det är oerhört positivt att vi har gjort satsningar på att förkorta arbetstiden för stora grupper. Vi vet att arbetstider är oerhört viktiga för att kunna få personal som är nöjd men framför allt för att personalen ska orka. Man ska orka vara vårdbiträde och inte bli sjukskriven vare sig på heltid eller på halvtid.

Jämställdhet är oerhört viktigt. Det var precis det jag sade, Ann-Katrin. Det hade du hört om du lyssnat. Men det jag efterfrågade var: Vad är er jämställdhetspolitik? Jag tycker att det är väldigt tydligt att majoriteten har gjort stora satsningar. 2 miljarder har satsats på personalen. De siffrorna talar ett väldigt tydligt språk. Den satsningen vill inte ni göra. Varför inte bara erkänna det, Ann-Katrin? 2 miljarder har vi satsat på personalen den gångna mandatperioden, våga erkänna att ni inte vill göra den satsningen!

Anförande nr 205

Birgitta Holm (m): Ordförande, fullmäktige! I sitt budgetförslag säger majoriteten: Personalen i centrum. Många talare har varit uppe i talarstolen och sagt att den är den viktigaste tillgången. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare. Alla ska vara med, säger man på kongressen. Sedan kan man läsa att ni i ert budgetförslag skriver att det ska vara krav på heltid. Man ska framför allt erbjuda heltid, för det gynnar kvinnor och ökar deras sysselsättningsgrad.

Christopher Ödmann tycker att vi alla här inne ska söka friår. Du kan väl söka det själv, om det är så populärt. Varför har du inte sökt friåret, eftersom du uppmanar alla andra? Varför är det vissa som ska söka och andra som inte ska söka? Det skulle jag vilja ha svar på.

I går hade Farsta stadsdelsnämnd en budgetdiskussion. Vi är väl inte specifika i vår nämnd, vi får ju ingen pris- och lönekomp. Vi kommer att få en massa besparingar. Jag frågade chefen för förvaltningen: Hur blir det med deltid och heltid, eftersom majoriteten säger att man ska se till att alla som vill ha heltid får det? Det kan faktiskt till och med bli så, sade förvaltningschefen, att vi måste tvinga folk som i dag har heltid, hundra procent, till deltid. Vi kommer att vara tvungna att ha en sämre personalpolitik under nästa år. Personalen kommer att få börja jobba varannan helg i stället för var tredje, som det har varit. Vi kommer absolut att vara tvungna att ta till deltid. Nu bråkade nästan tjänstemännen med varandra om hur det skulle gå, medan majoriteten skruvade sig väldigt mycket.

Socialtjänstens handläggare kommer att bli färre på grund av att det är ett så stort socialbidragsbehov, och pengarna ska gå till socialbidrag. Det kommer förmodligen att innebära, tror man i dagsläget, längre köer för dem som behöver ha socialbidrag.

Bättre att göra någonting än att inte göra någonting alls, skulle jag vilja säga till Vänsterpartiet. Jag tycker att ni från majoriteten föraktar människor som har vanliga arbeten. Ni tittar ned på dem som är städare, sitter i kassan eller jobbar i hemtjänsten. Varför är det så? Varför kan man inte uppgradera och tycka att det jobb de gör är bra? Alla drar vi vårt strå till stacken. Varför kan inte människor få vara fria individer? Karin säger "vår personal". Så talar en sann socialdemokratisk politiker som verkligen har tagit politikerrollen på högsta allvar. Varför kan inte ett vårdbiträde få starta ett eget hemtjänstengagemang? Varför är det vi politiker som ska styra? Varför kan vi inte se personalen som fria individer? Varför kan vi inte göra någonting? Varför säger ni en sak i er budget när det är något helt annat konkret ute i våra stadsdelsnämnder?

Bifall till det moderata förslaget!

Anförande nr 206

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Friåret är en i allra högsta grad frivillig reform. Det var inte meningen att uppmana alla att ta friår utan snarare så att jag tycker att de som har funderingar på att ta ett friår verkligen ska göra detta. Det kanske är lite för sent för mig att ta friår, någon gång i framtiden måhända.

Det som är intressant är ändå att de flesta som har tagit friår har varit kvinnor i 55–60-årsåldern som arbetar inom kommunala verksamheter, med vård- och omsorgsfrågor. Jag tror att det är väldigt bra att just de gör detta. Som jag sade tidigare är det alltför många som faktiskt inte orkar jobba mer än till 59 års ålder därför att de har väldigt tunga arbeten. Jag tror att det finns all anledning för dem att ta sig en funderare. Det har varit lite trögt i Stockholm med friåret. Den delen är nu borta, och därför tycker jag att det är viktigt att även de som har fått avslag på sina ansökningar tar sig en funderare på att återigen ta kontakt med sina arbetsgivare för att få det här friåret.

Det handlar också om flexibilitet i arbetslivet. Ingen ska tvingas upp eller ned. Men det ska finnas en ökad flexibilitet jämfört med tidigare.

Anförande nr 207

B i r g i t t a H o l m (m): Såvitt jag förstår har du redan fått ditt friår, för du får inte fortsätta nästa år har jag förstått. I och för sig kanske den frågan är löst för dig.

Sedan undrar jag vad det är som rättfärdigar politiker att säga: Jag tror att det är bra för dem som jobbar. Vad är det som rättfärdigar att vi politiker säger vad vi tycker är bäst för den enskilda människan? Det är vad jag undrar.

Anförande nr 208

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Men snälla Birgitta det finns väl ingen på den här sidan salen som hindrar någon svensk eller stockholmare att starta ett företag om de vill. Det vi är emot är ju när man knoppar av kommunal verksamhet. Vi kan hänvisa till undersökningar och utvärderingar som faktiskt gjordes under ert styre här i Stockholm och som visade att det gav ganska dåligt resultat.

När det gäller jämställdhet tycker jag att det är ganska oförskämt att säga att vi nedvärderar människor i vissa yrken. Är det någon som har satsat på att försöka höja lönerna i de kvinnodominerade låglönejobben, satsat på arbetstiden, satsat via kompetensfonden på att utveckla arbetsplatserna, främst inom äldreomsorgen – all personal inom äldreomsorgen har fått kompetensutveckling – så är det den här majoriteten och inte er majoritet.

Anförande nr 209

B i r g i t t a H o l m (m): Det är ändå ni som styr som kan ge förutsättningar för människor att starta företag. Men med den politik som bedrivs kan man i dag inte som vårdbiträde, som barnomsorgspersonal starta ett eget företag. Det är helt omöjligt. Ni vill ju inte att människor ska kunna knoppa av verksamhet. Vad är det som gör att vi som jobbar inom den offentliga sektorn är sämre på vård när vi jobbar

privat än när vi jobbar hos kommunen? Vad är det som gör att man är en sämre distriktssköterska när man jobbar inom privat vård än i den kommunala landstingsdrivna vården? Vad är det som gör att man är sämre vårdbiträde om man jobbar hos alternativ utförare än om man jobbar i hemtjänsten? Det är något som är mycket märkligt.

Anförande nr 210

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Det är spännande att lyssna på Birgitta Holm. Du frågar varför vi som jobbar i offentlig sektor i landsting eller kommun ska vara sämre. Jag får ställa en motfråga. Varför skulle det vara så? Varför förtjänar inte de anställda i Stockholms stad att vi satsar pengar på utbildning och kompetensutveckling? Det kan man verkligen fundera över. Man kan också fundera över om moderat politik är att skrämja bort folk från att jobba i offentlig sektor i Stockholms stad, med tanke på att alla satsningar på moderat personalpolitik verkar vara avknoppning och konkurrensutsättning.

Nej, det talar sitt tydliga språk. Vi socialdemokrater har i majoritet satsat 2 miljarder för att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare, för att vi ska klara kvaliteten i den offentliga sektorn. Vad vill Moderaterna göra?

Anförande nr 211

B i r g i t t a H o l m (m): Varför har den högsta tjänstemannen i Farsta stadsdelsnämnd stora farhågor för nästa år och säger att man måste tvinga heltidsanställda att gå ned till deltid därför att man inte får några pengar för pris- och lönekomp, när ni säger att alla människor som vill, framför allt kvinnor, ska öka sin sysselsättning? Hur kan ni ha två så totalt olika syn på saker och ting?

Anförande nr 212

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig först bara vittna om att vi alla har försökt få Christopher att ta ett friår, men han vill inte. Han trivs med sitt jobb. Det är komplicerat.

Skämt åsido, det andra jag skulle vilja ta upp är att jag tar ganska illa vid mig när Birgitta Holm talar om att socialdemokratin skulle ha ett förakt för vissa yrken för att de skulle vara för låga. Jag tycker att du kan sluta upp med den typen av retorik. Du har använt den ganska ofta och det finns ingen grund för den. Det vet du. Det första jobb jag hade var att köra sopor och latrin. Vi hade som slogan: Det finns inga skitjobb. Jag tycker att det är en utmärkt slogan att jobba efter.

Nåväl, jag skulle egentligen säga någonting om jobbgarantin och den borgerliga arbetsmarknadspolitiken. Jag tycker att felet med ert tankesätt, och det ni för en gångs skull faktiskt är överens om, är att ni inte inser att individen måste vara i fokus för verksamheten, och då inte i fokus på det sätt som ni skriver, att vi måste skapa ett system som premierar flyt. Arbetslöshet uppstår alltså inte därför att människor är lata, som ni påstår. Vi måste sätta individen i centrum så till vida att vi måste ha ett batteri av åtgärder med många verktyg i vår verktygslåda så att vi kan möta individerna utifrån de behov de har.

Då är det rimligt att vi har jobbcenter i Skärholmen, Stockholm Matchning, Stockholm Retail, Ahmed Egals verksamhet i Rinkeby, Lunda Nova, Kompetens Nord, Simba och Ungas Yrkesrevansch för att bara nämna några. Det här vill ni ersätta med er form av jobbgaranti. I ert arbetsmarknadspolitiska program, som jag antar gäller fortfarande, skriver ni att alla arbetslösa socialbidragstagare ska erbjudas jobb i staden efter fem dagar.

Efter att ha lyssnat på Rolfs bombastiska utfall om den offentliga arbetsgivarrollen måste jag ställa en del frågor. Den ena är: Ska de här personerna få betalt, och var finns i så fall pengarna i er budget? Den andra är, om de ska tvingas arbeta för socialbidrag, hur sparar ni då 100 miljoner på det? Sanningen är att det här är ett förslag som antingen är olagligt eller ofinansierat och sammantaget fullständigt ointressant.

Anförande nr 213

B i r g i t t a H o l m (m): Varenda gång vi har en debatt om det här handlar det om att ni bland annat är emot de olika hemjobben, städjobb och sådant. Dem brukar ni använda skällsordet pigjobb om eller säga piga, att man ska gå och jobba åt dem som har det bra och tjänar pengar. Det är alltid så att de som jobbar med städ eller hemtjänst på något vis nedvärderas när ni använder den retoriken.

Nu frågar du om de ska få betalt och om man ska tvingas ta jobb när man får jobbgaranti. Det är väl en självklarhet. Som jag sade i mitt tidigare inlägg är det självklart bättre att man jobbar med någonting än att man inte jobbar alls. Det är bättre att plocka skräp än att vara arbetslös och inte göra någonting. Det är en självklarhet.

Anförande nr 214

Borgarrådet M o g e r t (s): Låt mig då först säga att min lillasyster har tjänat piga åt en ganska välbärgad familj i Lidingö. Jag tittar inte på något sätt snett på henne, men jag har inget som helst intresse av att subventionera den familjen. Det är det ena.

Det andra är att det är jättebra att du säger att de här människorna ska få någon form av lön. Då saknar jag bara 3 ½ miljard i er budget för att ge lön till de här 6 000 socialbidragstagarna.

Anförande nr 215

U l l a H a m i l t o n (m): Jag tänker fatta mig väldigt kort. Under förra mandatperioden hade vi jobbgaranti och den minskade antalet socialbidragstagare med 10 000 personer. Det tycker jag är ett väldigt bra skäl för oss att vilja införa den igen.

Anförande nr 216

Borgarrådet M o g e r t (s): Det där är inte riktigt korrekt. Det fanns någonting som kallades jobbgaranti i en stadsdel, närmare bestämt Skärholmen. Där har ingenting ändrats utan de har bytt namn till Jobbfokus därför att de tyckte att det var mer relevant. Sedan dess har det byggts upp en verksamhet liknande den som finns i de

13 ytterstadsstadsdelarna i dag. Det ni ska införa är ju, som jag förstår det, ett tvång att arbeta för socialbidrag. Det finns inget stöd i lagen för det.

Anförande nr 217

F r e d r i k M a l m (fp): Roger Mogert glömde några åtgärder i det batteri han räknade upp. En av dem är ju friår, där man aggressivt har rekryterat 14 000 nya bidragstagare i landet. Andra åtgärder som man tillämpar är att man pensionerar människor i förtid och därmed får bort dem från statistiken över den öppna arbetslösheten. Vi har 70 000 studenter som är latent arbetslösa. De har pluggat färdigt men läser vidare på universitetet därför att de inte vågar gå ut i arbetslöshet.

Frågan om jobbgaranti handlar i grund och botten om hur stora krav på motprestation man kan ställa på en människa som lever på socialbidrag. Om vi tittar på hur det här samhället ser ut i dag, med den långtidsarbetslöshet vi har, tror jag att vi måste vara beredda att acceptera att man faktiskt måste kunna ställa något hårdare krav än vi gör i dag för att människor ska kunna komma tillbaka till arbetsmarknaden.

De resultat vi har sett av den här politiken visar ju också att man kan minska socialbidragsberoendet. Det borde alla vi vara överens om är viktigt.

Anförande nr 218

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tycker att det är lite roligt att du nu delvis återkommer till den statliga politiken. Det var inte så att jag glömde, utan jag räknade upp kommunala verksamheter som ni vill lägga ned.

Sedan återkommer du till ett tema ni har haft tidigare – Arbetslösheten i bred bemärkelse, tror jag att ni har kallat det – där ni bakar in en massa saker. Folk som är föräldralediga, studerar och så vidare säger ni är arbetslösa och borde gå till jobbet i stället. Jag tog mig friheten att titta lite på hur statistiken ser ut, eftersom det är så fasansfullt i Sverige. Det visade sig att även om man gör den beräkning som ni gör, faktiskt speciellt om man gör den beräkning som ni gör är Sverige bäst i världen, därför att alla länder, inklusive Finland, som ni har hållit upp som det fantastiska exemplet, har det sämre. De har högre arbetslöshet i det begreppet därför att de har en lägre riktig förvärvsfrekvens.

Anförande nr 219

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Ett av de få sammanhang där jämställdhet nämns i de borgerliga budgetarna är när de hävdar att avknoppning och privatisering skulle vara bra för kvinnor. Det finns inget som tyder på att det är sant. Löneskillnaderna mellan könen är större i privata företag än i offentlig sektor. De mest lågavlönade kvinnorna finns i den privata sektorn.

Den offentliga sektorns uppgift har varit att göra arbeten som tidigare skötts oavlönat av kvinnor i hemmen till betalda arbeten med rättigheter. Fortfarande är lönerna alldeles för låga inom till exempel vården och omsorgen. Efterfrågan på välfärdstjänster kommer säkert att öka i framtiden. Men det finns inget belägg för att de

tjänsterna skulle bli bättre om de är privata eller att det skulle vara bättre arbetsplatser för kvinnor.

Den utvärdering som har gjorts i Stockholm av bland annat äldreboenden på entreprenad, och som faktiskt gjordes när de borgerliga styrde den här staden, visar på allvarlig kritik av kvaliteten i servicen, liksom på arbetssituationen för de anställda. I genomsnitt hade privata äldreboenden 15 procent lägre personaltäthet än de offentliga. Därför tycker vi att en satsning på löner och bättre anställningsvillkor för personalen i vården i Stockholms stad är en satsning på jämställdhet.

Anförande nr 220

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det bästa sättet att få upp lönerna är ju att ha många arbetsgivare att välja på. Vi kan bara fråga Vårdförbundet som konstaterar att deras sjuksköterskor har fått väldigt bra löneutveckling tack vare att det har funnits alternativ. Det har gett bättre utdelning än att hålla på och strejka och försöka pressa kommuner och landsting där politiker bestämmer. Dessutom finns det en lång rad av privata företag inom vårdsektorn där arbetstagarna verkligen vittnar om att plötsligt när de blir privata är det nära till företagsledningen. Det finns öppenhet för idéerna och möjlighet att påverka situationen, som det tyvärr inte ofta finns i den kommunala offentliga verksamheten. En mångfald av företag leder till högre löner.

Anförande nr 221

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag tycker att det är ett fantastiskt påstående. Jag tycker att du ska titta inom Handels område. De har hur många arbetsgivare som helst. Det är outhärdliga arbetsvillkor på många ställen, och det är extremt låga löner. Om du tittar på de verksamheter som privatiserades under ert styre ser du att lönerna är lägre där. Titta i de utvärderingar som gjordes under den tid ni styrde. Lönerna var lägre, arbetsvillkoren var sämre för dem som var anställda i de privata entreprenaderna i staden.

Anförande nr 222

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ann-Margarethe Livh! Om det är så förfärligt inom handeln förstår jag inte varför du med din ideologi inte ser till att alla affärer blir kommunala. Det vore väl jättebra.

Du pratar om att det är så väldigt dåligt på en del arbetsplatser, speciellt inom äldreomsorgen, om man får avknoppa från den offentliga sektorn. Jag kan säga att i dag läste jag i tidningen, jag kommer inte ihåg vilken av dagstidningarna, att man hade utsett Sveriges bästa arbetsplats. Det var en fristående förskola i Sollentuna där personalen trivdes bäst av alla platser i Sverige. De tyckte att det var så bra för man hade en sådan möjlighet att påverka direkt och alla betydde lika mycket.

Brommageriatriken, som landstinget har avknoppat, som ni har sett till inte får fortsätta, är en av de mest populära verksamheterna inom landstinget och geriatriken. Det är personalägt och det är ett bolag, jättefult.

Anförande nr 223

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Påståendet att vi skulle förstatliga alla affärer är så dumt att det tänker jag inte ens bemöta.

Men, Ann-Katrin, jag tycker att du ska läsa de utvärderingar som har gjorts av de privatiseringar som gjordes under er period. Läs dem väldigt noga och jämför de verksamheter som privatiserades med dem som är kvar i kommunal ägo. Du ska se, både när det gällde personalens inflytande och när det gällde service liksom hur brukarna uppfattade det fick de kommunala verksamheterna genomgående högre betyg än de som hade privatiserats.

Anförande nr 224

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande! Uppenbarligen har jag ett mycket bredare perspektiv på jämställdhet än Ann-Margarethe Livh har. I min värld handlar jämställdhet också om att man ska ge kvinnor möjlighet att starta företag. Du pratar bara om deras möjligheter att vara anställd. I min värld handlar det också om att kvinnor ska få möjlighet att förvekliga sig själva som företagare. Det säger inte du ett ord om, och det tycker jag är ganska avslöjande. Många kvinnor jobbar i dag inom vård, skola och omsorg. Du vill förneka dem att starta eget.

Anförande nr 225

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Snälla Ulla Hamilton! Jag vill inte hindra en enda kvinna i den här staden från att starta företag om den kvinnan vill. Det jag säger är att jag inte vill avknoppa vår kommunala verksamhet som har hög kvalitet. Det finns ingen anledning att göra det.

Dessutom kan jag tala om för dig att inom näringslivsnämnden har Vänsterpartiet tillsammans med hela majoriteten faktiskt drivit stöd för kvinnligt företagande.

Anförande nr 226

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Jag har en vän som är civilingenjör i datateknik från KTH. Han avslutade sin utbildning för två år sedan. Sedan dess har han sökt tiotals arbeten men han har inte kallats till en enda intervju. För övrigt heter han Camil Muhammed. Många av hans kamrater som gick samma utbildning har fått arbete. För mig är det inget annat än diskriminering att en så högutbildad människa inte får ett arbete.

Vi i majoriteten har föreslagit flera åtgärder mot diskriminering på arbetsmarknaden. Men Moderaterna och Folkpartiet har konsekvent sagt nej till dessa åtgärder. Jag tolkar detta som att Moderaterna och Folkpartiet inte tror att det förekommer diskriminering på arbetsmarknaden. Vi i majoriteten har infört flera åtgärder mot diskriminering, bland annat antidiskrimineringsklausulen, och kommer naturligtvis att fortsätta på denna väg.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 227

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tycker att ordet diskriminering är oerhört olyckligt. När jag själv till exempel föreslog anonyma jobbansökningar i Norrmalms stadsdelsnämnd gick inte det igenom. Det tycker jag var väldigt tråkigt. Det är något jag gärna skulle önska att vi kunde ta upp nu igen.

Det andra är att om staden skulle göra någonting åt detta skulle man faktiskt kunna ta in exempelvis bemanningsföretag som sköter rekryteringen av all personal. Där kan man nämligen inte se vilket namn de har. Det handlar bara om vilken kompetens folk har. Då skulle du komma runt detta.

Därför är frågan: Är ni beredda att ta in bemanningsföretag som sköter rekryteringen rakt över i staden så att vi slipper den risk för diskriminering som finns nu?

Anförande nr 228

M u j d e R a s h i d (v): Ordet diskriminering är inte olyckligt, men själva diskrimineringen är naturligtvis olycklig.

Jag uppskattar att kd har förstått frågan. Ofta har de faktiskt en annan uppfattning än Folkpartiet och Moderaterna har i den här frågan.

Vi har vidtagit en del åtgärder, bland annat har vi ett projekt på gång som skulle göra att de personer i staden som anställer människor skulle ha bättre utbildning på det området. Vi tror också att det finns andra åtgärder, och vi fortsätter på denna väg.

Anförande nr 229

F r e d r i k M a l m (fp): Men, Mujde, man ska inte försöka framställa sina politiska motståndare som att de inte bryr sig om diskrimineringen eller inte ser den.

Däremot tycker jag att Vänsterpartiet ska fråga sig hur det kan komma sig, om er politik är så framgångsrik, att den här killen inte har fått något jobb. Det är ju ni som har styrt på riksplanet, det är ni som har styrt på regionplanet och det är ni som styr i Stockholms kommun. Hur kommer det sig att den här killen fortfarande inte har något jobb? Det är ju inte mitt fel. Det är inte Folkpartiets fel. Det är inte vi som haft makten. Vi har lagt fram en massa förslag. Vi är bäst i världen på att skriva reservationer vid det här laget. Se över er egen politik, tycker jag.

Anförande nr 230

M u j d e R a s h i d (v): Frågan är fortfarande om ni tror att det finns diskriminering på arbetsmarknaden. Då skulle ni naturligtvis stödja dessa förslag.

Att de här människorna inte får arbete beror på att vi inte äger de här företagen. Det är arbetsgivarna som diskriminerar, och vi har ingen makt över arbetsgivarna. Den makt vi kan få är genom de åtgärder vi har föreslagit.

Anförande nr 231

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är ganska intressant att lyssna på den här debatten. Den säger en del om vad man tror att arbetsmarknadspolitik handlar om. Precis som Roger Mogert sade i sitt anförande är inte arbetsmarknadspolitik att vi som sitter här ska skapa en massa jobb. Det finns en sådan bollning i debatten att man ska tro det. Däremot handlar det om att skapa förutsättningar, tillsammans med den utbildningspolitik vi för ett tag sedan diskuterade, för att den som är drabbad av arbetslöshet eller finns i försörjningsstöd ska kunna komma tillbaka. I dag är det väl ungefär 5 500 som går på försörjningsstöd på grund av arbetslöshet.

I vårt förslag till arbetsmarknadspolitik – det här är också kopplat till det vi kommer att diskutera i morgon på näringslivssidan – satsar vi 8 ½ miljoner kronor på att se till att de projekt som nämnts här implementeras och kan fortleva även när kompetensfonden kommer att upphöra. Vi satsar 10 miljoner på Navigatorcentra och vi satsar 10 miljoner ytterligare jämfört med tidigare år på sommarjobb för unga. Då kan man säga så här: Hur många riktiga jobb skapar detta? Och så tittar man på borgerlighetens förslag. Det jag kan komma på, efter att ha letat med ljus och lykta, är förutom avknoppning och att det skulle stimulera kvinnligt företagande – i sig ganska stereotyp att man säger att just kvinnor ska starta företag inom vård och omsorg – två saker. Det är det man kallar jobbgaranti och det är att vi skulle söka tillstånd för att subventionera hushållsnära tjänster. För mig är inte detta någon offensiv arbetsmarknadspolitik. Det är väldigt defensivt att säga att det är dessa saker som skulle göra att vi stärker våra arbetslösa invånare i kampen för att få riktiga jobb.

Jobbgarantin har diskuterats ganska mycket och det är en lek med ord, men fortfarande har ni inte svarat på frågan: Vad är det för löner de här människorna ska ha? Om det är riktiga löner, hur kan ni då spara de här 100 miljonerna på det?

När det gäller avdrag för hushållsnära tjänster har vi sagt att är det någonting som vi ska skattesubventionera är det en stark offentlig sektor. Vi ska jobba för att se till att de saker som vi utför i kommunen ska vara bra och god verksamhet. Vi behöver lägga alla våra skattemedel på det. Det vi gör är möjligtvis ett försök för dem som skulle kunna ha behov av hushållsnära tjänster utan att behöva bli biståndsbedömda, och det är de äldre. Upp till bevis och svara på frågorna!

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 232

U l l a H a m i l t o n (m): Elisabeth Ygeman! Ni fokuserar verkligen på åtgärder i ert förslag. Problemet är att åtgärder inte löser arbetslöshetsproblematiken. Det vore väldigt intressant att höra vad ni tänker göra för att faktiskt se till att det skapas förutsättningar för nya jobb.

Anförande nr 233

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Vi kommer att fortsätta att föra debatten om arbetsmarknaden, det vill säga hur det går för Stockholm, i näringslivs-

debatten i morgon. Jag kan ta bara ett exempel. Ni har pratat om vad småföretagen ställer för krav på Stockholm. Vi har haft en småföretagardelegation som har lagt fram 30 olika förslag på sådant de skulle vilja. Nästa vecka hanterar vi ett ärende i Näringslivsbolaget där 18 av de där 30 punkterna kan betas av. Det är ett sätt att göra det. Men det vi diskuterar nu är åtgärder för de människor som står utanför arbetsmarknaden, som är längst ifrån arbetsmarknaden. Hur ska de kunna komma tillbaks för att alla ska kunna vara med? Där har ni inga svar.

Anförande nr 234

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Svaret var, som jag förstår, det Roger Mogert nämnde i sitt inledningsanförande. 10 000 har fått del av stadens arbetsmarknadspolitik. Det var jättekul att de fick del av stadens arbetsmarknadspolitik. Det hade varit ännu roligare om de hade fått ett jobb också, tycker jag.

Jag förstår inte varför ni är så fruktansvärt rädda för hushållsnära tjänster som utförs av kvinnor, när ni själva är så positivt inställda till hushållsnära tjänster som utförs av män. Det handlar om målning, snickeri, gräsklippning och annat. Det är helt okej. Men när det handlar om att kvinnor skulle kunna komma in på arbetsmarknaden verkar det som om ni tror att det ska vara förr i tidens pigor som ska stanna där hela livet. Ni ser det inte som ett första steg in på arbetsmarknaden. Det är väl ingen som kommer att stanna i det jobbet. Man har ju en chans att kunna fortsätta. Man har en chans att kunna få det kontaktnät som Hardy talade om tidigare. Jag förstår inte alls varför ni är så rädda för det.

Anförande nr 235

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): För det första är det så när det gäller arbetsmarknadsåtgärder att alla de projekt som vi har diskuterat har lett till att ungefär hälften eller i vissa projekt över hälften av deltagarna har fått kontakter som har lett till riktiga jobb eller också har de kommit in på utbildning. Det är klart att det har lett någonstans. Det är därför vi vill fortsätta stötta dessa verksamheter.

För det andra skulle jag vilja tala om att det är en viss skillnad mellan hushållsnära tjänster och ROT-avdrag för det du kallar manligt dominerade jobb. Om jag skulle behöva en snickare hemma skulle jag få köpa den tjänsten, för jag klarar inte av att snickra. Jag skulle köpa till det pris som är satt. Skulle jag däremot vara i behov av hjälp med städning är det ändå någonting jag klarar av att göra själv. Det är faktiskt en otrolig skillnad mellan ROT-avdragen och det ni kallar hushållsnära tjänster. Det går inte att jämföra de två.

Anförande nr 236

U l l a H a m i l t o n (m): Det sista var rätt intressant, tycker jag, därför att det faktiskt är väldigt dyrt att köpa vitt, både snickare och städerskor, i Sverige i dag. En anledning till detta är ju att vi har en av världens högsta skatter på arbetskraften i det här landet, vilket kanske också hänger ihop med att arbetslösheten ser ut som den gör.

Den här diskussionen tycker jag är rätt intressant. Man försöker få det till att vi nu bara ska prata arbetsmarknadsåtgärder. Jobb är någonting som vi ska prata om i morgon. Men de här sakerna hänger ju ihop helt och hållet. Hela den här diskussionen tycker jag belyser hur handfallna Socialdemokraterna är när det gäller arbetslösheten i Sverige i dag. Olle Svenning, rådgivare till Per Nuder, sade i går i Studio Ett i radion att vänstern inte har någon lösning på arbetslöshetsproblemen. Det tycker jag att den här debatten visar väldigt tydligt.

Ni radar upp den ena åtgärden efter den andra. Det är plusjobb. De ska leda till varaktiga jobb, hör vi, men de ska vara tillfälliga. De får bara vara i två år. Det är Amsåtgärder, som vi vet efter flera olika utvärderingar riskerar att leda till att man snarare slås ut från arbetsmarknaden än återförs till arbetsmarknaden. Ni pratar väl om särskilda matchningsprojekt som ni satsar kommunala pengar på men som egentligen handlar om att kommunen gör saker och ting som arbetsförmedlingen skulle göra. Men eftersom arbetsförmedlingen inte klarar av det får vi skattebetalare betala det två gånger.

Ni pratar om friår, som kritiserats av Göran Persson, och ni pratar om åtgärder som leder till åtgärder. Ni pratar om kortare arbetstid. Lyssnar man på Hans Karlsson ska man införa rätt till heltid för alla. Vad kostar det inte för kommunen om man skulle vilja ha detta. En lagstiftning till sommaren har han utlovat i Göteborgsposten i dag. Jag skulle gärna vilja veta vad en sådan reform skulle kosta för Stockholms stad. Ni vill bygga ut den offentliga sektorn, får vi höra här.

Men, snälla vänner, vilka ska betala det här? Vi har jättehög arbetslöshet. Den sjunker inte. 60 procent av Stockholmsföretagen är soloföretagare. Det vi borde prata om här är inte arbetsmarknadspolitik utan hur vi får de här 60 procenten företagare att faktiskt anställa människor. Så länge som inget företag vill anställa kan vi prata oss blå, men vi kommer inte att få ned arbetslösheten.

Ser ni inte vad som händer runtom i världen? I dag står det i Dagens Industri att i Tyskland ska man sänka de sociala avgifterna med två procentenheter. Man ska införa två års provanställning och man ska sänka bolagsskatten för att man vill få fart på företagen. Man vill få företagen att anställa. Här står vi och pratar om olika typer av arbetsmarknadsåtgärder. I land efter land, på område efter område fokuserar man på hur man ska få företagen att anställa. Här pratar vi bidrag.

Anförande nr 237

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Det var väldigt många saker du tog upp i ditt anförande, Ulla. Jag kan inte behandla allt på den här tiden, men två saker ska jag ta upp. Den ena gäller ROT-avdrag kontra hushållsnära tjänster.

För det första är ROT-avdrag något tillfälligt man gör för att stimulera efterfrågan. Sedan säger vi inte att vi är emot själva arbetet. Men om man vill ha någon som gör något i ens hem måste man betala för det. Man måste vara medveten om att det kostar ungefär 350 kronor i timmen. Om man nu har behov av att få hjälp med städning är det inte så vansinnigt dyrt. Man måste diskutera om det är rimligt att skattebetalarnas pengar ska gå till att subventionera dem som skulle kunna betala

detta eller om det är rimligt att vi satsar våra kommunala skattepengar på att se till att omsorgen om våra barn och äldre är bra.

För det andra gäller det heltid. Här visar Moderaterna sitt rätta ansikte när det gäller jämställdheten. Är det någonting som är viktigt för jämställdheten så är det heltid. Det skulle aldrig diskuteras i manligt dominerade branscher.

Anförande nr 238

Ulla Hamilton (m): Uppenbarligen är ordförandena i Byggnads, HSB och Riksbyggen liksom flera av Elisabeth Brandts vänner bland de socialdemokratiska riksdagsledamöterna inte av samma uppfattning som hon själv när det gäller hushållsnära tjänster. Det är tur att det finns vissa personer som är kloka i det här avseendet.

Jag har bara ett litet konstaterande. Vi fick just höra från vissa i majoriteten att man ska införa arbetstidsförkortning. Sedan ska Hans Karlsson införa rätt till heltid, vilket uppenbarligen Elisabeth tycker är en alldeles utmärkt sak. Du svarade för säkerhets skull inte på vad det skulle komma att kosta för kommunen. Men det är lite intressant att notera att det finns en viss diskrepans inom majoriteten på det här området.

Anförande nr 239

Hardy Hedman (kd): Ordförande, fullmäktige! Elisabeth Ygeman försökte nyss förklara varför hon kunde tänka sig att köpa en tjänst betald med ROT-avdrag men inte en annan. Det var för att det var en sak hon inte kunde göra själv. Det betyder alltså att du aldrig köper färdiglagad mat i en butik, för det kan du ju göra själv. I livsmedelsbutiken är vi subventionerade därför att matmomsen är lägre på mat. I samhället har man ordnat det så. Man inser att man måste ta ut lägre skatt på somliga områden för att det ska fungera. Vad skulle det vara för konstigt att vi tog ut lägre skatt på ett nytt område?

Det är fel att använda ordet subvention, tycker jag, för det gäller skattepengar som man annars inte skulle få in. Men du väljer kanske att köpa Aftonbladet, som är skattesubventionerat och till hälften handlar om dokusåpor, i stället för att köpa en tjänst av en ärligt arbetande kvinna som bara vill få ett jobb. Bara för att hon skulle bli betald med någonting som kanske vore avdrag på arbetsgivaravgiften eller momsen kan du inte tänka dig det. Det är fel diskussion. Vi måste väl kunna diskutera att olika sektorer i samhället får man beskatta på olika sätt om vi över huvud taget ska få in någon skatt. Det är det konstruktionen gäller. Om vi dessutom kan ge människor jobb är det utmärkt. Skulle man ta bort skattereduktionen på dagstidningar skulle en massa människor där uppe på läktaren bli arbetslösa.

Anförande nr 240

Elisabeth Brandt Ygeman (s): Jag kan nog ibland tänka mig att köpa färdiglagad mat. Men jag kräver inte att man ska subventionera den med lägre moms än det är på andra varor som jag handlar i butiken. Det är väl den stora skillnaden.

I de länder där man har provat detta har det visat sig att svartjobben inte minskar. Det finns många olika anledningar till det. Bland annat kan det vara att jobben utförs av människor som inte har uppehållstillstånd i landet. Men det viktigaste är att inte alla med automatik skulle handla vitt i denna tjänstesektor, som redan finns, om vi går in med skattemedel och subventionerar tjänsterna. Där har du fel, Hardy.

Anförande nr 241

H a r d y H e d m a n (kd): Det finns exempel från Finland. År 2003 blev det 8 000 jobb, och den svarta sektorn minskade från 60 procent till 25 procent, enligt de beräkningar de gjorde. Det är inte så säkert att du har rätt. Det vore faktiskt bra om fler kunde få jobb, om det minskade det antal som var arbetslösa.

Anförande nr 242

T o r d B e r g s t e d t (m): Ordförande, ledamöter! Det finns några frågor som faktiskt förvånar majoriteten mer än oppositionen, tror jag. Det är att trots era ansträngningar, som har varit talrika, har sysselsättningen sedan 2002 inte ökat påtagligt. Vi kan också konstatera att den sista siffran från Ams inte heller är bra, trots att ni också har investerat mycket. Vi har Södra länken, vi har färdigställandet av Hammarby sjöstad med mera. Men det händer ingenting.

Ulla Hamilton har utvecklat detta, men jag måste ändå säga att om man har majoritet i riksdag, landsting och kommun, om man gör alla dessa ansträngningar och det inte händer någonting är det logiskt att ifrågasätta, vilket är en hädelse, den hittills förda politiken. Man borde fråga sig: Kan det vara rimligt att vi gör allt detta och det inte händer någonting? Ska vi fortsätta vår politik eller ska vi ändra på den? Det är en intellektuell fråga. Roger älskar ju intellektuella problem så jag tänkte att man möjligen kunde locka honom till en liten fundering i den riktningen.

Ett annat problem är att vad ni än gör, hur många konferenser ni än anordnar får ni sämre och sämre betyg från näringslivet. Det sista var Healey & Baker där ni ramlade från 19:e till 26:e plats av 30 av Europas viktigaste affärsstäder. På något sätt tycker man ändå att majoriteten och Socialdemokraterna borde tänka till. Är det något som är fel? Varför funkar det inte?

Anförande nr 243

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag måste väl anta den utmaningen, Tord, som en fundering. Du säger saker som gör att man blir fundersam, som att vi satsar så mycket i Stockholm, att vi har en sådan tillväxt men att jobben inte kommer. Nu ser det faktiskt ut både på ungdomssidan och när det gäller den öppna arbetslösheten i stort som att vi åter är på väg nedåt. Framtiden ser ändå förhållandevis positiv ut, och jag tror att orsaken framför allt är den satsning på infrastruktur och bostadsbyggande som vi har gjort.

Anförande nr 244

T o r d B e r g s t e d t (m): Jo, men de senaste siffrorna från Ams var inte uppmuntrande vad gäller ungdomsarbetslösheten. Den totala arbetslösheten har

minskat med 0,1 procent. Du svarar inte på min fråga: Finns det någon anledning att fundera på den förda politiken, om den borde korrigeras i något hänseende, eller kanske mera, när man möter verkligheten? Är det fel på kartan, eller är det fel på verkligheten?

Anförande nr 245

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tror att vi alla i den här salen vill se fler i arbete och vill få fler nya jobb i landet och i staden. Tyvärr har ni rödgröna många ideologiska blockeringar inför de lösningar som krävs för att skapa nya jobb. I stället för att låta folk byta jobb med varandra eller låta folk jobba inom kommunen kan staden själv agera så att fler jobb skapas. Då handlar det till exempel om att ge stöd till dem som vill knoppa av och starta eget, att inrätta ett avknopningskansli. Det handlar om att upphandla och släppa in företag i välfärdssektorn. Det är därför det behövs valfrihet för medborgarna. Det behövs hushållsnära tjänster. Det behövs privata alternativ. Man måste också förenkla för företagen i kontakten med staden. Det är därför vi vill ha företagslots, man behöver förenkla och rensa i floran av regler.

En annan sak som jag tycker att det är förvånande att ni på den rödgröna sidan är så emot är kvinnligt företagande. I debatt efter debatt hör man att det är helt okej att använda skattepengar till att lägga asfalt på gatorna, till att då och då införa ROT-avdrag, typiska manliga yrken. Men när det gäller att tillåta företag att verka och agera inom vård- och omsorgssektorn eller införa så kallade RUT-avdrag är det fel. Då ska man bekämpa dem med krångliga regler och förbud på olika sätt. Varför det?

Nej, ska vi få fler i arbete måste vi underlätta företagandet. Annars blir det inga fler jobb. Och då måste man framför allt förenkla för företagande i de sektorer som är arbetsintensiva. Då behöver man underlätta för företagande, inte försvåra för det. Det är det som behövs, och det skulle vara trevligt om ni ägnade tid åt det.

Jag yrkar bifall till det kristdemokratiska budgetalternativet.

Anförande nr 246

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte riktigt vad jag ska säga om detta. Ni har i många år nu hävdat att det blir mycket effektivare om man knoppar av och privatiserar, för då minskar det byråkratin, färre kan göra samma sak snabbare. Nu får man höra att om man knoppar av blir det plötsligt fler som gör samma sak. Det är fullständigt orimligt.

Problemet med resonemanget om att subventionera hushållsnära tjänster är att man tar stora summor från den offentliga verksamheten, där många kvinnor har sin sysselsättning i dag. Det är undersköterskor, barnsköterskor, fritidsledare som sedan ska betala de här jobben. Det är inte ett mot ett, utan det handlar om tiotusen anställda inom den offentliga sektorn, som ska skjuta till pengar till den övre medelklassen för att skapa mellan 500 och 1 000 nya jobb.

Anförande nr 247

A n d e r s B r o b e r g (kd): Om man har ett eget företag inom välfärdssektorn har man möjlighet att utveckla det och sälja andra typer av tjänster till andra. Därmed skapas det fler jobb med mer utveckling i dem.

Det andra är att Konjunkturinstitutet har räknat på detta med hushållsnära tjänster, och deras huvudalternativ, som de dessutom rekommenderar regeringen att införa, är att ge 10 000 nya jobb och till och med plus i statskassan på 400 miljoner. Dessutom öppnade ni själva vid kongressen i Malmö för att kommunerna själva ska släppa in så kallade hushållsjobb för pensionärer. Det är helt okej att ge skattepengar till rika miljonärer för att köpa det i er värld genom era beslut men inte till alla andra som skulle behöva den möjligheten, förutom alla dem som skulle gå från svart jobb och otrygga arbetsförhållanden till riktiga anställningsformer med trygghet och kollektivavtal.

Anförande nr 248

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Du talar, Anders, om att vi på vänstersidan inte bryr oss om kvinnligt företagande. Du är ute och cyklar verkligen. Ni har varit mot, din allians, i näringslivsnämnden i fråga om man ske ge stöd till kvinnligt företagande, specifikt kvinnligt företagande. Jag tror att du får revidera åsikten om oss lite när det gäller näringslivet och annat.

Anförande nr 249

A n d e r s B r o b e r g (kd): Men snälla ni, ni motarbetar för fullt möjligheten för företag att verka inom välfärdssektorn där kvinnor många gånger är verksamma. Vi vill öppna för alternativ och privata alternativ, men det gör ni inte. Det är det som behövs. I stället motarbetar ni det. Ni har särskilda krav på företag för detta, ni säger nej till eventuella vinster för dem. Ni kräver också att det ska vara många företag som köper deras tjänster, annars får de inte verka. Exempelvis krävs att tre landsting köper en sjukvårdstjänst, annars räknas det inte som en som har rätt att driva företaget.

Kom igen och öppna de här sektorerna. Då hjälper ni fler människor att komma i gång i de sektorer där många kvinnor är verksamma.

Anförande nr 250

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Att ha olika typer av skattenivåer eller en speciell skattenivå per yrkesgrupp eller per varje anställd tycker vi är ett alldeles plottrigt system. Gärna om ni har någon typ av differentierade skatter, men då ska det vara miljöskatter och vara miljöstyrande för hållbar utveckling. Jag kan inte förstå vad ni menar. En arbetstidsförkortning gör i alla fall att fler människor kommer i arbete. Ett friår ger möjlighet för människor som står utanför arbetsmarknad att komma in och få ett riktigt jobb, få visa vad man kan. Det är många gången just den problematik som finns på företag och på andra håll – man får inte den här möjligheten, man ser inte hur det fungerar. Friårsvikarierna får dessutom jobb, trots att många är långtidsarbetslösa, invandrare eller funktionshindrade. Varför inte testa det försöket?

Anförande nr 251

A n d e r s B r o b e r g (kd): För mig får folk jobba hur mycket eller lite de vill, förutsatt att de är beredda få betalt efter vad de vill lägga ned på detta. Där handlar det rent allmänt så pass låga skatter att folk har möjlighet att klara sig på sin lön och inte fastnar i en bidragsfälla.

Jag tycker att det är intressant att höra att du är öppen för att införa någon typ av hushållsmiljöskatt eller bidrag. Är det dålig miljö hemma, kan du kanske tänka dig att ge avdrag för att få det bättre städat. Jag välkomnar det.

Anförande nr 252

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Majoriteten talar om en välfungerande arbetsmarknad, om att skapa goda förutsättningar för näringsliv och tillväxt i sin budget. Man säger också, vilket någon redan har citerat, att vi kan bli norra Europas mest spännande och kreativa region och starta flera nya företag. Den ambitionen är det absolut inget fel på. Men verkligheten har sett dystert ut för Stockholm. Tillväxten skulle kunna vara ännu starkare, menar jag, för Stockholm om man hade förvaltat mandatet någorlunda hyfsat. Men regeringen måste lagstifta fram de nya jobben, samtidigt som man från regeringshåll gör det svårare för företag att existera och anställa.

De så kallade plusjobben är väl egentligen minusjobb. De tränger ju undan ordinarie jobb och snedvrider konkurrensen, finansieras av skattemedel, är temporära och ges bara till offentlig förvaltning. Jag kan hålla med om att det ger en stark offentlig sektor, något som också åberopas i inledningstexten i budgeten. Men det ger knappast goda förutsättningar för näringslivet att utvecklas och växa. Det sägs också i inledningstexten.

Majoriteten säger sedan i debatten att det inte finns någon som hindrar någon att starta företag. Nej, men man måste vara medveten från majoritetens sida om att det finns väldigt stora inbyggda hinder redan. Det bästa är att ge skattelättnader för näringslivet och småföretag så att de kan anställa fler. Det är många som har sagt det, och jag ansluter mig till den skaran.

De privata företag som bedriver näringsverksamhet inom samma branscher som kommunen, alltså vård och omsorg, barnomsorg och skola, får inget tillskott eller lättnader, medan offentligt driven verksamhet får plusjobben. Det blir således skadeverkningar på privata företag inom samma branscher. Det här visar på majoritetens syn på näringslivsklimat att driva företag i. Vid närmare eftertanke kommer det kanske inte att bli fullt så spännande att starta och driva företag i Sverige och Stockholm som det skulle kunna vara.

Jag yrkar bifall till det moderata förslaget.

Anförande nr 253

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte låta bli att replikera, för jag tycker att det är lite lustigt. Ni har åtskilliga gånger hävdat att det inte går att skylla på konjunktur, inte går att hänvisa till någon nationell trend. Men

samtidigt som ni pratar om arbetsmarknaden och näringslivspolitikerna återkommer ni till staten och att staten borde göra det och det och borde ha gjort så eller så. Det enda som ni har kommunalt att komma med är att arbetslösa ska få jobba för sitt socialbidrag och att de som redan har ett jobb i kommunen ska bilda eget.

Anförande nr 254

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Det är samma konjunktur i Norden ändå. Trots det har vi en högre skatt på småföretag i Sverige än i våra grannländer.

Anförande nr 255

H a s a n D ö l e k (v): Ordförande, fullmäktige! I många av våra förorter bor det ungdomar som inte kan få sommarjobb genom personliga kontakter. Därför är vår satsning på kommunala sommarjobb så viktig. För många är det den enda möjligheten att få pröva på hur det är att arbeta. Från majoriteten satsas 20 miljoner på att ge ungdomar möjlighet att arbeta några veckor på sommaren. Detta är en fördubbling jämfört med tidigare år under mandatperioden. Jag tycker att majoritetens 20-miljonerssatsning är en av de viktigaste satsningar som görs från staten på ungdomarna. De borgerliga är inte intresserade av att hjälpa ungdomar i förorterna att komma in på arbetsmarknaden. Moderaterna och Folkpartiet vill minska detta stöd med 10 miljoner, och Kristdemokraterna vill inte satsa någonting alls.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 256

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är förvisso inte Hasan Döleks fel att knapparna i denna sal inte fungerar, däremot är det Hasan Döleks fel och hans partis fel att man i så väldigt hög grad driver en politik som just drabbar ungdomarna i ytterstaden. Det är bland annat en politik som tills vi ändrade på den principen utestängde duktiga, studiebegåvade och välmotiverade ungdomar från innerstadens gymnasieskolor. När Hasan säger att länsarbetsnämndens och andra statliga satsningar är viktiga och bra vill jag bara säga att det exempel han tog var ett av de minst dåliga på en i övrigt otroligt passiv och förvirrad statlig arbetsmarknadspolitik där vi i Stockholms stad behöver göra mer och annorlunda för att kompensera för bristerna. Problemet med de här satsningarna är att de alltmer blir fokuserade på att förmedla ledigheter och inte jobb, och för detta bär Hasan Dölek och hans parti ett stort ansvar.

Anförande nr 257

H a s a n D ö l e k (v): Vi måste, Rolf Könberg, stödja de ungdomar som kommer från förorten. De har inte de rätta kontakterna för att komma in på arbetsmarknaden. Om vi tittar på förra året ser vi att vi har stött ungefär 1 800 ungdomar från förorterna. Med dessa 20 miljoner ska ungefär 3 000 ungdomar jobb nästa år.

Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn och ungdom, Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet. Stadsmuseinämnden, Stockholms Stadsteater AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB, Förslag till nya nämnder: Kultur- och stadsmuseinämnden

Anförande nr 258

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en fantastisk kulturstad. Vi har unika kulturmiljöer, vi har starka kulturinstitutioner och vi har ett brett och vitalt kulturliv i hela vår stad. Det är viktigt, inte minst det sista. Vi lever inte längre i 50-talets Stockholm, en stad med ett centrum och i övrigt en samlad periferi. Stockholm i dag är en stad som visserligen har ett väldigt starkt centrum men som också har flera kärnor i det som förut var en periferi. Det måste vi våga se, och det måste vi våga dra slutsatser av.

I det perspektivet är det ytterligt intressant att konstatera att regeringen har utropat nästa år till mångkulturår, ett år som syftar till att bli ett nytt avstamp för den moderna kulturpolitiken och som syftar till att ge nya grupper nya upplevelser och skapa nya varaktiga kulturmönster. Det är inriktningen för mångkulturåret. Det är också inriktningen för den mångkulturbudget och den kulturpolitik vi presenterar här i dag.

Det blir den inriktning som jag menar att Stockholms kulturpolitik måste ha, inte bara under mångkulturåret utan så länge som stora grupper som i vårt samhälle står utanför kulturlivet. Så vet vi att det är i dag. Trots att kultur nära nog är vår definition på vad ett samhälle är accepterar vi ett stort utanförskap som vi inte skulle göra på andra områden. Det är naturligtvis ett problem i sig, för kulturen har ett egenvärde. Om vi säger att människan är en skapande varelse, en social varelse, säger vi också att det finns ett intimt samband mellan mänsklighet och kultur. Då måste kulturen finnas nära alla stockholmare och på villkor som passar alla stockholmare. På så vis är detta en fråga om jämlikhet.

Jag vill föra en kulturpolitik som syftar till jämlikhet och resultat, som strävar efter att alla stockholmare, oavsett klass, kön eller etnisk bakgrund ges samma möjligheter att utifrån sina skilda förutsättningar ta del av kulturlivet.

Det här är också en fråga om demokrati, för de som står utanför kulturlivet står också utanför stora delar av det offentliga samtalet. Det innebär att stora grupper osynliggörs och berövas en röst i samhällsdiskussionen och den politiska debatten, som är ett resultat av en delvis exkluderande kulturpolitik. Kulturen är inte bara en spegel av samhället, den är också ett verktyg att förändra samhället. Vår uppgift, ordförande och fullmäktige, måste vara att ge alla stockholmare tillträde till den här verktygslådan.

Utifrån det perspektivet vill jag påstå att det här är en mycket stark kulturbudget. Det avspeglas av satsningen på kulturskolan, där vi ger förutsättningar för kulturskolan att nå målet om fördubbling av antalet deltagare. Vi ger förutsättningar att fortsätta arbetet med att nå nya grupper så att vi kan få en helt ny bredd i kulturskolan utan att för den skull tappa spetsen.

Vår kulturpolitiska inriktning syns också i satsningen på fri entré på Kulturhuset och på Stadsmuseet. Trösklarna sänks, och dörrarna kommer att vara öppna längre för att fler ska kunna ta del av kulturen. På samma sätt märks det i satsningarna på Parkteatern, kulturfestivaler och nationaldagen, som alla är sätt föra ut kulturen närmare stockholmarnas vardag. Vi arbetar med lägesfaktorn, med kostnader och med kulturens former på ett sätt där målet är att alla ska vara med även om det inte är enkelt i det här fallet.

Med de orden, ordförande, fullmäktige, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till budget. Det är fråga inte bara om kultur utan om demokrati och jämlikhet.

Anförande nr 259

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! 5,7 miljoner saknas i budgeten för de fyra mångkulturmuseerna, fick vi veta i tidningar i går. Det handlar om Östasiatiska museet, Medelhavsmuseet, Etnografiska museet och det alldeles nya Mångkulturmuseet i Göteborg. Detta inför 2006, som, precis om borgarrådet sade, är ett mångkulturår. Varför är det så? Jo, det är så därför att det socialdemokratiska partiet och dess två stödpartier i ett budgetförslag har budgeterat med en lägre hyra än vad Fastighetsverket tänker debitera. De pengarna måste hittas någonstans, och det finns ingen annanstans att hitta dem än i verksamheten. Resultatet är en sammanslagning av två eller tre av museerna. Medelhavsmuseet, som just nu håller på att renovera, kanske blir över när det i alla fall måste flytta.

Det är viktigare med fri entré än att det finns någonting att se för dem som kommer dit. Den synen präglar majoriteten även i staden. Det är kvantitet som är viktigt. Borgarrådet använde inte ordet kvalitet en enda gång i sitt inledningsanförande. Det säger rätt mycket om den syn på kultur som han har. Fler ska in till varje pris. Vad det är de ska in till är inte särskilt viktigt.

Det syns i budgeten. Man duttar lite hit, lite dit, man lägger lite pengar här och där, ingen linje, inga visioner, ingen långsiktighet. Det är ord och planlöshet. Det gäller även museerna där man i stället för att ge verksamheten en förstärkning lägger en satsning på fri entré. Det gäller kulturskolan där man visserligen i årets budget lägger till pengar men med en verksamhetsinriktning som innebär att kvaliteten får stå tillbaka. Vi tycker att det är fel, vi vill prioritera verksamhet, barn och ungdomar, kulturskolan, bibliotek. Vi vill prioritera verksamheten på de två kommunala museerna med en rejäl medelförstärkning som inte ska gå till att släppa in fler människor gratis till samlingar som förfaller utan till att faktiskt stärka utställningsverksamheten i organisationen.

Målet är frihet, kvalitet, mångfald, tillgänglighet. Vi vill ha ett rikt och varierat kulturutbud. Vi vill ha ett kulturliv som är varierat, som ger många möjlighet att ta del och uttrycka sig. Vi vill ha kvalitet, och vi vill se att det kulturarv som vi har fått och som vi kommer att lämna efter oss förvaltas och inte förstås, som nu är fallet.

Politikens uppgift i det här sammanhanget är att skapa förutsättningar för människor, för människors egen kreativitet och egna drivkrafter. Politiken kan aldrig skapa optimala förutsättningar, det vet vi allihop. I det här sammanhanget ska politiken förmodligen inta en betydligt mindre roll än vad den faktiskt gör i dag. Många av de

frågor som där är viktiga råder vi inte över. Vi råder inte över statsbudgeten eller skattelagstiftningen. Men det åligger oss att försöka påverka våra partikamrater som bestämmer i de här frågorna att fatta vettiga beslut som gör att kulturutövare har möjlighet att leva på det de gör.

Vår kulturbudget är en budget med tanke bakom. Det är en budget där det finns en linje, en budget där det finns en vision, en vision av vad vill och hur vi vill att det ska se ut. Majoritetens budget består, som jag sade, av ord och ett planlöst duttande med pengar.

Jag yrkar bifall till Moderaternas budgetförslag.

Anförande nr 260

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Ordförande, fullmäktige! Kära vänner! Det är lite märkligt. Man inleder en kulturpolitisk diskussion med att ställa frågan: Varför behövs kulturen, och varför behövs kulturpolitiken? Därför att det i vänstermajoritetens kulturpolitik endast finns den kultur som är nyttig, den som främjar jämställdheten, som ser till att ungdomar håller sig borta från brott, den som ger kvinnor en röst, den som får invandrare att känna sig hemma eller den som berikar Stockholm.

Med en sådan syn på kultur och kulturpolitik blir en rad stora konstnärskap helt ointressanta. August Strindberg, Monica Zetterlund, Evert Taube, Cornelis Vreeswijk, Kristina Lugn – ingen av dem var vare sig nyttig eller särskilt rik som drar in stora pengar till Stockholm. Med en sådan kulturpolitik blir Per Gessle och Mauro Scocco de stora förgrundsgestalterna i kulturpolitiken. Eller varför inte Alcazar? Det var väldigt symtomatiskt. Man ordnade en stor kulturfestival i Vantör, och det var just den stora pengamaskinen Alcazar, som drar in mycket skattekonor, som var huvudattraktion. Socialdemokraternas kulturpolitik har gått från arbetets söner till Alcazar. Att Alcazar är symbolen för en socialdemokratisk kulturpolitik är varken glammigt eller rockigt eller ens *queer*. Det lovar jag er. Det är bara töntigt.

Huvudstaden behöver ett kulturliv. Man behöver ett offentligt finansierat kulturliv, och man behöver det även i innerstaden. Där har vi problem i dag. Det är otänkbart med en huvudstad där det inte finns ett kulturliv som håller en hög kvalitet och som har en hög professionalitet. I dag går det åt precis motsatt håll.

Kulturskolan – ja, i dag är det inte fint att lära sig att spela ett instrument. Det är helt ute. Inte ens Scocco och Gessle skulle kunna fostras i dagens kulturskola. Nej, i stället ska man pröva på olika saker. Helt plötsligt ska man dubbla kulturskolans siffror av elever. Elever som inte ens räknades på vår tid ska helt plötsligt hjälpa till att hyfsa ett förhastat löfte från Socialdemokraterna.

Biblioteken, grunden i hela kulturpolitiken, har minskat öppethållande och har en budget som är extremt ansträngd och bara klara sig genom att vissa bibliotek är stängda. Stadsmuseet går på knäna och får inga ökade anslag. Stadsteatern har inte fått en enda krona i ökade pengar sedan vänstermajoriteten tillträdde utan att ha fått nya uppdrag på köpet och därmed också pengar som försvinner in till det. Det finns ett latent underskott på Stadsteatern som den dag det faller ut med normala siffror kommer att leda till massuppsägningar.

Det behövs en ny kulturpolitik i Stockholm, en kulturpolitik som lyfter fram kvalitet och professionalitet och konst och inte bara blir en filial till jämställdhetspolitik, integrationspolitik och arbetsmarknadspolitik.

Anförande nr 261

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Förra veckan var jag i Indien. Jag tänkte börja med att citera Mahatma Gandhi: Jag vill inte att mitt hus ska omges med murar och mina fönster täckas över. Jag vill att all världens kulturer ska blåsa in i mitt hus så fritt som möjligt, men jag vägrar att låta någon blåsa omkull mig.

Det tycker jag är en bra grund för ett mångkulturellt samhälle. Alla människor har rätt till sitt språk, sin kultur, sin identitet. Det är också viktigt att vi inspirerar och påverkar varandra så att kulturen får flöda fritt i samhället. Nästa år är det mångkulturår i Sverige. Vi är i Stockholm på väg mot en alltmer mångkulturell stad, och det är en av våra allra viktigaste och svåraste utmaningar att motverka utanförskap, att utveckla alla kulturer sida vid sida och tillsammans med respekt för var och en.

Stockholm har i dag många kulturverksamheter, många professionella kulturarbetare att vara väldigt stolta över. Jag är glad över att vi nästa år kan göra ytterligare viktiga satsningar på kulturlivet och framför allt få ökad kvalitet och insatser som kan få ännu fler att ta del av kulturen. Det är faktiskt bra många år nu som Vänsterpartiet har drivit att ta bort entréavgiften till Kulturhuset. Det är för oss en viktig kulturpolitisk fråga. Vi reserverade oss redan när den infördes.

Nu får Kulturhuset också extra resurser för att hålla kvällsöppet, och det behövs i det kommersiella city som annars är avfolkad vid kvällstid. Det blir fri entré på Stadsmuseet och Medeltidsmuseet. Det blir satsningar på det fria kulturlivet som står för en stor del av kulturutbudet. Det blir satsningar på kulturskolan, Stadsteatern och samlingslokalerna.

Det alternativ till dessa satsningar som högern erbjuder är kulturslakt. Jag tror att Cecilia glömde att säga att kultur i Moderaternas budgetförslag innehåller nedskärningar gentemot vår budget på sammanlagt 80 miljoner. De upprepar de nyliberala teserna om att kulturen klarar sig bäst utan bidrag. Man ska inte ta bort kulturstödet men man ska beskära det kraftigt, upphandla verksamheter, hyra ut lokaler, nytt ersättningssystem för biblioteken. En nyhet för i år är att man ska lägga ned ungdomens populära vardagsrum Lava och säga nej till nya träffpunkter för ungdomar. Här kvalificerar sig Moderaterna som det mest ungdomsfientliga partiet. Det genomsyrar hela årets budget.

De övriga partierna har en mer positiv inställning till stadens kulturliv. Men det lokala kulturlivet står inte högt i kurs, varken hos m eller hos fp. Ett exempel är samlingslokalerna, som ju är jätteviktiga, som Moderaterna vill halvera stödet för och Folkpartiet vill skära bort 10 miljoner. Då vill jag fråga er: Tycker inte ni om att folk tar ansvar för sin fritid, att de samlas i föreningar, kulturmöten och samhällsdiskussioner? Tycker inte ni att samhället ska bidra till att barn och vuxna har tillgång till icke-kommersiella mötesplatser? Det tycker vi. Därför satsar vi i år

ännu mer på kulturen och gör det möjligt för ännu fler människor att uppleva kulturens förändrande kraft och att uttrycka sig själva.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 262

P e t e r N i l s s o n (mp): Kulturnämnden har många uppgifter. Kulturskolan är en av dem. En skola som är unik i sitt slag med över 400 musik- och bildpedagoger, teaterledare, regissörer, producenter, IT-expert, ljus- och ljudtekniker som ger ämneskurser inom ord-, bild-, ton- och scenkonst och ett stort utbud av utåtriktade aktiviteter, projekt och specialinriktningar.

Vi ska fortsätta satsningen på kulturskolan och även rikta insatser för att nå grupper som i dag är underrepresenterade. Jag kan inte se att det är fel att försöka nå flera grupper. Det har varit och är en styrka att många unga får möjlighet att lära sig spela ett instrument eller på annat sätt utveckla sin kreativitet, just för att det för barn och skolor är speciellt viktigt att få många möjligheter till skapande samt att få ta del av olika former av kultur. Då är konsten en viktig kunskapskälla.

Vi ska också satsa på att genom kulturskolan samverka med stadsdelsnämnderna i utvecklandet av lokala kulturcentra och träffpunkter för unga.

Mångfald inom kulturen är av stor betydelse för yttrandefriheten och demokratin. De fria teatergrupperna är en viktig del av detta, och anslagen till dessa grupper ökar så att Stockholms teaterscen kan fortsätta att vara rik på mångfald av uttrycksformer. Vi vill också ha ett öppnare Kulturhus, och detta uppnår vi med hjälp av slopade entréavgifter, längre öppethållande så att fler stockholmare och besökare kan upptäcka verksamheterna i Kulturhuset.

Ett ökat internationellt kulturutbyte, inte bara inom Europa utan även med övriga delar av världen, är spännande, intressant och viktigt för våra egen kulturella utveckling. Ökad kunskap om och förståelse för andra kulturer är också nödvändigt för att motverka internationella konflikter, främlingsfientlighet och rasism. Olika former av festivaler har här stor betydelse, och vi ser positivt på sådana arrangemang som till exempel Reorientfestivalen, Intercult, Midsommar Latino, för att nämna några.

Avslutningsvis är kultur i alla former viktig i varje stadium av människans liv. I ett gott och humanistiskt samhälle flödar det fria kulturlivet. Människan är ju inte bara en produktionsfaktor som lever av bröd allena utan en biologisk, social och andlig varelse som också behöver kulturell spis för att kunna växa sig stark, öppen och fri.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 263

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här avsnittet handlar både om kulturförvaltningen centralt och om stadsdelsnämndernas kulturverksamhet. Det är viktigt att ta upp alla delarna. Människans kulturella

verksamhet genom historien visar att hon inte kan reduceras enbart till en biologisk varelse med uteslutande materiella behov. I den människosyn som kristdemokratien bygger på betonas vikten av att anlägga ett helhetsperspektiv på människan, där både andliga och själsliga dimensioner tas på allvar.

I Stockholm har vi ett rikt kulturutbud, och det är viktigt för storstadsbon att finna ro och harmoni i olika kulturaktiviteter som finns genom konserter, museer, kyrkor och bibliotek med mera. Men vi behöver också jobba med att öka tillgängligheten till kulturen för våra äldre och funktionshindrade. Här finns mycket mer kvar att göra.

Vi kristdemokrater vill prioritera kultur för barn och ungdomar. Eftersom barn ofta är passiva konsumenter av tv, video och film behövs satsningar på den skapande delen av kulturen. Där har kulturskolan en stor betydelse. Vi tycker att Kulturhusets verksamhet för barn och ungdomar är bra, och vi tycker att man ska förbättra öppettiderna med kvällar och helger. Vi tycker att biblioteksverksamheten ska flyttas tillbaka till stadsdelarna. Stadsdelsnämndernas ökade ansvar för ungdomens kulturverksamhet gör att vi tror att det bäst sköts därifrån.

Majoriteten säger att reformen med fri entré på statliga museer är lyckad. Ja, på de statliga museerna har man inte fått kompensation för utebliven entréavgift men däremot fått ökade kostnader för underhåll, eftersom man har fler besökare. Det är ingen bra utveckling. Vi tror att möjligtvis våra barn och ungdomar bör prioriteras i skolorna för att bli goda kulturkonsumenter när det gäller fri entré men inte som i majoritetens budget, att låta dem som kan betala slippa.

Avslutningsvis skulle jag vilja nämna verksamheten ute i stadsdelarna. Där behöver vi satsa mer på barns och ungdomars kulturutbud. Vi har ett förslag i vår budget som handlar om ett ungdomens hus i västerort. Vi vet att andelen ungdomar ökar i västerort enormt mycket, och därför tror vi att det kommer att behövas satsningar på ungdomarna. Majoriteten har under flera år dragit ned resurser till ungdomsverksamheten, 70 procent på 20 år, säger man. Det visar en undersökning som kulturförvaltningen har gjort. En satsning på att rusta oss för ökat antal ungdomar är någonting som vi behöver och som vi kristdemokrater har satsat på i den här budgeten.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas reservation.

Anförande nr 264

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Vi har en helt annan agenda, sade Kristina Axén Olin i sitt inledningsanförande. Man får väl säga att ingen annanstans är detta lika sant och lika tydligt som på kulturens område. 80 miljoner kronor vill Moderaterna skära ned på kulturen jämfört med majoritetens förslag därför att de har "visioner". Visionen är att samlingslokalerna ska bort, att elevstödet ska bort, folkbildningen ska bort, det fria kulturlivet och föreningslivet ska tvålas till, Lava, kulturfestivaler och fritidsklubbarna ska bort. På sikt vill man skära ännu mer, för man har "visioner".

Där hjälper inte så mycket att Folkpartiet faktiskt har en förhållandevis omfångsrik kulturbudget. Jag antar att ni på något sätt tänker styra ihop, även om det enda ni är överens om i den här budgeten är att ni ska skära på just det område som Désirée här

nämnde och som har haft de största nedskärningarna de senaste 20 åren, nämligen den öppna fritidsverksamheten. Det är ett område där vi precis har börjat den mödosamma resan att bygga upp verksamheten igen. Där ska det skäras, där ska gårdarna stängas, och ungdomars fritid ska i stället bli en fråga för polis och vaktbolag. Som Carl Bildt sade: Ni tar från barn och ger till betong. Där är ni tydligen överens, och det är tydligen bra.

Jag måste fråga: Om jag rent hypotetiskt skulle rösta borgerligt vid nästa val – jag medger att det är en ganska liten risk – men vilken kulturpolitik röstar jag då på? Vilken fritidspolitik jag röstar på är ganska tydligt, men vilken kulturpolitik röstar jag på? Är det den generösa om än en smula konservativa folkpartistiska kulturpolitiken? Det är väl ingen som tror att Monica Zetterlund, August Strindberg och Cornelis Vreeswijk var folkpartister? Eller är det den nyliberala moderata nedskärningspolitiken jag röstar på?

Mitt svar blir att åter citera en borgerlig politiker, denna gång Fredrik Malm som sade: Vi har blivit otroligt kompetenta på att reservera oss.

Ordförande, fullmäktige! Vi får inte slarva bort den kompetensen.

Anförande nr 265

C e c i l i a B r i n c k (m): Om jag var socialdemokrat i den här salen just nu skulle jag ärligt talat hålla en väldigt låg profil när det gäller att försöka peka på möjliga koalitionspartiers oenigheter i vissa frågor. Jag skulle också hålla en väldigt låg profil när det gäller att ställa retoriska frågor som: Om jag mot förmodan skulle rösta på ett borgerligt parti, vilken kulturpolitik röstar jag då på? Ja, det går till så att man läser respektive partiets partiprogram, ser var någonstans man tycker att man ligger närmast och sedan röstar man på det. Det är väl inte så att de som har röstat på majoritetspartierna har fått precis det de trodde att de skulle få, eller hur?

Anförande nr 266

Borgarrådet M o g e r t (s): Min fråga var inte riktigt vilken politik som var bäst, där känner jag mig ganska övertygad, utan vad man får. Den frågan kvarstår. Ni står väldigt långt ifrån varandra. Jag har en svag känsla av att det skulle vara lättare för Folkpartiet att samarbeta med oss.

Anförande nr 267

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Verkligheten är alltid en väldigt bra domare. Det finns två verkligheter. Det finns en verklighet där kulturpolitiken sköttes av Folkpartiet, Moderaterna och kd och en verklighet som sköts av Roger Mogert. Då kan man jämföra. Under den här mandatperioden har Stadsteatern sagt upp 40 personer. Under vår tid fick man påslag på sina pengar. Under här tiden har kulturskolan slängt ut elever som spelade instrument. Under vår tid ökades kraftigt antalet elever som erbjöds plats i kulturskolan inom den ordinarie verksamheten, inte det nya som ni har hittat på. Under vår tid fick biblioteken kraftigt ökade anslag med mycket mer pengar och mycket större öppethållande. Under den nuvarande majoriteten minskas det.

Det är olika verkligheter som kan ställas emot varandra. Jag skäms verkligen inte för vad vi åstadkom, och jag tror inte att vi behöver vara oroliga. Vi kommer att få chansen att genomföra det igen, och jag tror att väljarna kommer att bli nöjda.

Anförande nr 268

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig säga kort något om Stadsteatern. De har aldrig förr haft så många scener, så många föreställningar och så mycket publik! Det är ett faktum.

När det gäller kulturskolan är det samma sak. Årets siffra är högre när det gäller de basverksamheter som du värnar än vad ni någonsin hade. Samtidigt har vi lyckats bredda och nå nya grupper med kulturskolan. Det är svårslagbart.

Anförande nr 269

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Egentligen är det ett lite korkat påstående om gemensam politik i de tre oppositionspartierna. Vi är tre partier och går till val med tre olika program. För sossarna gäller förstås att ni är själva nog. Därför kan ni köra med det argumentet. Ni regerar ju med stödpartier, medan vi vågar regera tillsammans, och det är det som är skillnaden.

Jag vill åter ta upp frågan om ungdomarna och ungdomskulturen. Jag vill här lite kratta i manegen för den motion som jag har och som kommer upp längre fram om ungdomens hus i västerort. Vi vet att motsättningarna mellan ungdomar i västerort är ganska stora. Våld och kriminalitet har ökat i västerort, och vi ser en allvarlig utveckling på ungdomssidan i västerort. Vi vet också att antalet ungdomar kommer att öka ganska markant i staden, och alldeles för lite görs för våra ungdomar.

Det vi från Kristdemokraterna skulle vilja är att man från kulturförvaltningen får i uppdrag – vi har avsatt en miljon – för att utreda frågan om ungdomens hus i västerort. Vi tror inte att en Anders Carlberg kommer till västerort med ett nytt Fryshus, men vi tror att om vi tillsammans med frivilligorganisationer satsar på att hitta en verksamhet där ungdomar kan ha massvis med olika aktiviteter som dans, teater, film, innebandy, skateboard, datasalar för lån och annat som ungdomar vill ha, tror vi att vi kan möta ungdomar och brygga bort de klyftor som finns mellan olika bostadsområden i västerort. Jag tror att det är oerhört viktigt att vi börjar titta på vad vi kan göra på ungdomsfronten framöver. Jag hoppas att ni yrkar bifall till vårt förslag i dag.

Jag yrkar bifall till vår kristdemokratiska reservation.

Anförande nr 270

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska gärna tillstå att det är ett korkat påstående om att man ska vara överens. Det är faktiskt inte jag som åkt tåg, hoppat i tunnor och pekat på att man är helt enig i m och fp, utan det är din partiledare som har gjort det. Då är det fullständigt rimligt att ställa frågor om hur det egentligen är med den berömda enigheten.

Du säger att ni ska satsa på fritiden och ungdomsfronten, och så yrkar du bifall till din reservation. Men din reservation innebär 25 miljoner kronor mindre till ungdomsfronten. Varför ska jag yrka bifall till den?

Anförande nr 271

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Det klassiska argumentet från majoriteten är: Hur ska ni kunna regera tillsammans? Ni har ju olika program. Då är det inte konstigt att man undrar hur ni ska kunna regera när ni också är tre olika partier. Självklart ska man kunna vara tre olika partier. Det vi gör är att vi faktiskt talar om vad vi i vår majoritet vill driva för vår politik under nästa mandatperiod. Det är skillnaden.

Sedan hoppas jag förstås ändå att du vill yrka bifall till den del som handlar om ungdomens hus i västerort.

Anförande nr 272

A n n M a r i E n g e l (v): Här i staden har vi tre partier i en koalition och vi regerar tillsammans, och vi har nu för fjärde gången presenterat en gemensam budget. Det där med stödpartier får du tänka över lite grann.

Vi har en gemensam kultursyn, och vi har en gemensam syn i många viktiga frågor som stadsdelsnämnderna. Det är lite patetiskt att du pratar om satsningar på ungdomar och kultur när du samtidigt säger att du ska vara ihop med ett parti som säger nej till träffpunkter för ungdomar, som vill lägga ned all kommunal verksamhet för ungdomar. Ert viktigaste förslag i kulturbudgeten är att lägga ut stadsbiblioteken till stadsdelarna, och de ska Moderaterna och Folkpartiet lägga ned. Erkänn att det kommer att bli lite svårt att få ihop en kulturbudget tillsammans.

Anförande nr 273

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Självklart går all politik ut på att de som har den starkaste majoriteten är de som vinner. Så kan man se det. Å andra sidan har vi tidigare från Kristdemokraterna haft den fördelen att vi har kunnat påverka politiken inom oppositionen. Om vi får en ny majoritet kommer vår röst att vara lika stark. Därmed kommer vår politik att kunna genomföras. Men självklart vill vi ha många röster så att vi kan genomdriva den med en ännu kraftigare majoritet.

Anförande nr 274

Å s a R o m s o n (mp): Vi behöver inte älta på det temat, men det är charmigt att höra vad Kristdemokraterna har för ambitioner i sitt regeringsbildande i Stockholms stadshus. Jag tycker inte att man ska hålla sig för gott att i talarstolen plädera för att det finns partier inom majoriteten som är något slags stödpartier. Det är i alla fall ingenting som vi ser som vår ambition. Men hellre det än att vi skulle vara ett dörrmatteparti, som Kristdemokraterna i andra delar av den här budgeten är till Moderaterna.

Anförande nr 275

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande! Det hade varit intressant att få veta på vilket sätt vi har varit dörrmattor. Vi driver vår egen budgetreservation.

Anförande nr 276

K a r l B e r n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag har lyssnat på debatten och hört de bröstitoner som borgarrådet använt om hur duktiga ni är inom vänstermajoritet på de kulturella satsningarna och evenemangen för kommande år och att vi inom oppositionen inte alls är det. Då skulle jag vilja ha svar på en fråga. Jag har föreslagit i en motion, som vi ännu inte har hunnit behandla i den här församlingen, en mångkulturell karneval i Stockholm. Jag vill veta varför ni i kommunstyrelsen har sagt nej till det. Det kostar inte en massa pengar. Är det det som är orsaken? Här är det meningen att föreningslivet ska göra det här.

Det är inga konstigheter, mina vänner, det här är precis vad man har gjort i många år i Göteborg, Hammarkullkarnevalen. Senast hade man 60 000 besökare på den karnevalen, 700 deltagare, alla invandrargrupper, alla olika grupper var med och uppskattade det enormt. Den var på tre dagar, en bara för barn, en för de andra.

Det skulle vara intressant att få veta: Vad har ni emot det? Det är verkligen en satsning där folk från alla kulturer har möjlighet att träffas, umgås och vara stolta över vad man har att visa upp. Det skulle vara kul att få ett svar, Roger Mogert. Varför är du emot detta? Det vore väl verkligen en satsning där man låter alla bli synliga.

Anförande nr 277

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vill egentligen ta debatten om den motionen när den behandlas, men jag ska ge två korta svar.

För det första: Jag sade inte att Folkpartiet har en urusel kulturpolitik, utan jag sade tvärtom att ni har en ganska finansiellt sett stark kulturbudget.

För det andra: Den motion som du hänvisar till har dina borgerliga kamrater yrkat avslag på och hänvisar i stället till den kulturfestival som de gemensamt vill lägga ned. Du kanske kan ta upp den diskussionen på din sida.

Anförande nr 278

K a r l B e r n (fp): Den diskussionen kommer vi att kunna hålla på den borgerliga sidan, och jag är helt övertygad om att jag då kan få med en skrivning i vårt program om den saken.

Tycker du att det är dåligt? Varför säger du nej? Jag frågar dig: Vad tycker du? Vad har du emot den här karnevalen? Vad är det för fel på den?

Anförande nr 279

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tror, Karl, att vi har lite olika kultursyn. Jag tycker att ett sådant initiativ ska komma från de människor som skulle kunna vara intresserade av en sådan där karneval. Jag delar inte din syn att låta dem bli synliga. Vi måste låta alla kulturer ha samma värde. Jag tror att det finns väldigt många mångkulturella arrangemang som ordnas av kulturföreningar runtom i staden, och de ska ha stöd av oss, dem ska vi bejaka, men jag tror inte att vi ska sitta i stadshuset och bestämma om en karneval. Om jag inte minns fel föreslog du också att den skulle finansieras av de olika ländernas ambassader. Det tycker jag att ett lite rörande förslag. Tänk efter vilka länder det handlar om.

Jag tror inte att karneval är just det som Stockholm behöver, även om det är ett behjärtansvärt initiativ. Låt människor själva vara med och bestämma på vilket sätt de vill visa upp sin kultur.

Anförande nr 280

K a r l B e r n (fp): Då måste jag fråga dig: Tycker du att det är en dålig idé det där med Hammarkullen? De olika föreningarna jobbar med det här. Någon måste hålla i det hela för att ordna tillstånd. Då har man kulturförvaltning för det.

Ska jag tala om vilka det är som sponsrar Hammarkullfestivalen? Det kanske du inte känner till. Det är bostadsföretagen, kulturnämnden i Göteborg, Vänsterpartiet i Göteborg, Socialdemokraterna i Göteborg. Inte att undra på att Göran Johansson vill lämna ledningen för Socialdemokraterna. Han tycker att ni är lite knäppa i Stockholm antagligen, eftersom ni har en helt annan uppfattning än vad de har i Göteborg.

Anförande nr 281

Å s a R o m s o n (mp): Jag vet inte om Karl Bern skulle ha större lycka om han försökte påverka Socialdemokraterna här. Men det är inte riktigt det motionen handlar om. Du har skrivit motionen för att du vill ha karneval i Stockholm. Du måste ha varit helt blind de senaste åren med tanke på hur mycket karnevaler som den här staden har. De är lika bra men annorlunda. Jag vet inte i vilket Stockholm du har levt, men jag ser karnevaler varje sommar, varje vår och varje höst i Stockholm, men det är, som Ann Mari Engel sade, komma från de föreningar som är engagerade. Men varför plädera för det här uppe?

Var i Folkpartiets budget hittar man en mångkulturell festival? Karl Bern får hålla diskussionen på den plats där den ska vara.

Anförande nr 282

K a r l B e r n (fp): För att inte dra ut på den här debatten alltför långt vill jag bara säga att jag ville komma med nytänkande, någon ny sorts karneval som går genom hela staden och binder ihop de olika stadsdelarna, precis som man har gjort i Göteborg. Jag tycker inte att det är något fel på det. Bara för att det inte varit sådant tidigare behöver man inte säga nej till det.

Anförande nr 283

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Jag ska inte ha några åsikter i karnevalsfrågan.

Det trista med politik är att man hela tiden måste prioritera. Det betyder att man inte kan göra allting man själv eller någon annan tycker är kul. Vi har begripit det, men det har inte majoriteten begripit, tråkigt nog. Ni tycker att det är väldigt jobbigt att prioritera, så därför skvätter ni ut lite pengar här och lite pengar där för att hålla folk rimligt lugna och glada. Det gör också att ni inte är tvungna att bestämma er i förväg vilken linje ni vill följa. Det handlar inte bara om att leka Flotta Viktor med skattebetalarnas pengar. Det handlar om att ha något slags idé om vad man gör och varför man gör det. Det har inte ni, för er finns bara sådan verksamhet som kommunen är inblandad i antingen som finansiär eller som organisatör eller båda. Allt det som händer utanför den offentliga sektorns ram finns liksom inte. Det intensiva kulturkonsumerande som människor ägnar sig åt utan att det har fattats ett enda politiskt beslut om det någonstans finns inte. Det tycker jag är märkligt och sorgligt.

Jag vill gärna återkomma helt kort till det jag sade i inledningen. Roger Mogert pläderade för signaler och visioner. Ärligt talat: Vilka signaler skickar den kulturpolitik som ditt parti bedriver tvärsöver vattnet där borta? Jag antar att ni har något slags kontakter med dem. Om du kritiserar oss för något slags intern oenighet mellan partierna får man väl anta att ni har så pass mycket på fötterna att ni åtminstone internt är eniga.

Det här är en kulturpolitik där kulturarvet successivt nedrustas, där våra gemensamma samlingar inte längre kommer att kunna visas därför att regeringen anser att hyran ska vara lägre än det helägda statliga fastighetsbolaget som äger lokalerna tycker att den ska vara.

För er handlar det bara om en enda sak: Det handlar om att fler människor ska dras in i verksamheter. Vilka verksamheter är det de ska dras in i? Vad är det som ska öppnas? Vad är det som ska hända? Vilket innehåll ska det ha? Får ni något slags intern diskussion om kvalitet? Har ni någon definition av kvalitet i kultur? Hur ger ni politiskt uttryck för det? Är det verkligen så att det viktiga är besöksstatistik och inte innehåll? Okej, säg det i så fall så vi vet vad vi har att räkna med.

Anförande nr 284

A n n M a r i e E n g e l (v): Jag förstår, Cecilia, att du hellre pratar om statens kulturpolitik än om din egen här i kommunen, för den är ju bedrövlig. Du talar om prioriteringar. Ni har ju en prioritering. Det är nedskärningar och på sikt ännu fler nedskärningar.

I år har ni över huvud taget en luftbudget i staden och då kunde ni ju ha bluffat fram lite pengar till kulturen också, om ni hade velat. Men det vill ni inte. Ni tycker inte att kulturen ska ha stöd. Ni skriver till exempel att på sikt ska kulturstödet minskas och ersättas med andra finansieringsformer och ökade biljettintäkter. Då kommer det ju färre människor, om det är målet för er.

Det är viktigt, skriver ni, för institutionernas och konstnärernas integritet att stödet försvinner. Jag tror att det är väldigt få kulturinstitutioner och konstnärer här i staden som håller med om den analysen.

Anförande nr 285

C e c i l i a B r i n c k (m): Nej, Ann-Marie Engel, det händer väldigt sällan att människor som har vants vid offentligt stöd frivilligt säger att de tycker att det vore bättre att vara utan det. Det är ju en funktion av stödsystemet att människor blir beroende av det. Det är det vi kritiserar.

Just det, prioriteringar betyder, som jag sade, att man inte kan göra allt man vill.

Anförande nr 286

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Även vi känner naturligtvis till resonemanget om kanoner och smör, att offentlig verksamhet alltid är en prioritering. Så är det.

Men när det gäller ditt resonemang tycker jag att det är väldigt märkligt att i en kommunal budget skriva in det kulturutbud som du inte på något sätt säger rör kommunen. Varför skulle det skrivas in i budgeten? Det har jag väldigt svårt att se.

Sedan för du ett resonemang om kvalitet. Jag måste fråga omvänt, blir det lägre kvalitet om kulturen blir tillgänglig? Får en pjäs lägre kvalitet om den spelas i Skärholmen i stället för i city? Påverkas en konstutställnings kvalitet av antalet som ser den?

Anförande nr 287

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag tänker börja med Roger Mogerts sista fråga. Ja, kvaliteten i verksamheten blir sämre om pengarna går till fri entré i stället för att satsas på verksamheten. Det trodde jag var rätt självklart. Om det är så att museernas pengar går till att betala hyra i stället för till att satsa på nya utställningar blir kvaliteten i verksamheten sämre. Det är inte så hemskt svårt att förstå.

Jo, det finns utomordentligt goda skäl till att det står text i vårt budgetförslag även om det som vi inte administrerar i den här lokalen. Det är nämligen för att visa att kultur faktiskt finns. För er finns den ju inte. För er är kultur lika med det som ni fattar beslut om här och lika med det som vi i kulturnämnden eller i utskottet för kulturstöd fördelar pengar till. Vi vill visa att det inte är så. Det händer oändligt mycket ute i verkligheten som inga politiker har fattat beslut om. Det tycker vi är bra.

Anförande nr 288

P e t e r N i l s s o n (mp): Man undrar, Cecilia, vilken kulturpolitik Moderaterna egentligen vill ha. Ska vi ha en kulturskola över huvud taget? Om vi har en kulturskola, ska det vara en skola där ett fåtal får lära sig spela något instrument? Jag tycker att det är viktigt att många får ta del av kulturen. Ni tycker uppenbarligen inte

att så många ska ta del av kulturen utan den ska vara förbehållen en liten elit. Ni tycker så, men vi har en annan uppfattning.

För övrigt vill ni inte ha träffpunkter heller, varken samlingslokaler för unga eller andra. Det du sade i ditt inledningsanförande, att kulturen förstörs, är väl i så fall om ni får makten över kulturen.

Anförande nr 289

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag vill bara tala om för Peter Nilsson att i vår budget finns det 10 miljoner extra till Kulturskolan, exakt lika mycket som i er.

Anförande nr 290

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Herr ordförande! Jag tänkte prata lite grann om det som står under Stadsdelsnämnderna: Kultur och föreningsliv. Den service som stadens konsumentvägledare ger är mycket uppskattad av medborgarna i Stockholm. Konsumentvägledarna i staden gör en heroisk insats i dag när de ger stöd och råd till medborgare och informerar dem om sina rättigheter i den djungel av varor och tjänster som vi har i Stockholm i dag.

Vi fortsätter i denna budget att stärka stadsdelsnämndernas konsumentvägledning. Till förra årets ökning med 9 miljoner läggs nu ytterligare 2 miljoner. Dagens konsumenter har möjlighet att välja mellan ett stort antal produkter och tjänster på olika områden. De har därmed också en nyckelroll för att med sina val påverka producenterna så att tillverkningen blir mer långsiktigt hållbar. Men för att de ska kunna ställa krav och göra genomtänkta val krävs det att de får tillgång till saklig och korrekt information. Därför är stadens satsning på att stärka konsumentfrågorna en av de avgörande satsningarna för att nå målsättningen ett hållbart Stockholm.

Konsumenterna är också marknadens viktigaste aktörer. Ska vi ha en väl fungerande marknadsekonomi, som i alla fall vi är för, krävs det att konsumenterna får tillgång till saklig information så att det är deras eget val som får styra och inte den massiva företagsreklam vi alla utsätts för i dag.

Att satsa på konsumentrådgivning är en självklarhet i hela Europa i dag. Alla storstäder har konsumentfrågor allt högre upp på agendan. Man tycker att det är obegripligt att de borgerliga budgetförslagen helt ignorerar konsumentrådgivningens betydelse. Varför ska inte också vi ha en väl fungerande marknadsekonomi med kunniga konsumenter med kraft att påverka?

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 291

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag böjer mig naturligtvis för presidietts allvisa beslut om var frågan hör hemma, men att vi ska lägga skattepengar på att göra det dyrare för folk, vilket faktiskt är vad vi gör med kommunal konsumentvägledning, tycker vi är en rätt vansinnig idé.

Anförande nr 292

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tror att ni moderater inte riktigt har förstått att konsumentrådgivarna är bra för konsumenterna i Stockholm. De är också bra för företagsamheten i Stockholm. Det är väldigt många företagare i Stockholm som tycker att det är bra att man får veta mer om konsumenternas rätt. Men det handlar också om att motverka olika typer av oseriösa företag som i dag har en förmåga att lura alltför många konsumenter på olika sätt.

EU-kommissionen har sagt att det är viktigt att alla storstäder satsar på konsumentfrågor. De storstäder som inte gör det kommer att bli en dumpningsplats för allsköns typer av farliga produkter och tjänster, och det vill inte vi från den här majoriteten.

Anförande nr 293

L o u i s e E d l i n d - F r i b e r g (fp): Ordförande, ledamöter! Kulturpolitiken i ett samhälle är en god mätare på det politiska klimatet. I ett liberalt samhälle står biblioteket och kyrkan inte nödvändigtvis mitt i byn och där tillåts aldrig kulturen att bli politisk kosmetika. Den är en bas för kommunikation och en garant för ett fritt och ett öppet samhälle. Liberal kulturpolitik utmärks av humanism och bildning, där utbildningspolitiken går hand i hand med kulturpolitiken. Prioritering i kulturpolitiken är a och o. Där måste jag säga att jag håller med om att kulturnämnden ska ägna sig åt kärnverksamhet och inte åt lokaluthyrning och konsumentverksamhet.

Stockholm har ett glädjande stort kulturutbud. Musei- och teatertätheten är en av de största i Europa. Här finns stora kulturarv att värna, bevara och vara stolta över och en rik flora av nya internationella kulturyttringar att bejaka.

Men alla ska ges möjlighet att ta del av detta utbud. Därför är det tråkigt att tvingas konstatera att svaga grupper, som barn och gamla, under nuvarande majoritets ledning av ekonomiska skäl alltmer sällan, för att inte ibland tyvärr vara tvungen att säga aldrig, får ta del av stadens kulturliv.

Skolorna har tvingats dra ned på teaterbesök och studiebesök på museer. Det vet jag från Strindbergsmuseet, där jag är ganska insatt och som jag kan ta som exempel. På äldreboendena försvinner bibliotek, och besök av artister eller författare förekommer knappt alls. Jag vet också att det finns många professionella artister och grupper som mer än gärna skulle arbeta med sådan verksamhet om de fick en möjlighet.

Men det måste finnas tillgång till kultur i hela staden. Jag gläder mig själv åt att Tensta konsthall och Skulpturens Hus permanentades under den förra mandatperioden. Färgfabrikens och Fria Teaterns framtid kunde säkras, och i innerstaden hade Folkpartiet initiativet vid återuppväckandet av Strindbergs Intima teater, vilket har gett stor internationell succé och väckt mycket genklang och genljud.

Ett rikt och fritt kulturliv kräver modern och kreativ finansiering. En generös offentlig finansiering är naturligtvis en förutsättning. Men även privat finansiering och sponsring behövs för ett berikat kulturliv för alla. Sponsring kan skapa nya kontaktytor mellan det offentliga och privata. Kulturhusets samarbete med Åhléns i satsningen Rum för barn är ett exempel på sponsorsamarbete som alla parter har

nytta och glädje av. Många fler liknande samarbeten borde uppmuntras, inte misstänkliggöras.

Anförande nr 294

A n n M a r i E n g e l (v): Louise! Jag vet att du är stor vän av kulturen i Stockholm, så jag undrar varför du anstränger dig att svartmåla verkligheten. Om du tagit del av den kulturrapport som kulturförvaltningen ger ut kan du väl inte med någon sanning påstå att barnen i Stockholm inte får del av kulturen. Det satsas oerhört mycket på barn och ungdom och på kultur för skolor och förskolor, inte minst hela projektet Kultur för de unga. Det satsas mycket i stadsdelarna. I många stadsdelar, åtminstone i min stadsdel, får alla barn gå två gånger per termin på teater och konserter. Jag förstår inte påståendet över huvud taget.

Du säger att det inte längre finns några bibliotek på äldreboendena, men du vet precis som jag att biblioteken tillsammans håller på och bygger upp en ganska omfattande verksamhet. Jag förstår inte riktigt avsikten med detta.

När du hänvisar till sponsring är det ju någonting som du drömmer om. Sponsorererna står inte precis i kö.

Anförande nr 295

L o u i s e E d l i n d - F r i b e r g (fp): När det gäller skolornas besök på museer måste jag tyvärr säga att jag har exempel som jag kan ge dig på skolor som säger: Vi har inte längre råd. Vi får inga pengar till detta. Man lägger väl kulturpengar på annat i så fall. Men det är väldigt tråkigt att skolorna har fått mindre pengar. I många områden går de mindre ofta. Där jag bor är det definitivt så.

När det gäller biblioteken kan jag också ge dig fler exempel där man drar ned på äldreboenden. Jag ska inte gå in på dem nu för jag har bara en minut på mig. Man tar bort den kulturella stimulans som tidigare har funnits i form av ett rum för bibliotek, någon som sköter det och så vidare. Det är fullt klart.

Vad gäller sponsring finns det också många exempel på att det fungerar. Varför kan man inte jämställa sponsring av kultur med sponsring av idrott?

Anförande nr 296

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var en mycket vacker inledning. Det kanske var synd att vi inte fick höra slutet. Jag håller naturligtvis helt med om att ett civiliserat samhälle måste ha råd att hålla sig med ett rikt kulturliv. Låt mig börja så.

Sedan håller jag inte med dig när du säger att barnen inte längre får ta del av kulturen. Jag ser precis tvärtom att vi har skapat större möjligheter, både att ta del av och konsumera kultur och att vara med och skapa kultur själva inom Kulturskolans ramar. Signalerna som jag stöter på ute i verksamheten är att nu kommer skolorna och daghemmen tillbaka igen. Det kan naturligtvis skifta över staden. Det kan du möjligen ha rätt i. Men generellt sett tror jag inte att din bild stämmer.

Sedan måste jag bara elakt fråga: Du sade att ni räddade Fria Teatern, vem var det som hotade den?

Anförande nr 297

L o u i s e E d l i n d - F r i b e r g (fp): Vad gäller Fria Teatern vet jag att de fick sin framtid säkrad. Det har jag från källor på teatern. De kände sig nöjda.

Vad gäller barnen måste jag tyvärr säga det jag sade till Ann Mari. Jag har hört att man på Strindbergsmuseet säger att färre skolor kommer. Tidigare var skolorna en stor besöksgrupp. De är färre som kommer. Många lärare som jag har talat med säger att de inte längre har råd. Tyvärr är det en verklighet som jag har stött på flera gånger.

När det gäller barnens kulturutövning vill man ge så många som möjligt tillfälle i Kulturskolan, men man stänger också ute många. Det är enorma köer. Alla som vill kommer ju inte in. Dessutom är jag väldigt tveksam till att man sätter kvantitet före kvalitet i vissa lägen. Trots det är det köer. Barnen kommer inte in. Jag tycker att man skulle kunna göra mycket mer.

Anförande nr 298

P e t e r N i l s s o n (mp): Jag tycker att det fanns mycket positivt i det tidigare anförandet. Men det jag inte förstod riktigt i resonemanget var att vi först får på skallen för att vi sätter kvantitet före kvalitet, och nu är kritiken att vi inte alls når så många grupper. Vi kunde liksom nå många fler. Jag vet inte riktigt hur Folkpartiets kulturpolitik ser ut, men jag tycker ändå att den kultursyn som du ger uttryck för nästan borde göra det lättare för dig att samarbeta med vänstermajoriteten än med Moderaterna.

Anförande nr 299

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! När man som miljöpartist läser oppositionens förslag till budget är det främst två saker som slår en. Det ena är att när det gäller Moderaternas kultursyn står vi väldigt långt ifrån varandra. Den är mig helt främmande. Det är inte bara, kan jag säga, det som redan räknats upp här, att ni så krasst sparar in på viktiga och uppskattade verksamheter som Lava och föreningslokaler, ger mindre pengar till folkbildning, ingen kompensation för ökade kostnader för fria grupper och ingen kulturfestival. Egentligen är det att det man i stället väljer att satsa på känns så unket uråldrigt och som en återgång till att kultur ska vara finkultur. Det trodde jag att den moderna och kreativa staden Stockholm hade lämnat för länge sedan, att mångkultur skulle bytas mot svensk kultur trodde jag faktiskt att vi höll oss för goda för. En ensidig inriktning på bibliotek, hyllande av museum för Nobelpris och tredubbla anslag till nationaldagsfirande – jag kan inte dra någon annan slutsats än att vi står väldigt långt ifrån varandra i kulturpolitiken.

Det andra som slår mig är Folkpartiets syn på den breda kulturdebatten. Den inleddes också så fint av Madeleine med historiskt stora konstnärer i Stockholm. Det låter så fritt och högt i Folkpartiet. Men varför ska du då fortfarande hålla fast vid er syn på att graffiti inte är konst? Ni skriver att morgondagens klottrare fostras i dagens

kulturskolas graffitikurser. Men, Madeleine, är det inte egentligen så att det är dagens klottrare som just saknade kreativa miljöer och sociala träffpunkter för unga i går? Det är ju träffpunkterna, de sociala sammanhangen, och inte kulturformen det är fel på.

Graffiti är en kulturform, även om den inte uppskattas av dem som ser på hiphopkulturens uttryck med fasa i dag. Men man måste lära sig att acceptera den. Vuxna på 50-talet fick acceptera Elvis. Vuxna på 70-talet fick acceptera punken. Hur vore det om även dagens folkpartister bortsåg från att den borgerliga majoriteten förra perioden målade in sig i ett hörn med kulturpolitiken i graffiti-frågan genom att stänga gallerier och beordra skolelever att tvätta bort väggdekorationer. Handen på hjärtat, Madeleine, är det inte så att fler gråa offentliga betongväggar skulle bli vackrare med lite färgbilder? Här skulle väl ändå graffitin, liksom urgammal muralmålningsteknik vara ett lyckokast för Stockholm. Jag kan komma med många exempel på bra platser.

Anförande nr 300

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Mycket ska man höra, men att Miljöpartiets uppfattning om vad bibliotek håller på med är att det är unken finkultur var i alla fall en nyhet för mig. Men jag tackar för informationen.

Jag vet inte om Åsa Romson över huvud taget vet vad man gör eller kan göra på ett bibliotek, förmodligen inte. Men biblioteken som vi vill satsa på är väl en av de mest fantastiska kulturbärare vi har. Biblioteken fylls med det innehåll vi vill att de ska fyllas med. Bibliotek ser inte längre ut som de gör på gamla filmer med dammiga volymer som man bara når genom livsfarligt klättrande på höga stegar. I bibliotek händer det fantastiskt många saker.

Vi satsar också 10 miljoner, precis som ni, på Kulturskolan. När vi gör det kanske det är en satsning på unken finkultur. Jag vet inte vad det är när ni gör det. Det vore intressant att få veta.

Vad sedan gäller festivalsatsandet är det så att det ni håller på med är det eviga duttandet. Ni lägger lite pengar på en festival här och lite mer pengar på en festival där, tillsammans 18 miljoner eller vad det blir. Vi väljer att fokusera på en. Ska man göra sådana saker bra kräver det nämligen ansträngningar och pengar.

Anförande nr 301

Å s a R o m s o n (mp): Cecilia Brinck behöver inte ta till sådana brösttoner och säga att jag inte skulle ha gått in på ett bibliotek. Jag vet mycket väl vad bibliotek är. Jag tycker att det är mycket bra institutioner. Jag tycker att det är bra att Moderaterna också ser potentialen i bibliotek. Men jag tycker att ni har en ensidig kultursyn när ni i er politik för biblioteken verkar anse att det enbart är via litteraturen som den så att säga fina och också ganska svenska kulturen ska överföras. Det är ju den kulturen ni vill stärka, medan ni tar bort så mycket annat, som Lava, som folkbildning, som fria grupper och sådana saker som ni faktiskt inte vill ge någon compensation.

Det som sägs om att välja festival är väl ganska typiskt. Vi satsar på en Östersjöfestival, på en stor och genomarbetad kulturfestival, som om något, bara i sin lilla form i år, fick ett otroligt genomslag med mångkulturella och väldigt kvalitativa kulturinslag för hela staden. I stället satsar ni på nationaldagsfirandet. Det satsar ju staten, kungen och hela baletten på. Det behöver väl inte staden satsa på i första hand. Då är det väl finkultur och svensk kultur om något.

Anförande nr 302

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Att bibliotek skulle vara unket var faktiskt ganska häpnadsväckande. Men vad som var ännu mer häpnadsväckande var faktiskt att vi måste acceptera skadegörelse. Snälla Åsa Romson, kom igen! Vad är det för politik där man fostrar klottrare? Det är det man gör i de här graffitiкурserna. Ingen är emot offentlig utsmyckning över huvud taget, men alla gånger vi i Stockholm har haft sådana här kurser har det lett till ett ofantligt ökat klottrande i hela staden, i Göteborg, i Norrköping, i Nacka och överallt.

Det finns ingen empiri och inga bevis för att du har rätt, att detta skulle göra att klottret minskar, tvärtom. Och klotter är en väg in i missbruk. Tycker man inte att det är ett problem för ungdomar kan man rycka på axlarna. Tycker man att det är ett stort problem att ungdomar kommer in i subkulturer och att det inte är så himla hippt att de missbrukar när de är 15 år måste man vara emot detta.

Anförande nr 303

Å s a R o m s o n (mp): Madeleine! Vi kommer nog inte att nå varandra i den här debatten eftersom du konsekvent väljer att syfta på klotter snarare än graffiti. Jag pratade om konstformen graffiti som är en del av hiphopkulturen, som är en del av ungdomars substadskultur som ni i Folkpartiet tydligen fortfarande inte vill acceptera över huvud taget existerar medan den faktiskt finns. Ni undergräver ytterligare ett kulturellt uttryck.

En laglig betongvägg i en tunnel i Stockholm skulle mycket väl kunna få en snygg målning. Det behöver inte vara en graffitimålning. Det skulle kunna vara en annan målning. Men om den målningen kan få väljas av en konstnär kan det lika gärna vara en graffitimålare som en annan konstnär. Jag menar att folk är konstnärer, och jag menar att ditt resonemang bygger på samma dåliga grunder som en vuxenkultur alltid har fördömt en ungdomskultur på, som Elvis, som rock'n'roll, som punken. Det är faktiskt det. Jag tycker att det är tråkigt med ett liberalt parti i Stadshuset som företräder en sådan kultursyn.

Anförande nr 304

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! När man skärskådar vad Moderaterna tycker och vad de har skrivit i sina papper när det gäller olika delar av kulturen fastnar i alla fall mina ögon på folkbildningen, som jag tycker är någonting otroligt viktigt att på olika sätt satsa på. Jag vet inte hur många hundra miljoner timmar folkbildning som varje år genomförs av människor i vår stad som vill lära sig mer, som vill få mer kunskap och som vill utveckla sig själva. Man kommer till folkbildningen för att lära sig saker och ting. Många har vuxit upp med

folkbildningen som ett sätt att få mer kunskap och kunna ta del av samhället på ett helt annorlunda sätt än man hade gjort om man inte hade deltagit i folkbildningen.

Vi har tidigare i den här salen, under skoldebatten, hört hur Moderaterna hyllat kunskaper. Man hyllade kunskaperna och sade att de är otroligt viktiga. Men nu vill man helt plötsligt ta bort kunskaperna för vuxna människor och andra som vill delta i folkbildningsverksamhet. I landstinget drar man bort 38 miljoner kronor i ett nafs. Det var liksom förslaget från Moderaterna när det gällde folkbildningen. I dag vill man i Stockholm ta bort 15 miljoner av 33 miljoner till folkbildningsverksamhet. Jag tycker att det här är kulturskymning. I skoldebatten pratar man om kunskaper för elever, men varför vill man inte att vuxna människor ska kunna få bättre kunskap i språk, i teaterverksamhet, i andra utövningsformer? Varför vill man halvera bidraget till folkbildningen?

Sten Nordin! Du är ju ordförande i Medborgarskolan. Jag kan inte förstå hur du skulle kunna gå till Medborgarskolan, titta dina kompisar i ögonen och säga: Vi tog bort hälften av folkbildningsbidraget. Det tyckte vi var jättebra.

Jag vet vilken replik jag kommer att få från Moderaterna när jag har pratat klart. De kommer att säga att vi inte ska satsa på vuxna, friska människor. Det kommer att vara er standardreplik. Nej, men skatteavdrag för städning tycker ni är jättebra.

Anförande nr 305

Cecilia Brinck (m): Vad gäller landstinget kan man väl konstatera att vi där väljer att prioritera kärnverksamheten, nämligen sjukvård framför en massa andra saker. Det tycker vi är viktigt. Vi drar bort 15 miljoner från folkbildningsstödet. Det betyder inte att folkbildningsverksamheten inte ska få finnas, eller vad det var Malte Sigemalm sade. Men återigen är vi där, det som inte finansieras av kommunen finns inte för er.

Anförande nr 306

Malte Sigemalm (s): Cecilia! Om man tar bort hälften av ett bidrag till folkbildningsförbunden, tror du att de kan bedriva samma typ av verksamhet som tidigare? Man kan diskutera kärnverksamheter och inte kärnverksamheter. Jag tycker att en kärnverksamhet för en kommun kanske är att ge resurser till organisationer som kan ge vuxna människor ytterligare kunskaper och berika deras liv. Det här tar ni bort från dem. Det Moderaterna håller på med i dag är ingenting annat än kulturskymning.

Folkpartiet har riktat kritik mot våra satsningar. Ni borde egentligen vända er till Moderaterna och fråga: Vad i hela friden håller ni på med?

Ordningsfråga

Anförande nr 307

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag accepterar inte att ordföranden ironiserar över mig. När en person i en kontrareplik angriper Folkpartiet och jag påpekar det säger ordföranden att det får ni hålla reda på själva och får alla att skratta åt mig. Det är inte jag som ska ingripa. Det är ordföranden som ska göra det. Det är du som håller ordning här, inte jag.

Anförande nr 308

S t e n N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är väl jättetrevligt om Malte bekymrar sig över Medborgarskolan. Jag vill också säga att jag inte lägger mig i bidragsnivåerna för jag är i någon mån jävig just i den frågan. Men den borgerliga politiken ger ju mycket större chanser för studieförbunden därför att vi öppnar för att de kan vara med och bidra när det gäller vuxenutbildning och mycket annan utbildning, som arbetsmarknadsutbildning. En del sådant kan vi göra även när ni styr men mycket mer när det bedrivs borgerlig politik. Även om bidragen blir mindre blir möjligheterna större för hela folkbildningen.

Anförande nr 309

M a l t e S i g e m a l m (s): Du sade att du var glad att jag brydde mig om Medborgarskolan. Jag tycker att alla de institutioner som i dag kan betraktas som folkbildning är otroligt viktiga. Jag tror inte att man skapar förutsättningar för rekrytering av ny eller utvecklar verksamhet om man drar in på och minskar den. Det är ju inte med 1 miljon utan det ni vill göra från Moderaternas sida är faktiskt att minska folkbildningsanslaget med hälften, med 50 procent. Det är mycket pengar.

Anförande nr 310

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har haft en diskussion om kvalitet. Där får man väl slå fast att det inte handlar om antingen kvalitet eller kvantitet. Det är inte så meningsfullt att ha en väldigt hög kvalitet om det inte kommer någon dit.

Cecilia! När du talar om fri entré i stället för verksamhet har du missförstått saken. Det är för att tillgängliggöra verksamheten. Vi lägger ju extra pengar, 12 ½ miljon för att just kompensera för att det kostar mer. De pengarna säger ni och kd nej till eftersom ni inte vill ha fri entré. Men det är inte så att vi har fri entré i stället för verksamhet. Det har du nog fått lite om bakfoten.

Jag vill återvända till ungdomskulturen. Vi har från majoriteten fokus på barn och ungdom i hela budgeten, även i kulturbudgeten. Men Moderaterna utmärker sig nu extremt som det mest ungdomsfientliga partiet. Jag har inte fått något svar från er om det. På en rad områden vill man försvåra för Stockholms ungdomar att leva ett drägligt liv även om de inte har rika föräldrar eller bor i ett välbärgat område. Man vill dra in SL-korten. Man vill inte satsa på sommarjobb. Man vill stänga mötesplatsen Lava. Man vill inte satsa på träffpunkter. Man vill inte ha fri entré på bad. Man vill inte ha kulturfestival. Man vill inte ha fri entré på museer. Och man gör stora neddragningar på folkbildning, samlingslokaler och det fria kulturlivet.

Då måste jag fråga: Var tycker ni att de ungdomar ska vara som inte har några träffpunkter? Ska de stå i t-baneuppgångarna? Ska de 800 ungdomar om dagen som besöker Lava, som är en av de få kostnadsfria aktiviteterna i innerstaden, stå utanför Lava, på Plattan? Är det ett sådant Stockholm som ni vill ha? Det lämnar i så fall en stor grupp ungdomar utanför samhällets gemenskap. Ska vi sluta som i Paris förorter?

Även Folkpartiet har en ungdomsfientlig politik i och med att ni drar bort pengarna till samlingslokalerna. Ni har en fullständigt rabiatt inställning när det gäller graffiti-kurser som jag inte förstår. Det handlar ju om ett inslag i Kulturskolans verksamhet där man får lära sig att hantera graffiti på ett vettigt sätt. Men ni tycker tydligen inte att ungdomen här i staden ska ha någon kulturverksamhet.

Anförande nr 311

Cecilia Brinck (m): Ann Mari Engel är som vanligt förtjust i att tala om för andra att de har missuppfattat saker eller inte läst på. Jag skulle vilja vända på det och säga att ingenstans i vår budget står det att vi vill stänga Lava. Vi gör en besparing på Lava, men det står ingenstans att vi vill stänga Lava.

Ann Mari säger också att det inte är meningsfullt med kvalitet om ingen kommer. Nej, och det är heller inte meningsfullt med kvantitet om det inte finns någonting att titta på. Det är liksom det som är vår poäng.

Anförande nr 312

Ann Mari Engel (v): Det står att ni ska spara 5 miljoner på Lava. Det står ingen förklaring till hur ni har tänkt er det. Jag tror att det är vad själva Lava kostar. Då hamnar man där. Men jag frågar fortfarande: Vad tycker ni att de 800 ungdomarna om dagen som nu är på Lava ska göra?

Anförande nr 313

Madeleine Sjöstedt (fp): Vänsterpartiet har en överordnad religion och den heter lokaler. Lokaler, lokaler, utrymmen och åter lokaler är det viktigaste man kan göra för kommunala pengar. Om man som vi i Folkpartiet tycker att det viktigaste är vad man erbjuder medborgarna, är en politik där man överordnar tomma lokaler, tomma utrymmen, alltså luft, före allting annat en helt huvudlös politik.

Det finns lokaler i Stockholms stad. De är inte använda. Jag är ledsen att inte medborgarna tror på er lokalreligion, men det är så. Väldigt få vill ha de här lokalerna. Vi har massor av lokaler som står tomma. Varför man ska lägga ut stora pengar på tomma lokaler i stället för att köpa bra mat till de äldre begriper inte vi i Folkpartiet. Vi tycker att det är en bra politik att ändra på det.

Anförande nr 314

Ann Mari Engel (v): Det är mycket som ni i Folkpartiet inte begriper. Ni skulle kanske ta en titt på vad samlingslokalerna används till. De står inte tomma. De kan stå tomma en del av dagen eller en del av en kväll, men de är oerhört viktiga

mötesplatser och viktiga för demokratin i staden. Jag vet att Folkpartiet också motsätter sig fritidsgårdar och träffpunkter för ungdomar. Du säger att det viktiga är vad man erbjuder medborgarna och inte lokaler. Det ni erbjuder ungdomarna är uppenbarligen att vistas på gatan.

Anförande nr 315

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Ordförande, fullmäktige och alla lyssnare! Det är faktiskt med sann glädje som vi tre majoritetspartier kan presentera en kulturbudget i år. Äntligen kan vi genomföra det som varit vårt gemensamma mål, en budget med nya viktiga satsningar. Vi är stolta och jag känner mig mycket nöjd med att kunna säga att vi från och med januari 2006 kan införa fri entré på Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Kulturhusets utställningar.

Majoritetens mål är bland annat att nå nya grupper och unga människor med kultur, en kultur som har hög kvalitet och är viktig för allas utveckling och för demokratin. Genom att kunna gå fritt på Stadsmuseet till exempel får alla möjlighet att lära känna det gamla Stockholm och dess historia. Stadsmuseet har nämligen en mycket hög kvalitet på sina utställningar som både utbildar och utvecklar.

Kulturhuset kommer också att få möjlighet till längre öppettider. Kulturhuset ska vara det nav och det kulturbärande hus dit alla kan gå som vill få en annorlunda upplevelse av spännande kultur av skilda och varierande slag, en oas för själen, en hög kvalitativ motpol mot all kommersialism som finns i området runtomkring, en komplettering för höga livskvaliteter för både gamla och unga.

Den socialdemokratiska regeringen införde för några år sedan fri entré på många av statens museer. Det har faktiskt varit en succé. Man har mer än fördubblat antalet besökare. Yngre människor, barnfamiljer och andra grupper än de gängse har kommit. Och nu önskar vi i Stockholm också alla Stockholms besökare varmt välkomna till våra museer.

Med glädje kan jag också konstatera att Folkpartiet har i stort sett samma inställning till kulturen som vi i majoriteten. Frågan är bara hur de ska kunna samarbeta med Moderaterna och Kristdemokraterna som vill rusta ned kulturen å det grövsta här i Stockholm. Folkpartiet är ett litet parti och kan naturligtvis köras över av de andra två partierna. Så, kära Folkpartiet, ni är välkomna över till vår sida, om ni nu verkligen vill så mycket med kulturen som ni skriver. Rösta gärna på vårt förslag!

Jag yrkar med glädje bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets kulturbudget.

Anförande nr 316

Cecilia Brinck (m): Om det nu är så att två eller tre av fyra statliga mångkulturella museer tvingas stänga eller kraftigt dra ned på sin verksamhet på grund av införandet av fria entréer tycker jag att det är rimligt att ifrågasätta om den reformen var så lyckad.

Anförande nr 317

Desirée Pethrus Engström (kd): Jag håller med Cecilia. Det är märkligt att säga att det är en succé med fria entréer. Självklart är det bra att det är många människor som kan utnyttja kulturutbudet. Men man måste ändå se till att kompensera verksamheterna. Jag är inte så säker på att museicheferna är lika upphetsade över att inte få ta ut några avgifter eftersom de inte kan underhålla byggnaderna på det sätt som de skulle önska.

Anförande nr 318

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Man har tillfört de statliga museerna väldigt mycket pengar för att de skulle kunna ha fri entré. Det har de velat ha. De är alla väldigt nöjda med den reformen som de länge har önskat och som våra museer i staden, Medeltidsmuseet, Stadsmuseet och även Kulturhuset, har önskat sig länge. Nu kan vi genomföra det. Vi är mycket nöjda med det och det är museerna också.

Anförande nr 319

Malin Romlin (s): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! I rollen som politiker ingår att göra prioriteringar. Oavsett om det är hög- eller lågkonjunktur har vi begränsade resurser att röra oss med. För oss i majoriteten är det viktigt att prioritera våra barn och ungdomar för att kunna skapa en meningsfull fritid och framtid för dem som växer upp i dagens samhälle.

Sedan 1980-talet har ungdomsverksamheterna fått kraftigt minskade resurser. Mellan 1981 och 2002 minskade stödet till unga med 70 procent. Därför tycker jag att det är extra roligt att vi i majoriteten kan fortsätta vår stora ungdomssatsning som i och med årets budget innebär att vi sedan 2002 har ökat den med 30 procent, från 76 miljoner kronor till drygt 100 miljoner kronor. Bland annat lägger vi 23 miljoner kronor på att genomföra fritidsgruppsreformen. Med de 9 miljoner kronor som vi lägger på träffpunkterna för unga nästa år har vi satsat 18 miljoner kronor sedan 2002.

I stadsdelsnämnderna har man ökat budgeten för den öppna fritidsverksamheten med ca 6 miljoner kronor. Några goda exempel på verksamheter för unga som bedrivs i stadens regi är Lava, som har nämnts här flera gånger. Det har nyss återinvigts och är en unik och kreativ samlingsplats för unga runt hela Stockholm. Vi har Punkt medis som har utvecklat biblioteksverksamhet till workshop och har nya spännande pedagogiska metoder. Det finns ett enormt intresse kring det. Sedan har vi Ung 08-festivalen, också det en otrolig succé, En snabb slant och Kulturskolan.

I Kulturskolans verksamhet skjuter vi in 10 miljoner kronor. Vi fortsätter att bredda verksamheten för att nå nya grupper. Vi vill att alla barn och ungdomar ska få möjlighet att upptäcka och pröva på Kulturskolans verksamhet. Kulturskolan kommer även att samarbeta med andra ungdomsverksamheter så att vi kan använda den kunskap och kompetens som finns på ett bredare sätt.

Tillsammans med stadsdelsnämnderna vill vi i kultur- och utbildningsnämnden utveckla ett nätverk för stadens träffpunkter för att utbyta goda idéer och exempel.

Ett bra samarbete gör att vi kan ta till vara och utnyttja våra resurser bättre. Vi vill att fler ska få möjlighet till en aktiv och kreativ utveckling, oberoende av bakgrund. För oss är det viktigt att stimulera och stödja engagemang och kreativitet för en meningsfull fritid. På sikt är inte det här bara en satsning på ungas fritid utan det är en investering och ett förebyggande arbete för att skapa engagemang, för att fånga upp och engagera barn och unga som finns i riskgrupper och kan hamna i våld och kriminalitet. Vi ger också våra barn och ungdomar en god förberedelse för att bli engagerade och aktiva vuxna, där kultur och kreativitet är en självklar del av tillvaron. Det är en god grund för att bli en del av ett demokratiskt samhälle där man har förutsättningar att utvecklas och uttrycka sig fritt.

Det vi i majoriteten har gjort är en historisk satsning på våra unga medborgare, och jag yrkar bifall till majoritetens budgetförslag.

R VI INTEGRATIONS- OCH DEMOKRATIROTEN

**Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande
Punkt 6)***Integrationsfrågor, Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande, Demokratifrågor*

Anförande nr 320

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jämlikhet, alla människors lika värde och okränkbarhet, är utgångspunkten i stadens integrations- och demokratiarbete. Arbetet med att bryta segregationen och öka integrationen är nog vår tids största utmaning. Naturligtvis handlar det om att skapa ett jämlikt samhälle där alla ges plats och möjlighet till utveckling, ett samhälle där alla får vara med.

Så är det inte i dag. Alla får inte vara med. Därför måste vi fortsätta att fokusera på att utjämna orättvisorna i samhället. Det handlar naturligtvis om att motverka ekonomiska, sociala, kulturella och etniska klyftor. I vår stad är över hälften av invånarna födda någon annanstans i landet eller någon annanstans i världen. Det ger oss oändliga möjligheter. Mångfald måste ses som en konkurrensfördel i en alltmer globaliserad värld.

Integration berör alla människor, inte bara invandrare, några särskilda religioner eller några andra. Det berör dig och det berör mig. Det berör var och en av oss, oavsett om vi vill det eller inte. Vår tids problem grundar sig inte i att miljonprogramsområdena kommit att bli boplatser för många turkar, kurder, somalier eller någon annan nationalitet. Problemet är att vi har stadsdelar som består av vuxna invånare som till en majoritet står utanför arbetsmarknaden. Det föder i sig problem för barnen i skolan, för ungdomars möjlighet att ta sig ut i arbetslivet. Det föder utanförskap och otrygghet. Och det för med sig nya problem när de vuxna inte orkar vara goda föredömen för sina barn.

Sysselsättning, utbildning och boende är de mest centrala frågorna för att bryta utanförskap. Dessa politikområden har vi diskuterat under dagen. Vi kommer också att fortsätta den här diskussionen under budgetdebatten.

Detta är mandatperiodens sista budget. Med tre år bakom sig kan man konstatera att vi lyckats ganska väl med att lyfta integrationsfrågorna högt på dagordningen. Vi har flyttat dem från en separat förvaltning till kommunstyrelsen och därmed också låtit facknämnder och stadsdelar ta ansvar inom ramen för sina verksamhetsområden. Vi har konsekvent arbetat med tre mål för integrationspolitiken. De handlar just om rättvisa, om tillväxt och också om att utveckla metoder för att bryta diskriminerande strukturer och eliminera rasism. Vi har utvecklat en jämlikhetsplan som också är ett arbetsredskap för att uppnå de tre målen.

Precis på samma sätt har vi under innevarande verksamhetsår gett stadsdelsnämnderna demokrati-, befolknings- och utvecklingsansvar. Det är ju där den dagliga dialogen med människor sker. Jag tror att vi alla med förskräckelse ser på det som händer just nu i Paris och Toulouse. Det sprider sig också vidare över Europa. Det

skulle kunna vara här i vår stad, i vårt samhälle. Känslan av utanförskap har ökat, våldet har ökat, våldtäkterna ökar. Kort sagt har situationen i vår stad hårdnat, och i kombination med att vissa grupper upplever det allt svårare att ta sig in i samhället har vi en lång väg att gå innan vi kan kalla vårt samhälle för jämlikt.

Det är inte fina ord eller stora programförklaringar som leder till en fördjupad demokrati utan det är långsiktiga insatser och förtroendeskapande dialog mellan politiker, tjänstemän, medborgare och brukare. Det finns inga genvägar. Utan öppenhet, förtroende och tillit finns inte förutsättningar för reell demokrati.

Vår stad har många invånare och förutsättningarna skiljer sig åt mellan olika delar av staden. Det är därför vi har stadsdelsnämnderna. De är viktiga för att öka närheten, förbättra besluten och möjligheterna till deltagande. De nämnderna jobbar också med att öka invånarnas möjlighet att ta ansvar och påverka verksamheten. Det är de förtroendevalda i nämnderna som har nära och omfattande kontakt med invånarna i stadsdelsnämndsområdena. Många i politiken är bra för demokratin. Det underlättar också vår strävan mot representativa representanter. Ett minskat antal förtroendevalda ökar utanförskapet och motverkar mångfalden i politiken.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 321

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala lite om demokrati. Jag hade tänkt tala om valobservatörer, om legitimationskrav och annat som krävs för att förebygga valfusk. Jag hade tänkt häckla majoriteten för den numera sedvanliga administrativa ineffektiviteten, er oförmåga att få fram ett viktigt demokratiärende som vi sedan länge är överens om, nämligen denna församlings arbetsformer. Men den senaste veckans händelser har satt en annan och mer akut demokratiagenda.

Först har vi stadsdelsnämnderna, för majoriteten de yttersta uttolkarna av lokal demokrati, de helgade tempel till vilka medborgarna ska inbjudas för att få reda på vad som redan är bestämt någon annanstans eller lyssna på hur ännu ett remissvar ska utformas. Där måste vi införa en radikalt ny arbetsform för att säkerställa demokratiska arbetsformer, så kallade oppositionsförslag.

Herr ordförande! Efter medborgarförslag måste nu komma oppositionsförslag, så att oppositionen garanterat åtminstone har samma rätt att väcka förslag som varje annan medborgare i Stockholms stad. De senaste veckorna har vi i ytterligare fyra stadsdelsnämnder förvägrats att lägga fram för majoriteten misshagliga skrivelser, bland annat med argumentet att de inte är ”relevanta”.

Vi vill ha förslagsrätt för alla medborgare, herr ordförande, även för oss som representerar 49 procent av befolkningen just nu. Vi vill slippa värdeomdömen om vår politik när vi lägger fram skrivelserna. Det kan komma efteråt, när de är beredda.

Sedan har vi folkomröstningen: för lite och alldeles för sent, bara stadens invånare, inte länets, inte 2003, 2004 eller 2005 utan först efteråt, med baksidestext, men inte för nejsidan. Majoriteten driver först igenom baksidestext, förvägrar oss sedan vår

text, som innehöll väl kända allt annat än nya åsikter, och Annika Billström sade att vi var odemokratiska. Det sade hon i går, ett finansborgarråd som har begått det största valsveket i stadens historia. I dagens City säger hon: Jag har svikit ett vallöfte och det kan man bara göra en gång.

Möjligen är det så, men man kan uppenbarligen göra ont värre genom att stapla ”odemokratierna” på varandra. Det är en tradition av odemokrati och bristande ledarskap som ökar motsättningen i staden i de mest elementära umgängesfrågor, vilket också märks i den här salen. Om vi i stadsdelsnämnderna inte kan lägga fram skrivelser och ens få dem beredda, om vi inte kan få äga våra egna texter är det klart att det sprider sig i stämningen i den här salen. Det är klart att det förpestar det mest elementära politiska umgänget, herr ordförande, och för detta har majoriteten och dess ledare ett mycket stort ansvar.

Jag yrkar bifall tilloppositionens alla förslag på det här området.

Anförande nr 322

F r e d r i k M a l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi har i några veckor bevittnat det som har hänt i Frankrike, frustration, våld, bränder. Över 1 400 personer har gripits, och vi ser politiker stå på rad för att fördöma det som sker, fördöma dem som bråkar, fördöma polisen eller på olika sätt försöka leverera någon typ av förslag. Kan det här hända i Sverige? Det är den fråga som många ställer sig nu. Kan det här hända här? Jag vet inte. Det finns säkert förutsättningar för det, och det finns säkert en rad saker som talar för att det inte kan bli så här.

Men en sak vet vi väldigt säkert och det är att utvecklingen i Sverige går åt fel håll. Det kan vi se väldigt tydligt. Vi i Folkpartiet har i den rapport som kallas för *Utanförskapets karta* gått igenom en rad olika bostadsområden i Sverige utifrån skolresultat, valdeltagande, sysselsättningsgrad och annat. År 1990 definierade vi tre områden i Sverige som så kallade utanförskapsområden. I dag, 25 år senare, några ekonomiska kriser och några högkonjunkturer senare, är antalet 154.

I dag på Ekot är huvudnyheten att Nalin Pekgul, ordförande för s-kvinnorna, ska flytta från Tensta. Efter att ha levt i Tensta i 25 år orkar hon inte bo kvar där på grund av, som hon säger själv, våldet och den ökande islamistiska fundamentalismen. Hon berättar att hennes åtta år gamla son kommer hem från skolan och säger till henne: Mamma, varför bär inte du slöja? Eller: Mamma, de kristna har ingen gud, fick jag lära mig i skolan i dag. Hennes son fick gå i blod när han skulle hem därför att det hade varit skottlossning utanför deras hus.

Finns det något tydligare exempel på hur den socialistiska politiken har havererat på integrationsområdet än när dess egna ledarfigurer inte längre vågar bo kvar i sina bostadsområden. Sedan kan Teres Lindberg leverera vilka utsagor som helst, men det här är ett tydligare bevis för det som pågår. Vad säger det om vår stad om islamistiska extremister på det här sättet försöker skaffa sig kontrollen över våra skolor och våra bostadsområden?

Det vi behöver i Stockholm är en politik som vänder den här utvecklingen. Det är en satsning på jobb, genom nystartsjobb, jobbgaranti och mycket annat. Det är en

politik som tar krafttag mot diskriminering genom att tillåta anonyma ansökningsförfaranden och mycket annat. Det handlar om en snabbare introduktion, där man får bort olika typer av glapp mellan instanser i staden och där man ger en riktig amnesti för dem som är gömda. Det handlar om en tydlighet om toleransens gränser. Det ska vara fullständigt glasklart i den här staden att en åttaårig kille inte ska behöva komma hem till sin mamma och berätta att han fått höra i skolan att de kristna inte har någon gud.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 323

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Fredrik Malm tog upp en väldigt angelägen fråga, men jag tycker att det är lite svårt att diskutera så svåra frågor som segregation, integration och klassklyftor utifrån en person som väljer att flytta från området. Jag har bott i Rinkeby i nästan 30 år, och jag känner massor av människor som har flyttat in och flyttat ut. Jag tycker att det är dumt att fokusera debatten på just den här personen bara för att hon råkar vara känd. Det finns problem. Det finns jättesvåra problem. Men det finns också möjligheter. Jag tror att vi ska ha en bredare och kanske mer strukturell debatt. Framför allt tycker jag att man ska ha en klassanalys när man diskuterar de här områdena och de problem som finns där.

Jag tycker faktiskt att integration är ett ord som man egentligen inte skulle behöva använda. Jag tycker att alla människor som bor i Sverige ska omfattas av det generella välfärdssystemet. Det innefattar samma rätt till arbete, välfärd och bostad. Det ska inte spela någon roll om man är född här, om man kommit hit som arbetskraftsinvandrare eller som politisk flykting.

Att det inte ser ut så i Stockholm, att vi har en segregerad stad, handlar om klassfrågor. Det handlar också om att välbärgade stockholmare har råd att bosätta sig i vissa bostadsområden, i vita bostadsområden. Det är ni faktiskt medskyldiga till. När ni sålde ut allmännyttan försvårade ni för människor att få tillträde till flera av de här områdena.

Jag tycker att vi någon gång ska vända på den här debatten. Ni pratar alltid om Tensta-Rinkeby. Varför är det så svårt där? Varför är det så jobbigt? Det finns problem. Det vet jag som har bott där så länge, men varför vänder vi inte på problemet? Varför tillåts vita överklassmänniskor bosätta sig i områden som fattiga människor och människor med utländsk bakgrund inte har tillgång till? När ska vi ta den debatten och inte alltid prata om dem som är utsatta?

Det återstår faktiskt väldigt mycket att göra för att minska klassklyftorna i vår stad. I vår majoritet har vi gjort en del. Vi har inte gjort tillräckligt, men vi har gjort en del. En sak som vi har gjort är att vi har förändrat resursfördelningssystemet. Vi har gjort det för att de som behöver mest också ska få mest. Det var ni emot. När vi ändrade ett system för att de som är utsatta, som vi alltid pratar om här, faktiskt ska få en rättvis fördelning gick ni emot det. Vi har också infört Europas tuffaste antidiskrimineringsklausul när det gäller upphandling. Den var ni också emot. Vi har genom

kompetensfonden satsat mer på utbildning och på att få folk i arbete än man någonsin har gjort i den här staden.

Men jag håller med, det här är inte tillräckligt. Den här budgeten löser naturligtvis inte problemen med fördjupad demokrati och med segregation, men den är i alla fall ett steg i rätt riktning.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 324

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag vill ännu tydligare säga att vi behöver motverka diskriminering, som arbetsgivare, som upphandlare, som serviceorgan och på andra områden där vi har makten.

Jag kom hem nyss från London och Unescos styrgruppsmöte för Europas städer mot rasism. Det är en koalition som har bildats. En fråga som kom upp var: Hur kommer det sig att kontinentens politiker satsar så hårt på utbildningar, språk med mera, på "jobbskaperi" och på mer krav på de redan utsatta, medan så lite satsas på lika möjligheter och lika rättigheter? Mitt svar är att det skulle innebära att man var tvungen att ta itu med den rasism och den diskriminering som är en del av historien och kulturen här. Oh, han använde ordet rasism. Det är en fråga om hur man definierar det. Jag har en dikt, tyvärr på utrikiska, som kanske ger en definition.

Racism: it's in the way

It's in the way you patronise
The way that you avert your eyes
The way that you cannot disguise
Your looks of horror and surprise

It's the assumptions that you make
On my behalf, and for my sake
And in the way you do not hear
The things we tell you loud and clear

It's in the way you touch my hair
The way you think the way you stare
It's right there in your history
Just like slavery for me

It's in the language that you use
The way that you express your views
The way you always get to choose
The way we lose

It's when you say "No offence to you"
And then offend me, as you do
It's in your paper policy
Designed by you, for you, not me

It's in the power you abuse
It's on TV, it's in the news
It's in employment, in your school
The way you take me for a fool

It's in your false democracy
It's in the chains you cannot see
It's how you talk equality
And then you put it back on me

It's the invasion of my space
It's how you keep me in my place
It's the oppression of my race
IT'S IN MY FACE

Det var en dikt av en svart och stolt kvinna i England. Hon jobbade med mångfaldsfrågor. När hon agerar som konsult åt arbetsgivare är det här hennes förklaring för dem. Någonting som de behöver förstå är också någonting som vi behöver förstå.

Anförande nr 325

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi har, som redan har sagts, kväll efter kväll sett brinnande förorter i Frankrike. ABC-nytt visade en kväll motsatsen, en förort i Nederländerna som tidigare var lika hopplös som många av förortsområdena i Europa. Det holländska exemplet visade hur man höjde en förorts status genom att placera en stor idrottsarena mitt i området. I reportaget såg man invandrare som stolt berättade om *sitt* stadion.

När ABC frågade finansborgarrådet om man inte kunde tänka sig att lägga en stor sportanläggning i en utsatt förort svarade hon att invånarna själva borde komma med förslag. Jojo! Först var det gräs och skogar, sedan bestämde svenska politiker, stadsplanerare och arkitekter att där skulle man bygga ett storskaligt bostadsområde. Var i debatten finns de arkitekter, stadsplanerare och lokalpolitiker som var med och planerade områdena? Sitter de också och förfasar sig över vilda invandrarungdomar? Eller är de från början väl tänkta bostadsområdena en del av roten till utslagning och gettobildning? Observera att det inte är fel på invånarna. Det är området som är feltänkt.

Nu är det förortsinvånarna som ska komma med förslag. Hur är det med den centrala staden? Var det invånarna på Söder som föreslog att skatteskrapan skulle bli studentbostäder? Var det Gamla stans invånare som föreslog förändringar av Skeppsbron? Är det invånarna i Hammarby och Skanstull som har föreslagit en storarena i området? Kända politiker runtom i Sverige satsar gärna på statusprojekt i kommuncentrum men gör kosmetiska förändringar i förorterna.

Kristdemokraterna föreslår ett 15-årigt projekt för förändring av miljonprogramsområdena och liknande områden, med samverkan mellan invandrare och proffs, arkitekter, samhällsplanerare och företag. Det kommer att bli dyra investeringar, men de leder till minskade sociala kostnader som vi annars får ta år efter år.

Flytta dit eller bygg statusprojekt i områdena! Bygg förbindelselänkar och bebyggelse genom grönområden eller andra avgränsningar! Se till att det kommer in småföretagsamhet i områdena och gärna större arbetsplatser, till exempel stora kommunala förvaltningar. Flytta Sida till en förort i stället för att flytta biståndsorganet till övre Östermalm, vilket man just nu planerar. Det är så svårt att åka till Sida, säger de som åker runt hela jorden.

En av de viktigaste åtgärderna gäller också att få människorna i förorterna att känna sig delaktiga i valet av sina förtroendevalda. Socialdemokraterna måste inför nästa val ta itu med sina egna valarbetare. Föreningsfunktionärer ska inte behöva ombudsrösta för massor av medlemmar som kanske varit i Sverige i 30 år och är fullt friska. En start för en stark förort är väl att säga åt de boende: Rösta själv! Välj det parti du vill! Och du har rätt att hålla hemligt vem du röstat på.

Jag ber att få yrka bifall till Kristdemokraternas förslag till budget.

Anförande nr 326

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte hur många av er som såg SVT:s program från morgonsoffan i morse. Det var i alla fall integrationsminister Jens Orback och Folkpartiets Mauricio Rojas som debatterade många av de förortsproblem som vi kan se i dag. Det var förvisso en väldigt intressant och spännande politisk duell. Det tyckte i alla fall jag och jag tror att många andra i den här salen som såg programmet också tyckte det. Men i soffan satt tre stycken förortsungdomar, och deras kommentarer var glasklara. De tyckte att det var för mycket käbbel. Det var inget konkret och alldeles för konfliktfyllt. Det vore angenämt om vi, som ungdomarna i SVT:s morgonsoffa önskade, skulle kunna anlägga en sådan annan ton också i staden.

Då blir man lite ledsen när man hör Fredrik Malm. Det är klart att jag instämmer i din problemanalys. Men man blir ändå lite ledsen, för om man känner till nutidshistorian vet man att vi i den här staden har bytt majoritet vid varje val de senaste 30 åren. Det är klart att vi bär ett gemensamt ansvar för hur det ser ut. Ska vi klara att bryta den utvecklingen måste vi också göra det tillsammans.

Sedan är det också så att man måste ta sitt politiska uppdrag seriöst. När jag läser det moderata budgetförslaget slås jag av att det är både slarvigt och hafsigt. Jag ser inte ett uns av seriositet. Man pratar om demokratiberedningen. Den lades ned för ett helt år sedan. När man pratar om rekryteringsprogrammet pratar man om både näringslivsnämnden och integrationsnämnden. Ingen av dem finns längre. Man pratar också om fortsättningen på ytterstadssatsningen utan att reflektera över att staden inte har haft någon ytterstadssatsning sedan 2002. Sedan 2003 har vi jobbat med stadsdelsförnyelsen som faktiskt är någonting helt annat än ytterstadssatsningen eller storstadssatsningen.

Det moderata budgetförslaget är inte bara underfinansierat, det är dessutom oseriöst och ogenomarbetat. Jag tycker i ärlighetens namn att ni ska skämmas. När ni använder skattebetalarnas pengar, som också finansierar oppositionens verksamhet, måste ni också ta ert ansvar för att faktiskt opponera och visa på ett seriöst alternativ inför väljarna. Det är ledsamt att se att ni bara lyfter fram gamla produkter utan att

ens besvära er med att faktiskt damma av dem och göra dem anpassade till dagens verklighet. Jag tycker att det är sorgligt och jag yrkar bifall till majoritetens budgetförslag.

Anförande nr 327

F r e d r i k M a l m (fp): Herr ordförande! Det är ju så i det här landet att den som innehar regeringsmakten har ganska stort inflytande över samhällsutvecklingen. Om man tittar där ser man att det inte direkt har varit hoppande majoriteter vartannat val de senaste kanske 30–40 åren utan det vi har sett är att integrationspolitiken i Sverige är någon form av resultat av en rad olika andra områden, bostadspolitik, arbetsmarknadspolitik, utbildningspolitik, flyktingpolitik och mycket annat. Där kan man ju se att den socialdemokratiska politiken på det här området under ganska många år har skapat oerhört många av de problem vi i dag ser i förorten.

Det är väldigt svårt att liksom lasta Folkpartiets fullmäktigegrupp för det och säga: Nu ska socialdemokratin och fp:s fullmäktigegrupp ta ett gemensamt ansvar för de problem som vi ser. Jag tycker i stället att Socialdemokraterna ska ta de signaler som kommit om utvecklingen i våra förorter på fullaste allvar och formulera en kraftfull politik och framför allt förändra den politik som har förts de senaste åren.

Anförande nr 328

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Men nu är inte kommunens verksamhet densamma som statens verksamhet. Vi har olika verksamhetsansvar och olika uppdrag.

Sedan kan jag också tillägga att man blir ännu mer ledsen när du pratar om er *Utanförskapets karta*. Det är klart att det inte är svårt att få ihop 154 bostadsområden när man gör Tensta till tre och Rinkeby till två. Dessutom lyfter man in ett och annat värmländskt bostadsområde där det bor norrmän som jobbar i Norge. De skulle alltså vara fattiga och utanför eftersom de har sin taxerade inkomst i Norge. Ert sätt att agera är sorgligt. Det är det jag försöker säga. Det vore mycket bättre om vi faktiskt kunde ta ett gemensamt ansvar och se till att vi förändrar den verklighet som vi ser här i dag.

Anförande nr 329

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är glad att Teres Lindberg gjorde ett väldigt seriöst försök att höja sig över käbblet och höja debattnivån i den här salen.

Det är egentligen omöjligt, herr ordförande, att debattera integrations- och demokratifrågor separat. Det är dock inte bara Ters Lindbergs fel. Det är inte ens huvudsakligen Teres Lindbergs fel. Men när ni har haft det fulla politiska ansvaret i över tre år borde det ha varit lite mindre snack och lite mer verkstad, för det har du ett stort ansvar.

Vi har integrations- och demokratiproblem på många politiska områden, närmare bestämt alla som berör människors vardag: bostaden, närmiljön, förskolan, skolan

och äldreboendet. Detta är det viktigaste i vanliga människors vardag. Det är det här man betalar skatt för.

Stadsdelsnämnderna har ni givit ett särskilt demokratiansvar. Men vad händer med verksamhetsansvaret? Lokal demokrati blir alltmer ett mantra för att dölja att kärnverksamheterna fungerar allt sämre. Vi har fått medborgarförslag i stället för verklig valfrihet, stiftelser och ekonomiska föreningar, dessa under av demokrati och insyn, i stället för rätten att äga sin bostad.

Vi i alliansen talar om ytterstadens förnyelse. Eftersom Teres Lindberg häcklade vårt språkbruk ska vi nog förtydliga det. Vi talar om ytterstadens förnyelse. Det gjorde vi redan förra gången vi styrde. Vi ville satsa 500 miljoner kronor extra av stadens pengar på ytterstadens förnyelse. Det sade den socialdemokratiska regeringen nej till.

Med risk för att ge bostadsbolagen en dödskyss, herr ordförande, vill jag nu säga att vi tycker att det finns ett bra förslag från majoritetens sida och det är att engagera bostadsbolagen ännu mer i ytterstadens förnyelse och få bostadsbolagen att ta ännu mer ansvar i de områden där man är en stor aktör. Det är ett initiativ som vi välkomnar och som vi hoppas att ni inte lyckas klanta till alltför mycket.

Sedan frågar sig Ann-Margarethe Livh varför vissa människor tillåts bosätta sig i vissa bostadsområden. På den frågan är svaret, Ann-Margarethe Livh, därför att man inte kan förbjuda dem, trots att du väldigt gärna skulle vilja göra det. Det är det enkla svaret på den frågan.

Anförande nr 330

A n n - M a r g r e t h e L i v h (v): Jag tycker att det var ett dåligt svar på en väldigt svår fråga, och jag vill upprepa att jag tycker att vi någon gång måste vända på den här frågan. Vi pratar alltid om de utsatta i Tensta-Rinkeby, men vi diskuterar aldrig varför människor med ekonomiska möjligheter helt självklart kan isolera sig i vissa bostadsområden utan att någon ifrågasätter det.

Jag vill fråga: Tycker ni att det är rätt? Hur vill ni komma till rätta med de områden där det bara bor etniska svenskar med relativt hög inkomst? Hur vill ni få dessa områden uppblandade och integrerade?

Anförande nr 331

R o l f K ö n b e r g (m): Nu måste vi klara ut det här med språkbruket igen. Det är ju inte vi som talar om utsatta bostadsområden. Det enda som vi inte tycker om i ert förslag som jag hyllade alldeles nyss är att ni fortfarande i er argumentation talar om de utsatta bostadsområdena.

Om människor tillåts välja så väljer de att bo nära grannar och vänner. Man väljer efter principer och efter bästa förmåga för att påverka och ta ansvar för sitt liv. Det är det som ni i vänstermajoriteten – och framför allt i Vänsterpartiet – vill förvägra folk. Ni tror på den sociala och politiska ingenjörskonsten, och då är det beskatta, hindra, reglera och förbjuda som gäller. Det är det vi inte tror på, utan vi tror på motsatsen

när det gäller varenda av dessa punkter, och det är det som i grunden skiljer er syn från vår syn på var folk ska tillåtas att bo, och det gäller oavsett del av staden.

Anförande nr 332

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Rolf Könberg, det är roligt att ni stöder vårt initiativ om att allmännyttan skulle få ett ökat ansvar. Men jag måste fråga mig: Hur ska ni få till det när ni också vill göra om hyresrätterna till bostadsrätter så långt det är möjligt? Vilka är det då som ska ta det ökade ansvaret?

Anförande nr 333

R o l f K ö n b e r g (m): Det där var ett inlägg på samma intellektuella nivå som argumentet att hyresrätterna är utrotningshotade i innerstan. De uppgår nämligen bara till 47 procent. Sanningen är ju den att när folk får välja väljer vissa att bo i bostadsrätt och andra väljer att bo i hyresrätt, och för oss är det ingen dramatik i det. Dramatiken finns ju hos er därför att ni vill hindra, förbjuda och retroaktivt hindra över 5 000 stockholmare att göra det, och med hjälp av Boverket och Länsstyrelsen ytterligare 5 000 stockholmare, varav den absoluta merparten – tre fjärdedelar – i ytterstaden. Innerstaden hann ni med innan er Berlinmur sattes upp. Nu ska ni införa en ny Berlinmur som heter tullmur, men det är en annan debatt som vi kan ta i morgon.

På punkt efter punkt vill ni hindra den verkliga valfriheten. Ni håller på med era små populistiska knep och pratar om demokrati och integration som separata politikområden, fast ni i vardagen i varje enskilt beslut motverkar demokrati och integration där folk behöver det bäst. Verklig demokrati och verklig integration uppnår man i vardagen, och det är det ni hindrar och förbjuder varje dag.

Anförande nr 334

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktige, ledamöter och åhörare! Det här är inte bara en rödgrön budget, utan det är en budget för ökad integration i Stockholm. Vi satsar exempelvis extra på de fem nationella minoriteter som finns i vårt land. Kommunstyrelsen ska till exempel anordna kontinuerliga samrådsmöten med företrädare för lokala minoritetsorganisationer för att undersöka deras behov av äldreomsorg på modersmålet.

Kulturnämnden kommer att vidareutveckla metoder för att tydligare synliggöra de nationella minoriteternas kultur i stadens kulturliv. Utbildningsnämnden kommer bland annat att kompetensutveckla berörda lärare när det gäller de nationella minoriteterna, att utreda möjligheterna att erbjuda modersmålsundervisning på finska på samma villkor som för samiska, romani chib och meänkieli.

Stadsdelsnämnderna ska förbättra informationen till hemmen om modersmålsundervisningen på de nationella minoritetsspråken. Stadsmuseinämnden ska uppmärksamma de nationella minoriteternas historia och kulturarv som en del av stadens kulturhistoria.

I den centrala medelsreserven finns dessutom pengar – 500 000 kronor – avsatta för bland annat genomförande av informationsinsatser om de nationella minoriteterna som kommunstyrelsen ska ansvara för. Kulturnämnden föreslås också administrera ett årligt stöd på 600 000 kronor till det finska biblioteket.

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det här är såvitt jag vet de kraftfullaste satsningar som Stockholm stad någonsin har gjort för att stärka minoriteterna. Det kallar jag för en rödgrön integrationsbudget.

Bifall till majoritetens förslag till budget!

Anförande nr 335

M a r t i n a L i n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Teres Lindberg sade en gång i den här salen att med Folkpartiets skattesänkningar skulle man snart se kåkstäder växa upp runt Stockholm. Det är ett intressant uttalande, tycker jag. Om en folkpartistisk skattesänkning som i år ligger på 20 öre resulterar i utbredda kåkstäder runt staden måste ju det bero på att Socialdemokraterna skapade ett ganska taskigt utgångsläge.

Jag tycker att Teres Lindberg beskriver på ett bra sätt i sitt inledningsanförande hur illa det har blivit i vissa av Stockholms förorter. Att hota med kåkstäder runt Stockholm blir lätt lite komiskt, men detta uttalande visar också hur man ser på integrationsfrågor. Med den logiken skulle vi ha dubbelt så mycket integration om vi hade dubbelt så höga skatter. Vi kan väl titta lite närmare på den tesen.

Under de senaste 20 åren har segregationen i Sverige förvärrats och fördjupats. Antalet områden där sysselsättningen ligger under 50 procent har ökat dramatiskt sedan 80-talet. Utanförskapet enklaver håller på att slå rot runt vår stad. Områden där kriminaliteten ökar och sysselsättningen minskar sprider hela tiden ut sig.

Ändå verkar inte det här ha följts åt av några större skattesänkningar. Tvärtom började klyftorna öka mellan nya och gamla svenskar under 80-talets höjdpunkt när de offentliga utgifterna var som störst. Nej, det finns faktiskt inga belägg alls för att integrationen följer skattetrycket. I så fall skulle Sverige vara det mest integrerade landet i hela världen just nu. I stället ligger vi i botten i internationella undersökningar.

Integration verkar tyvärr inte heller skapas genom välmenande kommunala projekt. Kommuner av alla politiska färger har i decennier satsat på olika välmenande, men verkningslösa integrationsprojekt. Desto fler projekt, ju större verkar segregationen ha blivit.

Låt oss säga som det är. Er integrationspolitik har nått vägs ände. Mer av samma vara kommer aldrig att kunna vända den här utvecklingen.

Bygger delaktighet i det svenska samhället på arbete och utbildning? Ja, det finns en hel del som pekar på det. Det har till och med visat sig att jobb alltid är bättre än bidrag för integrationen. Därför är det förbluffande att det satsas så lite på det just i Stockholm.

Sverige har haft en misslyckad integrationspolitik under de senaste 30 åren. Den här budgeten står för mer av samma vara. Den är välvillig, men misslyckad. Det är synd, för de nya svenskarna förtjänar en bättre start i Stockholm.

Socialdemokraternas politik leder inte till kåkstäder, men den leder till utanförskap, arbetslöshet, passivitet, bidragsberoende och kriminalitet, och det är lika illa. Av den anledningen vill jag yrka bifall till Folkpartiets budgetförslag.

Anförande nr 336

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ja, Martina, man kan ju alltid plocka citat ur deras sammanhang. Men vad du glömde bort att nämna var att skattesänkningar ju måste finansieras. Och hur finansierar man skattesänkningar? Jo, genom ökade avgifter. Och vilka är det som drabbas hårdast av ökade avgifter? Naturligtvis de som har sämst inkomster. Det är de som bor i de stadsdelar som du pratar om. Det är de som upplever det allra största utanförskapet.

Anförande nr 337

M a r t i n a L i n d (fp): Teres Lindberg, nu har du varit integrationsborgarråd i tre år. Jag tycker att det är dags att göra bokslut över dessa år. Kriminaliteten ökar, klyftorna ökar, våldet ökar, arbetslösheten ökar, socialbidragsberoendet ökar, den religiösa fundamentalismen ökar. Alla partier i den här salen har ett ansvar för att integrationen har misslyckats.

Jag har använt ordet ansvar mellan fem och tio gånger i den här debatten. Men här och nu är det du som har ansvar för att den här politiken inte läggs om.

Vi tror att jobb är bättre än bidrag. Vi tror att språket är nyckeln till integration och delaktighet. Vi tror på att sätta tydliga gränser mot religiös fundamentalism. Vi har tagit konsekvenserna av att politiken har varit misslyckad historiskt, och vi har förändrat den politiken. Nu tycker jag att det är dags att du gör samma sak.

Anförande nr 338

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jobb är alltid bättre, det är sant. Det är bättre för individen. Men det har ibland ingen relevans för integration. Det är snarare ett dåligt tecken på integration. Om människor är utbildade på KTH, men tvingas att köra taxi på grund av diskriminering, då är inte det något bra tecken på integration. Det är det som Folkpartiet för fram varje gång i sådana här debatter.

Det är bara under de senaste månaderna som Folkpartiet har börjat prata om diskriminering över huvud taget. Men man verkar inte fatta något. Om man inte gör någonting åt diskrimineringen kommer man att misslyckas med alla nya projekt som förs fram. Det mesta av det som kommer från Folkpartiet är att man ska starta nya projekt. Jag är övertygad om att också de kommer att misslyckas.

Anförande nr 339

M a r t i n a L i n d (fp): Paul Lappalainen, det har ju visat sig att invandrare i Sverige tillhör några av de minst sysselsatta i hela Europa. Arbetslösheten i Sverige bland nya svenskar är otroligt hög. Däremot verkar det inte ha någon korrelation med att svenskar är mer rasistiska eller mer benägna att diskriminera än andra människor i Europa. Diskriminering är ett väldigt stort problem, men det kan inte förklara det utanförskap som vi ser till en övervägande del i förorterna, utan det har också andra strukturella orsaker.

Teres polisanmälde en diskriminering för ett tag sedan. Jag tycker att det var det mest konkreta och positiva exemplet på socialdemokratisk integrationspolitik som vi har sett under dessa tre år. Jag tycker att det är jättebra att man polisanmäler diskriminering, och vi är för tuffa lagar mot det. Men det är inte där som arbetslöshetsproblematiken ligger.

Anförande nr 340

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Vi har ett växande, socialt och etniskt utanförskap med enorma mänskliga och ekonomiska kostnader. När jag hör er på den motsatta sidan och när jag läser er majoritetsbudget hittar jag tyvärr ingenting. Det är bara gamla vanliga lösningar som inte säger någonting.

Som vanligt har man en stark tilltro till stadsförnyelse, men vi vet redan att det kommer inte att ge någon effekt. Det pekar de undersökningar på som har gjorts av tidigare liknande satsningar. Detta visar på en total uppgivenhet när det gäller integrationspolitiken.

I majoritetens budgetförslag står följande på s. 55: "Kommunala bostadsbolag ska ta ett ökat ansvar för att åstadkomma en positiv, social och ekonomisk utveckling i vissa eftersatta stadsdelar". Så står det. Ni har inte hört fel. Då måste jag fråga: Är det så att kommunala bostadsbolag ska lösa integrationspolitiken? Det är där som skiljelinjen går mellan oss och er. I dessa stadsdelar ska människorna själva få makten över sina liv, inte de kommunala bolagen,

Men ni tänker fortsätta att låtsas som att det regnar trots händelserna i omvärlden med liknande problem, signaler som man borde ta på allvar. Flera sådana exempel har nämnts här, till exempel händelserna i Frankrike. Inte minst i Stockholm växer problemen. Ni kan inte blunda för det. När man firar den 11 september har det gått för långt.

Jag tar gärna din hand, Teres Lindberg, men då ska vi vara överens om lösningarna. Vi måste till exempel höja statusen i utsatta stadsdelar genom att omvandla hyresrätter till bostadsrätter. Det skulle öka tryggheten. De människor som bor där utsätts själva för brott, så de behöver trygghet. De har tappat tilltron till samhället.

Man måste också satsa på arbete i stället för bidrag. Man kan inte fråga människor vad de har för problem, utan vi måste fråga dem: Vad kan du? Det är jätteviktigt om man ska kunna lösa de problem som vi har i Stockholm.

Härmed yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 341

Borgarráðet L i n d b e r g (s): Ordförande, Abit! Jag ber att få återkomma och berätta mera om det förslag som vi har om ett utökat ansvar för allmännyttan. Men jag kände att jag måste ställa den här frågan som en konsekvens av det som du sade och den kritik du framförde: Hur förklarar du finansieringen av ytterstadssatsningen under den förra mandatperioden, den mandatperiod som Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet styrde tillsammans, då det bara var allmännyttan som stod för finansieringen?

Anförande nr 342

A b i t D u n d a r (fp): Jag försökte verkligen att inte ägna mig åt något partipolitiskt käbbel. Jag försökte att komma med konstruktiva lösningar. Det här är ett väldigt svårt område som handlar om morgondagens Stockholm. Vi kan inte diskutera hur vi finansierade saker för fyra år sedan. Det här handlar om stora problem.

Ungdomarna i dessa stadsdelar kommer aldrig att nöja sig med varmvatten och fina bostäder. De vill vara med i samhället, Teres.

Vi kan inte diskutera finansiering hit och dit när vi har ett växande problem. Och jag lovar dig att ungdomarna i Frankrike har samma drömmar som de svenska ungdomarna. Men de växer upp i ett område i totalt utanförskap. Och så ställer du en fråga till mig. Ni har haft makten ända sedan jag kom till Sverige. Hur har ni mage att stå här och skylla på oss andra?

Ni betar er som att ni är i opposition. Ni kommer inte med någon lösning på de svåra problemen. Kom i med riktiga lösningar och prata politik i stället för att ägna er åt käbbel!

Anförande nr 343

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Abit, dina känslor är starka i den här frågan. Jag har ett stort förtroende för dig som individ, däremot inte för ditt parti. Du säger att människor ska bygga upp ett förtroende för politiker som inte orkar sätta lika möjligheter och lika rättigheter i centrum av integrationspolitiken. Det är en liten sidofråga. Om man är tvåspråkig har man inte en rättvis chans att få något jobb. Politiker vägrar att göra någonting åt detta. De som har makten i samhället borde ställa krav på arbetsgivarna och på facket, men då blir det känsligt. Det är det som Folkpartiet inte gör, utan man slår på dem som redan är slagna.

Anförande nr 344

A b i t D u n d a r (fp): Nej, Paul, jag håller inte med dig. Du får gärna läsa vår reservation där vi presenterar en helhet. Jag har också respekt för de frågor som du tar upp. Men jag tycker ändå att spöket diskriminering inte är lösningen på de svåra problem som vi har i samhället.

Jag har läst ert budgetförslag. Plötsligt har ni ändrat kurs. Allt ont beror på diskriminering. I stället borde ni ha lite självinsikt och fråga er vad ni har bidragit med och

vad ni har gjort. Det är ändå politiken som har satt prägel på våra förorter och vårt samhälle.

Titta bara på Rinkeby! Där finns 100 föreningar på 18 000 invånare. Hur kommer det sig? Jo, det beror på att olika projekt har skapat sådana här kosmetikaföreningar i stället för att ge människor möjligheter och förutsättningar för att själva bestämma över sina liv.

Anförande nr 345

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Att motverka utanförskap och segregation är den största utmaningen för den här majoriteten. För att öka sysselsättningen bland invandrare har man satsat på olika arbetsmarknadsåtgärder, från sfi-undervisning till olika yrkesutbildningar som leder till arbete, till exempel genom Kompetens Nord och Kompetens Syd.

I de fattiga stadsdelarna där många familjer är nyanlända eller saknar kunskap satsar vi på mera resurser till skolorna och förskolorna därför att behovet är stort i dessa områden.

För ungdomarna har både staden och respektive stadsdel satsat resurser för att kunna erbjuda meningsfulla kulturaktiviteter. För oss innebär integration att man satsar på alla fronter, från språkkunskap och kultur till att människor med invandrarbakgrund får meningsfull sysselsättning så att de kan leva ett värdigt liv i det nya landet.

De borgerligas syn på integration är att man ska sänka skatten för att försämma för de allra sämst ställda. Därför har man introducerat en så kallad jobbgaranti som är lika med praktikjobb med socialbidrag. De nyanlända ska alltså få bättre villkor än i hemlandet, men sämre villkor än den övriga befolkningen. Sänkt skatt och meningsfull utbildning som leder till arbete för den nya invandrargruppen hör inte ihop.

Ordförande! Det är de fattiga stadsdelarna som förlorar mest på Moderaternas och deras allierades budgetförslag. Deras förslag stoppar tvärt allt arbete som vi har lagt ned i dessa områden.

Borgarnas förslag att avskaffa stadsdelsnämnderna drabbar Rinkeby stadsdelsnämnd hårt. Kristdemokraternas förslag att slå ihop Rinkeby stadsdelsnämnd med Kista och flytta förvaltningen och nämnden utarmar företagsamheten i Rinkeby.

Sedan Rinkeby stadsdelsnämnd inrättades har man jobbat för att närpolisen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och banker ska etableras i Rinkeby. Det har också gjort att servicen har blivit närmare och att det har skapats jobb. Genom att flytta nämnden och förvaltningen startar man en dominoeffekt. Faller en, faller alla. På sikt försvinner närpolisen, försäkringskassan, banken, arbetsförmedlingen, kassaservice och så vidare. Då försvinner också mellan 400 och 500 arbetstillfällen från Rinkeby. Dessa 500 människor är de som ger trygghet på dagarna när jag och andra inte går till jobbet eller till skolan.

Genom att man avskaffar stadsdelsnämnden avskaffar man också närdemokratin. Man cementerar segregationen och ger fritt spelutrymme åt fundamentalistiska krafter, som Fredrik Malm befarar.

Bifall till majoritetens förslag!

Anförande nr 346

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är ett stort problem, Abebe Hailu, att statlig service försvinner runtom i ytterstaden. Jag föreslår att ni tar upp det med era partikamrater på riksplanet. De är de som är ansvariga för de statliga bolag och verk som lägger ned sin verksamhet runtom i Stockholms ytterstad.

Sedan är ju juvelen i kronan för vänstermajoritetens integration alltid Kompetensfonden och stadsdelsförnyelsen. Stadsdelsförnyelsen bygger på att ni gör det som ni är benhårt emot och alltid skäller på oss för. Ni säljer mark och fastigheter. Det gjorde vi också, till de boende i just dessa stadsdelar. Ni gör ogenerat tvärtemot det som ni själva står här och säger i er egen förmenta ideologi.

Ni är emot försäljning av Birka, och sedan sätter ni ogenerat sprätt på 2 miljarder. Ni är emot försäljning av mark och fastigheter. Sedan inför ni en underfinansierad stadsdelsförnyelse och ni tillämpar den brända jordens taktik, för ni avsätter inga pengar för 2007 och 2008. Snacka om att säga ett och göra ett annat!

Anförande nr 347

A b e b e H a i l u (s): Alla satsningar som du har nämnt – storstadssatsningen, ytterstadssatsningen, stadsdelsförnyelsen – har skapat jobb för stockholmarna och även ute i förorterna. Stockholm har blivit en motor för att ekonomin både i kommunen och i Sverige ska bli bättre. Det går bra tack vara dessa satsningar. Många har blivit utbildade. I Rinkeby har 100 personer fått jobb i år till följd av denna satsning. 150 personer har redan fått jobb, räknat fram till den 31 oktober, och det kan bli fler. Så det går bra för Stockholm och även för de yttre stadsdelarna. Jag ser inte någon nackdel med det.

Anförande nr 348

A b i t D u n d a r (fp): Om det är så bra, vad är då problemet? Vad är det vi diskuterar om? Teres Lindberg själv analyserade hur det ser ut i olika stadsdelar i vår stad. Här står du och säger att det inte är något problem. Det är bara propaganda. Själv tror du inte på det du säger.

Abebe, jag har sett ett flygblad som har delats ut i Järvaområdet, och jag tycker inte att det är seriöst. Ni ägnar er bara åt propaganda och skriver att borgarna kommer att lägga ned stadsdelarna och att arbetsplatser, service och så vidare kommer att försvinna. Det är inte politiskt seriöst över huvud taget. Det är billig och enkel propaganda, ingenting annat, som inte hör ihop med ett civiliserat samhälle.

Anförande nr 349

A b e b e H a i l u (s): Ja, det är sant. Vi propagerar. Jag är rinkebybo. Jag vill inte att Rinkeby ska bli en segregerad stadsdel, att det blir som i Frankrike i framtiden eller som ett getto. Det är sant. Jag satsar hårt. Jag vill inte flytta från Rinkeby. Därför måste jag kämpa mot borgarnas alla försök att göra Rinkeby eller andra fattiga områden ännu mer segregerade. Det är sant. Jag ska fortsätta med mitt arbete. Vi får se nu när det blir val. Det blir nästan en folkomröstning i Rinkeby just på grund av detta.

Anförande nr 350

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ann-Margarethe Livh ställde en intressant fråga tidigare: Hur vill ni komma åt att välsituerade bor i innerstaden? Ja, vårt svar är: Satsa på förorten.

Det som har hänt i Rinkeby och det som du talar om, risken för att banken ska försvinna och så vidare, är just det som händer i en massa förorter trots alla interventioner genom åren.

Vi kan ta Akalla som exempel. Där har Svensk Kassaservice stängt. Banken har flyttat. Det ena företaget efter det andra lägger ned. Banken flyttar därför att det inte finns några företag i området. I Rinkeby kommer samma sak att hända.

Jag var rektor för invandrarundervisningen för 25 år sedan, och jag ser ingen större skillnad, trots alla insatser som har gjorts genom åren. Det är för att man inte försöker genomföra några djupgående förändringar i förorten.

Anförande nr 351

A b e b e H a i l u (s): Hardy Hedman, hur vågar du säga så där? Vi har hundratals småföretagare i Rinkeby, Om ni avskaffar stadsdelsnämnden avskaffar ni också de arbetstillfällen som finns i Rinkeby. Då utarmar ni dessa småföretagare. Vi har inte sådana företag som i Kista, i Silikon Valley. Det stämmer, men ni ska ju flytta alla arbetstillfällen till Kista. Det är inte människor utan det är arbetstillfällen som flyttar från Rinkeby till Kista. Då blir vi beroende av Kista.

Vet du har det blev i din stadsdel, Husby? Alla åker till Kista och handlar. Vad händer i Husby? Det är dött i dag. Det är dött i Akalla på grund av att alla åker till Kista och handlar. Det har blivit getto i Husby. Nu vill ni ha Rinkeby också. Det ska bli ytterligare ett getto där det bor 16 000 människor. Vad säger du egentligen? Vet du vad du pratar om?

Anförande nr 352

F r e d r i k M a l m (fp): Ordförande! Jag vet inte om Stockholms framtid står och faller med huruvida en stadsdelsförvaltning är belägen i Rinkeby eller i Kista, om jag ska vara uppriktig.

När det gäller det som Teres Lindberg sade tidigare med anledning av utanförskapets karta som Folkpartiet har tagit fram är det inte så att gränskommunerna är med i den

senaste utgåvan. Vi tog till oss av den kritik som kom efter den första versionen, och i den omarbetade versionen finns inte dessa kommuner med.

Rinkeby är till exempel uppdelat i två stadsdelsnämnder. Men det är väl bara att ringa till USK och fråga hur många stadsdelar det finns i Stockholms stad. Det är 133 stycken. Så det är inte så konstigt att olika områden i Stockholm kan vara uppdelade i flera stadsdelar.

Det intressanta här är någonting helt annat. Det är ju ökningstakten och att Sverige som nation håller på att slitas sönder socialt, ekonomiskt, politiskt och delvis värderingsmässigt. Vi håller på att få samma typ av situation som vi har sett i andra länder för kanske 10 eller 15 år sedan. Det är den utvecklingen som är alarmerande, och jag tycker att det är väldigt tråkigt att det inte verkar finnas någon som helst probleminsikt på den andra sidan.

Är det ingen av er som har lyssnat på vad Nalin Peggul sade på Ekot i dag? Gå då in på hemsidan och läs det! Ni avfärdar en ledande socialdemokratisk politiker som är något slags symbol för invandrarförorten i Stockholm. Hon är ju mer eller mindre en symbol för Tensta. Men ni avfärdar hennes beskrivning av hur hon känner sig tvingad att lämna sin stadsdel därför att våldet och den religiösa fundamentalismen knäcker henne och hennes familj. Ni avfärdar detta genom att säga att det inte är så viktigt eftersom det bara handlar om en person. Jag undrar vad hon skulle säga om hon lyssnade på detta.

Faktum är att Nalin Peggul inte på något sätt är ensam. Dessa områden har blivit genomfartsområden. När människor får en bättre inkomst söker de sig väldigt snabbt därifrån. Det är alldeles uppenbart att det som vi behöver göra i Stockholm och i hela Sverige är att vända integrationspolitiken till en ny politik som i sin tur kan vända den här utvecklingen så att de tre områden som har blivit 154 områden återigen kan pressas tillbaka till att bli betydligt färre områden.

Och då handlar det om jobb i stället för bidrag. Jobbcentrummodellen är bra, och den ska utvecklas och introduceras på fler ställen. Det handlar givetvis om en utbildningspolitik där man satsar på kunskaper, nationella prov, höjer statusen för läraryrket. Det handlar om det egna ägandet, att man får rätten att köpa sin bostad, även i förortens allmännyttiga bostäder. Och det handlar om en kamp mot diskriminering, att man skärper kommunens antidiskrimineringsklausul och att man tillåter anonyma ansökningsförfaranden.

Den är den politiken vi behöver, inte att sopa allt under mattan och negligera problemen, inte att säga att allting är bra och att allting kommer att raseras om Moderaterna kommer till makten och sänker skatten en aning.

Anförande nr 353

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Återigen: Det är spännande att höra att man från Folkpartiet kan ta ordet diskriminering i sin mun. Problemet är att man inte är seriös i den frågan. Det är det som utarmar integrationspolitiken, inte bara i Sverige utan också i Frankrike, i Tyskland, i Finland och runtom i Europa. I synnerhet européer

har haft svårt att hantera dessa frågor på ett seriöst sätt. De är så rädda för de spöken som finns i deras historia. Det gör ont, och det måste göra ont. Det är inte lätt.

Efter upploppen i Chicago fick man någonting som heter Curner report. Upploppen i London ledde fram till Scarman report.

Anförande nr 354

F r e d r i k M a l m (fp): Det är oerhört viktigt att man ska kunna ta ordet diskriminering i sin mun. Problemet för Paul Lappalainen är att du bara tar det ordet i din mun. Det finns en rad andra faktorer som också påverkar. Vi förnekar inte på något sätt att diskrimineringen är en orsak till utanförskapet. Vi vill se hårdare lagar på det området. Vi vill se anonyma ansökningsförfaranden och andra saker.

Men vad vi också ser är att hela Västeuropa i dag i praktiken närmar sig en social explosion. Det är klart att vi har en del i den utvecklingen. Majoritetssamhället måste på något vis göra upp med sin egen historia och med sin egen bild av den andre, vem det än nu må vara, och hela det koloniala arvet. Jag tror inte att vi förnekar det heller.

Men faktum är att vi lever här och nu. Om vi tittar på utvecklingen i Stockholms stadsdelar ser vi också andra problem i form av arbetslöshet, i form av att skolan inte uppnår resultat, i form av att människor inte känner samhörighet med det svenska samhället. Dessa frågor måste vi på ett brett sätt ta itu med, tycker jag.

Anförande nr 355

A n n - M a r g r e t h e L i v h (v): Fredrik Malm, jag tycker att det är oförskämt av dig att påstå att vi negligerar problemen bara för att vi inte lyssnar enbart på Nalin. Det finns massor av människor som flyttar till och från Tensta-Rinkeby. En del av dem har allvarliga problem, och det är tyvärr faktiskt många svenskar som gör det som man gör i hela världen, nämligen flyttar från ett område därför att det är många invandrare som flyttar dit. Det är ett internationellt fenomen som är oerhört tragiskt.

I mitt anförande tog jag upp minst tre konkreta saker som vi gjorde för att försöka att bryta den svåra segregationen som ingen majoritet har lyckats med. Alla dessa förslag har ni gått emot. Ditt enda svar är: Jobbgaranti. Integration för dig är att människor med invandrarbakgrund ska jobba för att få socialbidrag som på en andra klassens arbetsmarknad. Det är din typ av integration.

Anförande nr 356

F r e d r i k M a l m (fp): Det vore kanske bra att skruva ned retoriken en aning. Jag har inte alls varit respektlös eller någonting sådant. Jag har bara citerat vad ni på den sidan har sagt, att Nalin Pekgul bara är en enskild person och att det därför inte är så viktigt att diskutera.

För övrigt har det kommit fram olika förslag från alla möjliga håll om jobbgaranti-modeller för att hjälpa långtidsarbetslösa att komma in på arbetsmarknaden. TCO kallar det för en ny sysselsättningspolitisk anställningsform. SACO kallar det för

100 000 samhällsarbeten. Göran Persson berörde detta i sitt tal i Björkvik. Folkpartiet och den borgerliga alliansen kallar det för jobbgaranti. Det finns olika modeller. Skillnaden är att vår modell innehåller en hårdare grad av att man ställer krav, att man villkorar utbetalning av försörjningsstöd.

För övrigt har jag också presenterat en rad andra förslag: kamp mot diskriminering, rätten att få äga sin bostad, ökade kunskaper i skolan och mycket annat.

Anförande nr 357

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Fredrik, om jag inte missminner mig instämde jag i din beskrivning, så jag känner mig lite påhoppad. Vad jag skulle vilja säga några ord om är ert förslag om avidentifierade ansökningshandlingar. Under den här mandatperioden har vi borrar i frågan vad man kan göra för att avidentifiera ansökningshandlingar, men det är inte så himla enkelt. Det är väldigt lätt att vara halvpopulistisk och säga att vi ska införa sådana. Men vad betyder det och vilka konsekvenser får det?

De erfarenheter som finns av avidentifierade ansökningshandlingar visar på väldigt många problem som föder nya typer av diskriminering. Man klarar inte att dölja till exempel fritidsintressen. Om man boxar på sin fritid eller spelar golf ger det en ganska bra beskrivning av vilken bakgrund man har. Det finns mängder av sådana problem som de erfarenheter som finns visar.

Anförande nr 358

F r e d r i k M a l m (fp): Jag tror definitivt att det kan finnas invändningar mot den här typen av anonyma ansökningsförfaranden. Det finns en medlem i min förbundsstyrelse i Liberala ungdomsförbundet som är oerhört kritisk och som själv har utländsk bakgrund. Han säger: Varför ska jag dölja vem jag är? Samtidigt finns det andra personer som menar att problemen i dag är så stora att den här åtgärden förmodligen är rimlig.

Jag tror mycket väl att det finns olika problem med det här, och det finns säkert också byråkratiska problem om man skulle introducera det. Men vi måste nog ändå gemensamt i den här salen titta på den utveckling som vi har sett i vår stad och på de problem som finns. Vi måste vara beredda att ta till en del rejäla krafttag, tror jag.

Anförande nr 359

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande, fullmäktige! Jag vill naturligtvis kommentera det påstående som Rolf Könberg gjorde tidigare i den här debatten.

Ibland får jag en känsla av att Moderaterna ser sig som demokratins härförare nummer ett. Jag vill bara påminna om två väldigt tydliga exempel på hur Moderaterna har agerat i Sverige.

1921, mina vänner, fick vi allmän och lika rösträtt i Sverige. Det accepterade alla etablerade riksdagspartier utom Högerpartiet eller som det senare hette: Moderata samlingspartiet. Man accepterade inte detta förrän 1946.

Under 80-talet hade vi en mycket het löntagarfondsdebatt i Sveriges riksdag. Då uttryckte en väldigt högt uppsatt moderat sig på följande sätt: Det räcker inte med att räkna näsor. Det handlar också om den intellektuella kapaciteten. Jag tycker att det är väldigt talande för Moderaternas syn på hur man värderar och inte värderar allas lika värde.

Att påstå och dra växlar på att hanteringen av och beslutet om valsedlarna är djupt odemokratiskt är ytterligare ett uttryck för att värdera sina egna förslag på ett annat sätt än andras förslag.

Det som har hänt, mina vänner, är följande. I tre års tid har Moderaterna använt teknik och juridik för att förhindra ett demokratiskt fattat beslut i den här församlingen. Folkomröstningen handlar om huruvida stockholmarna vill ha eller inte vill ha ett system med miljöavgifter. Folkomröstningen handlar inte om datum för folkomröstningen. Det är inte det som stockholmarna ska ta ställning till utan de ska ges en ärlig och uppriktig chans att få säga ja eller nej.

Fullmäktiges alla partier har sagt att man ska följa folkomröstningens resultat. Men det agerande som Moderaterna 2005 i Sveriges riksdag har sysslat med innebär att man flyttar beslutet från det här parlamentet till riksdagshuset. Det, om något, är djupt odemokratiskt.

Anförande nr 360

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är van vid att Annika Billström begär replik på mig direkt och inte en timme efteråt. Men hon kanske inte hittade papperen förrän nu.

Det där var väldigt talande om 1921 och 1983. Men någonting som är talande för 2005 är det korrekturfel i er budget om att folkomröstningen återfinns under rubriken *Demokrati – allas lika värde, allas möjligheter till delaktighet*. Det har aldrig varit så tydligt att alla boende i Stockholmsregionen inte har lika värde, att de inte har möjlighet att delta, att alla inte ska vara med.

Ni skriver att folkomröstningen ska ha en hög legitimitet. Då frågar man sig: Hur påverkas legitimiteten av att folkomröstningen sker tre år efter det att ni fattade dessa beslut? Och hur påverkas den av att ni har censurerat vår baksida?

Ni skriver att erfarenheterna från folkomröstningar i andra städer utgör en viktig del av förberedelsearbetet. Då måste jag fråga: Vilka länskommuners folkomröstningar syftar ni på?

Anförande nr 361

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Den 24 oktober 2005 säger en folkpartist följande: Det är en manipulativ folkomröstning. Eftersom vi inte vill ha den kommer vi inte att lyssna på resultatet av den om vi vinner riksdagsvalet. Sedan säger en moderat: För att trängselskatt ska komma i fråga krävs åtminstone att 80 procent röstar ja i Stockholms stad. Det är liberal och moderat syn på demokrati. Jag tycker att det är glasklart och oerhört talande.

Anförande nr 362

A b i t D u n d a r (fp): Jag är väldigt nyfiken på vad finansborgarrådet har för syn på flygbladet där det står att vi ska radera allt. Min andra fråga är: Hur ser du på de två ledamöter som har blivit dömda för valfusk? Jag är jättenyfiken på det svaret. En av dessa ledamöter sitter med i den nämnd som jag själv sitter i.

Anförande nr 363

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ser oerhört allvarligt på detta. Det är fruktansvärt allvarligt. Nämnder eller majoriteter förvägrar oppositionen att lämna in skrivelser för beredning. Det tycker jag är fruktansvärt. Det är ett tecken på svaghet. Varför inte låta era skrivelser få lämnas in? Samtidigt lägger majoriteten fram motsvarande skrivelser där man säger att man vill utreda införandet av marknadshyror och konsekvenserna av detta. Då får man belysning från båda håll. Då tycker jag att man är generös. Därför vill jag vara extremt tydlig gentemot dig.

När det gäller flygblad ska de givetvis innehålla fakta. Gör de inte det är det naturligtvis en brist. Era flygblad kanske alltid är perfekta, det vet inte jag. Men jag tycker att ett flygblad inte kan värderas på samma sätt som ett valfusk.

Ordningsfråga

Anförande nr 364

R o l f K ö n b e r g (fp): När finansborgarrådet talar om flygblad känner nog jag och andra att vi behöver få ett klarläggande om det är så att det var ett infall av missriktad retorik, att du syftade på valsedlarna. I vår värld är det skillnad på flygblad och valsedlar. Pratar vi om valsedlar och baksidestexten vore det trevligt med lite mer respektfull ton inför det som vi vill ska stå på valsedelns baksida.

Anförande nr 365

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Detta var ett replikskifte mellan mig och Abit Dundar och inget annat. Jag svarade på hans frågor, och det behöver inte du lägga dig i.

Anförande nr 366

Å s a R o m s o n (mp): Man kan förstå om Rolf Könberg blir lite upprörd. Det går att misstolka saker som sägs från den här talarstolen. Rolf är ju en engagerad demokratidebattör, vilket jag tror att det är fler än jag i den här salen som uppskattar. Däremot är det inte alltid som vi tycker samma sak, och det är just det som är poängen med demokrati. Man kan tycka olika saker, men man ska vara överens om spelreglerna.

För Miljöpartiet innebär demokrati ett deltagande för medborgarna i gemensamma angelägenheter. Lika rättigheter är grunden och varje medborgare måste bemötas rättvist. Annars eroderar hela samhällskittet. Om detta har diskuterats mycket i den här debatten.

När det gäller demokratifrågorna blir det ändå en skevhet när ena halvan av salen tar upp möjligheten att köpa sin hyresrätt som en medborgarangelägenhet. Det finns många argument för att man kan vilja ha ett samhälle där fler har rätt att köpa sina bostäder, men jag tycker inte att det är riktigt på sin plats att lösa frågan om det demokratiunderskott som jag tror att vi alla politiskt engagerade människor i staden känner att man ständigt måste jobba med. Den dag vi slutar att jobba med det är det de andra som kommer att styra på ett sätt som över huvud taget inte är bra för folkmajoriteten.

Det är därför med en viss glädje som jag läser det moderata förslaget till budget, även om det inte är i siffrorna och tabellerna som man hittar de intressanta demokratiförslagen. Inte heller hittar man dem i yrkandena. Men Moderaterna presenterar trots allt fem punkter för demokrati, och jag antar att Rolf Könberg har haft ett finger med i spelet. Jag välkomnar alla dessa fem punkter.

Skilda valdagar är en fråga som jag tycker att fler kommunala parlament än det i Stockholm bör diskutera. Möjligheten till kommunalt nyval har jag personligen ingenting emot. Jag tycker snarare att fler möjligheter till en tydlig process kan vara på sin plats. Det är en helt ny företeelse i svensk demokrati, men det borde man väl kunna pröva.

När det gäller fler och snabbare kommunala folkomröstningar är det intressant att se att Moderaterna har klivit fram från sin ganska bakåtsträvande attityd från 1921 och även från 1990-talet under Dennispaketets dagar. Då var det Moderaterna som gick i bräsch för att säga nej till alla typer av folkomröstningar som handlade om de motorvägar som för evigt skulle exploatera de största grönområdena i Stockholm.

Att genomföra en grundläggande demokratiutbildning är väl precis det som vi i alla partier gärna gemensamt måste bearbeta under varje period och vid varje val. Såvitt jag vet finns det en förtroendemannautbildning, men den kan säkert förbättras.

Vi har flera gånger hört om kommunala valobservatörer, och jag tror att vi återkommer till den debatten. Gäller det en form av transparens kring valförfarandet har vi ju en vallagstiftning som ger hur mycket transparens som helst. Men Moderaterna säger inte någonting om utvärdering i sin reservation om valsedlarna.

Anförande nr 367

R o l f K ö n b e r g (m): Först vill jag tacka Åsa Romson för att hon på ett artig och trevligt sätt klarade ut för mig att Annika Billströms flygblad inte var våra valsedlar. Det tackar jag Åsa för.

Sedan tycker jag också att man ska tacka Åsa Romson för den väsentligt större öppenhet i de här frågorna som hon uppvisar jämfört med framför allt Socialdemokraterna. Det beror ju i grunden på att Åsa Romson inte företräder ett parti som har problem i dessa frågor. Tvärtom vill hon se möjligheter och lösningar som gör att vi på många punkter – även i den process som vi har varit missnöjda med – har kunnat förenas och få stöd från Åsa Romson. Det tycker jag att hon ska ha en extra eloge för. Tack.

Anförande nr 368

Å s a R o m s o n (mp): Det var väldigt trevligt. Det jag skulle vilja fråga Rolf Könberg som sann demokrat är ju delvis en sak som finansborgarrådet tog upp. Det handlar om att även Moderaterna nu svävar på målet om det är en demokratisk princip att när folket säger sitt i en kommunal folkomröstning så följer kommunens politiker det resultatet när de fattar beslut. Jag förutsätter att även Moderaterna i den här salen fortfarande står fast vid det. Men jag måste säga att den sista tidens baluns kring en folkomröstning i en fråga där vi har olika uppfattning har gjort att det har blivit lite otydligt.

Anförande nr 369

A b i t D u n d a r (fp): Jag har länge varit nyfiken på att ställa en fråga till Åsa, och då tänkte jag passa på att fråga henne om bland annat demokrati. Jag har en helt annan referensram från andra länder där man brukar ägna sig åt kohandel. Är det demokratiskt att tvinga på stockholmarna biltullar? Jag är verkligen seriös och nyfiken på dina tankar och ditt svar. Är det demokratiskt att från riksplanet tvinga stockholmarna att införa biltullar? Jag vill gärna ha svar på den frågan.

Anförande nr 370

Å s a R o m s o n (mp): Det här är ju en delikat fråga. Men jag tycker inte att den är svår. Inget parti i fullmäktige har 50 procent. Alla partier måste förhandla om man ska hitta en samarbetsform. I Stockholms stadshus förhandlade alla partier med oss. Det som vi till slut hittade en samarbetsform kring var Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Miljöpartiet med flera partier i koalitionen hade gått till val på att komma framåt när det gäller Stockholms trafikpolitik i form av trängselavgifter. Det var ingen hemlighet vare sig för stockholmarna eller för någon annan. Mitt parti har drivit den frågan i över 30 år, och den har också debatterats lika länge i fullmäktige bland annat med hjälp av motioner från folkpartister och moderater.

Anförande nr 371

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande! Jag vill säga till Abebe att ni har varit jättebra på att få småföretagare att stanna. Ni har gjort jättebra insatser. Men det är bara det att om ni inte ser på de större frågorna kommer ni ändå inte att lyckas. Nu måste vi tillsammans till exempel se till att snabbspårvägen går genom Rinkeby och fortsätter till Akalla. Då får vi just den förbindelse mellan Kista och Rinkeby som skulle vara utmärkt. Hela det grönområde som finns mellan dessa stadsdelar skulle bli en park mellan de områdena. Vi skulle lyckas oerhört bra med det.

Ann-Margrethe Livh frågade hur man ska komma åt att de välsituerade bor i innerstaden. Det är ungefär som att alla här i staden längtar efter att få bo i innerstaden. Det enda sättet som man kan ändra det på är ju att man får människor som längtar efter att bo i ytterstaden. Då måste man göra någonting åt områdena. Abebe, du borde försöka att få de ledande inom socialdemokratien att placera ett riktigt statusprojekt i Rinkeby, så får du se hur svårt det är.

Det finns arkitekter i Rinkeby som har planerat ett jättefint import- och exportcentrum nere vid vägen. Det finns jättefina skisser. Det skulle passa invandrare utomordentligt bra. Det finns massor av invandrare i de områdena som sysslar med import och export. En småföretagare fick årets pris för några år sedan när han hade startat export av kristallkronor till Saudiarabien. Den exporten går bra som bara den.

I Tensta är det en grupp som har föreslagit ett science center. Om de fick med sig ledningen skulle det bli ett jättefint science center där som skulle dra massor av besökare.

I Akalla föreslog vi ett stort idrottscentrum. Vi har nämligen så bra kollektivtrafik i Stockholm att man inte behöver vara så beroende av var sådana här statusprojekt ligger. Men det är så många som är fixerade vid att allt ska ligga i innerstaden. Sida är det tydliga exemplet som först låg i inne i staden och som sedan flyttade till ett av de dyraste bankpalatslägena i Stockholm, på Sveavägen. Nu ska man flytta ett ännu flottare steg till övre Östermalm. Varför ska Sida ligga där? Vi borde fråga Sida om man inte kan flytta till Rinkeby. Det vore alldeles utmärkt.

För att förklara detta roade jag mig med att se vad det skulle betyda om vi fick människor att flytta ut från innerstaden. Erik Nilsson anförde ett exempel. Han jämförde Rinkeby där 23,6 procent av eleverna inte når gymnasiebehörighet med Östermalm där bara 0,6 procent av eleverna inte gör det. Om man slår ihop de två befolkningarna och räknar på antalet barn skulle 9 procent av den sammanlagda mängden inte bli gymnasiebehöriga. Då förstår man att det skulle vara lättare att påverka dessa barn att få gymnasiebehörighet. Men det kommer inte att gå om vi inte gör enorma satsningar på förorterna och visar att vi vågar förlägga statusprojekt där.

Anförande nr 372

A b e b e H a i l u (s): Först och främst gäller det snabbspårvagnen. Det är ju egentligen Socialdemokraternas förslag. Om det är någon som ska garantera att den går igenom Rinkeby till Akalla så är det vi. Så blir det också i framtiden, och vi ska jobba för det.

Men, Hardy Hedman, jag förstår fortfarande inte vad det har att göra med det här. Frågan handlade ju om stadsdelsnämnder. Ni flyttar arbetstillfällena till Kista, som redan är etablerat. Hos er, i ditt område, i Husby och i Akalla är det dött. Men du vill ha 16 000 slavar till. Det var det jag frågade dig, och du har inte svarat. Du pratar om spårvagnar, men vi vill behålla arbetet i Rinkeby. Vi vill behålla utvecklingen där. Du pratar om en dröm som inte existerar. Jag känner de där arkitekterna – både mannen och kvinnan. Den ena satt i stadsdelsnämnden. De är duktiga förstås. Men hur ska vi behålla det här? Det är ju du som flyttar allting.

Anförande nr 373

H a r d y H e d m a n (kd): Det blir i längden svårt att klara Rinkeby. Det är den minsta av alla stadsdelsnämnder. Det skulle vara ett jättelyft att få gå ihop med en intill. Det är inte så säkert att förvaltningen ska ligga i Kista. Vad är det som säger det? Den kunde lika gärna ligga i Rinkeby.

Vi skulle kunna få en jättefin förbindelse och en jättefin stadspark som ligger mitt i ett förortsområde. Det skulle gå att bygga en del där också, om det inte var för en del som bara tänker på den tretåiga hackspetten eller vad det är för något. Om inte de fick lägga sig i det här så skulle det bli ett jättefint område.

Anförande nr 374

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag håller med Hardy om att vi borde lägga flera stora institutioner i förorterna. Där är vi överens. Men sedan säger du att vi borde göra satsningar. Ja, men vi har ju försökt förklara det här från majoriteten. Vi har omfördelat. Vi har gjort om våra resursfördelningssystem så att det ska gå mer pengar till dem som behöver det bäst. Det är en satsning som ni var emot.

Jag vill korrigera en sak. Jag sade inte "innerstaden" utan jag sade "vissa områden i staden". Det kan vara ytterstaden också, där bara etniska svenskar med höga inkomster bor. Jag tog upp det därför att jag vill att vi någon gång börjar diskutera frågan från den andra sidan. Varför ska vi alltid diskutera dem som har problem, och varför ska vi inte diskutera dem som är med och bidrar till att problemet uppstår genom att de inte vill bo ihop med människor med utländsk bakgrund? Det är en svår fråga, men jag tycker att den är värd att lyftas fram.

Anförande nr 375

H a r d y H e d m a n (kd): Det är därför jag vill att man ska ha sådana här dragplåster i förorterna, så att människor vill flytta dit. Jag har sett att folk skrattar flera gånger när jag har sagt detta i talarstolen. De tror inte på att det är möjligt. Men det är möjligt; det visar flera projekt ute i världen. Vi måste också våga låta vår stad växa. Då faller trycket på innerstaden.

När jag var liten ockkh nyfödd så kunde min familj välja lägenhet i innerstaden. Det fanns massor med tomma lägenheter, för då var det på modet att flytta ut ur staden. Säg inte att inte det återkommer! Du ska få se.

R VII SOCIALROTELN

Stadsdelsnämnderna: Omsorg om funktionshindrade, Individ- och familjeomsorg, Ekonomiskt bistånd, Socialtjänstnämnden, Överförmyndarnämnden, Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg, Förslag till ny nämnd: Äldreomsorgsnämnden
Punkt 6, 16, 21, 40)

Stadsdelsnämnderna: Omsorg om funktionshindrade, Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Ekonomiskt bistånd, Socialtjänstnämnden, Överförmyndarnämnden

Anförande nr 376

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! För knappt ett år sedan invigdes den första etappen av Råcksta där tidigare hemlösa kan göra en boendekarriär. Nyligen fattades beslut om inrättandet av ett medborgarkontor för hemlösa. Sedan vänstermajoriteten tog över för tre år sedan har nära 200 nya platser för hemlösa öppnats och ytterligare minst 150 är på väg. Bland annat bygger stiftelsen Hotellhem ett nytt hotellhem med 70 lägenheter.

Vi bygger ut för hemlösa med olika behov i en sällan skådad hastighet. Under den borgerliga tiden fokuserades det på härbärgesplatser för de hemlösa och på utförsäljning av stadens lägenheter. Trots våra ansträngningar för att ge människor i utsatta situationer möjligheter att återvända till ett värdigt liv minskar inte hemlösheten. Vi kallar människor för hemlösa mot deras egen vilja och trots att de har en bostad.

Låt mig göra en jämförelse. I stadens statistik för hemlösa visar det sig att 1 182 var bostadslösa år 2001, vilket var nästan hälften av de hemlösa. År 2004 var 574 personer bostadslösa, det vill säga 17 procent. De övriga 83 procenten bodde i lägenheter, i lågtröskelboende eller på någon av våra vård-, boende- eller behandlingsinstitutioner.

Som ett led i att angripa varje problem med rätt medicin vill jag förändra definitionen och stärka insatserna för de olika grupperna av hem- respektive bostadslösa. De borgerliga partierna fortsätter att stigmatisera enskilda individer. Verkligheten talar sitt tydliga språk. Borgerlig politik skapar skillnader. Vänsterpolitik gör skillnad.

Att se utslagna människor röra sig på centrala platser som Sergels torg, Gullmarsplan och Rinkeby torg är en signal om att välfärdsstaten inte fungerar. Men något håller på att hända. Genom ett historiskt samarbete mellan staden, landstinget, polisen och staten ges missbrukare som i årtal, ja i decennier, har ramlat mellan stolarna nu chansen att bryta med missbruket och starta ett nytt liv. Arbetet är långsamt och fullt av bakslag, men genom långsiktighet och ihärdighet börjar vi sakta men säkert kunna erbjuda mycket utsatta personer alternativ. Vänsterpolitik gör skillnad.

Psykiatrins bekymmer är väl kända. Socialpsykiatrins behov har ökat enormt under de senaste åren. Trots detta sänkte den dåvarande borgerliga majoriteten budgeten för socialpsykiatrin så sent som 2002. Sedan dess har vänstermajoriteten ökat

budgeten med 36 procent. Vi har kunnat sjösätta en mängd projekt där staden och landstinget samarbetar inom psykiatrin – något som var otänkbart för bara några år sedan. Den borgerliga politiken skapade skillnader. Vänsterpolitik gör skillnad.

Samhället har inte lyckats bemöta de allra mest utsatta barnen på ett tillfredsställande sätt. Det är därför med stor glädje som jag konstaterar att Stockholm med denna budget bygger ut Barncentrum med en satsning på 5 miljoner kronor. På Barncentrum kan våldsutsatta barn möta alla involverade myndigheter på plats och därmed slippa traumatiserande erfarenheter av kontakter med myndigheter. Vänsterpolitik gör verkligen skillnad.

Våldtäkt, sexköp, människohandel, sexklubbar, könsförnedrande reklam, hedersrelaterat våld, hedersmord – orden och företeelserna är många. Men tillsammans är de ett uttryck för könsmaktsordningen där kvinnor förutsätts underordna sig män. Vårt arbete för att ändra den ordningen kommer att fortsätta även 2006. Arbetet måste ske på två plan: skydd och åtgärder för dem som drabbas och förebyggande opinionsarbete för ett jämställt Stockholm. Vänsterns jämställdhetspolitik gör skillnad och utjämnar skillnader.

Därmed, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 377

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Social trygghet är kopplad till möjligheten för stockholmarna att leva på egna premisser. De ska kunna leva på egen inkomst med möjlighet till deltagande och inflytande i bostadsområden som fungerar med service och tillgänglighet. Social trygghet förutsätter att inte bara jag, utan också den andre, upplever ungefär samma sak. Alltför stora skillnader främjar otrygghet, segregation, utanförskap och fattigdom. Det är den sociala trygghetens fiende nummer ett.

Majoritetens sociala strategi grundas i en god livsmiljö, bra förskolor och skolor, goda villkor för arbete och boende, tillväxt och trygghet när livet förändras och möjlighet till utveckling och trygga uppväxtvillkor.

Majoritetens budget innebär investeringar i social trygghet, till exempel upprustning av den yttre miljön, städning, säkerhetsökande röjning och parkskötsel och satsning på det lokalt brottsförebyggande arbetet med ökad möjlighet för stadsdelarna att arbeta aktivt med frågorna. Det gäller stöd till verksamheter, till exempel Lugna Gatan, som arbetar särskilt inriktat på ungdomars behov av trygga miljöer. Man tar till vara barns och ungdomars egna kompetens.

Vi investerar i de ungas fritid och möjligheter att finna trygga livsvägar. Vi ger tydliga uppdrag till stadsdelarna att höja förvärvsfrekvens och sysselsättningsgrad.

Vi samarbetar med andra aktörer – försäkringskassa, landsting, polis, rättsväsende, frivilligorganisationer och klient- och brukarorganisationer.

Insatserna för trygghet måste göras lokalt och i vardagslag i en miljö där människor möts och där samarbetet med det institutionella samhället och det civila samhället kan bli synligt och starkt.

Att skapa trygghet och tillit till samhället genom att minska riskerna för utslagning och utstötning är vänstermajoritetens tydliga signum för sin reformbudget. Samarbetet kan bara utvecklas och bli bättre mellan landsting, polis och socialtjänst. Det behövs. Vi behöver det samarbetet. Vi behöver inte avknoppa och privatisera socialtjänsten. Och vi behöver inte tunga, centrala byråkratiapparater.

Med detta yrkar jag bifall till majoritetens förslag.

Anförande nr 378

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Fru ordförande! Ärade fullmäktigeledamöter! Det ansvariga borgarrådets anförande här skulle lite grann kunna jämföras med kommunisten George Orwells nydanande språk från 1984. Jag blev i och för sig imponerad av retoriken, men det var så innehållslöst att det var beklämmande.

Visserligen lyckades Margareta Olofsson på en konferens om hemlöshet för två veckor sedan på sitt sätt uppfylla det socialdemokratiska målet att halvera hemlösheten. De 3 400 människorna i Stockholm som lever på hotellhem, härbärgen, i försökslägenheter och lågtröskellägenheter blev helt plötsligt inte hemlösa. I Margareta Olofssons värld blev de bara 500. 2 900 människor bara försvann. Dem ska man tydligen inte längre bry sig om.

Hon tycker att den definition av hemlösa som vi har i Stockholm är värdelös. Hon vill omdefiniera dem. Hon vill skapa ett nyspråk – ett Orwellskt nyspråk. Det är beklämmande. Ni har skapat boende i ett gammalt nedlagt äldreboende i Råcksta. Det ska ni ha beröm för. Jag berömmar er, för detta behövs. Vi har 3 400 hemlösa i den här staden – sådana som inte har eget boende. 80 procent av dem har drogproblem. 40 procent av dem har andra, psykiska, problem. Men de är nu borta ur Margareta Olofssons statistik, för det är 500 som går på gatan eller som bor på härbärgen.

För en månad sedan frågade jag borgarrådet Olofsson: Vad händer med Operation Kvinnofrid? Under den månaden har ytterligare ett stort antal våldtäkter ägt rum i vår stad. Borgarrådet hänvisar till att landshövdingen, han som sover lite längre upp på gatan, hade lovat henne att kalla till ett möte i styrgruppen för Operation Kvinnofrid. Den månaden har nu gått. Jag är intresserad av om borgarrådet blev kallad och om man stängde ute oppositionen även här. Jag, som ingår i denna styrgrupp, har inte blivit inbjuden.

Om inte landshövdingen orkar göra någonting för att ha kvinnofrid på Stockholms gator så kan man fråga sig vad borgarrådet vill göra. Om man tittar i budgeten ser man ingenting. Vad vill borgarrådet göra för de hemlösa? Jo, vi avskaffar dem med ett penndrag! Det är majoritetens politik, som borgarrådet var så glad och stolt över. Det var ett bra tal, men innehållslöst.

Anförande nr 379

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker också börja med Paris. Men det som händer i Paris skulle väl aldrig någonsin kunna hända här i Stockholm? Vi har ju finare hus i våra utsatta förorter, och Sverige har ju aldrig varit någon kolonialmakt. Men för ett år sedan stoppades busstrafiken genom Tensta på kvällstid. Det var stenkastning mot bussarna av ungdomsgäng, och det tog många veckor innan polis, fältassistenter, socialtjänst och föräldravandringar lyckades få stopp på det. Det var inte heller många månader sedan poliser och ungdomar drabbade samman i Ronna.

Det är dags att öppna ögonen. Om vi inte tar vårt ansvar så kan det som sker i Paris så småningom också hända här. Det handlar förstås om att jobba på bred front. Vi ska ha en bra skola där alla får en chans, en arbetsmarknad med plats för alla och möjligheter att påverka sitt eget liv. Men det handlar också om att snabbt kunna och våga ta tag i problem där de uppstår.

Varannan vecka, när vi har social delegation i min stadsdel, har vi flera tunga ungdomsärenden som handlar om rån, misshandel och andra övergrepp. Det är grov kriminalitet. Ungdomsbrottslighet är samhällets misslyckande. Det handlar om att vi i ett tidigt skede har svikit barn och ungdomar som behöver vårt stöd.

De flesta ungdomar som någon gång har snattat blir inte fullfjädrade brottslingar. Men en del blir det. I dagens läge lägger samhället ned stora resurser när ungdomarna har hunnit riktigt långt i brottslighet och missbruk. För den som begår sitt första eller andra brott är det det direkt motsatta; då händer det oftast ingenting. Socialtjänsten lever efter devisen en gång är ingen gång. I bästa fall skickar stadsdelsnämnden ut ett brev till föräldrarna med erbjudande om bekymringssamtal – ibland två månader efter händelsen. Om ingen hör av sig så händer ingenting.

Stadens riktlinjer säger att kontakt ska tas inom en vecka. Det händer nästan aldrig, för resurserna räcker inte till. För att få bukt med brottsligheten krävs att föräldrar snabbt involveras och att samhället snabbt sätter ned foten. Vi vill införa en tidsgaranti, men det vill inte ni. När något inträffar ska föräldrar och ungdomar kallas till socialtjänsten inom ett eller högst två dygn för att ta tag i problemet. Men för att kunna göra det krävs det mer resurser. Därför avsätter vi 10 miljoner för att alla stadsdelar ska kunna införa tidsgarantin. Vi ser allvarligt på förstagångsförbrytare och vi vill se till att bryta ett dåligt mönster. En gång är inte ingen gång; en gång är en gång för mycket.

Men det är bråttom. Det är bråttom för de ungdomar som det handlar om och det är bråttom för alla brottsoffer, unga som gamla. Det är bråttom för att förbättra tryggheten för dem som bor i alla våra förorter. Den som bor i Tensta ska känna lika stor trygghet som den som bor i Bromma.

Tidsgarantin för ungdomsbrottslighet löser inte alla problem, men det är en viktig åtgärd för att stoppa nyrekryteringen till kriminella ungdomsgäng. Morgondagens Stockholm ska aldrig få bli som dagens Paris.

Bifall Folkpartiets reservation!

Anförande nr 380

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Bland de hemlösa i vår stad finns en grupp med komplexa vårdbehov. Det är ett ganska nytt begrepp för det som det som annars ofta kallas för dubbeldiagnoser. Man har ändrat det eftersom det kan vara både tre och fyra diagnoser – missbruksproblem, psykiska och fysiska hälsoproblem och ibland även kriminalitet. Det här är en av stadens mest utsatta grupper. Speciellt kvinnorna far ofta illa och blir utsatta för våld.

Ibland kan hemlöshet även bli ett miljöproblem. Det finns något som heter kabelbränning. Man stjälar metallkablar och eldar sedan bort plastisoleringen för att kunna sälja metallen. Plaströken innehåller farliga ämnen och den illaluktande röken kan ibland kännas till exempel i Högdalen eftersom vi har en liten grupp hemlösa som självsvalt har skapat sig ett hem i ett natur- och friluftsområde där. Men här pågår faktiskt en rejäl uppryckning av det uppsökande arbetet och i möjligheten till vård och boende i ett bättre strukturerat samarbete med bland andra landstinget och frivilliga organisationer. I naturområdet är det just nu bara tre personer kvar, och jag hoppas att det snart är noll.

Vi kan aldrig acceptera slumområden i Stockholm. De här människorna har ofta en dålig tilltro till att samhället vill dem något gott, och det gäller därför att arbeta på rätt sätt om man inte bara ska flytta på problemet. Både när det gäller hemlöshet och problem hos barn och unga är det allra viktigaste att satsa på det förebyggande. Glädjande är till exempel den ökade satsningen på alkohol- och drogavvänjning hos unga.

Det finns tyvärr många barn som är tvungna att bevittna våld i sitt eget hem, oftast mot mamman. Hälften av dem blir själva utsatta. Här pågår den goda satsningen i form av uppbyggnaden av Barncentrum och samverkan med till exempel BUP-mottagningen Bågen och skyddat boende. Men uppmärksamheten måste hållas av all personal i staden. Ibland döljs det väl.

När det gäller omsorgen om funktionshindrade är ett av målen för verksamheten de närmaste två åren att brukarna ska få mer inflytande och självständighet. Det ska stärkas för att de ska kunna påverka sitt eget liv. Det är en mycket bra inriktning, tycker jag. Hur det är att leva varje dag med sitt funktionshinder är tyvärr ofta svårt att förstå för den som inte är drabbad. Förslaget om funktionshindersinspektörer som utreds av kommunstyrelsen är bra, och det bör genomföras så fort som möjligt eftersom äldreomsorgsinspektörerna har fungerat så bra i sin roll att hjälpa oss politiker att hitta möjliga förbättringsområden.

Jag vill därmed yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 381

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! De insatser som görs av de sociala myndigheterna ska bidra till att fördela välfärden rättvist och solidariskt bland alla medborgare. De ska ge alla likvärdiga förutsättningar. De ska stödja människor till ett tryggt och värdigt liv.

Frivilligorganisationerna är ett viktigt komplement i det sociala arbetet och bör stödjas. Vi kristdemokrater har många bra satsningar i budgeten på familjerådgivning, frivilligorganisationer, hemlöshetsverksamhet, familjehem med mera. Men jag vill särskilt lyfta fram några områden som ökar tryggheten i staden.

Vi kristdemokrater vill förbättra stadsdelarnas möjligheter att motverka missbruk. Vi vill också förbättra socialpsykiatrin genom att anslå 20 miljoner utöver majoritetens förslag. Pengarna ska i första hand användas för dagverksamhet inom socialpsykiatrin, där behoven är stora. Majoriteten har valt att inte lägga någon pris- och lönekompensation på stadsdelarna på den här verksamheten, varför besparingar kommer att behövas. I Bromma, där jag själv är aktiv, kommer sannolikt Västerorts aktivitetscenter att få dra in en tjänst. Så ser det ut för den här utsatta gruppen trots allt tal om satsningar. För det är väl ändå verkligheten som gäller?

Socialborgarrådet har i den här salen sagt att hon ska lösa frågan om den stadsdelsarrest som personer inom socialpsykiatrin drabbas av. Ingen valfrihet råder för den här gruppen att välja dagverksamhet. Vad har hänt, borgarrådet Olofsson? Varför har inte frågan lösts? Du har ju sagt i den här salen att du ska svara på frågan om vad som ska ske med stadsdelsarresten, och många väntar på ett svar.

I Sverige drabbas vi av 20 000 våldtäkter per år. 10 procent anmäls till polisen och 1 procent går till åtal. Staden har många bra verksamheter för utsatta kvinnor, men om vi inte på allvar ser till att anmälningarna kommer till åtal så kommer vi att gå en dyster framtid till mötes. Kvinnors liv beskärs när man hela tiden måste gå och säkerhetstänka. Det är inte okej.

Förra året avlog ni ett förslag från oss kristdemokrater om samverkan med andra som polis, kvinnojour och socialtjänst för att verkligen komma vidare till ett åtal för våldtäkterna. Då sade borgarrådet: Vänta och se! Fortfarande verkar det som om vi ska vänta och se. Eller ska vi ta de texter som står i budgeten till intäkt för att du har förstått det som vi har drivit här i den här salen sedan 2004 – att nu måste en samverkan till? JämO har nu kommit med ett sådant förslag. Det gäller samverkan mellan frivilligorganisationer och de olika aktörerna i rättsväsendet. Men har socialborgarrådet förstått att nu är det allvar när det gäller våldtäkterna i den här staden? Det måste komma till åtal.

Bifall Kristdemokraternas reservation!

Anförande nr 382

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag roade mig med att slå upp de borgerliga partiernas sista gemensamma budget för 2002. Man kan tycka att det är några år sedan, men i varje fall gjorde jag det. De borgerliga partierna har ju inte lyckats liera sig i allians i Stockholm, och därför säger denna budget antagligen mer om vad som skulle hända om oppositionen fick en chans att omsätta sina idéer i praktiken än de spretiga borgerliga bluffbudgetförslag som vi diskuterar i dag.

Borgerlig budget från 2002 talar sitt tydliga språk. Tyngdpunkten ligger helt på upphandlingar och konkurrensutsättningar. Det finns några rader om hemlöshet och några rader om missbruk. Det finns ingenting om hedersrelaterat våld och knappt

något om barn. Faktum är att vi genom att stenhårt hålla våra prioriteringar har lyckats få i gång satsningar för alla de grupper som oppositionen tidigare struntade i men helt plötsligt har börjat oroa sig för. Jag tycker att det är bra att vi har lyckats få er att engagera er i de frågorna.

Oppositionen vill återupprätta tak-över-huvudet-garantin. Vi vill i stället återupprätta människovärdet hos de människor som i dag lever utanför samhället. När vi tog över var det ett smalt nålsöga för att komma vidare från de härbärgen som oppositionen omhuldar. Trots de borgerligas fokus på härbärgen var det för få platser. Jag var tvungen att öppna fler platser i det första steget. Därefter har vi fokuserat på att stärka boendetrappan. Vid mandatperiodens slut kommer vi att ha skapat mer än dubbelt så många platser för hemlösa som oppositionen mäktade med under sin sista tid i majoritet. Antalet försöks- och träningslägenheter kommer även de att ha fördubblats.

Att vara socialsekreterare under en majoritet som helst ville sälja ut all verksamhet var inte roligt. Under min första tid som socialborgarråd upplevde jag tydligt den skrämnda känslan hos många på fältet. Det är tydligt att oppositionen inte heller i dag drar sig för att ringakta stadens personal. I synnerhet Folkpartiets skrivningar om att Stockholms socialtjänst ägnar sig åt att lägga livet till rätta för hjälplösa klienter finner jag snudd på osmakliga.

Vi som är ute i verkligheten vet att stadens socialsekreterare ägnar oerhört mycket kraft åt att stötta klienternas och brukarnas egna möjligheter. Socialt förändringsarbete är mödosamt och långsiktigt, och jag tror inte att någon, vare sig brukare eller anställd, är betjänt av att vår egen personal ständigt misstänkliggörs.

Nej, ordförande och fullmäktige – återupprätta människovärdet hos de utsatta människorna! Återupprätta heder och yrkesstolthet hos socialtjänstens personal!

Anförande nr 383

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande och Margareta Olofsson! Det som jag visar här fick jag av dig för två och ett halvt år sedan. Det är socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande när du avskaffade tryggheten för de hemlösa genom att avskaffa tak-över-huvudet-garantin. Du har påstått ett antal gånger att jag ljugar i denna fråga. Jag ska nu be att få lämna tillbaka detta till dig.

Ni har enligt det pressmeddelande som Jens Holm har gett ut på tre år lyckats skapa 198 nya boenden för hemlösa. Vi skapade 308. Det är skillnaden mellan Vänstern och en hjärtlös, hård högerpolitik. Jag ber att få lämna tillbaka detta, för det visar hur innehållslös socialismens politik för de sämst utsatta i den här staden är.

Vi bryr oss inte om dem. Det är vad du säger. Nu är ni 500. Om Margareta får hålla på ett år till så har hon dragit ett streck till, och så finns det väl inte en hemlös kvar som behöver hjälp i den här staden.

Anförande nr 384

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande och fullmäktige! Vi kan säkert bolla den här mellan oss. Det är alltid intressant. Men eftersom jag vet att den där siffran brukar komma så har vi naturligtvis tagit reda på hur många boenden som byggdes under förra mandatperioden. Om vi ska räkna snällt så blir det ett plus på 75 boenden under fyra år under den förra mandatperioden.

Förra socialborgarrådet ska självfallet inte få tillgodoräkna sig det som majoriteten dessförinnan startade och som hon fick äran att inviga. Eller hur? Det är väl logiskt? Dessutom ska vi räkna bort alla de platser som hon lade ner, eller hur? Summan av kardemumman är alltså 75 nya boenden under fyra år. Du kanske ska ha tillbaka stafettpippen?

Anförande nr 385

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande! Man blir lite beklämd. Det är ju klassiskt från sossar och vänster att hota med högerspöket. Ni säger att ni satsar på socialpsykiatrin. Samtidigt upplever de enskilda som är beroende av den verksamheten att ni inte satsar på dem, utan att det är neddragningar.

Ni säger att ni satsar på missbrukare. Ändå har ni det senaste året lagt ned Skå och Lida behandlingshem. Ni säger att ni satsar på hemlösa. Men det var faktiskt under den förra mandatperioden som vi beslutade om Gamlebo till exempel. Det är en vårdcentral för hemlösa som finns inom landstingets regi. Det var kristdemokrater som drev fram den. Jag undrar om inte också teamet för våldtagna kvinnor kom fram under förra mandatperioden. Det gäller flera olika verksamheter. Det måste väl ändå vara verkligheten som gäller, Margareta Olofsson, och inte bara retorik?

Anförande nr 386

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jo då, Désirée, det är verkligheten som gäller. Nu kommer jag inte på rak arm ihåg på vilken sida det står att man inte ska placera barn på dyra institutioner utan att man ska se till hemorganisationen och bygga upp nätverken runtomkring den. Det står faktiskt så i er egen reservation till budgeten.

Beträffande socialpsykiatrin så har vi startat en hel rad projekt inom den. De är gemensamma för landstinget och staden, och de motsvarar 70 miljoner kronor. Det är inte fy skam. För övrigt har vi sedan 2002 tillsatt 36 procent – 100 miljoner kronor – som vi därutöver har ökat socialpsykiatrin med. Så säg inte att vi inte gör något! Säg inte att det här inte är verkligheten! Det är beklämmande om inte du, som sitter i nämnden, har uppfattat detta.

Anförande nr 387

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Margareta Olofsson förfasar sig över att vi gillade upphandling och konkurrens. Ni har ju infört idiotstopp för entreprenader och avknoppning. Ni har stoppat den mångfald som hade startat, och ni har inte gynnat frivilligorganisationerna. Ni har till och med avbrutit en upphandling och kastat flera miljoner i sjön för att slippa mångfald.

Jag hoppas att det inte var avsiktligt när du sade att vi ringaktar personalen och anklagar den för att lägga livet till rätta för hjälplösa klienter. Det vore trevligt om du hade bemödat dig om att läsa vad det står i vårt förslag. Då hade du sett att det står så här: Den idé om att lägga livet till rätta för hjälplösa klienter som alltför länge tillåtit dominera svensk socialpolitik och så vidare. Det är en helt annan sak än att vi har anklagat personalen, som du säger.

Anförande nr 388

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Nej du, Ann-Katrin Åslund, jag tror att de socialarbetare och socialsekreterare som är anställda i Stockholms stad och som läser ert budgetförslag under rubriken socialtjänstnämnden kommer att uppfatta precis det som jag sade. Att lägga livet till rätta för hjälplösa klienter; det är vad som står.

I nästa mening och nästa och nästa är jag lite förvånad över den fullständigt okritiska hållning som ni har till frivilligorganisationerna. Ni säger att de ska lösa socialtjänstens alla problem. Det hävdar ni, och det med en glöd som man annars brukar förknippa med samhällssystem som ligger långt ifrån den politiska uppfattning som man vanligtvis brukar tillskriva liberala, konservativa och kristdemokratiska partier. Jag tycker att ni ska fundera på det. Haken är ju att inte ens de frivilliga organisationerna själva vill ha ett sådant ansvar. De vill inte axla det, utan de är nöjda med det samarbete som vi har nu.

Anförande nr 389

M a l i n S t r i d (fp): Ordförande, ledamöter och åhörare! Vi har ju faktiskt några sådana här, som är vakna i denna sena timme. Jag tänker prata om ett annat område inom socialtjänsten, nämligen försörjningsstödet. Det har redan pratats ganska mycket om det här i dag, och kanske i synnerhet om jobbgarantin. Jag har följt hur frågan har diskuterats i den här salen under hela mandatperioden. Det har förändrats ganska mycket. Den första förändringen är att debatten har spridit sig från att nämnas i denna sena timme i socialtjänstdebatten till att vara ett viktigt ämne redan i den inledande gruppleddardebatten och sedan dyka upp lite här och var på dagordningen.

Det är inte så konstigt att intresset har ökat, för ju längre tiden går, desto mer uppenbart blir det att majoritetens recept, eller rättare sagt majoritetens brist på recept, inte duger. Bidragsberoendet ökar, särskilt bland unga. Det här är förstås en betydande kostnad för staden. Men framför allt är det nedbrytande och kränkande för de människor som är utestängda från arbete och egenförsörjning.

Ju mer uppenbart det blir att majoriteten har tomt i sitt åtgärdsskaffereri, desto högre blir tonläget. I början av mandatperioden, när vi pratade om jobbgaranti, sade majoritetens företrädare: Ja, det där är ju jättebra, men vi har många andra grejer här på gång som också är jättebra! I morse fick vi höra att jobbgarantin är en bluff. Det är en ganska stor skillnad på "jättebra, men" och bluff.

När argumentationen är svag höjs rösten. Det är ingen hejd på vilka konstiga påståenden om jobbgarantin som har framförts tidigare i debatten. Från Vänsterpartiet fick vi höra att felet var att alla som hamnar i jobbgarantin skulle göra samma sak. Vad har ni fått det ifrån? Det är det väl ändå ingen som har förespråkat? Det har

också sagts att jobbgarantin inte är bra därför att det inte går att garantera jobb. Nej, det kan man inte göra. Men man kan garantera att ingen ska hänvisas till passivitet. Om det bara är namnet som det är fel på så kan jag för min del säga att jag struntar i vad det heter – jobbgaranti, jobbfokus eller spunkjakt – bara vi lägger fast principen. Skyddsnetet ska vara en studsatta, inte ett klistrigt spindelnät.

Anförande nr 390

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Detta har varit uppe i debatten tidigare, och det kommer säkert att komma upp igen. I dag finns det 5 500 personer som uppbär försörjningsstöd. Det är klart att det är jättebra om man kan ge dem arbete inom fem dagar. Då är ju problemet löst. Jag är jätteledsen att jag inte har tänkt på det! Tänk att jag inte har kommit på den strålande idén att om vi bara gav dem jobb så är det löst! Ärligt talat – det måste finnas någon hejd på snuttifieringen av problemen och hur långt man kan driva den.

Jag kan upplysa er om vad det skulle kosta att ”bara” ge dessa 5 500 personer arbete. För en lön på 15 000 kronor per månad blir summan 1 miljard. Ni kanske ska visa var ni har den miljarden i er budget. Eller ännu hellre – visa hur en satsning på 15 miljoner kronor kan generera en besparing på 100 miljoner kronor! Förklara det för mig! Det känns så konstigt att jag inte tänkte på att man kan ge dem jobb inom fem dagar. Men pengarna saknas.

Anförande nr 391

M a l i n S t r i d (fp): Margareta Olofsson! Nu är det nog du som snuttifierar på ganska många olika *levels* samtidigt. Det finns folk runtomkring mig här som sufflerar och säger att den här siffran på 5 500 tydligen är lågt tilltagen. Det kan inte jag svara på här och nu, men däremot kan jag säga en del om det här att politiken skulle vara så konstig och så svår att genomföra.

Detta praktiseras ju redan i flera stadsdelar i Stockholm, så så konstigt kan det inte vara. Där ser man också att det faktiskt funkar och att det ger goda resultat. Det visar sig också att flera av stadsdelarna har adopterat det här medan ni har varit i majoritet. Jag är glad att era partikompisar utanför den här salen är klokare än vad ni är här i salen.

Anförande nr 392

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige! Funktionshinder nämndes inte i Margareta Olofssons anförande. Jag undrar vad du vill. Brinner du för de här frågorna över huvud taget? Och vad vill du göra?

Jag undrar var alla partierna var i Tillgänglighetsmarschen i augusti i år. Jag såg Miljöpartiet och Kristdemokraterna där, men de andra partierna såg jag inte. Sedan listade de vad som var otillgängligt i Stockholm. Det kan man gå in och kika på på hemsidan. Jag har tillsammans med mina vänner själv listat vad jag tycker är otillgängligt och vad många funktionshindrade tycker är otillgängligt, eftersom jag har sådana vänner.

Stadens badhus är för kalla, speciellt för de funktionshindrade som kanske vill ha det lite varmare. Trappor upp till badhusen är väldigt svårt om man sitter i "rulle". Det gäller också tunnelbanan. Vet ni vad man undviker om man är funktionshindrad? Jo, stadens hjärta – T-Centralen. Dit vill man helst inte ta sig, för det är sådana rackarns omvägar när man ska köra med "rulle". På bussar är kanterna svåra, speciellt om man sitter i en "elrulle" som väger 350 kilo. Vem vill hjälpa en att lyfta upp den över kanten? När det gäller trottoarkanterna är Spanien betydligt mycket bättre än Stockholm. Man kanske ska ta en tur till Torrevieja och kolla hur man kan fasa av trottoarkanterna? Åk inte till Hammarbyhöjden om ni sitter i "elrulle" eller vanlig rullstol! Där är det omöjligt att ta sig fram utan hjälp. Nockebybanans gamla tåg vill man helst inte resa med. De nya är mycket bättre. Man undviker allt det här. Det blir kanske hemarrest i slutändan om det inte blir bättre.

Nu blir det vinter. Många oroar sig för om de kommer ut eller inte. Kommer vi att prioritera skottningen? Vad är det som retar många funktionshindrade? I mycket är det det som jag har nämnt här, men det är också bemötandet från kommunen. Försäkringskassan upplevs faktiskt ha ganska stor förståelse för funktionshinder, men LSS-handläggare förstår inte alltid funktionshindrades situation. Man borde ha en omfattande föreläsning om bemötande för kommunens handläggare. Det finns de som är riktiga stjärnor och så finns det de som ibland har ett felaktigt och kränkande bemötande.

Att ha ett funktionshinder är inte en personlig egenskap. Handikapp uppstår då samhället inte är anpassat efter individen. Exempelvis är landstingets pengar för teckenspråkstolkning för döva och hörselskadade slut. Det var de förra året också. Under de tre sista månaderna kan man inte gå till läkaren därför att det inte finns några pengar. Vem ska tolka situationen? Det är samma sak som jag säger till er nu på teckenspråk. Ni hängde inte med för fem öre i vad jag sade. Tror ni att man hänger med i vad läkaren säger då? Nej, det gör man inte.

Bifall till Kristdemokraterna!

Anförande nr 393

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Först och främst vill jag göra fullmäktige uppmärksammade på att ni för första gången någonsin har fått handikapporganisationernas synpunkter på budgeten. De ska ligga på era bord. Där står det faktiskt att de tycker att många saker är bra. En del tycker de är dåligt. Det är sådant som vi måste fortsätta att jobba med. Jag tycker att det är intressant att de har tagit ett sådant kliv att de också talar om vad som är bra.

Men jag vill också tala om för er att om ni läser innantill på s. 7 i vårt budgetförslag ser ni att vi har satsat 100 miljoner kronor varje år. Och det är många år; det började 1999. Det gäller särskilda satsningar på att åtgärda den fysiska tillgängligheten. Det har inneburit stora förbättringar. Det är många som har sagt det. Det är en satsning som fortsätter. DHR och Sveriges kommuner och landsting har sett till att stadens satsning på detta område belönas med en utmärkelse inom ramen för årets tillgänglighetskommun. Det är mycket på väg, och vi fortsätter att brinna. Sedan finns det mycket kvar att göra – det håller jag med om.

Anförande nr 394

N i n a E k e l u n d (kd): Jag håller med Margareta om att mycket redan är gjort, och det är bra.

Men ibland kan jag bli så trött när man pratar om funktionshinder, för det blir väldigt snävt. Jag tycker att det är jättebra att det är mycket som sker när det gäller ”rulledelen”, det vill säga när man sitter i rullstol. Men det finns mycket kvar att göra. Jag tycker också att det finns bristande engagemang. Det visar sig när man inte gick upp och tog de här frågorna i talarstolen inledningsvis.

Varför nämner man inte de andra handikappen, som kanske inte är så tydliga? Det gäller syn, hörsel och så vidare. De ligger lite vid sidan om. Ta upp dem också! Och varför var ni inte med på Tillgänglighetsmarschen?

Anförande nr 395

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Fru ordförande! Det är nu andra gången jag går upp i debatten, och det är andra gången jag ställer frågan till borgarrådet Olofsson. För en månad sedan frågade jag om Operation Kvinnofrid. Ingenting har hänt mer än att ytterligare kvinnor har våldtagits i Stockholm. När avser borgarrådet att reagera? Jag vill ha ett svar.

Den här mandatperioden är en mandatperiod i misslyckande. Jag måste säga att så mycket som kunde ha gjorts bra bara har havererat. Jag har ett tjänsteutlåtande från Vantörs stadsdelsnämnd som är daterat den 25 oktober 2005. Det avslöjar så klart hur den här socialistiska majoriteten handskas med pengar. Man berättar att man av stadens kompetensfond har fått projektmedel på 10,6 miljoner kronor som man använder på ett helt annat sätt. Det står så här: När projektmedlen från Kompetensfonden upphör står förvaltningen inför utmaningen att finna utrymme för att finansiera insatserna för dem som har försörjningsstöd inom ordinarie budget. Alternativt riskerar kostnaderna för utbetalat ekonomiskt bistånd att öka ytterligare. Denna utmaning ska ses mot ljuset av att det ekonomiska biståndet i år innan insatserna från Kompetensfonden har förts över i driftorganisationer och prognostiseras ett underskott på 18,3 miljoner. Kan det sägas tydligare hur ni dribblar med pengar?

Det här är precis vad man gör; man dribblar med statistik. I nästa stycke säger man: Vi måste få dessa människor att bli sjukskrivna så att de inte går på den delen av statistiken. Här har jag nästa rapport från stadens utrednings- och statistikkontor, som kom alldeles nyss. Den handlar om ohälsotalet 2004. Den är utgiven den 26 oktober. Där står på s. 19 att Försäkringskassan har nekat att godkänna läkarintyg från 2 000 människor som är långtidssjukskrivna. De går nu på socialbidragsbudgeten. Så hanterar den socialistiska majoriteten 2005 människor i vårt samhälle.

Bifall Moderaternas budget!

Anförande nr 396

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det står också i rapporten att ohälsotalet sjunker. Du hann kanske inte dit.

För att svara på frågan om Operation Kvinnofrid så sade jag, precis som du säger, att du skulle bli kallad. Jag vill minnas att du också sade till mig: Oj då – de bytte dag! Jag fick en kallelse, men dagen var bytt. Vi har i varje fall pratat om det, så det är märkligt att du står här i talarstolen och ställer samma fråga. Men jag svarar samma sak som jag gjorde då: Operation Kvinnofrid har inom stadens hank och stör fortsatt oförtrutet med sina utbildningar och med de uppdrag som man har i staden. Det kommer en kallelse till det som sker och som ska ha skett. Det kommer att gå av stapeln i december.

Flera säger att det var allt möjligt som jag inte tog upp i min inledning. Det är sant, för det hann jag inte. Jag är självfallet oerhört upprörd över alla de överfallsvåldtäkter som har skett i staden. Jag vill samarbeta med polis och med andra myndigheter för att stoppa dem. Vi har också i denna budget lagt till 19 miljoner kronor för brottsförebyggande arbete och för trygghetsskapande arbete. Det är faktiskt ett gott tillskott till arbetet med samarbete.

Anförande nr 397

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Fru ordförande! Ordföranden brukar alltid åthuta ledamöter som säger att någon far med osanning – det där ordet som börjar med lj. Margareta Olofsson och jag sitter i länets styrgrupp för Operation Kvinnofrid, vars ordförande är landshövdingen. För en månad sedan frågade jag Margareta Olofsson om detta. Han har inte kallat denna styrgrupp för Operation Kvinnofrid på två år, för han blev förbannad när den som var utsedd att skicka kallelser råkade göra det. Då sade du att vi skulle sammanträda inom en månad. Den månaden har gått.

Nej, jag har inte sagt till dig att jag har fått en kallelse, för det har inte utgått någon kallelse. Nu säger du att mötet är i december. I december säger du väl att mötet är i januari. Landshövdingen och du verkar inte bry er om de här frågorna, och det är det som är så otrevligt. Du säger: Du sade nog till mig att de hade bytt dag. Det är inte sant!

Anförande nr 398

M o n i k a L i n d h (s): Jag tror att jag har hamnat i fel debatt. Jag trodde att den här debatten skulle handla om budget för 2006, och inte om ett möte och något datum som Peter Lundén-Welden är upprörd över.

Men jag vill ändå kommentera det som Peter Lundén-Welden säger om att den hittillsvarande eran är ett misslyckande och att han hänför misslyckandet till Kompetensfonden. Då måste jag fundera på om du inte har sett Kompetensfondens satsningar. Har du inte mött den välutbildade personalen i äldreomsorgen? Du har väl inte sett kompetensutvecklingen när det gäller psykiatri, socialtjänst och samarbetet med landstinget. Vad har du missat, Peter Lundén-Welden?

Anförande nr 399

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag har inte missat vad som står här. I Vantörs stadsdelsnämnd använder man enligt s. 10 i ett tjänsteutlåtande 10,6

miljoner av 12 för att klara av försörjningsstöd. Det kan väl inte riktigt vara meningen? Sedan säger man att om Kompetensfonden upphör så kommer man att få bekymmer eftersom man redan ligger back med 18,3 miljoner. Därför vill man att de som i dag går på försörjningsstöd ska bli sjukskrivna. Vi måste få dem till ett annat trygghetssystem. Så står det.

Jag menar att det inte är kompetensutveckling, Monika Lindh. Det är hanterande av stadens medel på ett oärligt sätt. Man har en syn att vi måste få de människor som går på försörjningsstöd till ett annat trygghetssystem. Det är för mig en konstig syn på människan.

Anförande nr 400

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det låter på dig, Peter, som om det bara blir värre ju mer resurser som man satsar med tanke på det här med Kompetensfonden. Då är det väl tur att ni inte har så mycket resurser i er budget. Men det är lite rörande att du samtidigt är oroad för vad som ska hända när Kompetensfondspengarna tar slut. Vi tror att vi då har fått ett kompetenslyft i den här staden som kommer att vara bra för verksamheten och för ökad kvalitet i verksamheterna. Det tycker vi är alla tiders bra.

Jag har också en liten påpekan: Miljöpartiet är inte ett socialistiskt parti.

Anförande nr 401

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Men ni har väldigt lätt att bo ihop med socialisterna. Nu ska vi egentligen inte prata om Kompetensfonden, men det som är det otäcka med den är just att den används till försörjningsstöd. Om den hade använts till kompetensutveckling så hade det varit en annan sak. Men man har varit tvungen att söka pengar från Kompetensfonden för att klara sin verksamhet.

Ordförande och Christopher Ödmann! Vår politik, som vi visade förra mandatperioden och som vi kommer att visa nästa mandatperiod om vi får väljarnas förtroende, handlar om att hjälpa dem som har det sämst ställt i samhället. Vi har visat att vi kan. Det har inte försvunnit en hemlös under den här mandatperioden. Trots Margareta Olofssons nyspråk och pennstrecksdragande så är det faktiskt 3 400 människor som är hemlösa. Det är ett antal, 12 000, människor som lever på försörjningsstöd. Det är facit efter tre år med er vid makten.

Anförande nr 402

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ska börja med det som Peter Lundén-Welden sade sist. Jo, det är 3 400 personer som är hemlösa enligt den definition som finns. Av dem är 540 personer bostadslösa. Resten har bostäder i olika varianter. En del av dem har bott i tio—femton år i de här bostäderna och räknas fortfarande om hemlösa. Det vill de inte själva, de vill faktiskt komma ifrån den stigmatisering som det innebär att fortfarande räknas och kallas för hemlös och ständigt bli uppringd av forskare. Det är faktiskt mänskligt att tycka att dessa människor också kan få vara i fred och få ro att fortsätta sina liv.

Nu var det inte därför jag begärde företräde, utan det var för att tala om för Peter Lundén-Welden, som är intresserad av kvinnofrågor och som har deltagit i de diskussionerna och som mycket väl vet att stadens eget arbete inom Operation kvinnofrid har fortsatt, utbildningarna har fortsatt, att man har tagit upp många, tunga, svåra frågor i de här utbildningarna. Den arbetsgrupp som har jobbat med landstinget, med länsstyrelsen, med polisen har fortsatt sitt arbete, och tillsammans har de organiserat hur man har gått ut i skolor, hur man utbildat inom andra områden än kommunens egna. Det ingår också andra kommuner i det arbetet. Den arbetsgruppen har hela tiden fortsatt sitt arbete.

Det enda som inte har skett är uppenbarligen att Peter inte har fått en kallelse till styrgruppsmötet, och den kan jag gärna ge dig här utanför och se till att du får den. Det känns lite sorgligt att behöva ta upp fullmäktiges tid med någonting som i sig inte berör verksamheten här och som jag inte är ansvarig för.

Anförande nr 403

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Verkligheten blir inte bättre av att vi låter snälla här. Jag har känt en väldig oro de senaste åren för situationen för våldtagna kvinnor. Det beror inte på att jag har kommit på det, utan det kommer från den verksamhet som tar emot våldtagna kvinnor i Stockholm. De säger att de är oroliga för att de nästan inte kan säga till kvinnor att anmäla våldtäkter därför att de inte utreds på ett adekvat sätt. Jag skulle vilja veta: Kan du i samband med budgeten garantera att alla kvinnor kommer att få den bästa möjliga utredningen av våldtäkter? Det står i er budget att ni ska arbeta för en myndighetssamverkan. JämO har kommit med ett förslag nyligen. Frågan är: Har ni den här myndighetssamverkan på den mest effektiva nivån i dag, eller är det någonting som ni ska skapa?

Anförande nr 404

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tror att Désirée Pethrus Engström vet precis som jag att man förmodligen alltid kan förbättra all verksamhet. Så är det. Men vi har en myndighetssamverkan, och jag ser fram emot det förslag som JämO lade om att en juridisk kompetens ska kunna träffa de kvinnor som har blivit våldtagna därför att det känns tryggare för dem att göra det innan de eventuellt anmäler våldtäkten. Det han har föreslagit är den juridiska kompetensen.

Samarbete har vi både med landstinget och med den klinik som nu har öppnat. Vi har samarbete inom andra områden också, men vi har inte alltid haft den juridiska kompetens tillgänglig på det sätt som nu föreslås. Det tycker jag är bra, och jag hoppas att vi ska kunna genomföra det och se till att det blir på det viset.

Anförande nr 405

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Naturligtvis händer det inte mer för att förbättra situationen och öka tryggheten på Stockholms gator om du och jag träffar landshövdingen eller inte. Det är inte det jag menar. Det gäller att skapa ett tryck i denna fråga. Man har inte på två tre år har gått ut i en annonskampanj för att informera kvinnor som har blivit utsatta för våld om vart de ska vända sig. Ni sade nej till det kristdemokratiska förslag som vi och Folkpartiet

anslöt till där det gällde att se till att hjälpa kvinnor som har blivit utsatta för våld och våldtäkt och se till att det går till åtal. Det sade ni nej till. Det här visar den lite konstiga sinnesstämning jag fick när du hävdade att jag var kallad men att jag skulle ha glömt bort det.

Anförande nr 406

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag vet, Peter Lundén-Welden, inte vad jag ska säga. Jag förstod knappt vad du sade, och jag vet inte om du själv förstod det heller.

Faktum är att vi har jobbat med de här frågorna ganska eniga över partigränserna. Jag kanske ska påpeka att det är kvinnan själv som ändå avgör om hon vill anmäla våldtäkten, om hon vill vandra vidare med det. Jag tror att det är väldigt viktigt för kvinnan att känna den tryggheten att det är hon som bestämmer det, och kanske inte kristdemokrater, moderater och folkpartister. Jag tror faktiskt att det är viktigt att hon gör det.

Därför tycker jag att JämO:s förslag om att hon ska få träffa en jurist innan hon bestämmer sig för hur hon ska göra eller hur hon ska göra är riktigt bra. Hon känner en trygghet att hon vet att hon har stöd och hon vet vad som händer med hennes anmälan. På det sättet har det i andra sammanhang visat sig att det väcks flera åtal.

Anförande nr 407

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, ledamöter! Huvuddelen av det Moderaterna och Folkpartiet skriver om hemlöshet i sina budgetförslag handlar om tak över huvudet-garantin och om härbärgen. Man vill återinföra tak över huvudet-garantin, säger man. Moderaterna lägger dessutom 10 miljoner på det. Man vill återinföra något som finns och som funnits hela tiden sedan det infördes.

Tak över huvudet-garantin innebär att hemlösa som kontaktar socialtjänsten före 24:00 ska erhålla logi för natten. Det är inte bara så att garantin finns kvar, vi uppfyller den dessutom, och det finns tomma platser. En gång för alla: Om en kommun har infört en garanti gäller det beslutet tills något annat beslutas. Om vi fortsätter att hävda att garantin är avskaffad får ni visa det protokoll och påpeka det möte där garantin avskaffades.

Jag tycker att det lite övergripande skulle kunna beskrivas så här. Er bästa gren var härbärgen. Ert problem är att vi är lika bra på härbärgen, men vi är bättre när det gäller stegen efter härbärgen.

Under vår majoritet har vi inrättat närmare 200 nya platser inom olika boenden. Innan mandatperioden är slut hinner vi nästan fördubbla antalet, inte riktigt. Antalet försöks- och träningslägenheter har ökat till nästan 300 per år. När vi nu ser att det något börjar lossna på bostadsmarknaden kan vi också se att genomströmningen ökar, det vill säga att boendetrappan börjar fungera.

Inom Stiftelsen Hotellhem kan vi nu konstatera att under 2004 gick 40 procent vidare till eget kontrakt på den reguljära bostadsmarknaden. Det visar att idén med stiftelsen

fungerar, att de som har slagits ut från bostadsmarknaden kan genom stiftelsen komma tillbaka till ett vanligt boende med eget kontrakt.

Den allmänna politiken påverkar också situationen för de hemlösa. En gång i tiden när miljonprogrammets bostäder byggdes halverade hemlösheten i den här staden från 6 000 till ungefär till de 3 000 vi pratar om i dag. När vi nu återigen ökar byggandet kommer det i slutändan också att förbättra situationen för de hemlösa. Era förslag, till exempel att sälja allmännyttan, påverkar situationen för de hemlösa. Det är allmännyttan som tar det socialpolitiska ansvaret genom att förse staden med försöks- och träningslägenheter. De privata gör tyvärr inte det.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 408

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): En garanti gäller alltid tills man beslutar om något annat. Men det är väl ändå så att en garanti gäller så länge som den fungerar som en garanti och faktiskt är en garanti. Det har inte så mycket att göra om man upphäver beslutet eller ej. Du säger att det ofta är tomma platser. Men man kunde läsa i tidningen i somras att det faktiskt inte hade funnits plats för alla överallt. Så ser det ut.

Du är bekymrad och säger: Om vi säljer ut allmännyttan kommer det inte att finnas några lägenheter kvar för hemlösa. Det är ont om dem nu i så fall. Men man kan säga så här: Om några erbjuds att köpa sina lägenheter kommer det inte att omfatta hela allmännyttan. Jag förstår inte det resonemanget. Om du tror att det är så populärt att köpa sin lägenhet så att hela allmännyttan kommer att gå åt då är det verkligen någonting som vi borde eftersträva.

Anförande nr 409

J a r i V i s s h e d (s): Garantin finns och gäller, och det finns platser. Jag tycker att den diskussionen faktiskt känns lite korkad, som en Monty Python-diskussion: Den finns inte kvar. Jo, den finns kvar. Jag har fem barn, jag brukar ha den diskussionen hemma och önskar vi kunde slippa den här.

Garantin finns kvar, och det har funnits platser hela tiden för alla. Man kanske inte får plats exakt på det härbärg som man vill plats på och måste gå vidare till ett annat härbärg och därför upplever att det inte finns platser. Garantin är inte utformat så – det vet du.

Det är från allmännyttan som försöks- och träningslägenheter kommer. De lägenheter som kommer från privata värdar är försvinnande få. Vi pratar om några procent.

Anförande nr 410

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jari Visshed säger att han har läst den moderata budgeten. Man önskar att han hade gjort det. Inte ens hälften av kapitlet om hemlöshet handlar om tak över huvudet-garantin.

Vad vi talar om och vad som är viktigt – jag håller med om att det har varit väldigt mycket fokus på tak över huvudet – att ha grundtryggheten. Men nu måste vi naturligtvis gå vidare. Då handlar det om att bygga ut boenden. Nu har ni enligt er retorik skapat nästan 20 000 bostäder. Det borde ha blivit betydligt fler än 168 boenden för hemlösa, om ni har varit så himla duktiga. 168!

Vi talar om att det är viktigt att samverka med landstinget. Det fungerar fortfarande inte på den psykiatriska sidan för att landstingsrådet inte vill vara med om det.

Vi talar om man ska ha boende för hivpositiva, som Convictus pratar om. Men det har vi inte heller fått. Vi talar om att eventuellt bilda någonting något slags boendemodell för hivpositiva. Det händer inte så mycket. Läs er egen budget!

Anförande nr 411

J a r i V i s s h e d (s): En betydande del av det som ni skriver i er budget handlar faktiskt om tak över huvudet-garantin. Jag välkomnar om vi kan börja flytta fokus från härbärgena till det som kan få folk ur hemlöshet, det vill säga stegen efter härbärgen. Det finns de som hävdar att härbärgen genererar hemlöshet. Jag tror att om vi kan bli överens om att satsa på de steg som kommer efter härbärgen är jag övertygad om att vi kommer att kunna minska antalet hemlösa.

Anförande nr 412

A b i t D u n d a r (fp): Först vill jag klargöra en sak. Vi liberaler tycker att socialpolitiken ska finansieras av samhället. Härmed vill jag slippa bli stämplad som högerspöke.

Problemet är att vi inte är överens om hur det ska utföras. Vi tycker att det ska utföras utifrån den enskilda individens behov, men ni utifrån systemet. Växer systemet är det inte säkert att det blir kvalitet för de människor som anlitar socialtjänsten, det vill säga brukare. Vi vill ha en effektiv socialtjänst. Det är inte säkert att den blir effektiv genom er politik. Det finns en rad olika undersökningar och rapporter som visar att socialtjänsten just har det problemet, det vill säga att kvaliteten och effektiviteten saknas.

Det är därför mycket oroande att när vänstermajoriteten talar om utvecklingen när det gäller mångfalden inom socialtjänsten. Konkret innebär det att er politik inte gagnar socialarbetarna när de inte själva får välja mellan olika arbetsgivare. De flesta är kvinnor. De får inte heller en bra yrkesutveckling. De får inte heller en bra löneutveckling.

Majoritetens politik, det vill säga vänsterpolitik, gagnar inte heller vanliga stockholmare när man inte har någonting annat att gå till, bara socialtjänsten. Man har inte någon valmöjlighet att söka utifrån vad man själv behöver.

Den andra gruppen, nya stockholmare som har rötter i andra kulturer, som jag, kan inte heller få den hjälp de behöver när man ibland i svårigheter i livet. Det finns inte hjälp utifrån just mina behov. Det finns en schablonbild av socialtjänsten, och man vill bara hänvisa till den. Ni tror att den politik ni för gagnar alla stockholmare, de

utsatta och de behövande, men jag är inte säker på det. Jag tror att det är tvärtom. Ni får gärna tro på det, men verkligheten talar om en helt annan bild.

Socialarbetarna själva säger det. Det är inte någon sanning att alla ska vara oroliga eller rädda för den borgerliga politiken. Det är tvärtom.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 413

K a r i n R å g s j ö (v): Folkpartiet lyfter fram svaren på alla frågor så att säga. Det är privatisering, avknoppning, valfrihet. Det kommer omedelbart att ge resultat, inte sant, Abit? Då undrar jag: Varför hände inget under förra mandatperioden? Det borde ha blomstrat när det gäller socialpolitiken med tanke på den politik ni förde.

Anförande nr 414

A b i t D u n d a r (fp): Jag ska vara väldigt kortfattad. Som jag klargjorde från början: Jag har inte sagt att det är plånboken som ska avgöra när man ska köpa tjänster. Jag vill ha en samhällsfinansierad socialtjänst.

Vad jag försökte säga är att många människor är rädda att söka hjälp av socialtjänsten för att den har dubbla roller, den myndighetsutövande rollen. Vanliga människor vågar inte söka hjälp när de har problem med sin tonåring. Då plötsligt ska det utredas och myndighetsutövas. Det är det jag pratar om, mångfalden, innan problemet blir för stort. Vi måste se till att människor får den hjälp som gör att de själva kan klara av.

Poängen är att ha en socialtjänst för alla. Det är vad vårt förslag går ut på. Det är konkurrensen som leder till kvalitet och effektivitet. Inte minst får de enskilda den hjälp de behöver.

Anförande nr 415

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kanske missförstod det du sade. Men så som jag förstod det du sade är det så att om man är i behov av socialbidrag kan vi ha en mångfald av aktörer att gå till. Vilka är det som menas? Tvingas man gå till kyrkan eller till andra som inte arbetar med den här frågan? Jag förstår inte riktigt.

Anförande nr 416

A b i t D u n d a r (fp): Nej, jag menar inte socialbidrag. Jag talade om bekymmer med en tonåring. Jag har varit aktiv inom socialtjänsten. En far ringde till mig under två års tid anonymt. Han hade ingenting annat i Stockholm – han kom från en annan del av Sverige – och hade bekymmer med sin tonåring, han var orolig. Men han kunde inte komma till socialtjänsten, för den dag han skulle visa sig i socialtjänsten skulle man inleda en utredning. Den människan skulle ha behövt en annan hjälp där han vågade tala och få till exempel rådgivning angående sin dotter. Det är det jag menade när jag pratade om mångfald. Mångfald är en socialtjänst för alla, inte bara

för marginaliserade grupper. Jag talade inte om socialbidrag, det har du missuppfattat.

Anförande nr 417

I n g a N ä s l u n d (s): Det du pratar om är privata alternativ till socialtjänsten. Det kommer att innebära att man lägger ut myndighetsutövning på privata företag och så vidare. Det är mycket känsligt, och frågan är om det är lagenligt. Många gånger har man kommit fram till att det inte är det.

Jag skulle vilja fråga dig: Är det inte så att det finns en mängd privata alternativ till denna man som ringer? Det finns psykologer och andra typer av rådgivare som man faktiskt kan vända sig till. Det finns privata alternativ i dag.

Anförande nr 418

A b i t D u n d a r (fp): Det finns inte för den mannen, han kunde inte ringa till någon familjerådgivning. Den var bara till för problem i relationen mellan man och kvinna, så att säga kärnfamiljen. Han kunde inte söka hjälp för sin dotter. Det var därför har vände sig till socialtjänsten anonymt.

Det andra jag försökte säga är att stödjande verksamhet inte är myndighetsutövning. Vi säger inte att man ska lägga myndighetsutövning på entreprenad eller på privat verksamhet, utan vi menar att man måste tydliggöra skillnaden mellan stödjande och myndighetsutövande roller inom socialtjänsten för att fler människor ska våga söka hjälp av socialtjänsten. Det är det vi menar. Till exempel när det gäller det hedersrelaterade våldet vågar ingen söka hjälp innan problemet blir stort. Om den möjligheten hade funnits är jag helt övertygad om att många familjer skulle ha vågat söka hjälp innan det leder till tragiska händelser.

Anförande nr 419

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Någon sade nyss att man ska börja i ett tidigt skede, jag tror att det var Abit som pratade om hjälp, innan problemen så stora att man måste koppla in myndighet. Jag vill börja med de absolut minsta barnen, att vi satsar på barn i tidigt skede är oerhört viktigt. De förebyggande insatserna är väldigt viktiga, förutom en trygg familj är naturligtvis en bra förskola, skola, skolbarnsomsorg och fritidsverksamhet viktiga.

Hemmet och skolan och skolan, individen och familjeomsorgen ska arbeta tillsammans med barnet i centrum. Det är naturligtvis nödvändigt när det gäller barn som är i riskzonen och som på något sätt är utsatta. Landstinget och närpolisen är nödvändiga samarbetspartner. Stadsdelsnämndernas uppdrag är att arbeta förebyggande när det gäller uppsökande verksamhet.

De barn som på ett oroväckande sätt är utsatta är barn till missbrukande föräldrar, barn till psykiskt funktionshindrade, barn som har problem i familjen eller barn som har egna problem. De barnen ska ha det stöd i den situation som de är i vid ett tidigt skede. I flera stadsdelar planeras bra förebyggande verksamhet till exempel i form av

familjecentraler där den öppna förskolan, barnavård och mödravård och socialtjänst samarbetar under samma tak.

BUS-projektet, landstinget, kommunen är ett annat bra exempel. Verksamhet av detta slag visar sig ge mycket goda resultat för barnfamiljerna. För att utveckla det här området lägger vi till 14 miljoner i vår budget. I ett tidigare inlägg tog jag upp – det vill jag nämna som en förebyggande åtgärd – verksamhet för tio–tolvåringar, i fritidsklubbarna, som en generell bra verksamhet, som också är stimulerande för barnen.

Jag ställer en fråga till Moderaterna och Folkpartiet varför ni vill lägga ned fritidsklubbarna och vad ni ska göra med 10–12-åringarna. Ska de springa vind för våg? Jag vill gärna ha svar på den frågan. Ni drar ned kraftigt på fritidsverksamheterna och fritidsklubbarna. Det vore bra att få klarhet i den frågan.

Anförande nr 420

A b i t D u n d a r (fp): Du ställde en fråga om den förebyggande verksamheten. Du tog upp en massa verksamheter som man ska jobba med, det ska man göra, jag håller med, och det ska man göra bättre.

Det förebyggande är också att tydliggöra systemet så att det för alla människor, vanliga människor, innan de blir ett ärende inom socialtjänsten, ska finnas en möjlighet att själv söka hjälp, att våga söka hjälp. Då ärendet har gått till socialtjänsten har det gått så långt att man många gånger tyvärr inte lyckas med dem. Det är därför det blir så tragiska konsekvenser.

Jag försökte säga att det är viktigt att vi skapar ett system, en socialtjänst, en välfärd, som gör att människor vågar söka hjälp utan att vara rädda för repressalier och myndighetsutövande och de dubbla parallella roller som socialtjänsten har. Det är det jag menar vi måste tydliggöra. Detta gagnar de enskilda stockholmarna.

Anförande nr 421

B e r i t K r u s e (s): Där kan jag hålla med. Men då måste du hålla med mig om den förebyggande insatsen. Socialpolitiken börjar när barnet föds. Jag menar då öppen förskola, barnavårdscentral, mödravårdscentral som är en icke-myndighetsutövande verksamheter som tar emot barn och familjer och där man upptäcker eventuella problem i ett mycket tidigt stadium så att man kan gå in med förebyggande insatser, som föräldrautbildning och liknande.

Anförande nr 422

E w a S a m u e l s s o n (kd): Att vi ska satsa på förebyggande verksamhet tror jag inte att någon är mot, utan där är vi nog överens.

Du pratar om att det vore bra om vi kunde samarbeta under samma tak med många olika verksamheter inom socialtjänsten. Därför beklagar jag naturligtvis att jag inte kunde få stöd för den motion jag hade om familjecentraler, att man skulle uppmuntra fastighetsnämnden att verka för familjecentraler. Det är precis vad det handlar om:

Flera olika verksamheter skulle mötas under samma tak så att föräldrar inte skulle behöva gå till olika ställen, utan man skulle kunna ta ett samlat grepp och ställa upp för familjer i de problem som de har i det akuta läget.

Anförande nr 423

B e r i t K r u s e (s): Arbetet är redan i gång i stadsdelarna. I min egen stadsdel startar vi en familjecentral under våren, en andra är på gång i planeringstankarna. Arbetet har redan börjat, kan man säga. Jag tycker att det är en bra verksamhet.

Anförande nr 424

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag tänker gå tillbaka till ett gammalt kärt ämne. Det har frågats under året om jobbgaranti. Enligt vissa spelar det ingen roll vad det heter. Jag kallar det gärna på pysselsättningsgaranti. Jag tycker att det i sig är en intressant idé. När det gäller pyssel är det under en viss period. Det där med krav med mera har de utsatta, såvitt jag vet, utsatts länge för. Det intressanta är vad det är som Folkpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna tänker göra för att se till att den som utsatts för pysselsättning har tro på sin framtid i Sverige angående likabehandling.

Moderaterna vill agera genom attitydpåverkan. De ska tala människor till rätta. Folkpartiet är i vissa avseenden väldigt tydligt. Jämställdheten ska genomsyra hela verksamheten i staden, inte etnisk jämlikhet, men jämställdhet.

När det gäller funktionshindrade – man är väldigt tuff angående diskriminering och vill införa en amerikansk lagstiftning mot diskriminering. Det är jättebra. Då kanske man borde låna några tuffa idéer från lokala politiker i USA som gäller just offentliga upphandlingar och krogar. Enligt Folkpartiets idé ska vi vara tuffare genom att ta bort det som har införts och som är mycket tuffare än det som vi har, och vi ska tala människor till rätta.

Folkpartiet säger att man är mot diskriminering på krogar. Men det uppnås genom att man talar krogarna till rätta, man ska prata med dem. Sedan ska man ta bort den antidiskriminering vad gäller tillståndet för krogar som har införts. Det är ett väldigt intressant sätt att agera på. Vi ska vara tuffa genom att vara svaga. Det är tyvärr det som sker hela tiden. Krav, hårda krav, ska ställas på de utsatta, men på dem som diskriminerar ställs inga krav.

Anförande nr 425

M a l i n S t r i d (fp): Det är väldigt sällsynt i budgetdebatter men för en gångs skull ska jag vara lite ödmjuk och försöka vara lite problematiserande.

Jag har också ironiserat emellanåt över pysselsättning och så, men jag tycker inte att det här är en alldeles enkel fråga. Men jag har efter en del funderande ändå kommit till en grundläggande övertygelse: Aktivitet är alltid mer meningsfull än passivitet. Självklart ska alla aktiviteter vara så individanpassade och utvecklande som möjligt. Men inte ens vi med alla våra bra förslag kommer att kunna lösa alla problem för alla genast. Då är aktivitet alltid mer meningsfull än passivitet – detta om pysselsättning.

Vad gäller diskriminering har Folkpartiet massor av tuffa förslag mot diskriminering och har alltid haft. Du kan inte ha läst alla våra förslag. Det betyder dock inte att vi tycker att alla förslag om framförs mot diskriminering är bra. Till exempel tycker vi att innan man inför sanktioner ska det finnas en lagakraftvunnen dom över sig.

Anförande nr 426

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Aktivitet är alltid bättre. Är det sant? Det är sant för individen säkert, och det offentliga har som ambition att människor ska ha aktiviteter. Det offentliga ska ställa som krav att likabehandling ska råda i samhället, och då ska vi lägga upp ramarna för detta. Tyvärr är det inte sant att Folkpartiet har stått för så många idéer. Men det finns en hel del trevliga idéer. Konstigt nog har jag sett dem förut. Det är trevligt att ni tar till er några idéer, men när det kommer till kritan talar ni om dem som om de diskriminerar. Det som ni gör är att ni urholkar varje steg framåt.

Anförande nr 427

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det var inte helt enkelt att begära replik på dig, för du berörde så otroligt många olika saker och väldigt kort räknade upp en massa saker. Men när det gäller jobbgarantin, som du kallar pysselsättningen, är vår inställning att människor har inneboende krafter och att de allra flesta kan få riktiga jobb, som det så vackert heter. Vi vill gärna se att vi kan möta den enskilda individen och utgå från vad hon kan. Vi kanske kan jobba med jobbguidar, personliga kontakter som kan finnas med som mentorer. Det finns många olika steg i arbetet mot ett riktigt jobb. Men om vi frågar de arbetslösa kan de själva vittna om att det finns en stor risk för att hamna i passivitet, och då blir steget större att sedan komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Det är därför som vi vill att denna jobbgaranti ska vara tydlig, att det är arbetslinjen som gäller. Utgångspunkten är naturligtvis varje enskild individs egen kompetens.

Anförande nr 428

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det är svårt att ta replik på dig och ditt parti, på gott och ont. Ert parti gör i alla fall anspråk på att motverka diskriminering, samtidigt som man diskuterar jobbgaranti, pysselsättning eller vad det nu kallas för. De hänger ihop. Det som människor utarmas på är deras framtidstro i Sverige och framtidstron för deras barn när politiker inte kan komma med någonting bättre än pysselsättningsgarantier.

Anförande nr 429

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska prata lite grann om socialtjänst. Det är en del av socialpolitiken men naturligtvis inte hela socialpolitiken

Den borgerliga oppositionen har ingen, vad jag kan finna i reservationerna, systematisk tanke på hur man vill använda socialtjänsten som redskap eller metod. Man ger den ingen strategisk betydelse. Även i avsnitten som handlar om socialtjänst och socialpolitik handlar det, när man väl har skalat bort och verkligen kommit till

kärnpunkten i de borgerliga reservationerna, återigen om privatisering, avknoppning, centralisering. Men det krävs i tider av snabba förändringar en mycket stabil socialtjänst som är kompetensstark, metodduktig, evidensbaserad och rörlig i både tid och rum, som förmår förändra arbetssätt och metoder i takt med verkligheten.

Det här har startat under den här mandatperioden. Den förra mandatperioden var en tid av plåga för socialtjänsten, där den enda fokusen handlade om när man skulle bli såld. Debatten handlade mycket om myndighetsutövning och hur den kunde fungera. Det handlade väldigt lite om metoder och arbetssätt, förnyelse och kompetenssäkring. Det har vi klarat nu. Jag ska snabbt rabbla några: Barnstöd Stockholm, Trestad, Komet, MST, Lotsprojektet, samarbetet med de lokala öppenvårdsmottagningarna med socialtjänst, psykiatri, landsting.

Det finns en hel mängd verksamheter som är i gång som vi har byggt upp under den här mandatperioden och som oppositionen, som de beskriver i sina reservationer, glatt och villigt vill avknoppa och sälja ut. För att kunna göra det måste man inrätta en ny central organisation, ett upphandlingskansli och ett avknoppningskansli. Bevara mig väl för den återgången!

Anförande nr 430

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Det är fascinerande hur majoriteten läser vår budget, och jag ska villigt säga att jag kanske har läst deras budget så. Där hävdar Monika Lindh att det bara handlar om privatiseringar. Nej, vår budget till skillnad från er sätter individen i centrum. Vår budget utgår från individen, att individen ges hjälp att stå på egna ben. Vår budget handlar om att de socialsekreterare som arbetar i staden ska ha ett stöd för att kunna hjälpa individen.

Jag förstår inte att Monika Lindh inte förstår det, eller jag kanske förstår det. Det går faktiskt på tvärs emot er syn, att se människor som ett kollektiv.

Anförande nr 431

M o n i k a L i n d h (s): Om jag inte trodde alldeles fel skulle jag nästan kunna tro att du inte har läst din egen budget. Därför att det som ni beskriver är individen som kund, individen som offer, individen som ska hjälpas. Samtidigt beskriver ni hur ni ska göra det. Det handlar om att ni vill konkurrensutsätta, avknoppa, privatisera och införa pengsystem, som jag glömde förut. Ni kopplar ett valfrihetssystem hela tiden till ett pengsystem, så till den milda grad att ni också vill undersöka möjligheterna att införa det vad gäller stödet till de hemlösa. Ett valfrihetssystem är alltid per definition kopplat till ett pengsystem. Det vill ni nu införa också till stödet för de hemlösa. Då undrar jag vad det valfrihetssystemet ska ta sig för uttryck, om det ska vara en hemlöshetscheck.

Anförande nr 432

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Det känns lite märkligt att behöva stå här och över huvud taget vara i något försvar för en budget där Socialdemokraterna faktiskt har skurit ned på socialtjänsten och socialtjänstnämnden har fått göra

besparingar. Vi vet att Skå och Lida var ett sätt för er att spara pengar, så var det, även om ni hävdar att det bara är nya metoder.

Ni säger nej till en gemensam nämnd mellan landsting och kommun för psykiskt funktionshindrade och hemlösa med medicinska och psykiatriska problem som vi föreslår. Nu måste vi göra någonting konkret. Ofta när det kommer till konkret handling saknar ni svar.

Jag har fortfarande i debatten inte fått svar på om stadsdelsarresten är avskaffad inom socialpsykiatrin och om våldtäktsoffer har en framtid i systemet och hjälp och stöd från socialtjänsten. Jag beklagar detta.

Anförande nr 433

M o n i k a L i n d h (s): Jag har inget problem med att försvara vår budget. Jag förstår att Kristdemokraterna har ett problem, ni sitter i knäet på Moderaterna, som har en underfinansierade budget på 250 miljoner. Någon gång ska ni samarbeta.

Men den fråga som du tar upp, och som är viktig, handlar om samarbetet med landstinget. För att komma någonvart måste man börja ta ett steg i taget. Det finns en intressant uppläggning i Norrtälje kommun där man gör en gemensam vård- och omsorgsnämnd. Det försöket behöver vi följa därför att i Stockholm är det en så stor del av landstinget där man skulle föra över resurser till en gemensam nämnd. Vi behöver nog se hur det fungerar. Jag tror inte alls att det är omöjligt att vi på sikt hamnar där, men däremot ska vi ta mängder av olika verksamhetssteg så att det blir rätt odramatiskt när den dagen kommer.

Anförande nr 434

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att Monika var lite luddig, men jag ska försöka bemöta henne. Jag tycker att vi ganska tydligt redovisar de uppgifter som socialtjänsten ska syssla med. Det gör vi i vår budget. Det är inte politikernas uppgift att diskutera de enskilda metoderna, om de är kunskapsbaserade eller evidensbaserade, i professionella termer. Jag menar på att politikerna ska tydliggöra uppdraget. Socialarbetare kommer att uppskatta det jättemycket, och det är det de efterlyser. Det var det ena.

Det andra är att man ska våga göra prioriteringar. Hela kåren efterlyser det och vet inte vilket uppdrag de ska utföra därför att resurserna inte räcker till. Inte minst måste vi höja kvaliteten och effektivisera socialtjänsten. Det måste vi diskutera, och det där har vi startat under förra mandatperioden inom socialtjänsten. Många socialarbetare var väldigt positiva till den diskussion och debatt som fanns.

Anförande nr 435

M o n i k a L i n d h (s): Jag vet inte vilka du träffar, men helt klart är att under de sista åren av förra mandatperioden handlade det för socialtjänstens del om en ständig krisberedskap inför när man skulle privatisera, på vilket sätt. Det lamslog hela socialtjänstens kompetens- och utvecklingsarbete. Det är alldeles tydligt. När vi

tog över mötte vi en oerhörd rädsla och stumhet inför hur man skulle kunna jobba vidare. Det var helt klart att det hade haft stor betydelse.

Du säger att vi politiker inte ska prata om evidens – vad är det för trams? Vi får väl använda vilka ord vi vill och diskutera verksamheterna i vilka termer vi vill. Du kan inte censurera mig på det sättet, Abit.

Anförande nr 436

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill uppehålla ett tag vid området funktionshinder.

Såvitt jag kan se i majoritetens budget finns det ingen som helst satsning på det området. Det ni har gjort är att ni har räknat upp siffrorna efter prestationer, den statliga assistansersättningens uppräknings etcetera. Era så kallade satsningar består av att kommunstyrelsen ska se över befintliga regler för stimulansbidrag, ska samverka för om- och nybyggnad av gruppbofästigheter och så vidare. Det är mycket att se över och utreda saker. Det vore betydligt bättre och ärligare för personer med funktionshinder och deras familjer om ni gjorde riktiga ekonomiska satsningar eller om ni ärligt talade om att det här området, omsorgen om funktionshindrade, satsar inte ni på.

Handikappområdet är det område som ni i majoriteten gör stora besparingar på. Ni har gjort den krassa bedömningen, tror jag, att det är valår, och då är inte den här väljargruppen värd att satsa på. Det är faktiskt skamligt.

Jag hoppas att ni i den här salen har läst skrivelserna från handikapporganisationer och synskadade i Stockholm. Där framgår klart att hur illa det ser ut i våra stadsdelar, med stadsdelsarrest och felaktiga beslut. Oavsett människors lagliga rättigheter sker sådant ändå. Likabehandlingsprincipen funkar definitivt inte.

Varför får nästan ingen person med psykiskt funktionshinder stöd enligt LSS? Hur sköts bedömningen av behov av personlig assistans när minskningen görs utan att några behovsändringar finns? Muntliga avslagsbeslut ges fortfarande. Hur kommer det sig? Varför har avdelningens skolstöd personalstyrka minskat med 25 procent under 2005? Ledsagarservicen för synskadade ska vara av lika hög kvalitet i alla stadsdelar. Det är den inte. Syninstruktörernas resurser ska användas lika i alla stadsdelar. Det görs det inte. Därför föreslår vi att de ska centraliseras.

Som ni förstår är jag lite upprörd över hur majoriteten behandlar frågor om funktionshinder. Margareta Olofsson läser skrivelsen från handikapporganisationer som en viss potentat läser Bibeln. Det finns en halv sida om positiva insatser och fyra sidor om åtgärder som behöver vidtas, som stadsdelsarrest och lite andra småsaker till exempel. Skäms, Margareta Olofsson, att lägga fram ett sådant budgetförslag. Och skäms, sossar och miljöpartister som inte heller bryr sig om människor med funktionshinder.

I område efter område har vi i dag aldrig hört er svara på frågor varför ni drar ned på området funktionshinder. Särskolan, skolan, sysselsättningen, boendestöd, vad som

helst – det finns ingen systematisk tanke, för att använda Monika Lindhs vokabulär, i detta budgetförslag, möjligen en systematisk nedskärning.

Anförande nr 437

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Tyvärr måste jag säga att du verkar börja läsa på sidan 3 och hoppade över alla de andra målen. Miljöpartiet har inte ansvaret för socialroteln, men jag måste än då påpeka att det här är frågor som är väldigt viktiga för oss. Vi jobbar väldigt intensivt med det här. Det är en del av vår valplattform också.

Som sagt: Läs på mer nästa gång.

Anförande nr 438

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Eller kanske Åsa Öckerman kunde ha läst på vad som är majoritetens ansvar? Jag trodde att ni var en del av majoriteten, jag trodde att ni var ett av stödpartierna till Socialdemokraterna. Faktum är att ni har lika mycket ansvar som Margareta Olofsson eller Socialdemokraterna på det här området, och ni har inte gjort ett jota åt funktionshinderfrågorna. Sedan må du säga att det är en av era hjärtefrågor, men tala om var era satsningar ligger. Jag har inte hittat någon.

Anförande nr 439

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är alltid härligt med Inge-Britt Lundin, för hon kan de här frågorna. Jag har sagt att vi har gjort satsningar. Vi har satsat mycket mer än vad ni har gjort. Det som är intressant när alla på ena sidan av salen applåderar är faktiskt att det bara är Folkpartiet som har en satsning på 20 miljoner kronor. Inget annat parti har det. Då måste man fundera på hur Folkpartiet får ihop dessa 20 miljoner kronor genom att spara 120 miljoner på stadsdelsnämnderna och genom att spara på centrala nämnden och ändå samtidigt inrätta en ny central nämnd som inte har någon administration. Alltså måste man ta de här pengarna där, och puts väck är de 20 miljonerna.

Anförande nr 440

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag skulle kunna vara taskig och säga att vi kanske räknar på samma sätt som du räknar hemlösa, men det ska jag inte säga.

Vad har ni satsat mer pengar på, Margareta? Det talar du inte om, utan du säger bara att ni har satsat mera. Men jag kan inte för mitt liv hitta vad ni har satsat på. Våra 20 miljoner är ärligen hopskramlade pengar som vi verkligen vill göra något mer på det här området. Jag lovar er att när vi kommer i majoritet efter valet—det gör vi, det är inte fråga om ”om” utan om ”när” – blir det våra 20 miljoner som gäller.

Anförande nr 441

M o n i k a L i n d h (s): Jag tvivlar inte alls på det äkta engagemanget och viljan hos Folkpartiet i denna fråga. Samtidigt är ni ensamma om att vilja satsa 20 miljoner.

Ni har att samarbeta med ett moderat parti som vill spara 250 miljoner ute i stadsdelarna.

Men det som jag läser med stort intresse är att ni vill införa ett pengsystem för de särskilda boendena för funktionshindrade. Ni vill också ha en full etableringsfrihet. Då undrar jag: Betyder det samma etableringsfrihet som för särskilda boenden inom äldreomsorgen, där den privata marknaden ska stå för allt initiativ?

Ni är inte heller riktigt överens. Ni ska komma ihåg hur situationen var sista perioden 2002, då det enda ni lyckades klämma ur er var 24 lägenheter i gruppboenden, ingenting mer.

Anförande nr 442

Inge-Britt Lundin (fp): Det du säger nu innebär ingenting. Du säger att vi inte kommer att kunna göra någonting för vi är ensamma om vår satsning. Ni sitter här tre partier och har inte lyckats åstadkomma någonting. Det borde vara gånger tre i så fall. I helskotta heller, ni har inte åstadkommit någonting.

Sedan ska jag bara säga att det ska vara både kommunala och privata aktörer och människors egen inneboende kraft som ska kunna göra saker. Men ni tror att om man får sin lön från kommunen jobbar man tio gånger bättre än om man får sin lön från en firma. Det är kvalificerat pruttprat, Monika Lindh.

Anförande nr 443

Åsa Öckerman (mp): Jag hade tänkt prata om överfallsvåldtäkter, och jag hoppas att jag hinner med det på tre minuter. Men jag måste börja med att svara på dessa ohyggliga angrepp.

Jag vill direkt säga till Inge-Britt att det faktiskt finns någonting som majoriteten har infört i början av året. Det heter antidiskrimineringsklausul i offentlig upphandling. Det gäller också i alkoholtillståndsarbetet. Där finns funktionshinder med. Jag var själv med i början av året när vi skulle besluta om detta. Ni var mot det. Det låter väl lite konstigt. Nu tycker ni att det är jätteviktigt.

Många partier har tagit upp problemet med överfallsvåldtäkter som ökar. Désirée Pethrus Engström tycker att det är väldigt viktigt att kommunen satsar mer. Naturligtvis! Men jag tycker att det vore roligt om Södersjukhusets våldtäktsmottagning, som startade för bara en månad sedan, kunde få vara grunden i stället för något projekt i Jämtland, som ni skriver i ert förslag, att man kunde utgå från den här mottagningen. Där finns många olika yrkesgrupper som tar hand om kvinnorna för att man ska kunna säkra bevis och skriva rättsintyg så att det kan gå till rättegång. Det är det man behöver hjälp med. Det går inte med lite snack att hjälpa dessa kvinnor. Det är rättsintyg de behöver. Sedan behöver man prata. Södersjukhusets mottagning erbjuder också uppföljande samtal i två månader.

Det är väldigt viktigt att det kommer till hela allmänhetens och alla politikernas kännedom. Personalen inom landstinget och kommunen känner redan till det här liksom taxi, polis och så vidare. Miljöpartiet har agerat väldigt aktivt i den här frågan

väldigt länge. Det är ett fruktansvärt tråkigt problem det här med överfallsvåldtäkter. Vi har något slags yttrandefrihet i det här landet. I alla möjliga medier finns det saker som jag tycker är förskräckliga. Jag minns 1980 då man diskuterade filmen Motorsågsmassakern som blev totalförbjuden även för vuxna. Nu är det en kultfilm. Jag har inte ord för vad som finns. Jag tror att det skapar en människa som sedan går ut och våldtar utan att förstå vad hon gör.

Anförande nr 444

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Bekymret när vi får en debatt om dessa våldtäkter är att Åsa Öckerman diskuterar det som om det vore naturens ordning och så ska det vara. I stället borde vi här diskutera vad det är som får män att begå dessa brott. Vad krävs det för att samhället ska bli tryggt för kvinnor? Varför ska kolumnisten i Aftonbladet Helle Klein bli vansinnig på sin man för att han ger henne ett överfallslarm för att hon ska kunna gå hem? Var är polisen? Var är de team som hjälper män som gör detta?

Jag kan säga att jag försökte göra studiebesök på en av kvinnojourerna i Stockholm som hjälper våldsutsatta kvinnor. Jag var inte välkommen dit som man. Det finns många olika aspekter i detta, men i grunden krävs poliser, åklagare och det krävs att vi inte tillåter att kvinnor blir våldtagna. En kvinna ska kunna gå säker i Stockholm år 2005.

Anförande nr 445

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag blir faktiskt riktigt ledsen för första gången i den här salen, Peter. Du sade så här: Åsa Öckerman tycker att det är naturens ordning. Jag kräver att du ber mig om ursäkt. Jag har över huvud taget inte pratat om någonting sådant. Jag tycker att det är ett angrepp som inte har med det jag säger att göra.

Anförande nr 446

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Som du förstår, Åsa Öckerman, är jag inte nöjd med att vad ni har gjort för insatser för att förhindra diskriminering av funktionshindrade på krogen. Det är en fråga som jag jobbade med för 20 år sedan. Jag vet att man inte ska säga sådant, men faktum är att jag gjorde det. På den tid då Juan Fonseca satt för sossarna här i salen jobbade Juan och jag tillsammans mot diskriminering på krogarna, mot alla typers diskriminering. Det är inte bara människor med funktionshinder som diskrimineras på krogen, som du mycket väl vet.

Era insatser på området funktionshinder, Åsa Öckerman, är *zero*, på svenska noll.

Anförande nr 447

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag apostroferades i fråga om våldtäkterna. Det är en viktig fråga så jag har ingenting emot att vi fortsätter den diskussionen. Det viktiga är att vi förebygger och ser till att våldtäktsmännen känner en oro för att fällas i en domstol. Den är i dag 1 procent, vilket gör att det i dag känns fritt fram för dessa män att fortsätta.

Landstingets och Södersjukhusets verksamhet är jättebra och är en del och ett led i utredningsprocessen. Dina kolleger och borgarrådet sade att det är bra med juridisk assistans, men det är inte riktigt det vi är ute efter utan det är ett samlat grepp så att vi kan komma till ett åtal. I Jämtland har man gjort det genom att samverka med polis, socialtjänst, landsting, kvinnojourer och så vidare. Det är det vi eftersträvar. Driv på i den här tjänsten. Gör någonting. I professionen säger man att det inte finns någon som gör något, varken polis eller socialtjänst eller landshövding. Det finns inget engagemang. Nu har det förhoppningsvis kommit till stånd i och med den massmediala debatten. Men hur länge ska den pågå innan det händer något?

Anförande nr 448

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag tackar dig, Inge-Britt, för dina stora insatser för funktionshindrade, som jag också tycker är väldigt viktiga. Det är ärligt menat. När du har en åsikt att våra insatser är noll respekterar jag det fullständigt. Du har rätt att ha en sådan åsikt.

Anförande nr 449

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker fortsätta att prata om omsorgen om de funktionshindrade. Alla vill ju kunna rå över sitt eget liv, och det gäller också de som har funktionshinder, oavsett om det är fysiskt eller psykiskt.

Folkpartiet har länge haft det här som en hjärtefråga. Det var också vi som genomdrev den stora handikappreformen 1994. Den reformen betydde ökad frihet för många, men den behöver utvecklas och inte inskränkas, som den socialdemokratiska regeringen har gjort. De psykiskt funktionshindrade måste kunna använda sig av sina rättigheter i större utsträckning.

Det finns stora brister i de funktionshindrades situation, och det har Inge-Britt så väl redogjort för här. Men det behövs en politisk vilja och en strategi som ni inte har. Det behövs också de pengar som vi vill avsätta.

Era ständiga besparingar måste få ett slut. Det verkar som att ni inte har lagt märke till att i nästan varenda stadsdel går handikappomsorgen med jättestora underskott, och där de inte går med underskott har man fått ta pengar från andra områden för att kunna täcka underskotten.

Monika Lindh ondgör sig över pengsystem. Men du har ju gått med på pengsystem i hemtjänsten – avlösarservice och ledsagarservice som vi införde – och det är nu permanentat. Men du är rädd för att gå vidare. Det är väldigt konstigt att man ska få välja i vissa sammanhang men inte i andra. Stadsdelsarresten är tydligen någonting som du omhuldar. Ett pengsystem för daglig verksamhet skulle vara ett medel för att upphäva stadsdelsarresten.

Jag hoppas att alla har läst papperen från HSO som har legat på bordet. Inge-Britt talade ju om vad som står där. De är inte alls särskilt nöjda, även om Margareta Olofsson försökte säga att det stod att de var så nöjda på många sätt. En av de saker som Inge-Britt inte tog upp var att man på många håll säger att det inte finns resurser

för att bedriva uppsökande verksamhet värd namnet, och det är särskilt allvarligt för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Under en och en halv timme har vi i dag debatterat arbetsmarknadsåtgärder. Men det var inte en enda som tog upp problemet med de funktionshindrade som har svårt att få jobb, oberoende av om det är hög- eller lågkonjunktur. Det är verkligen ett slöseri med resurser.

Vi vill utreda om det är möjligt att införa jobb-*coacher*, något som finns i andra länder. Det rör sig om handledare som i ett inledningsskede kan bistå den enskilde och informera arbetsgivare och arbetskamrater om olika tekniker som kan hjälpa den som är funktionshindrad. Det är ett konkret sätt.

Vi satsar 20 miljoner kronor mera än majoriteten, och det vet ni. Ni vet också att detta är en hjärtefråga för oss.

Därmed yrkar jag bifall till Folkpartiets reservation.

Anförande nr 450

K a r i n R å g s j ö (v): Vem ska rädda dig Bente från tillvarons hundar, sjöng Ulf Lundell om en kvinnlig narkoman 1975. 30 år senare pågår denna debatt om alla "Bentar" i stan.

I år tog vi tillsammans fram en strategi för missbruksvårdens utveckling byggd på långsiktighet och kontinuitet. Den skulle verka över mandatperioderna. Ni i det borgerliga lägret fick kalla fötter och hoppade av samarbetet om den gemensamma planen. Ni kommer med all sannolikhet att vara emot även denna åtgärdsplan som vi kommer att jobba med under nästa år. Det är bara retorik som gäller, ord utifrån en ihålig budget.

Det förebyggande arbetet ska intensifieras, säger ni. Men hur ska ni från den borgerliga sidan klara detta med er budget? Det undrar jag verkligen. Hur ska ni kunna ha kvar fältassistenter som gör ett jättejobb? Träffpunkterna lägger ni ned, och därmed raserar ni hela det förebyggande arbetet.

Folkpartiet har tidigare här i kväll pratat om valfriheten som miraklet som ska lösa alla problem. Det undrar man ju väldigt mycket över med tanke på hur det såg ut under förra mandatperioden när ni körde med valfrihetens linje.

Jag undrar om det finns någon från Folkpartiet som kan svara på frågan: På vilket sätt har den enskildes möjligheter till bra vård minskat, som det står i er budget? Jag undrar också över en annan sak som står i Folkpartiets budget. Det står att nyrekryteringarna har ökat när det gäller narkotikamissbruk. Det har jag inte hittat något som helst belägg för i någon rapport. Men det kanske ni kan berätta för mig.

Och vilka missbrukare och hemlösa undviker att ta kontakt med socialtjänsten? Hur många är det? Var kommer de ifrån? Var kommer dessa siffror ifrån? Eller är det bara en myt som ni odlar?

En tredje fråga som jag vill ta upp handlar om frivilligorganisationerna. Ni har hela tiden – inte i den här debatten, men i andra debatter – varit på oss om att vi ständigt skär ned. Jag ska lyfta fram två siffror som motbevisar det.

2001 fick organisations- och föreningsutskottet och medelsreserv missbrukare och hemlösa 73 108 700 kronor. 2004 fick man 88 873 529 kronor. I år kommer det att bli lite mer med tanke på att man har gått in med ytterligare medel och förstärkt anslaget till frivilligorganisationerna.

Vi måste få stadens anställda och frivilligorganisationerna att jobba bättre ihop, det är vår målsättning. Vi måste ha en levande diskussion om socialpolitik med organisationerna. Vi måste kunna vara kritiska även mot dem. Vi vill inte ha en välgörenhet som man kan dra av på skatten, som Folkpartiet föreslår.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 451

Malin Strid (fp): Jag satt med i missbruksarbetsgruppen, och jag var den enda från de borgerliga partierna som också sitter med i fullmäktige. Jag har inte hoppat av någon grupp. Jag har inte hoppat av något samarbete. Däremot missade jag en presskonferens som vi blev kallade till en arbetsdag innan den skulle äga rum. Jag hade inte möjlighet att delta på grund av familjeskäl. När detta sedan behandlades i nämnden markerade vi att vi i och för sig ställde upp på det som stod i dokumentet, men vi markerade också att det inte var det enda som vi tyckte i missbruksfrågor. Vi tycker även en del andra saker. Därför ville vi markera att detta inte var det enda som vi stod för.

Anförande nr 452

Karin Rågsjö (v): Det var en bas som vi jobbade fram. Vi har olika synpunkter, och dem lade vi åt sidan. Det vi jobbade fram var det som vi var överens om. Det är klart att vi var ganska besvikna på att ni hoppade av. Det fanns en nyfikenhet och ett hopp i olika organisationer, i frivilligorganisationerna och hos socialarbetarna inför det som var på gång, om man kunde hitta ett golv att stå på tillsammans i dessa oerhört viktiga framtidsfrågor. Det kunde vi inte, och det var oerhört trist tyckte många, inte bara vi.

Anförande nr 453

Peter Lundén - Welden (m): Ordförande, fullmäktige! Jag satt inte med i denna grupp, men min bild stämmer väl överens med Malin Strids bild. Helt plötsligt kallade majoriteten till en presskonferens. Från vår sida hade vi inte ens fått klart för oss att majoriteten hade kommit till ett slut i arbetet. Då markerade vi sådana saker som vi tycker är viktiga, nämligen att vi inte vill införa sprututbytesprogram i Stockholm och sådant.

Sedan gäller det frågan om privatisering och frivilligorganisationer. För att vi ska ha ett fungerande socialt nätverk och ett socialt arbete i Stockholm krävs det att det finns både en kommunal socialtjänst och ett stöd från frivilligorganisationerna.

Det som har varit sorgligt under den här mandatperioden, Karin Rågsjö, är ju att den kalla handen gentemot frivilligorganisationerna är så märkbar i stället för att man ska se dem som ett komplement. Det är det som skiljer oss åt.

Fru ordförande! Jag vill också säga en annan sak. I mitt förra replikskifte tog tydligen Åsa Öckerman illa vid sig av det som jag sade. Det var inte menat som ett påhopp på Åsa Öckerman. Jag menade att det är viktigt att inte bara se de insatser som görs för våldsutsatta kvinnor. Man bör också titta på ledet efter, att minska antalet våldtäkter. Tydligen uttalade jag mig klumpigt, vilket Åsa Öckerman tog illa vid sig av, och jag ber om ursäkt för det. Det var absolut inte min mening under denna sena timme.

Anförande nr 454

K a r i n R å g s j ö (v): När det gäller den här gruppen tyckte ju ni på den borgerliga sidan också att det var väldigt bra att vi skulle ha en presskonferens om det här programmet. Men vi ska inte gå in på det.

Det hade varit en vinst om vi hade varit överens om programmet. Det hade gett en signal om att det finns vissa saker i en stad som man kan vara överens om och som är viktiga framtidsfrågor, och socialpolitiken är definitivt en sådan fråga. De problem som vi har har alla partier odlat fram. Så är det. Det är ert problem och det är vårt problem, och det kanske man skulle kunna lösa tillsammans i stället för att tjafsa på det här retoriska sättet som vi gör. Det kommer inte att gynna frivilligorganisationerna, socialarbetarna eller missbrukarna och de hemlösa.

Anförande nr 455

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Karin Rågsjö pratar om att oppositionen vill göra nedskärningar. Som jag kan se det i vår budget har vi mer pengar än vad ni har till socialtjänsten. Eller kan du visa mig att du har avsatt mer pengar till missbrukare och hemlösa än vad Kristdemokraterna har gjort? I så fall får jag i stället ta till mig de förslagen.

Nu har du blivit positiv till frivilligorganisationerna. Det är ju härligt med denna helomvändning. Under en tidigare budgetdebatt var du oerhört negativ till dem. Framför allt skulle de med religiös anknytning inte ha något stöd från det allmänna. Där var det verkligen den klassiska vänstern som talade, men ni har kanske förändrats, vem vet.

Tänk om ni hade satsat en massa pengar på vård och omsorg från kompetensfondspengarna i stället, det som de var tänkta för. Vi hade sparat pengarna för att kunna använda dem i dåliga tider. Men ni har bara pytsat ut dem vind för våg.

Anförande nr 456

K a r i n R å g s j ö (v): Beträffande kompetensfonden har vi gått ut med en oerhört stor satsning när det gäller barn till missbrukare, barn till psykiskt funktionshindrade, barn till killar och tjejer som sitter i fängelse och så vidare – detta för att få

stadsdelarna att se dessa barn och göra någonting. Det är en stor, fin och bra satsning som gynnar stadens barn som far illa. Det tycker jag är väl använda pengar.

Den borgerliga alliansens budget är väldigt svår att diskutera utifrån eftersom den är ihålig redan från början.

Vi har sett på frivilligorganisationerna på ett annat sätt. Ni har sett på dem utifrån välgörenhetsperspektivet. Vi ser dem som en samarbetspartner.

Anförande nr 457

A b i t D u n d a r (fp): Det är ingen hemlighet att du inte gillar alla organisationer. Ni lämnade avslag på Frälsningsarméns snickeriverksamhet för tungt alkoholiserade män. Man fick avslag därför att man var en kyrklig organisation som ni inte gillade.

Ni lämnade avslag till Carisma Care som jobbade med uppsökande bland narkomaner och prostituerade. Det gjorde ni därför att ni inte gillade dem.

Däremot beviljade ni pengar för resor till Skansen därför att det handlade om era kompisar. Ni måste vara rättvisa.

Anförande nr 458

K a r i n R å g s j ö (v): Det här med våra kompisar i PRO-bussen var förra året. Det gäller att hålla isär budgeterna.

Vi gick inte in med nya pengar till Carisma Care därför att man tyvärr redan då var konkursmässig och ute på väldigt hal is ekonomiskt, och det känner väl alla till i organisations- och föreningsutskottet som har arbetat med Carisma Care.

Vi har lämnat ganska många avslag till organisationer och verksamheter som vi inte tror på. Däremot har vi satsat på verksamheter som vi tror på, exempelvis Situation Stockholm, Erstavändpunkten och den typen av verksamhet.

Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg, Förslag till ny nämnd: Äldreomsorgsnämnden

Anförande nr 459

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige och de åhörare som fortfarande är kvar och orkar lyssna! Förra veckan besökte jag ett seniorboende. Jag var där för att besöka en friskvårdsenhet som startades för ett år sedan.

I gymmet träffade jag Emma, 97 år. Hon brukade gå dit och cykla. Hon hade haft ett par hjärtinfarkter och måste vara lite försiktig med träningen. Sedan något år tillbaka bodde Emma på seniorboendet. Hon tyckte mycket om att väva, vilket hon fortfarande gjorde trots att hon inte såg så bra längre. Emma hade hjälp av hemtjänst för att handla. I övrigt klarade hon sig själv. Hon gick ned och dansade på den sociala träffpunkten i huset eller tog en fika på caféet. Emma är naturligtvis en ovanligt pigg dam för sin ålder, men hon är inget extremt exempel.

Så här bra fungerar det för många äldre i dag. Närmare 40 procent av alla över 90 år klarar sig fortfarande utan någon hjälp eller med enbart en handikappanpassad bostad och små insatser från hemtjänsten.

I 2006 års budget avsätts för äldreomsorgen cirka 6 miljarder. Det innebär en liten minskning på grund av att antalet äldre över 80 år minskar i Stockholm. I budgeten har vi gjort en satsning främst på hemtjänsten med 40 miljoner. Hemtjänsten behöver utvecklas i takt med att vårdtiderna på sjukhus kortas alltmer och våra bostäder blir allt bättre. Hemtjänstens organisation behöver också utvecklas för att skapa trygghet och kontinuitet. Det krävs en ökad spetskompetens bland personalen och ett utökat samarbete med landstinget.

Informationstekniken innebär stora förbättringar som underlättar mycket inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende. Stockholms stad har under den här mandatperioden satsat 128 miljoner kronor via kompetensfonden på teknikutveckling inom äldreomsorgen.

I Enskede-Årsta och i Skärholmen har projekt med vaktmästarservice för personer över 80 år genomförts. Det har varit mycket lyckat. Äldre har kunnat få hjälp med vardagssysslor som annars kan innebära risk för att de kan ramla. Vaktmästaren har vid besök kunnat se över säkerheten i hemmet. Försöket med vaktmästarservice ska under 2006 utvidgas till hela staden. Dessa personer kommer även att informera om vad äldreomsorgen i Stockholms stad kan erbjuda. Information om äldreomsorgens verksamheter skapar trygghet. Den nationella satsningen på plusjänster är väl lämpad för att utföra dessa arbetsuppgifter.

Anhörigas insatser för nära släktingar är ovärderliga och oftast underskattade. I Stockholm finns mycket stöd för anhöriga, men det behöver förbättras ytterligare.

I Maria-Gamla Stans stadsdel ligger korttidshemmet Hornskroken dit anhöriga som vårdar sin make eller maka kan ringa när de behöver avlastning. Ett nytt korttidshem utan krav på biståndsbedömning kommer att startas under året i någon ytterstadsdel.

Hittills under den här mandatperioden har 200 nya platser vid vård- och omsorgsboenden invigts. En modernisering av befintliga boenden pågår. Antalet dubbelrum har minskat med 100 och ytterligare ett 30-tal ska avvecklas under året.

Vårdtyngden blir allt större på stadens vård- och omsorgsboenden och behovet av hälso- och sjukvård ökar. Sjuksköterskornas kompetens är mycket viktig för att säkerställa en god vård.

Under den här mandatperioden har satsningar gjorts med 436 miljoner kronor för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen. 8 miljoner kronor via kompetensfonden har satts av för fortbildning av medarbetare och projekt för att förbättra kvaliteten för äldre.

En närvårdscentral för äldre har startats i samarbete med landstinget och ännu en i Hässelby-Vällingby är på gång.

En kostenhet har startats med dietister som kan ge råd i kostfrågor. Mobila omvårdnadsteam för att utveckla metoder för personer med stora omvårdnadsbehov har startats liksom projekt för att förbättra biståndshandläggningen.

Det finns över huvud taget en hel tjock bunt av de utbildningar som vi har kunnat tillfredsställa under de här åren. Kompetensfonden, som har använts till detta, vill ni lägga ned. Ni är väldigt kritiska till den. Då kan jag bara konstatera att det i till exempel Moderaternas budget inte finns en enda krona avsatt till kompetensutveckling eller teknikutveckling inom äldreomsorgen.

Ordförande! Jag är fullkomligt övertygad om att det är trygghet och inte otrygghet som behövs för att stadens medarbetare ska trivas med sitt arbete och därigenom mår också våra äldre mycket bättre.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 460

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Den utveckling som äldreomsorgen och äldrepolitiken har haft under den här mandatperioden och som vi fortsätter att jobba med kan man sammanfatta i fem ganska korta punkter.

Det handlar om att forma en äldrepolitik för stockholmarna utifrån de förutsättningar som en stor stad har.

Det handlar också om att se stadens äldreomsorg ur både ett stadsövergripande och ett lokalt perspektiv, det vill säga att man ska bygga omsorgen efter lokala förutsättningar i stadsdelarna men med gemensamma system för kvalitet, uppföljning och utvärdering.

Sedan handlar det om att se personalens kompetens och kunskap som den enskilt viktigaste faktorn för kvalitet i omsorgen. Där har vi använt hittills över nästan 900 miljoner för äldreomsorgen ur kompetensfonden. Det är en helt *outstanding* satsning som har skapat en grundkompetens, en verklighetsnära kompetensutveckling, karriärvägar inom omsorgen men också en specialistkompetens när det gäller omvårdnad och omsorg.

Vi har jobbat med boendet. Vi har planerat, byggt ut och strukturerat boenden efter olika behov, både seniorbostäder med hyresrätt och utan biståndsbedömning liksom biståndsbedömda boenden utifrån behov. Äldreboendeplanerna ska arbetas igenom på nytt under nästa år.

Vi har utvecklat det förebyggande arbetet. Vi går vidare med servicetjänster och hjälp med riskfyllda vardagssysslor. Vi har ökat och utvecklat stödet till anhöriga och möjligheten att använda sig av anhörigombud inom äldreomsorgen. Vi har uppmuntrat föreningsliv och volontärverksamhet. Vi har tittat på mat, nutrition, rörelse och friskvård – att stödja det friska så länge som möjligt.

Tillsammans med landstinget har vi inlett samarbetet kring närsjukvård, hemsjukvårdsteam och demensstöd. Kunskaper och kompetens hos dem som ska vårda

hemma ökar. Den gemensamma vårdplaneringen och *webcare*-systemet är viktiga delar i det här.

Vi fortsätter satsningen på äldrepolitiken och ser fram emot att jobba vidare med de frågorna som ett stort reformområde i Stockholm.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 461

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag brukar citera Aina, 8 år, som tycker att äldreomsorg är något som de gamla måste vänja sig vid vare sig de vill eller inte. Så kan man också se på äldreomsorgen. Men det gör inte vi moderater. Vi tror nämligen att även de äldre personerna vill ha inflytande, att de vill vara dirigenter över sitt liv. De vill bli bemötta med respekt och bli betraktade som individer. De vill kunna känna trygghet och själva välja i sin vardag. Och vem har sagt att åldersbetyget sätter hinder för detta?

Vår äldreomsorg ska vara av hög kvalitet, oavsett vem som utför den och var i staden man bor. Vi ska också göra uppföljningen likadant, oavsett vem som driver verksamheten. Våra medborgare ska kunna jämföra kvaliteten. En äldreomsorgskatalog kan visa detta.

Det måste också vara väldigt attraktivt att arbeta med äldre människor. Avknoppning och mångfald brukar berika konkurrensen och kvaliteten. Till dess att vi har infört en äldreomsorgspeng som ska gå direkt till utföraren ska upphandlingarna fortsätta.

Den utbildade personalen måste få ansvar och befogenheter att gå hand i hand. Ny teknik, olika karriärvägar, metodutveckling och kanske framför allt chefsledarskap i värdegrund och kommunikation är här av väldigt stor betydelse.

Vi vill flytta ansvaret från stadsdelsnämnderna till en äldrenämnd och på det sättet säkerställa att vi behandlar de gamla på ett likadant sätt över hela staden. Biståndsbedömningen samlas i en egen myndighet. Vi vill också se över dagens system för biståndsbedömning i syfte att finna ett enklare och mer rationellt administrativt system med bibehållen kostnadskontroll.

Underskotten i hemtjänsten talar sitt eget språk. 9 av 18 stadsdelsnämnder går med underskott. Vi vill också höja ersättningen. När man då tittar på majoritetens satsningar blir man lite förvånad. Man skriver nämligen i sin budget att de gamla ska få välja mat. Det är det enda som de ska få välja, men de ska inte få välja boende. Vad är det för brukarmedverkan? Det kan man undra. De äldre ska också få möjlighet till en regelbunden utevistelse, det ska vara en självklarhet. Ni har anslagit 18 miljoner i år, och cheferna vet inte var dessa pengar finns. Det finns en stadsdel som har svarat att man vet hur mycket pengar man har fått.

Sedan säger ni också att det ska inrättas 170 nya tjänster. Det handlar om knappt nio i varje stadsdelsnämnd. Jag undrar om det är någon stor satsning. Ni säger att det ska inrättas ett nytt Hornskroken i något ytterområde. Men var är den dagverksamhet

som ni sade att ni skulle inrätta under det här året? Det kanske rör sig om samma pengar.

Nej, vi moderater sätter den enskilda människan i centrum. Man ska få makt över sin egen vardag även när man har en ålder som för vissa kan verka väldigt hög.

Bifall till vårt förslag!

Anförande nr 462

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Jag tycker att det är glädjande att många av oss kommer att få ett långt rikt liv. Sedan vet vi att vi under de sista åren av vårt liv ofta blir lite skröpligare och behöver vård och omsorg. Det allra viktigaste som vi i Folkpartiet vill att man sätter i centrum är att man ska se hela människan. Oavsett ålder är vi samma människa och det ska vi få fortsätta att vara när vi behöver vård och omsorg. Tyvärr ser det inte alltid ut så i dag. Är man i behov av ett boende tvingas man ofta in i rutiner som kanske inte passar en själv.

Nej, vi vill att det ska finnas en trygg vård och omsorg när man behöver det. Även om man är äldre och frisk ska man ha den tryggheten. Behöver man och skulle vilja ha hjälp ska den finnas där.

Folkpartiet satsar mycket på äldreomsorgen. Vi satsar 86 miljoner kronor mer än vad majoriteten gör. Vi vill utveckla valfriheten. Vi vill gå vidare med valfriheten i hemtjänsten så att man också kan påverka innehållet. Vi vill vidare se till att man kan välja äldreboende. Det är en självklarhet att man ska kunna göra det, tycker vi.

Det är viktigt med en likvärdig vård och omsorg. Vi måste se på kvaliteten. Det ska vara en bra kvalitet. Vi vill fortsätta det viktiga kvalitetsarbetet som vi påbörjade under den förra mandatperioden. Kvalitetsgarantierna ska vara individuella. Man ska kunna få skadestånd om kommunen inte uppnår dessa.

Jag vill även gå vidare med certifieringen av äldreomsorgen, och där vill jag fråga ansvarigt borgarråd vad som egentligen har hänt på den fronten.

Vi vill satsa mer på de dementa och de anhöriga som gör ett väldigt stort jobb inom äldreomsorgen.

Nej, det bör ske mer kvalitetssatsningar på de äldre. De äldre är värda att satsa på. När jag hör majoriteten prata om satsningar delar jag inte den uppfattningen. Satsningen på 3 procents höjning av hemtjänstpengen räcker inte långt. Kom ihåg att vi har pris- och löneökningar! Under de tidigare två åren har man inte fått någon ökning alls, vilket har hotat de mindre enheterna inom hemtjänsten. Det är väldigt tråkigt. De innebär en mångfald, och de är väldigt uppskattade bland de äldre.

Låt oss gå vidare och se till att de äldre verkligen får bra äldre år där de fortfarande kan vara samma människor.

Jag vill ställa en fråga till ansvarigt borgarråd. Den alltmer restriktiva biståndsbedömningen som vi alla här kan vittna om, vad kommer ni att göra åt den? Kommer ni

att göra någon översyn? Det kan inte fortsätta med att man har olika riktlinjer i olika stadsdelar.

Om vi får förtroendet och ansvaret kommer vi direkt att se över det här så att det blir likvärdig vård för våra äldre. Nej, prioritera kvalitet och valfrihet för våra äldre!

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag till budget.

Anförande nr 463

Lennart Johansson (mp): Ordförande, åhörare och ledamöter! Dagens äldre generation var gårdagens hjältar som byggde folkhemmet och den materiella välfärd som de allra flesta får del av i Sverige. De äldre ska ges en trygg ålderdom med bra boende, kvalitet och närmiljö.

Människans välbefinnande är centralt för oss i Miljöpartiet. Det är viktigt att extra uppmärksamma de grupper som är mer sårbara än andra. De funktionshindrades situation och den äldre generationens vardag är inte alltid tillfredsställande. För oss är det viktigt att insatser görs för att ge alla en möjlighet till aktivitet och positiv stimulans.

Grunden inom äldreomsorgen måste vara att ta till vara det friska och så länge som möjligt bibehålla människans funktioner och färdigheter. Därför är förebyggande friskvård och stimulerande vardagsliv viktigt. Tillgång till grönska och beröring ökar välbefinnandet och påskyndar läkeprocesser. Det spelar därför en viktig roll inom vården.

En viktig kvalitetsaspekt är att det finns tid för annat än ren vård. Äldre behöver stimulans i sin vardag genom samtal och aktiviteter. Ökade kunskaper hos personalen om kost och näringsfrågor och lugn samvaro vid maten bidrar till att äldre mår bättre. Maten bör vara nylagad och kravgodkänd eller motsvarande.

För de äldre är möjligheterna att bo kvar i sitt eget hem ibland livsavgörande. Möjlighet till service och omsorg i hemmet är ett måste. En ökad valfrihet i frågan var man vill bo som äldre ser vi som en naturlig del i en modern äldreomsorg.

Frivilligorganisationerna bör få en större roll inom omsorgen. Föreningar arrangerar aktiviteter som ger uppmuntran till rörelse och social samvaro. Förebyggande insatser är ovärderliga.

Det är viktigt att generationsklyftor överbryggs och ålderssegregation undviks.

Sjukfrånvaron hos personalen är alltför hög. Vi måste angripa roten till det onda. Därför behövs det kortare arbetstid, mera av personalens egna önskemål om arbetsplatsens schema, rutiner med mera och rehabilitering av god kvalitet.

Att de äldre själva aktivt kan påverka sin vård och sina boendeformer ser vi som självklart. Vi vill ha en omvårdnad utformad efter de äldres behov och förutsättningar. Det behövs arbetssätt som aktiverar de äldre, som behåller livsgnistan och känslan av att vara behövd.

Därmed yrkar Miljöpartiet bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för 2006.

Anförande nr 464

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Elsa, som är en bit över 80 år och önskar en plats på servicehus får till svar: Du ska inte tro att de, bara för att du har fyllt 80 år, ska få en plats på ett servicehus. Hon berättar om darriga ben, ensamhet, instängdhet och ångest på nätterna. Det kan väl inte vara majoritetens mening att det är så som de äldre ska ha det på livets höst. Vi kristdemokrater vill att äldre över 85 år ska garanteras äldreboende, och att eget val ska gälla boendet.

Vi vill att servicehusomvandlingen stoppas. Kristdemokraterna vill ha servicehusen kvar. Den uppfattningen delar vi med pensionärsorganisationer, och kommunstyrelsens pensionärsråd har uttryckt liknande synpunkter. Det hindrar inte att sådana boenden som seniorboenden byggs. Även dessa boenden måste dock ha ett mervärde att erbjuda.

En utredare har på uppdrag av Micasa fastigheter visat på ett förslag till program för seniorboende. Det förordas fyra hörnpelare: trygghet, delaktighet, gemenskap, omsorg och service. Kan borgarråden Olofsson och Börjeson garantera att dessa hörnpelare tillgodoses i seniorboendena?

En undersköterska på ett äldreboende här i Stockholm uttryckte: Det finns bara ett sätt att konstatera om vården är bra, och det är frågan om jag skulle vilja ha min mamma och pappa där. Hennes eget svar var: Tyvärr, aldrig i livet. Vi kristdemokrater delar hennes värdering, att grunden för äldreomsorgen borde vara att vi kan vara trygga i att våra föräldrar skulle trivas och få den vård som de behöver.

Men i en undersökning som SKTF presenterade i våras ansåg 200 av 369 svarande att de av och till tvingades fattade beslut som gick emot deras etiska värderingar som innebar att de inte tillgodosåg de äldres behov. Kristdemokraterna vill att en värdighetsgaranti utarbetas för de äldre. Den ska vara konkret och mätbart tala om vilket ansvar kommunen har när det gäller äldreomsorgen.

Den enskilde ska själv kunna påverka innehållet i hemtjänsten och kunna välja vem som ska utföra den. Större hänsyn måste också tas till många äldres behov av små insatser oftare än endast några längre pass. Staden bör möta de äldres behov av enkla, men för de äldre riskfyllda göromål. Antalet fallolyckor skulle därmed kunna minska. Kristdemokraternas förslag om en Martin Timell till alla äldre har nu slagit igenom i majoritetens budget, vilket vi välkomnar.

Kristdemokraterna vill också utveckla äldreomsorgen till att också kunna gälla vård utomlands. Varmare klimat kan verka förebyggande, och vården behöver inte bli dyrare.

Bifall till Kristdemokraternas budgetförslag!

Anförande nr 465

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har ju läst budgetförslagen, och jag konstaterar att Moderaterna och också Folkpartiet vill ha en äldrenämnd, även om inriktningen på den är något olika formulerad. Men jag konstaterar också att båda partierna sparar olika mycket på stadsdelsnämnderna. Dessutom saknar man administrationspengar för den nya nämnden. Men det var likadant förra året, så det är precis på samma sätt nu, att man tror att det ska lösa sig ändå.

Moderaterna föreslår också i sin budget en central enhet i biståndshandläggningen som av praktiska ska vara lokalt förlagd, och det låter lite obegripligt för mig. Hur och på vilket sätt har man tänkt sig? Sedan står det dessutom: "Biståndsbeslutet ska enbart klargöra om den som söker har rätt till hemtjänst eller äldreboende". Denna centrala enhet ska då serva 21 000 personer – så många äldreomsorgstagare har vi i Stockholm i dag. Men den ska tydligen inte göra någon bedömning av hur mycket tid som insatserna får ta. Systemet med kundvalsmodellen som vi har i Stockholm – som från början faktiskt var ert förslag – bygger på att biståndsbedömaren gör en bedömning av hur mycket tid beviljade insatser får ta. Tiden är en bedömning som ska anpassas efter varje individs olika behov. Dessutom nämner ni också kvalitet vars utgångspunkt är just tiden som insats.

Ni vill införa kundvalssystem inom boendet för att flytta besluten närmare den enskilde och minska byråkratin. Byråkratin ökade för biståndshandläggarna när kundvalssystemet infördes. Det visade en utvärdering som gjordes av USK. När kundvalssystemet infördes i Nacka ökade kostnaderna med 8 procent. I er budget finns inga resurser avsatta för det, och inte heller i Folkpartiets budget.

Men det lustigaste av allting är det som ni också tar upp om branschrådet. Branschrådet med privata utförare inom äldreomsorgen är en bra plattform för dialog mellan kommunen och de privata utförarna, jag instämmer i det. Men ni påstår att det inte finns något reglemente eller någon arbetsordning för branschrådet. I november 2004 fattade kommunstyrelsen ett enhälligt beslut om ett nytt reglemente och en ny sammansättning i branschrådet. Detta arbetades fram av en arbetsgrupp bestående av representanter för både Stockholms stad och branschen. Beslutet innebar – just för att Margareta Björk hade uppmärksammat det – att de nya så kallade *non-profit*-organisationerna även fick plats i rådet.

Jag vill överrätta ärendet om branschrådets utveckling och beslutet som en påminnelse och en lite förtida julklapp till Margareta Björk.

Anförande nr 466

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag får väl tacka borgarrådet och kan kanske då skylla på min höga ålder – det är lämpligt att göra det vid vissa tillfällen.

Jag ska svara på de frågor som borgarrådet ställde till mig. Hon säger att vi inte tillför några administrativa pengar. Men då tycker jag att du kastar sten i glashus. Se på hur ni administrerar stadsdelsnämnderna! Det finns inga speciella pengar för den administrationen.

Alla biståndshandläggare ska inte sitta i samma lokal. Men vi vill samla alla under så att säga ett tak. I dag finns det 18 olika sätt att biståndsbedöma i den här staden. Man tolkar riktlinjerna på 18 olika sätt. Det är bättre att ha en myndighet. Dessutom ligger biståndsbedömarna i dag under äldreomsorgschefen som också är chef för utförarenheterna. Det blir väldigt konstigt.

Du säger också att när kundvalsmodellen inom boendet infördes – som ni inte tycker om – ökade de administrativa kostnaderna. Det är ju därför som vi nu vill se över det här systemet. Nacka har ett mycket enklare system. Vi välkomnar Miljöpartiet att rösta på vår att-sats om att införa särskilda boendeformer.

Till sist vill jag säga att kundvalsmodellen är ett incitament för effektivitet och kvalitet.

Anförande nr 467

Borgarrådet **O l o f s s o n** (v): Det är sant att det inom stadsdelarna saknas administrationspengar. Då plockar man ut cirka 4 procent, precis som ni beskriver i er budget. Men skillnaden är att ni sparar 250 miljoner kronor på stadsdelsnämnderna. Det gör inte vi.

Dessutom ska ni inrätta en ny nämnd. Ni flyttar egentligen bara pengarna från stadsdelsnämnderna till en ny nämnd. Sedan sparar ni dessutom på stadsdelsnämnderna. Det är klart att ni inte har pengar för det, det vet vi.

Sedan är det ändå lite svårt att förstå hur biståndsbesluten ska kunna ligga under ett tak. Det gäller 21 000 personer. Det är ganska märkligt och ett mycket speciellt sätt att se på det hela.

Man kan alltid diskutera det som du refererar till om hur det går till i stadsdelarna. Det ligger till på lite olika sätt. Men det finns riktlinjer från staden centralt, och dem ska man naturligtvis följa. Sedan ska man hela tiden se till att kompetensutveckla biståndsbedömarna, men det har ni inte heller några pengar till.

Anförande nr 468

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Majoriteten har inte haft tillräckligt med pengar och resurser till äldreomsorgen. Det är sant att vi vill införa pengsystem, och vi vill att dessa resurser ska gå direkt ut till verksamheterna. Vi vill öka resurserna rejält, och de ska gå direkt ut till äldreomsorgen så att de inte riskerar att försvinna till annat, vilket tyvärr är fallet ute i stadsdelarna i dag med tanke på den låga nivån. Ett pengsystem säkrar också valfriheten. Ni vet väl att pris- och lönekomensationen äter ju upp allt det som ni kallar för satsningar.

Det som nu har drabbat de äldre är att det har blivit svårt att få ett boende med de restriktivare biståndsbedömningarna, att få den service och hjälp som man så väl behöver. Ni har genomfört en avveckling och en omvandling av de särskilda boendena som har drabbat de äldre mycket hårt. Det kan bli så att man tvingas att bo kvar hemma. Vill man det är det bra, men i dag tvingas 90-åringar att bo kvar hemma. Snacka om att satsa på resurser!

Anförande nr 469

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Fast det är ju samma dilemma med Folkpartiet. Jag trodde att du förstod det. Det var det som jag förklarade för er båda två. Om ni ska lägga pengarna direkt ut till verksamheten har ni inga pengar kvar till den biståndsbedömning som ni vill ha på en central enhet.

Men ni ska spara 120 miljoner kronor på stadsdelarna. Ni ska också inrätta en ny nämnd som dessutom ska ha hand om funktionshinder, en äldre- och funktionshindersnämnd. Sedan ska ni ha biståndsbedömningen kvar ute i stadsdelarna. Men ni har inga pengar för det. De pengarna försvinner tyvärr för er också. Ni har pengar till en sak, och det är till en karriärstege som jag kan tycka är någonting annat. Det innebär faktiskt att ni för en gångs skull har pengar till kompetensutveckling – det har ni inte haft förr om åren. Men vi är fiffigare än så. Vi använder oss av de statliga pengarna för den delen i kompetensstegen.

Anförande nr 470

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Ärligt talat: Äldreomsorgen är inte majoritetens allra bästa gren. Sedan måste vi också slå fast en sak: Margareta Olofsson gillar inte valfrihet. Jag tror att hon till och med avskyr det.

Under det här året har ni visserligen höjt hemtjänstpengen med 3 procent. Förra året höjde ni inte någonting. Ändå har alla pris- och lönekomponenterna gått på knäna. De hade fått lägga ned sin verksamhet om ni inte hade höjt pengarna i år. De elaka kan ju tro att det kanske var meningen, men så vågade ni aldrig löpa linan ut. De kommunala verksamheterna klarar sig alltid, för stadsdelsnämnderna går ju in och gör en omfördelning. De kan aldrig gå i konkurs.

Ni har minskat budgeten med 50 miljoner och hänvisar till en minskning av antalet äldre över 80 år. Men så har ni ju försökt att göra varje år, men de äldre över 80 år har ju inte minskat. De har inte velat "lämna in" som ni har hoppats på. Det här har betytt underskott i stadsdelarnas budget, besparingar och restriktivare biståndsbedömning.

Margareta Olofsson sade jättestolt att ni har satsat över 400 miljoner på äldreomsorgen under den här mandatperioden. Det är mindre än vad vi satsade per år när det gällde ansvaret för äldreomsorgen. Vi avsatte 1,3 miljarder.

Alla gamla ska få komma ut, säger ni. Men redan i år säger man i tertiärrapport 2 i min stadsdelsnämnd att de som bor i eget boende kan inte räkna med att få komma ut över huvud taget. Nästa år säger man att det ska bli ännu större besparingar.

Det är jättebra att Emma, 97 år – som Margareta Olofsson träffade – vill bo kvar, antingen i eget boende eller i seniorboende, om hon känner att hon klarar sig själv. Men den dagen som Emma blir sjuk eller inte klarar sig själv måste det finnas en möjlighet för henne att få komma till ett annat boende. Hon måste ha den tryggheten och måste få veta att hon kan göra det.

Seniorboenden i stället för servicehus har nu införts på många ställen. Förtursdelegerade bostadsförmedlingen är alldeles förtvivlad därför att man i dag ägnar sig åt

biståndsbedömning, och det var väl ändå inte meningen. Mångfald i boendet får ju inte betyda att biståndsbedömningen förflyttas till bostadsförmedlingen.

Jag är bekymrad över utvecklingen, och jag tycker att det är konstigt att ni säger att ni satsar när äldreomsorgen står inför fruktansvärda besparingar.

Bifall Folkpartiets reservation!

Anförande nr 471

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det blir alltid lite trist när man ska svänga sig med siffror. Men faktum är att vi gör en besparing på 26 miljoner kronor. Sedan får man också minskade hyreskostnader, och det kunde väl åtminstone Ann-Katrin Åslund vara så intellektuellt ärlig att hon hade kunnat erkänna.

Ni har inte satsat så mycket per år som du påstår att ni gjorde. Det är också lite tråkigt. Men du ondgör dig över att vi har satsat så mycket på kompetensutveckling som vi har gjort. Det är ju jätteviktigt. Kompetensutvecklingen har varit väldigt eftersatt. Vi har grundutbildat 1 000 personer, regelrätt grundutbildning som behövdes och som krävdes. Vi har utbildat människor i demens och afasi. Vi har vidareutbildat sjuksköterskor. Vi har gjort jättemycket för en kompetensutveckling. Det om något är en kvalitetshöjning inom äldreomsorgen.

Anförande nr 472

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): På Margareta Olofsson låter det som att det inte fanns någon form av kompetensutveckling alls under den förra mandatperioden. Så är inte fallet, och det vet du mycket väl. Ni har valt att satsa på att utbilda personal. Jag tycker att det är bra, men jag tycker att det är olyckligt att man gör det i form av en kompetensfond och att man inte knyter det till varje nämnd.

Jag sitter själv i personal- och kvalitetsutskottet, och där har vi fattat beslut om 2 miljarder, och det är fullständigt omöjligt att ha någon uppfattning om alla dessa projekt. Därför tycker jag att det hade varit bättre om det hade funnits med i varje nämnd.

Fortbildning måste ju pågå kontinuerligt. Det räcker inte med att slänga in en jättesumma i två år. Räknar ni med att alla ska stanna för tid och evighet inom Stockholms stad? Det kommer naturligtvis att ske en omsättning av personalen. Eller är man livegen i och med att man har fått en utbildning genom kompetensfonden?

Anförande nr 473

M o n i k a L i n d h (s): Ann-Katrin Åslund, du säger att man har slängt in en jättesumma och tror att man kan få någonting för den. Ja, det är klart att man måste satsa på personalen, särskilt inom de yrken som är vårdtunga och där det behövs kompetensutveckling. Det är ju inte för inte som vi har grundutbildat 1 000 personer som saknade grundutbildning.

Att ni lägger 5 miljoner i en kompetensstege som ska fördelas lika på kommunala och privata utförare innebär att det blir ungefär 3,25 miljoner till stadsdelarna. Det ska jämföras med den enorma kompetensfondssatsning som vi har gjort.

Det är självklart inte så att man blir livegen, men personalen måste väl utbildas oavsett om de stannar eller inte stannar. Det är ju ett sätt att få dem att stanna.

Anförande nr 474

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Självklart måste man utbilda personal, och man måste också fortbilda den. Det kan inte vara en engångsstrategi. Det trodde jag att vi var ganska eniga om. Jag är lite förvånad över den synpunkten.

Anförande nr 475

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande! Jag vill borra lite i detta med servicehusen, för jag tycker att det är en viktig fråga. I Bromma har vi diskuterat den frågan eftersom majoriteten där har bestämt sig för att lägga ned Tunets servicehus, fast man säger till de äldre att man ska omvandla och utveckla. Det låter jättefint, men man lägger ned servicehuset. Det är ju det som är tanken.

Vad är då ett seniorboende? Majoriteten försöker inbilla alla våra äldre att det är precis samma sak, fast det är det väl inte. I utredningen *Hem ljuva hem*, som har gjorts av Wånell, sägs det att kommunfullmäktige har uttryckt att det bör finnas gemensamma ytor, men man har i övrigt inte uttryckt några politiska visioner för allmännyttigt ägda seniorboende i Stockholms stad.

Om valet för de äldre säger Wånell: Antag att en dam är ensam och vill komma till ett ställe där hon kan möta andra äldre, att hon också vill bo i ett hus där hon har nära till personal. Vad får hon i seniorboendet? På den frågan finns inga entydiga svar.

Vidare sägs det i utredningen att landstinget får ta över vården när man går över till seniorboenden medan kommunen har kvar ansvaret när man bor i servicehus. Jag förstår att detta är en besparingsfråga. Vi lägger över ansvaret på landstinget.

Men, fortsätter Wånell i sin utredning, personerna blir ju inte piggare för att man byter skylt på husen, från servicehus till seniorboende. Så om servicehusen inte ska vara kvar krävs det ett ägardirektiv som ges till de allmännyttiga företagen om vad seniorboendena ska innehålla.

Jag kan inte se att ni har gett några ägardirektiv i den här budgeten om gemenskapslokaler, personal och trygghet för våra äldre. Just nu är många pensionärer oroad för utvecklingen med nedläggningen av servicehusen. År 2010 blir det fler äldre äldre igen. Vad har ni för beredskap för det?

Och när det gäller kompetensfonden: Vad finns det för beredskap när pengarna är slut? Hur ska kompetensutvecklingen då se ut?

Bifall till Kristdemokraternas reservation!

Anförande nr 476

R o l f L i n d e l l (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill spinna vidare lite grann på det som Monika Lindh tog upp tidigare om att utveckla boendet inom äldreomsorgen. Vi alla håller på att planera verksamheten utifrån de förutsättningar som finns. Några av dessa förutsättningar framgår av statistik och USK:s prognoser.

En fara just nu är att alla sitter och tittar på samma siffror, och sedan säger man att antalet äldre sjunker, så därför behöver man inte bygga några äldreboenden. Det tror jag att man måste ta med en nya salt.

I den stadsdel där jag verkar har vi verkligen försökt att satsa. Inom bara någon vecka kommer vi att inviga ett nytt äldreboende. Nästa år kommer ett helt ombyggt, nytt och fräscht äldreboende, Gärdets äldreboende, att invigas. För bara något år sedan invigdes ett nytt äldreboende vid Roslagstull. Om ytterligare något år invigs ännu ett boende som ska drivas av en enskild organisation, Starrängsringen. Det är viktigt att detta sker i flexibilitet och i samverkan mellan olika, gärna näraliggande stadsdelar. Gör man på det sättet har man alltså skapat en framförhållning som ger ökad bredd i fortsättningen.

När husen väl står där, vilket är en förutsättning, då måste man se till att de drivs på ett bra sätt. Vi för vår del är fullständigt övertygade om att man måste ha en bra balans. Man kan inte bara ägna sig åt avknoppning och åt utförsäljning av dessa verksamheter. Då får man ingen balans.

Efter förra mandatperioden lämnade borgarna efter sig ett underskott på 33 miljoner på äldreomsorgens område. Detta har vi sedan fått reda upp. Vi får alltid ta över ansvaret när någonting går på tok för de privata aktörerna, det kan vi aldrig komma ifrån. Därför måste vi ha en bra balans mellan egenregi, entreprenörer och ideella organisationer. Det är någonting som är viktigt att sträva efter.

Jag tror inte att man sparar så värst mycket pengar på att ta in andra aktörer. Alla har nu slimmat sin verksamhet på ett sådant sätt att man är så effektiv som möjligt. Men det är viktigt att man ser till att det finns en balans.

Därför tycker jag att det är anmärkningsvärt att Moderaterna river ned det samarbete som man har genom att de vill ta bort stadsdelsnämnderna, bygga upp en ny central nämnd och dogmatiskt privatisera det här området.

Anförande nr 477

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Rolf Lindell tycker att vi ska utveckla boendet. Det tror jag att vi kan vara överens om. Vi kan också vara överens om att man måste ha en framförhållning. Jag tror att framför allt Östermalm har fått lite kalla fötter med tanke på hur man har behandlat Betania, som har haft en god kvalitet men som nu är tvungen att lägga ned sin verksamhet. När det gäller Gärdets sjukhem och planeringen där har man också lurat Betania på konfekten.

Kattrumpstullen var något som vi planerade och som ni fick inviga. Jag tycker inte att det är viktigt vem som ska driva en verksamhet. Jag tror att vi ska vara överens om att det ska vara en bra kvalitet. Då handlar det de facto om att vi som politiker

ska kunna göra bra upphandlingsunderlag. Det är vi som ställer kraven i ett upphandlingsunderlag. Det är vi som ska vara duktiga på det, och det är utifrån det som vi ska se vilka olika utförare vi ska ha. Vi ska ha både kommunala, kooperativa och privata. Vi vill inte riva ned ett samarbete genom att avskaffa stadsdelsnämnderna. Det är inte genom stadsdelsnämndsreformen som man har ett gott samarbete med olika utförare. Det tror jag också att man kan förstå med sunt förnuft.

Anförande nr 478

R o l f L i n d e l l (s): När det gäller Betania så försöker vi nu på alla sätt att tillgodose deras problem. Vi försöker hjälpa dem och vi kommer också att göra det. Vi löser detta på ett bra sätt. Det är ett utmärkt exempel på vad som händer när en utförare inte har klarat av sina uppgifter. Då måste vi alltid finnas till hands i egenregi. Vi kommer aldrig ifrån det. Det är därför det är så viktigt med en balans med egenregi i botten.

Det var precis likadant när en av de privata utförarna inte klarade av sin uppgift och vi var tvungna att ta över. Ni lämnade över ett underskott på 33 miljoner på äldreomsorgen.

Anförande nr 479

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det hedrar dig, Rolf, att du vill vara med och ha en framförhållning. Vi vet som sagt att andelen äldre kommer att öka inom bara några år. Om vi då ska behöva börja om från början så blir det lite tufft.

En mångfald utförare är vad vi alla egentligen vill ha. Men vi vill vara ännu tydligare med vikten av att det finns olika driftsformer, för vi tror att det är bra med konkurrens mellan både kommunala och privata utförare.

Men de facto är det så här: Med facit i hand har över 1 000 servicehuslägenheter i en hast omvandlats till seniorboende utan genomförandeplan och utan riktlinjer för vad seniorboendena skulle innehålla. Det är det som vi har reagerat på – att man kan hantera äldreboende på detta sätt och skapa den oro som har funnits runtomkring i staden. Om du har läst protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd och om du har hört uttalanden från pensionärsorganisationerna så vet du att det är på det här sättet.

Anförande nr 480

R o l f L i n d e l l (s): Det är också så att jag befinner mig ute i verkligheten, där jag även verkar. I den utsträckning som det har varit en omformning från servicehus till seniorboende har det egentligen inte lett till några protester hos oss. Det har skett i ganska stort samförstånd även över partigränserna. Beroende på hur man gör detta så kan man göra det på ett bra sätt som passar alla.

Anförande nr 481

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Rolf! Jag blev lite glad när jag hörde ditt inlägg och att du vill utveckla boendet. Tyvärr har det inte sett ut så under er

mandatperiod. En stor avveckling och omvandling av särskilda boenden har skett. Även i stadsdelar där de äldre äldre ökar, till exempel i Hässelby–Vällingby, där jag verkar, har det varit stora protester både från boende, anhöriga och pensionärsföreningar.

Jag börjar undra lite. Här drar ni ned på särskilda boenden av ekonomiska skäl fast det finns ett behov. Ni gör det väldigt snabbt. Det går för fort. Man har ingen kartläggning av behov och analys. Man har ingen definition av vad man egentligen gör. Det har också undersökningar påvisat. Men boendena försvinner. Socialstyrelsen har varnat för det här. Och nu har Persson i regeringen gått ut och sagt att vi ska bygga ut de särskilda boendena. Jag får inte ihop logiken. Här drar man ned på det särskilda boendet, och sedan går man ut på riksnivå och säger att vi ska bygga ut. Vad är det som gäller?

Anförande nr 482

R o l f L i n d e l l (s): Jag tror att man måste lära sig att hantera siffror och statistiska underlag på ett förnuftigt sätt. Om man tittar på den generella tendensen så ser man att ungefär framåt 2020 så börjar det öka igen. Intill dess kommer behovet att avta. Men alla kan inte göra likadant. Om alla springer åt samma håll så blir det slagsida. Det är därför jag menar att man någonstans måste upprätthålla det här. Om man gör det med en bra flexibilitet så ska man också satsa. Det är det vi har gjort. Jag tror att det är bra med samverkan, flexibilitet och en utbyggnad av modern äldreomsorg. Det är jätteviktigt.

Anförande nr 483

M o n i k a L i n d h (s): Herr ordförande! Jag skulle vilja plocka upp några delar när jag har läst reservationerna. Jag funderar på hur det är ställt med den borgerliga alliansens enighet när det gäller äldreomsorgsfrågorna.

Kristdemokraterna vill ha en äldreomsorg som är baserad på garantier. Det är värdighetsgaranti, trygghetsgaranti och boende- och hjälpmedelsgaranti. Kd vill också ha förenklad biståndsbedömning för enkla riskfyllda göromål och exemplifierar det. Men det vill absolut inte Folkpartiet ha. Det säger man klart och tydligt, och man motsätter sig detta på s. 24. Man har också två skäl till att man absolut inte vill ha förenklad biståndsbedömning.

När det gäller särskilda boenden vill Kristdemokraterna att personer över 85 år ska garanteras plats på äldreboende utan biståndsbedömning. Det vill varken Moderaterna eller Folkpartiet. Moderaterna och Folkpartiet vill att det ska vara full etableringsfrihet vid utbyggnad av särskilda boenden. Och, säger Moderaterna, utbyggnaden ska främst ske genom att enskilt drivna företag, stiftelser och organisationer tar initiativet till att bygga.

Folkpartiet och Kristdemokraterna vill stoppa servicehusomvandlingen. Det vill inte Moderaterna. Moderaterna vill lägga ned stadsdelsnämnderna och införa en central äldrenämnd. Folkpartiet vill ha något slags enklare stadsdelsnämnd *light*-områdesnämnd och en central äldrefunktionshindernämnd, medan Kristdemokraterna vill ha kvar i alla fall nästan alla stadsdelsnämnder. Det här blir en väldig oreda, hör ni! Hur

ska stödet, servicen och omsorgen se ut? Jag tror till och med att stadens äldre kommer att fråga samma sak.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 484

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Monika Lindh pratar om en väldig oreda. Jag kan säga att vi har regerat ihop förut, och då gick det jättebra. Vi är tre partier som går till val med olika förslag, självfallet. Ni är tre partier, och ni gick till val på olika handlingsprogram. Men en sak kan jag lova dig; vi kommer i alla fall inte att svika vallöften. Vi kommer att komma överens om vad som ska gälla, men vi kommer inte att lura väljarna.

Anförande nr 485

M o n i k a L i n d h (s): Det är ju en sak om man kanske inte är överens om finansieringen i vissa delar och så, men tänk att man är så grundläggande oense som ni är i de stora delarna i äldreomsorgen – det som avser biståndsbedömning, boende och hur stödet ska organiseras! Ni har ju ingen enighet *whatsoever*.

Anförande nr 486

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Det är väldigt rart av Monika Lindh att värna hur vi ska kunna samarbeta. Jag tycker att du först ska försöka se till att ni håller sams på den där kanten.

Vi har en gemensam reservation när det gäller äldreomsorgen. Det är reservation 21. Där kan du läsa att vi som vanligt vill att man ska kunna välja boende. Vi vill också kunna ha korttidsboende utomlands, bland annat. Vi vill även att man ska kunna erbjuda tilläggstjänster från kommunens sida.

Sedan kan man ju undra hur ni tänker göra med alla de projekt som Kompetensfonden nu håller på med. Hur tänker ni finansiera alla projekt som pågår? Jag tycker att ni ska börja fundera mycket på det, för de pengarna finns inte i den budget för 2007 som ni har presenterat här. Men det här med tilläggstjänster, valfrihet och de andra yrkandena har vi tillsammans. Vi har också samma värdegrund att stå på.

Anförande nr 487

M o n i k a L i n d h (s): Det är inte därför att jag värnar om ert samarbete som jag säger det här, utan därför att jag tycker att det är viktigt för stockholmarna att få klarhet i vad det egentligen är som ska gälla om man har en allians att närma sig.

Era reservationer är minsta gemensamma nämnare; det är inte mer. När det gäller de mycket tunga och stora stråken i äldreomsorgen – det som handlar om boendet, biståndsbedömningen och organiseringen av det vardagliga stödet – så har ni ingen gemensam linje. Ni är inte överens.

Anförande nr 488

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Tack, Monika Lindh, för den fantastiska möjligheten att så tydligt få lyfta fram den kristdemokratiska äldrepolitiken! Vi vet att vi har bra förslag. Det förstår vi att stockholmarna är intresserade av. Jag kan bara tillägga att vi också vill satsa 110 miljoner mer än majoriteten på äldreomsorgen. Det är väl inte för inte som kommunstyrelsens pensionärsråds ordförande i ett öppet sammanhang, och inte på tu man hand, sade att nu är det bara Kristdemokraterna som driver äldrepolitik.

Anförande nr 489

M o n i k a L i n d h (s): Ewa Samuelsson! Jag ser att ni satsar 110 miljoner kronor. Ni satsar på vård utomlands och på ökad kvalitet med 100 miljoner. Men sedan finns det ju en realitet. Man kan undra vems prioriteringar det är som kommer att gälla. Kd:s 100 miljoner väger lätt om man sitter i det moderata knäet.

Anförande nr 490

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Apropos servicehusomvandlingen skulle jag vilja ställa tio frågor till Margareta Olofsson. Du ska få dem skriftligt av mig här sedan.

I dagsläget har 13 servicehus omvandlats. Det är totalt 1 034 lägenheter, och det finns beslut om ytterligare två stycken i stadsdelsnämnderna. En av de viktigaste frågorna tycker jag berör bostadsförmedlingens roll. Ungefär hälften av de lägenheter som har förmedlats hittills av bostadsförmedlingen har gjort det genom förtur. Det finns en uppenbar risk, menar jag, att samtidigt som biståndsbedömningen stramas åt i stadsdelsnämnderna blir det bostadsförmedlingen som får sitta och göra biståndsliknande bedömningar när man beviljar förtur till seniorlägenhet.

Därför är min fråga: Tycker du att förtursförmedling är en bra lösning för att förmedla lägenheter i seniorboenden? Och hur tycker du att förmedlingen ska hantera risken för att man börjar göra biståndsliknande bedömningar?

Min andra fråga berör stadsdelsnämndernas biståndsbedömning. Det är stadsledningskontorets prognos för befolkningsutvecklingen som ligger till grund för minskningen av antalet äldreplatser. Äldrecentrum, som har gjort en studie av omvandlingen, visar att villkoret för att antalet boende på servicehus ska minska i den omfattning som stadsledningskontoret förutspår bygger på en fortsatt restriktivitet i biståndsbedömningen.

Därför frågar jag: Hur avser borgarrådet att följa upp biståndsbedömningen för serviceshusboende?

Min tredje fråga gäller om ifall omvandlingen ska fortsätta. Råder det ett tillfälligt stopp för omvandling? Råder det ett permanent stopp för omvandlingen? Eller menar du att omvandlingen ska fortsätta i oförminskad takt?

Av direktiven till Micasa fastighetsbolag blir man inte riktigt klok på vad som gäller. I direktiven står det: Bolaget ska slutföra överföring av ytterligare omsorgsboenden,

och bolagsstyrelsen ska fortsätta arbetet med att konvertera vissa äldreboenden från servicehus till seniorboende.

Därför blir min fjärde fråga: Vad betyder det?

Nu ska du få en tidig julklapp av mig, nämligen tio frågor om omvandlingen.

Anförande nr 491

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag känner att jag vill vara lite positiv också. Vi har här i majoritetens budget förslag på att starta ett nytt Hornskroken i ytterstaden. Det har vi i vår budget också. Vi skulle vilja ha det i Västerort. Här kanske vi kan göra gemensam sak, för detta är en mycket bra verksamhet som det finns ett stort behov av. Jag tycker att det är positivt att ni har med detta i budgeten.

Även det du säger om förebyggande friskvård tycker jag är väldigt viktigt. Man måste starta sådana verksamheter som de äldre verkligen efterfrågar. Jag kan prata om just Friskvårdscentrum. Det var väl någonting sådant som du menar. Folkpartiet tog initiativ till det ute i Hässelby-Vällingby. Vi har fått igenom det där, och det är en oerhört populär verksamhet som jag tror att man ska vidareutveckla lite över staden. Den är otroligt populär.

Jag hade några frågor i mitt inledningsanförande. Jag tänkte försöka ställa dem igen. Du kanske inte riktigt uppfattade dem. Det råder en restriktiv biståndsbedömning, som sades här tidigare. Det är inte riktigt att man får olika bedömning i olika stadsdelar. Jag vill fråga dig igen: Kommer ni att göra någon översyn av de olika riktlinjerna i stadsdelsnämnden?

När det gäller omvandlingen och avvecklingen av så många särskilda boenden så har det gått i väldigt snabb takt i Stockholm. Just den stadsdel som jag kommer ifrån har haft stora ekonomiska underskott på äldreomsorgen, som man bland annat har sparat in genom en snabb omvandling av servicehus trots att de äldre äldre ökar i antal. Totalt i Stockholm är det många servicehus som har försvunnit och andra särskilda boenden som har avvecklats.

Persson har gått ut nu inför valet och sagt att man ska bygga ut de särskilda boendena. Men nu har man ju minskat så mycket i Stockholm. Var står ni? Vad vill ni egentligen göra med de särskilda boendena? Vi vill bygga ut dem vidare; vi tycker att det är väldigt viktigt.

Jag har en fråga till. Det har fattats beslut i fullmäktige om en certifiering av omsorgsgivare. Jag vet att du har varit och träffat regeringen. Men sedan har jag inte hört någonting på länge. Jag tycker att detta är en angelägen fråga. Vi måste snabbt komma fram här, så jag tänkte fråga dig: Vad har hänt? Och vad tänker du göra för att snabbt se till att vi får en certifiering i Stockholm?

Detta var mina frågor. Jag vill återigen säga att de äldre har en rättighet till att vi satsar på dem. De har levt ett långt liv, och då ska de verkligen kunna få en bra vård och omsorg när de behöver det. De senaste åren har det varit besvärligt för många äldre i vår stad. Du har säkert fått många påringningar från anhöriga, äldre, personal

och så vidare. Jag hoppas verkligen att ni ser till att ni åtminstone till nästa budget prioriterar äldreomsorgens bättre än vad ni har gjort i den här budgeten.

Anförande nr 492

Borgarrådet Olofsson (v): Vi ska dra svaren ganska snabbt. När det gäller riktlinjerna har jag redan sagt från den här talarstolen att när äldreomsorgsplanen är antagen ska nya riktlinjer tas utifrån den nya planen.

Du talar om snabb omvandling eller inte. Just i din stadsdel kan man säga att man ändå har lyssnat på den kritik som har kommit. Man har inte omvandlat alla där. Men jag tycker nog inte att omvandlingen är så snabb. Det som utvärderingen som vi har tagit fram har gett vid handen är att vi kunde ha gjort många saker bättre. Men därför gjorde vi också det här stoppet – för att se till vad som var bra och dåligt, vad vi kan göra bättre och hur vi kan förändra.

Därmed inte sagt att vi inte ska fortsätta lika mycket, men vi ska se till att det finns ett varierat behov. Jag tror att den här salen också någon gång kanske måste komma ihåg att servicehus som de var för länge sedan förändrade karaktär i och med ädelreformen, och det var i början av 90-talet när det blev en biståndsbedömd verksamhet. Då blev karaktären på servicehusen förändrad.

Anförande nr 493

Paul Lappalainen (mp): Du nämnde tanken angående bra kvalitet i äldreomsorg. För en gångs skull tänkte jag säga någonting positivt om det som jag hittade i Folkpartiets texter. Det står att en mångfald av språk och kulturell tillhörighet blir allt större bland Stockholms äldre. Den språk- och kulturkompetens som finns hos personalen ska i möjligaste mån matchas med de behov och önskemål som finns hos de äldre. Språk- och kulturkompetens ska också ses som en merit vid anställningar. Jag hoppas att den tanken inte håller sig endast till äldreomsorg. Det här är en viktig fråga för Stockholms stad som arbetsgivare över huvud taget.

Anförande nr 494

Birgitta Holm (m): Ordförande och fullmäktige! Sent ska syndaren vakna, brukar man säga. Det är glädjande att Margareta Olofsson ändå på något vis erkänner att det finns brister när det gäller likställighetsprincipen. Jag undrar om det kanske är därför som vi nu ska se över riktlinjerna. Det får man väl vara glad över.

Vi har fortfarande inte fått svar på några frågor. Jag undrar fortfarande vad som kommer att hända efter Kompetensfonden. Hur blir det med projekten som ska implementeras i den ordinarie verksamheten? Kan man säga någonting om det? Det skulle vara väldigt bra.

Majoriteten säger i sin budget att utevistelse ska finnas; det är kvalitet. Det tycker också Miljöpartiets talesman. Sedan säger man att man ska servera vällagad mat som ska vara fint uppdukad. Nu säger Miljöpartiets man här att maten ska vara kravmärkt, vad jag förstår. Man ska hög kontinuitet på personalen, tiden och omsorgen. Man ska samverka med frivilligorganisationer, sägs det också.

Vi som dagligen har kontakt med de äldre ser att så är inte fallet. Jag brukar få mycket kritik för att jag uttalar mig om detta. Men jag gör det i alla fall, för så här ser det ut. I min stadsdelsnämnd där jag är politiskt aktiv och i Farsta, för att nämna en annan stadsdelsnämnd, har nu förvaltningen sagt att det fattas 3,5 miljoner. Det innebär att man kommer att få minskad hemtjänst. Promenadgrupperna som majoriteten skriver om och utevistelsen kommer ej att kunna verkställas.

Man skriver så fina ord i sin budget, men man kan inte följa upp dem ute i stadsdelsnämnderna därför att man inte har några pengar. Är det den satsningen som ni säger att ni gör? Är det den utvecklingen ni vill ha? Hur är det med den restriktiva biståndsbedömningen? Hur kan det komma sig att människor som har fått en bäckenfraktur och inte kan klara sig får till svar från biståndshandläggarna att om man inte har haft hemtjänst innan dess så kan man inte få något annat boende på grund av vår ekonomiska situation. Det är inte någon värdig äldreomsorg som vi har. Den är faktiskt inte alls värd namnet äldreomsorg.

Miljöpartiet säger också att man ska ha krav på maten, som jag sade tidigare. Men det har inte stadsdelsnämnderna råd med. Jag tror att de förslag som du lägger fram rimmar illa med den budget som Miljöpartiet står bakom. Det är ändå en socialistisk budget som ni inte får så mycket ut av. Det gäller personalen också. Personalen kan inte i dagsläget påverka sin situation. Det är därför personalen sjukskriver sig så ofta och inte orkar med. Då blir det så att de som är kvar får springa fortare.

Nej, vi vill ha en annan budget för de äldre i samhället. Det är dags att vi ändrar på den här saken. Bifall det moderata förslaget!

Anförande nr 495

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Birgitta Holm! Jag är inte så säker på att jag har sagt att jag har ändrat mig i fråga om riktlinjerna. Jag har svarat på frågan och sagt att vi ska ta upp nya riktlinjer i samband med att äldreplanen fastställs. Riktlinjerna gäller alltid över hela staden. Det gör de nu, och det kommer de att göra sedan även om de kommer att se lite annorlunda ut.

Det blir mycket diskussioner om Kompetensfonden. Förra mandatperioden, under fyra år, satsade ni 30 miljoner kronor på kompetensutveckling under alla fyra åren tillsammans. Vi har nu satsat en halv miljard hittills. Då är frågan vad som ska hända sedan. Vi har ju satsat på människors utbildning. Vi har satsat på att öka kvaliteten, och det har naturligtvis människor kvar. En del saker är projekt, och handlar om en bättre arbetsorganisation och en bättre arbetsledning som i sig inte behöver kosta mer pengar och som sedan implementeras i verksamheten. Om ni tittar igenom den här katalogen så kan ni se att för just den delen behövs det inte mer pengar.

Anförande nr 496

B i r g i t t a H o l m (m): När det gäller likställighetsprincipen tycker jag ändå att det är märkligt att Margareta Olofsson svarar som hon gör. Vi vet – vi som har följt debatten – att det skiljer sig åt ute i stadsdelsnämnderna. Det är inte så som Margareta vill låta påskina med likställighetsprincipen. Det är så att våra äldre

behandlas väldigt orättvist och olika. Strunt samma med vad du säger om att ni ska se över riktlinjerna. Det är så det är.

När det gäller Kompetensfonden så är det klart att vi ställer den här frågan med en dåres envishet. Det finns ju inga pengar efter Kompetensfondens slut. Våra förvaltningar är störtoroliga för vad som ska hända efter detta. Jag tror att svaret egentligen är att vi inte har några pengar för någon annan verksamhet. Ni har ju tagit grisen Särinner och använt pengarna. Att det finns centralt på Äldreberedningen och på andra ställen är en sak. Men ute i stadsdelsnämnderna finns det inga pengar. Ni kan inte använda Särinnergrisen igen. Vi har ingen möjlighet till det.

Anförande nr 497

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är riktigt att vi tycker att det är viktigt att förbättra kosten för de äldre i staden. Det är också därför som vi i 2005 års budget har infört en kostrådgivning som ligger på konsumentförvaltningen – den förvaltning som ni vill lägga ned. Men gudskelov får ni inte påverka det här inför 2006, utan vi kommer inom majoriteten att fortsätta arbetet med att via seminarier och på annat sätt stärka kosten och kostrådgivningen i staden, vilket kommer att vara bra för de äldre.

Anförande nr 498

B i r g i t t a H o l m (m): Har du sett hur matlådorna ser ut som serveras till dem som bor i ett eget boende? De ställs fram som dem som du och jag köper på ICA, Konsum eller på andra ställen och mikras i mikron. Sedan slänger man av plastlocket och sätter fram dem på bordet, och så har man jättebråttom för att springa vidare till nästa brukare. Sedan sitter den dementa människan där och kan inte få i sig maten.

I stället borde hemtjänstpersonalen ha möjlighet att sitta ned, duka, tända levande ljus, sätta fram en blomma, spela fin musik eller vad det nu är som den enskilde vill ha. Nej, man springer som skållade troll. Det är en sanning oavsett om man bor i Farsta, Årsta eller någon annanstans.

Anförande nr 499

M o n i k a L i n d h (s): Då undrar jag varför ni vill lägga ned kostenheten, Birgitta Holm. Det var det första.

Det andra som jag undrar över är detta att du bekymrar dig så väldigt över kompetensutvecklingen. Men i ert eget budgetförslag har ni lagt noll kronor – inga pengar alls! Det ni i stället lägger pengar på – förmodligen måste ni väl göra det – är att ni inrättar en central nämnd. Det måste väl kosta pengar! Men ni satsar ingenting på kompetensutveckling. Jag tycker att du ska vara bekymrad över din egen budget.

Anförande nr 500

B i r g i t t a H o l m (m): Om du bekymrar dig över din budget så bekymrar jag mig över min. Jag är totalt säker när det gäller den här saken. Vi är nu i opposition, och ni har snart suttit i en hel mandatperiod utan att åstadkomma ett jota för de äldre.

Det är bara en massa papper. Ni har tagit pengar från utförsäljningar för att genomdriva en massa olika projekt.

Det är inte dietister vi behöver. Det är inte konsumentorganisationer vi behöver. Vi behöver personal som har möjlighet att sitta ned hos människor och se till att de kan tugga i sig sin passerade mat och att den är varm. Det ska inte stå kvar en kall halvportion, som det dröjer till nästa dag innan någon kommer och hjälper till att få i den äldre. Det här är vardag, men möjligtvis är jag den enda i den här salen som ser det eftersom jag jobbar med de här frågorna. Det är en skam att vi har en politisk majoritet i staden som inte bryr sig mer.

Anförande nr 501

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag ser att en del börjar krokna i bänkarna. Jag tänker på min gamla mormor. När hon tyckte att gästerna skulle gå hem tittade hon ut genom fönstret och sade: Nu är det visst bara hos oss det lyser!

Äldreomsorgen kommer att vara i fokus framöver, tror jag, inte minst för att många i den stora 40-talistgenerationen har sina föräldrar inom äldreomsorgen. Men det är också så att de första ur den har blivit pensionärer i år, och fler blir det framöver.

Om biståndsbedömningen var lite mindre restriktiv och om insatser gavs tidigare enligt den enskildes önskemål så skulle de äldre som så önskar säkert kunna bo kvar längre hemma. Jag understryker – de som så önskar! I dag krävs stora vård- och omsorgsbehov för att få hemtjänst. Vi vet att det i dag finns många äldre som också är dementa och som bor kvar hemma. Det ställer naturligtvis stora krav på hemtjänstpersonalen. Det gäller att dels kunna möta fysiska sjukdomar och kroppsfunktioner som är nedsatta, dels att kunna möta människor som lider av demens. Men vi vet också att den ensamhet som många äldre upplever i dag även i kvarboendet i bristen på sociala kontakter kan leda till sjukdom och till utveckling av demens.

Enligt socialtjänstlagen har äldre rätt till en meningsfull vardag. Stadens äldreomsorgsinspektörer har gång på gång visat på bristen på vardagsaktiviteter för de äldre. Det handlar inte om tjo och tjim runtomkring, utan det handlar om att få finnas med och vara delaktig åtminstone i det lilla som man kan klara av.

Kristdemokraterna vill också lyfta fram det stora arbete som de anhöriga gör. Äldreomsorgen i vårt land står och faller med de anhöriga. Därför måste de få känna uppskattning och uppvärderas av kommunen. Vi skulle önska att det tydligare gavs insatser på ett mer flexibelt sätt. I dag handlar det oftast om avlastning och korttidsboende. Men det kan ju vara så att en anhörig skulle orka lite mer om han eller hon också fick hjälp med städning eller annat som skulle underlätta vardagen. Vi tror att stöd till anhöriga är värt pengarna flera gånger om. Jag tror också att det skulle vara mycket värt för den anhöriga att få höra att vi i samhället är glada för att de gör den insats som de gör.

Jag vill bara än en gång understryka att vi lägger 110 miljoner mer till äldreomsorgen än majoriteten.

Anförande nr 502

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Debatten är intressant. Jag måste säga att jag inte känner igen den svarta bild som ni beskriver från oppositionens sida. Jag tycker också att ni pratar med kluvna tungor.

Ni säger att ni vill ha mångfald i boendet, men ni kritiserar oss när vi inför en ny boendeform – seniorbostäder med hyresrätt. Ni säger att ni vill ha kvalitetshöjning och kompetenshöjning, men kritiserar vår kompetensfond och jättesatsningen där vi verkligen har prioriterat utbildning och vidareutbildning av personal inom äldreomsorgen. Ni vill ha valfrihet, men då handlar det om att kunna få välja vilket bolag som ska betala lönen för dem som utför de biståndsbedömda tjänsterna. Ni kritiserar oss också när vi har projekt med friare biståndsbedömning. Ni var inte heller med på utevistelse.

Man ska väl inte bli konfunderad över Birgitta Holms inlägg. Det är jättedåligt överallt, men ändå är det olika, tydligen. Hur ska ni ha det egentligen? Jag ska inte säga att allting är bra inom äldreomsorgen, men jag tycker inte att det är lika dåligt som ni påstår. Vi har gjort en hel del. Seniorbostäderna är ett komplement till servicehusen. Det är inte tal om att lägga ned alla servicehus. Detta är en ny boendeform för de äldre som klarar sig skapligt själva men som behöver ha en tillgänglig bostad – ett komplement.

När jag ser hur hemtjänsten fungerar i min stadsdelsnämnd, Liljeholmen, är jag faktiskt rätt stolt över den. Vi har duktiga vårdbiträden. Det är inte så att alla äldre vill flytta in på servicehus. Vi har också motsatta exempel med människor som absolut vill bo kvar i sina otillgängliga lägenheter fastän vi ibland tycker att de skulle behöva någon form av äldreboende. Men om de vill bo hemma så får de göra det.

Våra äldre får hemlagad mat i Aspudden. De får vara ute. Vi har en rehabenhet, en förträfflig sådan, som vann kvalitetsutmärkelsen. Vi har Kompetensfonden, som vi har använt oss av.

När det slutligen gäller Kristdemokraternas förslag om att alla som är 85 plus ska kunna välja att bo på servicehus så kan jag bara dra mig till minnes en motion som jag själv lade in. Då var det de som är 80 plus som jag tyckte skulle få välja när de ville flytta in på servicehuset. Jag blev våldsamt häcklad då från den nuvarande oppositionen, för det var ju jätteviktigt att inte åldern fick styra. Det måste minsann vara biståndsbedömt. Jag fick ge mig på den punkten av kostnadsskäl, men okej.

Jag är bara konfunderad. Jag tycker att ni är oerhört ologiska och att ni svartmålar. Den oro som har funnits hos många äldre när det gäller omvandling av seniorbostäder tycker jag att ni har ställt till med genom att sprida skräckpropaganda. Ni lurar äldre att tro att de skulle tvingas att flytta.

Allt är inte bra, men det är inte alls så dåligt som ni påstår att det är. Ni svartmålar och kör med skräckpropaganda.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 503

B i r g i t t a H o l m (m): Jag blev personligen apostroferad, och sedan tycker jag att vi borde ha en replik för det allmänna också. Du säger att jag tycker att det är dåligt och olika, eller vad det var som du sade. Det är klart att det finns många ställen där det är väldigt bra – det är självklart så. Jag har aldrig någonsin klagat på någon personal. Den gör så gott den kan utifrån de förutsättningar och möjligheter som den har.

Men det är ändå så att personalen springer fortare, och de äldre får inte det bistånd som de har rätt till. Man får ett papper där det står vad man ska få, och så får man inte det, eller också uteblir personalen därför att det har hänt någonting. Det är klart att det är oppositionens skyldighet att informera om att det inte fungerar där det inte fungerar. Men jag har aldrig sagt att det inte fungerar överallt eller på något annat vis. Det är klart att det finns goda exempel, men kom inte och frånsäg er ert ansvar!

Anförande nr 504

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vad du faktiskt gjorde här, Birgitta, var att du beskrev en situation där de gamla får mat som inte smakar bra, som inte är varm och som är dåligt serverad. Så såg det ut över hela staden, sade du. Så var det minsann överallt. Jag vill bara tala om att så ser det inte alls ut i Liljeholmen. Allting är inte dåligt.

Anförande nr 505

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag ska ge svar på de påståenden som har gjorts här. Det är klart att vi vill ha mångfald av boenden eftersom vi alla har olika behov. Vi bedriver skräckpropaganda, säger Ann-Marie. Ja men, käre värld, ni var ju orsak till allt som hände! Ni hade ingen genomförandeplan och ingen informationsplan. En äldre människa vill veta vad som ska hända. Hon vill också veta det långt i förväg för att kunna planera. Alla ändringar gör en äldre person väldigt orolig.

När det gäller Kompetensfonden har vi inte fått svar på vad ni ska göra efter 2007. När det gäller valfrihet tror vi självklart, Ann-Marie, på att man kan välja även när man är gammal. Men det gör inte ni; ni vill bestämma över de äldre. Och hur ska man kunna ha friare biståndsbedömning om man inte har pengar till dem som behöver ha mest hjälp? Det beror förstås på att ni inte har anslagit tillräckligt med pengar under de här tre åren. 2 procent har ni givit hemtjänsten, och någon utevistelse kommer man inte att få i år heller.

Anförande nr 506

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Du har suttit i äldreomsorgsberedningen hela tiden så du vet vilka diskussioner vi har fört. Jag vet att äldre människor väldigt lätt kan bli oroliga. Det har de också blivit när ni sprider rykten om att man blir tvungen att flytta från servicehuset med en omvandling. Det är ingenting annat än lögn. Detta är en ny boendeform som ökar mångfalden av boenden i staden.

När det gäller Kompetensfonden har vi satsat en stor summa – en halv miljard. Ni satsar ju ingenting i framtiden! Jag tycker att man som opposition också har ett visst

ansvar. När man kritiserar majoriteten så bör man ha någonting att komma med själv också.

När det sedan gäller friare biståndsbedömning så är vår valfrihet att kunna påverka innehållet. Ni har varit fixerade vid att det är valet av utförare som är viktigt. Jag är fullständigt övertygad om att det som är av vikt för de äldre är att kunna påverka vad man får hjälp med. I Liljeholmen får man vara ute när man vill.

Anförande nr 507

Helen Jäderlund Eckardt (fp): Skyll inte på oppositionen för att de äldre blir oroliga av omvandlingen! Det har ni lyckats med alldeles själva. Omvandlingen skedde för snabbt. Den skedde utan kartläggning och analys av behoven. Det fanns ingen definition av vad som egentligen gällde. Så skyll inte på oss gällande den oron!

Seniorboende är bra, men det får aldrig införas av ekonomiska skäl. Det har vi svartmålat, och det står jag fortfarande för. Oron för de äldre skulle ha kunnat undvikas om vi hade genomfört det här på ett helt annat sätt. Det skulle ha gjorts efter behov och inte efter ekonomiska besparingar.

När det gäller valfrihet så är det kul att höra Vänsterpartiet stå här i talarstolen. Ni har ju verkligen kämpat emot valfriheten i hemtjänsten, som är så populär bland de äldre. Den är oerhört populär. Vi vill gå vidare i valfriheten och även se till att innehållet ingår bland hemtjänsten. Vi vill också se till att de äldre får en valfrihet i äldreboendet. Vi svartmålar att ni jobbar emot valfriheten. Det står jag för.

Anförande nr 508

Ann-Marie Strömberg (v): Det är alldeles riktigt. Vi var och är emot er valfrihetsmodell, som innebar att man endast kunde välja utförare – vem som betalar lönen för detaljerat biståndsbedömda tjänster. Det är en byråkratisk organisation som tar väldigt mycket tid. Jag kommer ihåg hur det var när detta infördes. De allra, allra flesta valde samma utförare som de hade tidigare. Däremot kallar vi det för verklig valfrihet när man kan påverka innehållet.

När det gäller införandet av seniorbostäder så svartmålade ni omvandlingen. Ni krånglade till det hela, och ni spred ut att de äldre skulle vara tvungna att flytta, vilket ingen har varit. Definitionen finns, och det vet ni om.

Det är klart att det inte bara är biståndsbedömning. Det är det som jag såg som fördelen med seniorbostäder. Man behöver inte bli biståndsbedömd. Man söker till ett boende när man har åldern inne, och man får lägenheten genom bostadsförmedlingen. Så är det.

Anförande nr 509

Ewa Samuelsson (kd): Nej, Ann-Marie Strömberg, vi vet att åldern i sig inte behöver vara avgörande. Vi tror inte heller att alla över 85 år kommer att vilja bo på äldreboende. Men till dem som gör sig mödan och besväret att ansöka om att få

bo där vill vi säga: Ja, ni ska få ert boende! Vi vill ha en generösare biståndspolitik när det gäller de äldre äldre.

Du säger att vi svartmålade omorganisationen och omvandlingen. Men det behövde vi inte göra! De äldre hörde av sig själva långt innan dess att det här var ute i pressen. Alla pensionärsorganisationer och vårt eget pensionärsråd i kommunstyrelsen har varit eniga. Läs protokollen! Du sitter ju där själv. Det behövdes inte alls någon svartmålning. Det sköttes ändå, och de äldre kände oro just därför att man inte hade genomfört en plan för hur omvandlingen skulle ske.

Anförande nr 510

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Åldern är inte avgörande, säger du. Nej, jag kommer ihåg det. Det var precis det ni sade när ni häcklade mig för min motion. Jag blir bara något konfunderad, för nu kommer ni igen med samma förslag som jag själv lade fram då. Skillnaden är bara att ni säger 85 plus, och mitt förslag var 80 plus. Jag skulle fortfarande gärna vilja ha den friheten, om det var möjligt. Men då häcklade ni mig. Då var det minsann inte åldern som gällde, utan det var väldigt viktigt att det skulle vara biståndsbedömda insatser. Nu kommer ni med samma sak själva. Välkomna i gänget!

När det gäller omvandlingen vidhåller jag att ni har skrämt upp de äldre. Man blir lätt orolig inför förändringar, och det hade kunnat gå mycket lugnare till väga om ni inte hade spritt rykten om omvandlingen. Nu har det blivit ett bra alternativ, och vad jag har förstått har det varit väldigt många sökande också. Det är alldeles uppenbart att detta är ett komplement som behövs.